

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΟΜΟΣ ΚΖ' - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 6
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΦΕΤΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΒΛΑΧΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ-ΚΟΚΚΑΛΙΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΔΕΠΟΥΝΤΗ-ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ ΧΡΥΣΗ

ΤΑΜΙΑΣ: ΡΟΥΣΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΜΕΛΗ: ΒΑΣΙΛΙΚΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΒΛΑΧΟΝΙΚΟΛΕΑ-ΣΤΑΘΑΚΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ

ΔΡΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΥ ΕΛΕΝΗ

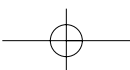
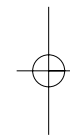
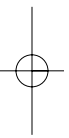
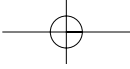
ΠΑΠΑΘΕΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΟΥΛΑΝΤΖΑ-ΑΓΡΕΒΗ ΜΑΡΙΑ

ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΤΡΙΓΑΖΗ ΦΩΤΕΙΝΗ

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΑΜΕΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Παράταση προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 58 του Ν. 3842/2010 και στην παράγραφο 6 του άρθρου 17 του Ν. 3091/2002.

Απόφ. υπ. αριθμ. ΑΔΑ 410 ΨΗ-5/ΠΟΛ. 1158/16-11-2010/ΦΕΚ 1810/18-11-2010 (Τ. Β΄) Υπ. Οικ.

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 3842/2010 (Φ.Ε.Κ. 58 Α΄), σύμφωνα με την οποία μεταβιβάσεις ακινήτων από επαχθή ή χαριστική αιτία νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που υπόκεινται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων που προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α΄), όπως ισχύει, απαλλάσσονται από το φόρο υπεραξίας, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης ζ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κ.Φ.Ε., τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων, καθώς και από το ήμισυ του φόρου δωρεάς ή μεταβίβασης, που αναλογεί κατά περίπτωση, εφόσον η μεταβίβαση γίνεται σε φυσικά πρόσωπα μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

2. Τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 58 του ν. 3842/2010 με την οποία εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομικών να παρατείνει την προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 58.

3. Τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 3091/2002, όπως αναριθμήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 57 του ν. 3842/2010, σύμφωνα με την οποία η δήλωση ειδικού φόρου επί

των ακινήτων υποβάλλεται μέχρι την 20ή Μαΐου του έτους φορολογίας.

4. Τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 2020/1992 (Φ.Ε.Κ. 34 Α΄), σύμφωνα με την οποία προθεσμίες που ορίζονται από τις κείμενες φορολογικές διατάξεις προς υποβολή φορολογικών δηλώσεων δύνανται να παρατείνονται είτε για ολόκληρη τη χώρα είτε για τμήματα αυτής, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όταν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας.

5. Την ΠΟΛ 1062/18-5-2010 (Φ.Ε.Κ. 724 Β΄) Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής της δήλωσης ειδικού φόρου επί ακινήτων μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2010.

6. Την ανάγκη διευκόλυνσης των φορολογουμένων κατά την υποβολή των δηλώσεων φόρου μεταβίβασης ακινήτων, δωρεών και ειδικού φόρου επί των ακινήτων.

7. Την Δ6Α1142500 ΕΞ 2010 26-10-2010 (Φ.Ε.Κ. 1725 Β΄) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών.

8. Το γεγονός ότι με την παρούσα Απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

1. Η προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 3842/2010 παρατείνεται μέχρι και την 29/12/2010.

2. Η προθεσμία υποβολής της δήλωσης ειδικού φόρου επί ακινήτων παρατείνεται μέχρι και την 30/12/2010, ανεξαρτήτως ψηφίου Α.Φ.Μ.

3. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών
Δημήτρης Κουσελάς

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**Περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης στο Τοπικό Διαμέρισμα Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου.****Απόφ. υπ' αριθ. 504/03/22-11-2010 (ΦΕΚ 1882/2-12-2010 (τ. Β') Ο.Κ.Χ.Ε.)**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ
 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
 ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
 (Ο.Κ.Χ.Ε.)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 11, 12 και 13α παρ. 3 και 4 του νόμου 2308/1995 «Κτηματογράφηση για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου. Διαδικασία έως τις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α/15.06.1995, ΦΕΚ 275/Α/03.12.1998 και ΦΕΚ 67/Α/19.03.2003).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου 3127/2003 «Τροποποίηση και συμπλήρωση των νόμων 2308/1995 και 2664/1998 για την κτηματογράφηση και το Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 67/Α/19.03.2003).
3. Την υπ' αριθμόν 24414/4876/08.09.1997 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κηρύχθηκε υπό κτηματογράφηση ο Δήμος Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου (ΦΕΚ 836/Β/17.09.1997).
4. Την πρόταση της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. που περιέχεται στο υπ' αριθμ. 440/17.11.2010 πρακτικό του Δ.Σ. της, με την οποία εισηγείται στον Ο.Κ.Χ.Ε., την έκδοση διαπιστωτικής πράξης περαίωσης της κτηματογράφησης.
5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ο.Κ.Χ.Ε., αποφασίζει:

Άρθρο 1

Σήμερα, 22 Νοεμβρίου 2010, ημέρα Δευτέρα διαπιστώνεται η περαίωση της διαδικασίας κτη-

ματογράφησης για τα ακίνητα της περιοχής του Τοπικού Διαμερίσματος Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου, τα οποία υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα του Υποθηκοφυλακείου Ηρακλείου και περιλαμβάνονται στους αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες και διαγράμματα της Β' ανάρτησης με αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων υπ' αριθμ. 328/16.11.2010.

Άρθρο 2

Το περιεχόμενο των αναμορφωμένων κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων της Β' ανάρτησης με αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων υπ' αριθμ. 328/16.11.2010 θα αποτελέσει το περιεχόμενο των πρώτων εγγραφών που θα καταχωρισθούν στο κτηματολογικό βιβλίο.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.
 Γ. ΜΟΥΤΕΒΕΛΗΣ

Καταχώριση πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο και έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στο Τοπικό Διαμέρισμα Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου.
Απόφ. υπ' αριθ. 505/03/24-11-2010 (ΦΕΚ 1882/2.12.2010 (τ. Β') Ο.Κ.Χ.Ε.)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ
 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
 ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
 (Ο.Κ.Χ.Ε.)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 εδ. β' του ν. 2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 275/3.12.1998).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 11, 12 και 13α παρ. 3 και 4 του νόμου 2308/1995 «Κτηματο-

γράφηση για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου. Διαδικασία έως τις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α/15.06.1995, ΦΕΚ 275/Α/03.12.1998 και ΦΕΚ 67/Α/19.03.2003).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου 3127/2003 «Τροποποίηση και συμπλήρωση των νόμων 2308/1995 και 2664/1998 για την κτηματογράφηση και το Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 67/Α/19.03.2003).

4. Την υπ' αριθμόν 24414/4876/08.09.1997 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κηρύχθηκε υπό κτηματογράφηση ο Δήμος Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου (ΦΕΚ 836/ Β/17.09.1997).

5. Την υπ' αρ. 53/23.11.2010 εισήγηση - πρόταση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.» προς το Δ.Σ του Ο.Κ.Χ.Ε., με την οποία προτείνει, σύμφωνα με την ανατεθείσα σε αυτόν σχετική αρμοδιότητα δυνάμει του υπ' αρ. 409/04.03.2010 πρακτικού Δ.Σ. «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.», την έκδοση της προβλεπόμενης στο άρθρο 1 παρ. 3 εδ. β' του ν. 2664/1998 απόφασης.

6. Την υπ' αρ. 504/3/22.11.2010 απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Κ.Χ.Ε με την οποία διαπιστώνεται η περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης για τα ακίνητα της περιοχής του Τοπικού Διαμερίσματος Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου.

7. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ο.Κ.Χ.Ε., αποφασίζει:

Άρθρο 1

Διαπιστώνεται σήμερα, 24 Νοεμβρίου 2010, η ολοκλήρωση της διαδικασίας καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο του Τοπικού Διαμερίσματος Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου, κατά μεταφορά από τους αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες της Β' Ανάρτησης, οι οποίοι έχουν αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων υπ' αριθμ. 328/16.11.2010.

Άρθρο 2

Ως ημερομηνία έναρξης του Κτηματολογίου στην περιοχή αυτή ορίζεται η 2α Δεκεμβρίου 2010, ημέρα Πέμπτη. Η έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στην περιοχή του Τοπικού Διαμερίσματος Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου αφορά μόνο στα ακίνητα, τα οποία περιλαμβάνονται στους αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες και στα διαγράμματα της Β' Ανάρτησης με αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων υπ' αριθμ. 328/16.11.2010, για τα οποία διενεργήθηκαν οι πρώτες εγγραφές στο κτηματολογικό βιβλίο.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ
Γ. ΜΟΥΤΕΒΕΛΗΣ

**Περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης στο Τοπικό Διαμέρισμα Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας.
Απόφ. υπ' αριθ. 507/03/6-12-2010
(ΦΕΚ 1959 20.12.2010 (τ. Β') Ο.Κ.Χ.Ε.)**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ
ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Ο.Κ.Χ.Ε.)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 11, 12 και 13α παρ. 3 και 4 του Ν. 2308/1995 «Κτηματογράφηση για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου. Διαδικασία έως τις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α/15.6.1995, ΦΕΚ 275/Α/3.12.1998 και ΦΕΚ 67/Α/19.3.2003).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 3127/2003 «Τροποποίηση και συμπλήρωση των Ν. 2308/1995 και 2664/1998 για την κτηματογράφηση και το Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 67/Α/19.03.2003).

λες διατάξεις» (ΦΕΚ 67/Α/19.3.2003).

3. Την αριθ. 24414/4876/8.9.1997 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με την οποία κηρύχθηκε υπό κτηματογράφηση η Κοινότητα Φαρακλάτων του Νομού Κεφαλληνίας (ΦΕΚ 836/Β/17.9.1997).

4. Την πρόταση της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. που περιέχεται στο αριθ. 442/1.12.2010 πρακτικό του Δ.Σ. της, με την οποία εισηγείται στον Ο.Κ.Χ.Ε. την έκδοση διαπιστωτικής πράξης περαιώσης της κτηματογράφησης.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ο.Κ.Χ.Ε., αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σήμερα, 6 Δεκεμβρίου 2010, ημέρα Δευτέρα διαπιστώνεται η περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης για τα ακίνητα της περιοχής του Τοπικού Διαμερίσματος Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας, τα οποία υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα του Υποθηκοφυλακείου Αργοστολίου και περιλαμβάνονται στους αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες και διαγράμματα της Β΄ ανάρτησης με αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων αριθ. 329/29.11.2010.

Άρθρο 2

Το περιεχόμενο των αναμορφωμένων κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων της Β΄ ανάρτησης με αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων αριθ. 329/29.11.2010 θα αποτελέσει το περιεχόμενο των πρώτων εγγραφών που θα καταχωρισθούν στο κτηματολογικό βιβλίο.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.
Γ. ΜΟΥΤΕΒΕΛΗΣ

**Καταχώριση πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο και έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στο Τοπικό Διαμέρισμα Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας.
Απόφ. υπ' αριθ. 508/03/8-12-2010
(ΦΕΚ 1959/20-12-2010 (τ. Β΄) Ο.Κ.Χ.Ε.)**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Ο.Κ.Χ.Ε.)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 εδ. β΄ του ν. 2664/ 1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 275/3.12.1998).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 11,12 και 13α παρ. 3 και 4 του Ν. 2308/1995 «Κτηματογράφηση για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου. Διαδικασία έως τις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α/15.6.1995, ΦΕΚ 275/Α/3.12.1998 και ΦΕΚ 67/Α/19.3.2003).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 3127/2003 «Τροποποίηση και συμπλήρωση των Ν. 2308/1995 και 2664/1998 για την κτηματογράφηση και το Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 67/Α/19.3.2003).

4. Την αριθ. 24414/4876/8.9.1997 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με την οποία κηρύχθηκε υπό κτηματογράφηση η Κοινότητα Φαρακλάτων του Νομού Κεφαλληνίας (ΦΕΚ 836/Β/17.9.1997).

5. Την αριθ. 54/07.12.2010 εισήγηση - πρόταση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.» προς το Δ.Σ του Ο.Κ.Χ.Ε., με την οποία προτείνει, σύμφωνα με την ανατεθείσα σε αυτόν σχετική αρμοδιότητα δυνάμει του αριθ. 409/4.3.2010 πρακτικού Δ. Σ. «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.», την έκδοση της προβλεπόμενης στο άρθρο 1 παρ. 3 εδ. β΄ του ν. 2664/1998 απόφασης.

6. Την αριθ. 507/3/6.12.2010 απόφαση του Δ.Σ του Ο.Κ.Χ.Ε., με την οποία διαπιστώνεται η περαίωση της διαδικασίας κτηματογράφησης για τα ακίνητα της περιοχής του Τοπικού Διαμερίσματος Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας.

7. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ο.Κ.Χ.Ε., αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Διαπιστώνεται σήμερα, 8 Δεκεμβρίου 2010, η ολοκλήρωση της διαδικασίας καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο του Τοπικού Διαμερίσματος Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας, κατά μεταφορά από τους αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες της Β' Ανάρτησης, οι οποίοι έχουν αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτημα-

τολογικών στοιχείων αριθ. 329/29.11.2010.

Άρθρο 2

Ως Ημερομηνία έναρξης του Κτηματολογίου στην περιοχή αυτή ορίζεται η 20ή Δεκεμβρίου 2010, ημέρα Δευτέρα.

Η έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στην περιοχή του Τοπικού Διαμερίσματος Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας αφορά μόνο στα ακίνητα, τα οποία περιλαμβάνονται στους αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες και στα διαγράμματα της Β' Ανάρτησης με αριθμό ειδικού πρωτοκόλλου παραλαβής κτηματολογικών στοιχείων αριθ. 329/29.11.2010, για τα οποία διενεργήθηκαν οι πρώτες εγγραφές στο κτηματολογικό βιβλίο.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.
Γ. ΜΟΥΤΕΒΕΛΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Απαλλαγή α΄ κατοικίας σε ρυθμισθέντες με το ν. 3843/2010 ημιυπαίθριους χώρους. Εγκ. υπ' αριθ. πρωτ. Δ13Β1111616 ΕΞ 2010/ 31-8-2010/Υπ. Οικ.

Σε απάντηση της από 20.7.2010 αίτησής σας σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1078/1980, συμβάσεις αγοράς εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα κατοικίας ή οικοπέδου απαλλάσσονται από το φόρο μεταβίβασης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Μεταξύ των αναγκαίων προϋποθέσεων για τη χορήγηση της απαλλαγής είναι η ύπαρξη νόμιμου κτίσματος και, συνεπώς, δεν είναι δυνατή η χορήγηση της απαλλαγής για αυθαίρετα κτίσματα, όπως οι «κλειστοί» ημιυπαίθριοι χώροι (ΣΧΕΤ. άρθρο 1 ΠΟΛ.1101/24.6.2010 Απόφασης ΥπΟικ, ΥπΟικ 1049825/242/Β0013/23.5.2001 και 1112840/736/Β0013/21.12.2007).

Περαιτέρω, με τις υπ' αριθ. 1026526/83/Β0-013/ΠΟΛ.1046/9-3-2005, 1035134/102/Β0-013/ΠΟΛ.1057/6-4-2005 και 1047581/133/Β0013/ΠΟΛ.1073/9-5-2005 εγκυκλίους μας, οι οποίες εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της υπ' αριθ. 622/2004 Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., καθώς επίσης και με τη με αριθ. ΠΟΛ.1114/19.7.2010 εγκύκλιο μας δόθηκαν οδηγίες σχετικά με τη φορολόγηση των ημιυπαίθριων και βοηθητικών χώρων. Με βάση τις ανωτέρω εγκυκλίους έγινε δεκτό ότι κρίσιμος χρόνος για τη διαπίστωση διαμόρφωσης ημιυπαίθριου ή βοηθητικού χώρου σε χώρο κύριας χρήσης είναι ο χρόνος φορολογίας, δηλαδή ο χρόνος σύνταξης του μεταβιβαστικού συμβολαίου, και, συνεπώς, εφόσον υφίστανται κατά το χρόνο αυτό «κλειστοί» ημιυπαίθριοι χώροι (ή βοηθητικοί χώροι που έχουν μετατραπεί σε χώρους κύριας χρήσης), υπάγονται σε φόρο μεταβίβασης.

2. Με τις διατάξεις του Ν. 3843/2010 (άρθρα

5-10) παρέχεται η δυνατότητα πολεοδομικής ρύθμισης των «κλειστών» ημιυπαίθριων ή βοηθητικών χώρων και, ειδικότερα, προβλέπεται η καταβολή ειδικού προστίμου διατήρησης των χώρων αυτών για 40 χρόνια. Με βάση τις σχετικές διατάξεις του Ν. 3843/2010 (άρθρο 6 παρ. 6), οι ρυθμισθέντες χώροι που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού μπορούν να μεταβιβάζονται με την επισημείωση ότι αυτοί «ρυθμίστηκαν με τις διαδικασίες του Ν. 3843/2010 και αρ. πρωτ. αίτησης.../2010 της πολεοδομικής υπηρεσίας...» (ΣΧΕΤ. η με αριθ.5/3.5.2010 εγκύκλιος του ΥΠ.Ε.Κ.Α.).

Επίσης, με τη με αριθ. 8/15.6.2010 εγκύκλιο του ΥΠ.Ε.Κ.Α. ορίζεται ότι για τους χώρους που θα υπαχθούν στη ρύθμιση του ανωτέρω νόμου, δε χορηγείται βεβαίωση ότι ο χώρος είναι κύριας χρήσης, αλλά ότι ρυθμίστηκε με το νόμο αυτόν (αριθ. 11). Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι τα θέματα φορολόγησης των χώρων που εμπύπτον στη ρύθμιση είναι αποκλειστικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών (αριθ. 19).

3. Σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής α΄ κατοικίας σε ρυθμισθέντες με το Ν. 3843/2010 χώρους, επισημαίνεται ότι από τις ανωτέρω διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας προκύπτει ότι οι χώροι αυτοί παραμένουν αυθαίρετοι και μετά την υπαγωγή τους στη ρύθμιση. Η δυνατότητα τακτοποίησης που παρέχεται βάσει των σχετικών διατάξεων του Ν. 3843/2010 αναφέρεται στην καταβολή ενός ειδικού προστίμου διατήρησης των χώρων αυτών για 40 χρόνια και όχι σε διαδικασία νομιμοποίησής τους.

Κατά συνέπεια, εφόσον δεν είναι νόμιμη η χορήγηση απαλλαγής α΄ κατοικίας σε αυθαίρετα κτίσματα, δεν μπορεί να επεκταθεί η απαλλαγή και στην επιφάνεια των «κλειστών» ημιυπαίθριων χώρων (ή βοηθητικών χώρων που έχουν μετατραπεί σε χώρους κύριας χρήσης), έστω και αν έχουν υπαχθεί στην πολεοδομική ρύθμιση του Ν. 3843/2010.

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΑΜΗ

**Δήλωση χρησικτησίας για διαφορά
επιφάνειας σε παραγεγραμμένες υποθέσεις.
Εγκ. υπ' αριθ. πρωτ. Δ13Α1163813 ΕΞ/7-12-2010
Υπ. Οικ.**

Με ερώτησή σας προς την υπηρεσία μας, μάς πληροφορείτε ότι το Υποθηκοφυλακείο Ερέτριας αρνείται να προβεί στη μεταγραφή συμβολαίου σας γονικής παροχής, με την αναλογία ότι, επειδή η έκταση του μεταβιβαζόμενου ακινήτου (αγρού), είναι κατά νεότερη καταμέτρηση, μεγαλύτερη από αυτήν που περιγράφεται στον τίτλο κτήσης της δικαιοπαρόχου (δωρεά εν ζωή του έτους 1962), θα πρέπει να υποβληθεί για τη διαφορά δήλωση φόρου χρησικτησίας. Ενόψει των ανωτέρω ερωτάτε, εάν υπάρχει υποχρέωση του φορολογούμενου για υποβολή δήλωσης φόρου χρησικτησίας για τη διαφορά της επιφάνειας, δεδομένου ότι η αρχική υπόθεση της δωρεάς είναι παραγεγραμμένη. Για το ζήτημα αυτό σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Ως προς τη φορολογία δωρεών-γονικών παροχών.

α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 παρ. 5 του Κώδικα Φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών που κυρώθηκε με το ν. 2961/2001, όπως ισχύει, το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή και είσπραξη των φόρων, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού, σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1994, έχει παραγραφεί. Στις υποθέσεις αυτές δεν απαιτείται το πιστοποιητικό του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ., που προβλέπεται από τα άρθρα 105 έως και 112. Αντί γι' αυτό μπορεί να προσκομίζεται, για τις κτήσεις αιτία θανάτου, ληξιαρχική πράξη θανάτου καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υποχρέου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου φορολογίας και, στις δωρεές και γονικές παροχές, αντίγραφο του

οικείου συμβολαίου που συντάχθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1994 ή βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συνέταξε το συμβόλαιο, ότι τούτο συντάχθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1994 και δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

- β. Κατά το άρθρο 39 παρ. 1 του Κώδικα, στην αιτία δωρεάς και γονικής παροχής κτήση, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά κανόνα κατά το χρόνο σύνταξης του εγγράφου της δωρεάς ή της γονικής παροχής. Η δήλωση ανεξάρτητα αν οφείλεται ή όχι φόρος, εφόσον καταρτίζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο υποβάλλεται από κοινού από τους συμβαλλομένους, πριν από σύνταξη του οικείου συμβολαιογραφικού εγγράφου της δωρεάς ή γονικής παροχής (άρ. 86 παρ. 1 και 89 παρ. 1).
- γ. Περαιτέρω σε περίπτωση που προκύψει ύστερα από νεότερη καταμέτρηση, διαφορά ως προς την έκταση ακινήτου που έχει αποκτηθεί με δωρεά ή γονική παροχή και η έκταση αυτή είναι μεγαλύτερη, οι συμβαλλόμενοι, το πλαίσιο των διατάξεων του Κώδικα, έχουν δύο δυνατότητες: είτε να υποβάλλουν συμπληρωματική-διορθωτική δήλωση φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής για την επιπλέον έκταση (χωρίς να συνταχθεί συμβόλαιο) είτε να προβούν σε κατάρτιση διορθωτικού συμβολαίου, οι ίδιοι ή οι ειδικοί ή καθολικοί διάδοχοί τους. Η κάθε μία από τις περιπτώσεις αυτές γεννά τις αντίστοιχες φορολογικές υποχρεώσεις, όσο δε για το ποια από τις δύο θα επιλεγεί είναι θέμα που εξαρτάται από τη βούληση των φορολογουμένων (συμβαλλομένων) που θα πρέπει ωστόσο να διατυπώνεται στο σώμα της υποβαλλόμενης φορολογικής δήλωσης (σχετ. οι εγκύκλιοι της υπηρεσίας μας με αρ. πρωτ. 1067199/399/Α0013/2001-ΠΟΛ 1190 και 1027252/101/Α0013/2008-ΠΟΛ 1048).
- Σχετικά με τα ανωτέρω, διευκρινίζεται ειδικότερα ότι η επιλογή μεν της μίας από τις ως

άνω δύο δυνατότητες ανήκει στους ενδιαφερομένους, φορολογική υποχρέωση ωστόσο για την επιπλέον έκταση υπάρχει πάντοτε, *εφόσον το συμβόλαιο της δωρεάς ή της γονικής παροχής έχει συνταχθεί από 1/1/1995 και μετά.*

Εάν όμως το εν λόγω συμβόλαιο έχει συνταχθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, δεν υφίσταται πλέον *καμία φορολογική υποχρέωση* για την επιπλέον έκταση, λόγω της γενικής παραγραφής της παρ. 5 του άρθρου 102 του Κώδικα. Δεν υφίσταται δηλαδή υποχρέωση του φορολογουμένου ούτε να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση αλλά ούτε να συντάξει διορθωτικό συμβόλαιο. Η κατάρτιση διορθωτικού συμβολαίου αποτελεί ωστόσο δικαίωμα των συμβαλλομένων και, εφόσον προβούν σ' αυτήν (παρά την παραγραφή), θα υποβληθεί δήλωση και θα επιβληθεί φόρος –εφόσον προκύπτει– κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 39 παρ. 1, 89 παρ. 1 και 86 παρ. 1 του Κώδικα, δεδομένου ότι (όπως προαναφέρθηκε) σε κάθε περίπτωση σύνταξης συμβολαίου γεννάται φορολογική υποχρέωση κατά το χρόνο αυτό και υποβάλλεται (υποχρεωτικά) δήλωση πριν από τη σύνταξή του.

Άλλως (εάν δηλαδή δεν συνταχθεί διορθωτικό συμβόλαιο) *καμία φορολογική υποχρέωση δεν υφίσταται πλέον για την επιπλέον έκταση και, σε τυχόν μεταγενέστερο μεταβιβαστικό συμβόλαιο του ακινήτου, αρκεί απλώς να σημειωθεί ότι κατά νεότερη καταμέτρηση προέκυψε μεγαλύτερη έκταση και να προσαρτηθεί, αντί του πιστοποιητικού του άρθρου 105 του Κώδικα, το κατά περίπτωση αναφερόμενο στην παρ. 5 του άρθρου 102 του Κώδικα στοιχείο.* Καμία άλλη προϋπόθεση δεν προκύπτει πέραν τούτων από τον Κώδικα.

Σημειώνεται τέλος ότι τα ανωτέρω ισχύουν, εφόσον ο τίτλος κτήσης του μεταβιβαζόμενου –από οποιαδήποτε αιτία– ακινήτου είναι είτε δωρεά ή γονική παροχή είτε προίκα είτε αποδοχή κληρονομιάς και εφόσον προκύπτει ότι το κτηθέν με τις αιτίες αυτές ακίνητο και το μεταβιβαζόμενο είναι το αυτό και δεν υποκρύπτεται τυ-

χόν μεταβίβαση άλλου (π.χ. όμορου ακινήτου).
δ. Κατά συνέπεια όσων προεκτέθηκαν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, στο συμβόλαιο γονικής παροχής θα πρέπει να γίνεται μνεία ως προς την επιπλέον λόγω νεότερης καταμέτρησης έκταση και να προσαρτηθεί αντίγραφο του συμβολαίου δωρεάς που συντάχθηκε, –όπως αναφέρετε– το έτος 1962. Φορολογική υποχρέωση (λόγω δωρεάς) για την επιπλέον έκταση δεν γεννάται σήμερα εφόσον δεν προβαίνει σε διορθωτικό συμβόλαιο του αρχικού συμβολαίου δωρεάς, τίτλος κτήσης εν προκειμένω είναι δωρεά, μόνο φόρος δωρεάς θα μπορούσε να επιβληθεί και μόνο εφόσον το συμβόλαιο αυτό της δωρεάς είχε συνταχθεί μετά την 1/1/1995.

2. Ως προς τη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων

α. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 και της παρ. 1 του άρθρου 5 του α.ν. 1521/1950), σε κάθε με επαχθή αιτία μεταβίβαση ακινήτου ή εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου επιβάλλεται φόρος στην αξία τους, υπόχρεος για την καταβολή του οποίου είναι ο αγοραστής.

Επίσης, με τη διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου ορίζεται ότι αν σε συμβόλαιο μεταβίβασης ακινήτου ή εμπράγματος σε αυτό δικαιώματος, που συντάσσεται με οποιαδήποτε αιτία, η έκταση του μεταβιβαζόμενου τίτλου είναι μεγαλύτερη της αναγραφόμενης στο **με επαχθή αιτία τίτλο κτήσης αυτού**, εκτός του οικείου φόρου για τη σύμβαση μεταβίβασης καταβάλλεται και φόρος μεταβίβασης για την αξία της επιπλέον έκτασης, με χρόνο φορολογίας το χρόνο κατάρτισης του μεταβιβαστικού συμβολαίου, που βαρύνει τον μεταβιβάζοντα το ακίνητο. Δεν οφείλεται φόρος αν η επιπλέον έκταση δεν υπερβαίνει το ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) της έκτασης που αναγράφεται στον αρχικό τίτλο κτήσης και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.

Περαιτέρω, με την παρ. 6 του άρθρου 2 του

ιδίου νόμου προβλέπεται ότι, αν σε συμβόλαιο μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτου ή σύστασης άλλου εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου από οποιαδήποτε αιτία γίνεται από το μεταβιβάζοντα επίκληση της κτήσης αυτού με τακτική ή έκτακτη χρησικτησία στο πρόσωπό του, εκτός από το φόρο για τη μεταβιβαστική αυτή σύμβαση, οφείλεται και φόρος μεταβίβασης για την κτήση με χρησικτησία, εκτός αν στο όνομα του μεταβιβάζοντος υπάρχει τίτλος μεταγεγραμμένος για το δικαίωμα αυτό, για το οποίο έχει υποβληθεί η κατά νόμο φορολογική δήλωση ή τα οικεία βιβλία μεταγραφών έχουν καταστραφεί.

β. Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων, η άποψη της Υπηρεσίας μας είναι η ακόλουθη:

Με βάση τη σαφή διατύπωση της διάταξης της παρ. 8 του άρθρου 1 του α.ν. 1521/1950, φόρος μεταβίβασης επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση διαφοράς έκτασης μεταξύ του αρχικού τίτλου κτήσης του ακινήτου με **επαχθή αιτία** και του μεταγενέστερου τίτλου μεταβίβασής του με οποιαδήποτε αιτία. Αντίθετα, η ανωτέρω διάταξη δεν έχει εφαρμογή και δεν επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης για τη διαφορά της έκτασης στην περίπτωση που ο αρχικός τίτλος κτήσης του ακινήτου συντάσσεται με χαριστική αιτία, όπως εν προκειμένω ο τίτλος κτήσης είναι δωρεά του 1962.

Όσον αφορά τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, αναγκαία προϋπόθεση εφαρμογής της διάταξης είναι η επίκληση από το μεταβιβάζοντα της κτήσης του ακινήτου (εν όλω ή εν μέρει) με τακτική ή έκτακτη χρησικτησία στο πρόσωπό του. Επίσης, δεν επιβάλλεται φόρος χρησικτησίας σε περίπτωση που υπάρχει τίτλος μεταγεγραμμένος για το ακίνητο, για το οποίο έχει υποβληθεί η κατά νόμο φορολογική δήλωση. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου χρησικτησίας, στην περίπτωση που στο μεταβιβαστικό συμβόλαιο δε γίνεται ουδεμία επίκληση χρησικτησίας στο όνομα του μεταβιβάζοντος, εφόσον υπάρχει μεταγεγραμμένος τί-

λος κτήσης για το μεταβιβαζόμενο ακίνητο, έστω και αν η αναγραφόμενη έκτασή του είναι μικρότερη από αυτήν που αναγράφεται στο μεταγενέστερο μεταβιβαστικό συμβόλαιο λόγω ανακριβούς καταμέτρησης.

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
Δήμητρα Τσάμη

Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 σχετικά με τον αυτοέλεγχ των υποβαλλόμενων δηλώσεων και παροχή οδηγιών για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.
Εγκ. υπ' αριθ. ΑΔΑ: 4ΙΠΡΗ-Η/ΠΟΛ. 1191/17.12.2010 Υπ. Οικ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 (Φ.Ε.Κ. 58 Α') αφενός αντικαταστάθηκε ο τίτλος του κεφαλαίου Β' του Ν. 3296/2004 σε «ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ» και αφετέρου επήλθαν μεταβολές στις διατάξεις των άρθρων 13-17 του κεφαλαίου αυτού. Οι παραπάνω μεταβολές, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010, ισχύουν για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 και επόμενων, δηλαδή για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που νομίμως υποβάλλονται από 1/1/2011 και μετά και για εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. που αφορούν στις παραπάνω δηλώσεις καθώς και για τις αντίστοιχες δηλώσεις λοιπών φορολογικών αντικειμένων.

Κατόπιν αυτών, σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 και σας παρέχουμε, για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους, τις ακόλουθες οδηγίες και διευκρινίσεις για τις μεταβολές που επήλθαν για καθένα από τα ανωτέρω άρθρα του Ν. 3296/2004:

Άρθρο 13 Ν. 3296/2004

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 αντικαταστάθηκαν αφενός

ο τίτλος του άρθρου 13 του Ν. 3296/2004 από «Αντικείμενο, έννοια και προϋποθέσεις περαιώσης» σε «Αντικείμενο, έννοια και προϋποθέσεις αυτοελέγχου» και αφετέρου οι διατάξεις του άρθρου αυτού, σύμφωνα δε με τις νέες διατάξεις του εν λόγω άρθρου, δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, κατά τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο 14, εφόσον με αυτές δηλώνονται ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη, καθώς και τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15, δεν ελέγχονται ως προς τα δηλούμενα εισοδήματα και ποσά Φ.Π.Α. από την άσκηση της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή του ελευθέρου επαγγέλματος και θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς για τα εισοδήματα και τα ποσά αυτά, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις διατάξεις των παραγράφων 1, 7 και 8 του άρθρου 17.

Άρθρο 14 Ν. 3296/2004

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 επήλθαν οι ακόλουθες μεταβολές:

1. Η πρώτη περίοδος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε, σύμφωνα δε με τις νέες διατάξεις αυτής της περιόδου, στις διατάξεις του άρθρου 13 υπάγονται δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, με τηρηθέντα βιβλία της κατά περίπτωση προσήκουσας κατηγορίας του Κ.Β.Σ. Έτσι, στον αυτοέλεγχο υπάγονται πλέον οι υποβαλλόμενες δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, που τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ. της προσήκουσας κατηγορίας, ενώ οι υποβαλλόμενες δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών που δεν τήρησαν βιβλία του Κ.Β.Σ., αν και είχαν υποχρέωση, ή που τήρησαν βιβλία του Κ.Β.Σ. κατηγορίας κατώτερης από την προσήκουσα, εξαιρούνται του αυτοελέγχου.

Σημειώνεται ότι τα οριζόμενα στην περιπτώ-

ση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 όρια ακαθάριστων εσόδων ανά διαχειριστική περίοδο, προκειμένου οι υποβαλλόμενες δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών να υπαχθούν στον αυτοέλεγχο, δεν μεταβλήθηκαν.

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε, σύμφωνα δε με τις νέες διατάξεις αυτής της περίπτωσης, εξαιρούνται του αυτοελέγχου δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους οι οποίες βαρύνονται: α) με οποιαδήποτε παράβαση από αυτές που αναφέρονται στις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 ή 6 του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ., δηλαδή με οποιαδήποτε παράβαση από αυτές που προβλέπεται ότι επισύρουν ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων και στοιχείων του Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα από το μέγεθός τους και την επίπτωση που τελικώς έχουν επί του κύρους των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων του Κ.Β.Σ. ή β) με παράβαση μη επίδειξης βιβλίων ή στοιχείων αυτού του Κώδικα, δηλαδή με παράβαση μη επίδειξης οποιουδήποτε βιβλίου ή στοιχείου από εκείνα που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ., ανεξαρτήτως του πλήθους των μη επιδειχθέντων. Περαιτέρω και όσον αφορά ειδικά την παράβαση μη επίδειξης βιβλίων ή στοιχείων του Κ.Β.Σ., διευκρινίζεται επιπλέον ότι αυτή θεωρείται κατ' αρχήν ότι βαρύνει τη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας διαπιστώθηκε, εκτός αν από την οικεία έκθεση ελέγχου Κ.Β.Σ. ή τα υφιστάμενα εν γένει στοιχεία προκύπτει αποδεδειγμένα ότι η μη επίδειξη αφορά και βιβλία ή στοιχεία της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, οπότε εξαιρείται του αυτοελέγχου και η προηγούμενη διαχειριστική περίοδος. Στις περιπτώσεις που τα μη επιδειχθέντα βιβλία ή στοιχεία αφορούν αποκλειστικά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, τότε εξαιρείται του αυτοελέγχου μόνο η εν λόγω διαχειριστική περίοδος και όχι και αυτή εντός της οποίας δεν έγινε η επίδειξη των βιβλίων ή στοιχείων.

Σημειώνεται ότι η κατά τα ως άνω εξαίρεση ισχύει, εφόσον πρόκειται για παραβάσεις σύμ-

φωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω για τις οποίες κατά το χρόνο κατά τον οποίο επέρχεται η περαίωση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. ως ειλικρινών, δηλαδή κατά το χρόνο υποβολής αυτών, έχουν ήδη επιδοθεί στους υπόχρεους από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες (Σ.Δ.Ο.Ε., Ελεγκτικά Κέντρα, Δ.Ο.Υ.) οι οικείες εκθέσεις ελέγχου Κ.Β.Σ. ή Υπηρεσιακά Σημειώματα Ελέγχου (Υ.Σ.Ε.), ενώ οποιεσδήποτε άλλες ήδη διαπιστωμένες κατά τον ανωτέρω χρόνο παραβάσεις του Κ.Β.Σ. δεν επισύρουν εξαίρεση των οικείων δηλώσεων, επιβάλλονται, όμως, σε κάθε περίπτωση τα προβλεπόμενα γι' αυτές τις παραβάσεις πρόστιμα.

Επίσης, σημειώνεται ότι η κατά τα ανωτέρω εξαίρεση ισχύει, ανεξάρτητα αν οι σχετικές παραβάσεις που την επισύρουν αφορούν δραστηριότητες υπαγόμενες στον αυτοέλεγχο ή τυχόν παράλληλα ασκούμενες δραστηριότητες μη υπαγόμενες στον αυτοέλεγχο.

3. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε, σύμφωνα δε με τις νέες διατάξεις αυτής της περίπτωσης, εξαιρούνται του αυτοελέγχου δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους στις οποίες υφίσταται ανέγερση ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή του ελεύθερου επαγγελματία και δεν υφίστανται ακαθάριστα έσοδα. Έτσι, οι υποβαλλόμενες δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών που αφορούν διαχειριστικές περιόδους κατά τις οποίες αφενός δεν πραγματοποιήθηκαν ακαθάριστα έσοδα και αφετέρου ανεγέρθηκε ή αποκτήθηκε κτιριακή εγκατάσταση κάθε είδους, δεν υπάγονται στον αυτοέλεγχο.

Παράδειγμα

Ατομική ξενοδοχειακή επιχείρηση, η οποία έχει κάνει έναρξη εργασιών στις 5.1.2010, κατά τις δύο πρώτες διαχειριστικές περιόδους (5.1.-31.12.2010 και 1.1.-31.12.2011) δεν πραγματοποίησε καθόλου ακαθάριστα έσοδα, παρά μόνο δαπάνες για την υπό ανέγερση ξε-

νοδοχειακή μονάδα της. Στην περίπτωση αυτή, οι υποβαλλόμενες δηλώσεις της συγκεκριμένης επιχείρησης για τις ως άνω διαχειριστικές περιόδους 5.1.-31.12.2010 και 1.1.-31.12.2011 εξαιρούνται του αυτοελέγχου.

4. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του Ν. 3296/2004 προστέθηκε νέα περίπτωση στ', σύμφωνα δε με τις διατάξεις της νέας αυτής περίπτωσης, εξαιρούνται του αυτοελέγχου δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους κατά τις οποίες οι απαλλασσόμενες πράξεις με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών Φ.Π.Α. ανέρχονται τουλάχιστον στο εξήντα τοις εκατό (60%) των συνολικών ακαθάριστων εσόδων. Έτσι, στον αυτοέλεγχο δεν υπάγονται πλέον οι υποβαλλόμενες δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών που αφορούν διαχειριστικές περιόδους κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν απαλλασσόμενες πράξεις με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών Φ.Π.Α. που ανέρχονται σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) και άνω των συνολικών ακαθάριστων εσόδων.

Παράδειγμα

Ο.Ε., η οποία ασχολείται με την παραγωγή και πώληση προϊόντων, κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1.-31.12.2010 πραγματοποίησε συνολικά ακαθάριστα έσοδα 250.000 ευρώ, από τα οποία τα 200.000 ευρώ (δηλαδή ποσοστό 80%) προέρχονται από εξαγωγές. Στην περίπτωση αυτή, οι υποβαλλόμενες δηλώσεις της εν λόγω εταιρίας για την υπόψη διαχειριστική περίοδο εξαιρούνται του αυτοελέγχου.

5. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του Ν. 3296/2004 η λέξη «περαίωσης», μετά τις λέξεις «Εξαιρούνται γενικώς της διαδικασίας», αντικαταστάθηκε με τη λέξη «αυτοελέγχου».

Άρθρο 15 Ν. 3296/2004

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 επήλθαν οι ακόλουθες μεταβολές:

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 του Ν.

3296/2004 η λέξη «περαιώσης», μετά τις λέξεις «που υπάγονται στη διαδικασία», αντικαταστάθηκε με τη λέξη «αυτοελέγχου».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 15 του Ν. 3296/2004, με την οποία ορίζονται τα κατά περίπτωση ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη που πρέπει να δηλώνονται με τις υποβαλλόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος στο πλαίσιο του αυτοελέγχου, αντικαταστάθηκε και με τις νέες διατάξεις αυτής της παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

A. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ

α. Επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων

Οι επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων πρέπει να δηλώνουν ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος του κόστους πωληθέντων (εμπορευμάτων ή προϊόντων) και των εξόδων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση και των αποσβέσεων που αναλογούν, με το συντελεστή αναγωγής αυτού σε ακαθάριστα έσοδα. Ως συντελεστής αναγωγής λαμβάνεται ο συντελεστής που προκύπτει από τη σχέση του κλάσματος που αριθμητή έχει τον αριθμό εκατό (100) και παρονομαστή τον αριθμό εκατό (100) μείον τον προβλεπόμενο μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους (Μ.Σ.Κ.Κ.). Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται για την επιχείρηση Μ.Σ.Κ.Κ., εφαρμόζεται ο μέσος όρος των Μ.Σ.Κ.Κ. του οικείου πίνακα στον οποίο αυτή εντάσσεται. Προκειμένου για επιχειρήσεις με περισσότερους του ενός Μ.Σ.Κ.Κ., εφαρμόζεται ο μέσος σταθμικός συντελεστής που προκύπτει από τη διαίρεση των συνολικών καθαρών κερδών που προκύπτουν με την εφαρμογή των Μ.Σ.Κ.Κ. κατά κατηγορία ακαθάριστων εσόδων διά των συνολικών ακαθάριστων εσόδων της διαχειριστικής περιόδου.

Για την εφαρμογή των παραπάνω σημειώνονται τα εξής:

- Ο τρόπος υπολογισμού του κατ' ελάχιστο δηλούμενου ποσού ακαθάριστων εσόδων ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ., επειδή δεν έχουν υποχρέωση, ή τηρούν βιβλία Α', Β' ή Γ κατηγορίας.

- Ως κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων ή προϊόντων λαμβάνεται η αξία των εμπορευσιμων αγαθών, καθώς και των πρώτων και βοηθητικών υλών κ.λπ. που πωλήθηκαν ή αναλώθηκαν μέσα στην οικεία διαχειριστική περίοδο, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις. Όσα αναφέρονται στο άρθρο 15 της 1018145/1103/ΔΕ-Α/ΠΟΛ. 1027/22.2.2005 εγκυκλίου σχετικά με το κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων ή προϊόντων ισχύουν και για την εφαρμογή των παραπάνω.

- Ως έξοδα και δαπάνες λαμβάνονται όλα τα έξοδα και οι δαπάνες που εξυπηρετούν και βαρύνουν την εκμετάλλευση της δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων που έχουν καταχωρηθεί στα τηρούμενα βιβλία του Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα αν είναι πραγματικά ή τεκμαρτά και αν εκπίπτουν φορολογικά ή όχι από τα ακαθάριστα έσοδα. Τονίζεται ότι αν υφίστανται έξοδα και δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων, που εκτός από τη δραστηριότητα της πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων εξυπηρετούν και βαρύνουν και τυχόν άλλες ασκούμενες παράλληλα δραστηριότητες, οι οποίες, όμως, δεν υπάγονται στον αυτοέλεγχο, τότε αυτά τα έξοδα και οι δαπάνες επιμερίζονται μεταξύ της δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και των άλλων δραστηριοτήτων κατά την αναλογία των επιμέρους ακαθάριστων εσόδων, εκτός αν πρόκειται για περιπτώσεις που έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές.

- Ως αποσβέσεις λαμβάνονται οι αναλογούσες κατά τις κείμενες διατάξεις αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εξυπηρε-

τούν την εκμετάλλευση της δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων κατά την οικεία διαχειριστική περίοδο, έστω και αν η επιχείρηση δεν πραγματοποιήσει αποσβέσεις ή πραγματοποιήσει αποσβέσεις με εσφαλμένο (μικρότερο) συντελεστή. Στις περιπτώσεις αυτές μη διενέργειας αποσβέσεων ή διενέργειας αποσβέσεων με εσφαλμένο (μικρότερο) συντελεστή, για την εφαρμογή των παραπάνω ως αποσβέσεις λαμβάνονται εκείνες που προκύπτουν με βάση το μέσο συντελεστή απόσβεσης μεταξύ του προβλεπόμενου ανώτερου και κατώτερου συντελεστή. Περαιτέρω και όσον αφορά τις νέες επιχειρήσεις, οι οποίες δύνανται για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους είτε να μην πραγματοποιούν αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους είτε να πραγματοποιούν αποσβέσεις με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή απόσβεσης, εάν μια νέα επιχείρηση δεν πραγματοποιήσει αποσβέσεις σε αυτές τις διαχειριστικές περιόδους ή πραγματοποιήσει αποσβέσεις με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή απόσβεσης, για την εφαρμογή των παραπάνω ως αποσβέσεις λαμβάνονται στη μεν πρώτη περίπτωση εκείνες που προκύπτουν με βάση το μέσο συντελεστή απόσβεσης μεταξύ του προβλεπόμενου ανώτερου και κατώτερου συντελεστή, στη δε δεύτερη περίπτωση εκείνες που προκύπτουν με βάση τον ακέραιο προβλεπόμενο συντελεστή απόσβεσης. Εννοείται, βέβαια, ότι για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποσβεστεί, δεν λαμβάνονται υπόψη αποσβέσεις.

Κατωτέρω παρατίθενται ενδεικτικώς ορισμένα παραδείγματα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού του κατ' ελάχιστο δηλούμενου ποσού ακαθάριστων εσόδων στο πλαίσιο του αυτοελέγχου στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις.

Παράδειγμα 1ο

Ατομική επιχείρηση, η οποία ασχολείται με την εμπορία λιανικώς ειδών διατροφής (Μ.Σ.Κ.Κ.

επί αγορών 5%, Κ.Α. 55315 και Μ.Σ.Κ.Κ. επί ακαθάριστων εσόδων 4%, Κ.Α. 5315) και τηρεί βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1.-31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Αγορές εμπορευμάτων	40.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	40.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	7.000,00 €

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω ατομική επιχείρηση, εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$48.958,33 \text{ €} \left[(40.000 + 7.000) \times \left(\frac{100}{100-4} \right) \right].$$

Παράδειγμα 2ο

Ο.Ε., η οποία ασχολείται με την εισαγωγή έτοιμων ανδρικών ενδυμάτων και τη λιανική πώληση αυτών (Μ.Σ.Κ.Κ. 19%, Κ.Α. 6224) και τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα	140.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	130.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	20.000,00 €

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ο.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$185.185,18 \text{ €} \left[(130.000 + 20.000) \times \left(\frac{100}{100-19} \right) \right].$$

Παράδειγμα 3ο

Ε.Ε., η οποία ασχολείται με την εμπορία χονδρικών αρωμάτων και καλλυντικών ειδών (Μ.Σ.Κ.Κ. 11%, Κ.Α. 4208) και την εμπορία λιανικών των ίδιων αγαθών (Μ.Σ.Κ.Κ. 17%, Κ.Α. 4209) και τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα από χονδρικές πωλήσεις	(90.000 €)
και λιανικές πωλήσεις (180.000 €)	270.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	250.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	40.000,00 €
• Μέσος σταθμικός συντελεστής $\left(\frac{90.000 \times 11\% + (180.000 \times 17\%)}{270.000}\right) \times 100$	15%

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ε.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με $341.176,47 \text{ €} [(250.000 + 40.000) \times \left(\frac{100}{100-15}\right)]$.

Παράδειγμα 4ο

Α.Ε., η οποία ασχολείται με την εισαγωγή μικροεπίπλων και τη λιανική πώληση αυτών (Μ.Σ.Κ.Κ. 21%, Κ.Α. 3099) και την κατασκευή πλεκτών επίπλων (Μ.Σ.Κ.Κ. 17%, Κ.Α. 3102) και τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις μικροεπίπλων (90.000 €) και πλεκτών επίπλων (180.000 €)	270.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων μικροεπίπλων και πλεκτών επίπλων	250.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	40.000,00 €

• Μέσος σταθμικός συντελεστής $\left(\frac{(90.000 \times 21\%) + (180.000 \times 17\%)}{270.000}\right) \times 100$	18,33%
---	--------

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Α.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με $355.087,55 \text{ €} [(250.000 + 40.000) \times \left(\frac{100}{100-18,33}\right)]$.

Παράδειγμα 5ο

Ε.Π.Ε., η οποία ασχολείται με την εισαγωγή μικροεπίπλων και τη λιανική (Μ.Σ.Κ.Κ. 21%, Κ.Α. 3099) και χονδρική πώληση αυτών (Μ.Σ.Κ.Κ. 17%, Κ.Α. 3098) και τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα από λιανικές πωλήσεις (100.000 €) και από χονδρικές πωλήσεις (180.000 €)	280.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων	190.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	30.000,00 €
• Μέσος σταθμικός συντελεστής $\left(\frac{(100.000 \times 21\%) + (180.000 \times 17\%)}{280.000}\right) \times 100$	18,43%

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ε.Π.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει το ποσό των ακαθάριστων εσόδων που προκύπτει από τα βιβλία (280.000,00 €), καθόσον αυτό είναι μεγαλύτερο από το ποσό των ακαθάριστων εσόδων που προκύπτει βάσει του αυτοελέγχου, το οποίο ανέρχεται σε $269.707,00 \text{ €} [(190.000 + 30.000) \times \left(\frac{100}{100-18,43}\right)]$.

6. Επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών

Οι επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών

πρέπει να δηλώνουν ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος των εξόδων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση και των αποσβέσεων που αναλογούν, με το συντελεστή αναγωγής αυτού σε ακαθάριστα έσοδα. Ως συντελεστής αναγωγής λαμβάνεται ο συντελεστής που προκύπτει από τη σχέση του κλάσματος που αριθμητή έχει τον αριθμό εκατό (100) και παρονομαστή τον αριθμό εκατό (100) μείον τον προβλεπόμενο μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους (Μ.Σ.Κ.Κ.). Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται για την επιχείρηση Μ.Σ.Κ.Κ., εφαρμόζεται ο μέσος όρος των Μ.Σ.Κ.Κ. του οικείου πίνακα στον οποίο αυτή εντάσσεται. Προκειμένου για επιχειρήσεις με περισσότερους του ενός Μ.Σ.Κ.Κ., εφαρμόζεται ο μέσος σταθμικός συντελεστής που προκύπτει από τη διαίρεση των συνολικών καθαρών κερδών που προκύπτουν με την εφαρμογή των Μ.Σ.Κ.Κ. κατά κατηγορία ακαθάριστων εσόδων διά των συνολικών ακαθάριστων εσόδων της διαχειριστικής περιόδου.

Δηλαδή και οι επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών, προκειμένου να υπαχθούν στον αυτοέλεγχο, πρέπει να δηλώνουν το ποσό ακαθάριστων εσόδων που προκύπτει με την ίδια μέθοδο όπως και στις επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων. Επομένως, όσα αναφέρονται στην προηγούμενη υποπερίπτωση α' για τις επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων, σχετικά με τα έξοδα και τις δαπάνες καθώς και τις αποσβέσεις, ισχύουν ανάλογα και εν προκειμένω.

Κατωτέρω παρατίθενται ενδεικτικώς δύο παραδείγματα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού του κατ' ελάχιστο δηλούμενου ποσού ακαθάριστων εσόδων στο πλαίσιο του αυτοελέγχου στις εν λόγω επιχειρήσεις.

Παράδειγμα 1ο

Ο.Ε., η οποία εκμεταλλεύεται φροντιστήριο ξένων γλωσσών (Μ.Σ.Κ.Κ. 30%, Κ.Α. 8022) και τη-

ρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα	140.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	110.000,00 €

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ο.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με $157.142,86 \text{ €} [110.000 \times (\frac{100}{100-30})]$.

Παράδειγμα 2ο

Ε.Π.Ε., η οποία ασχολείται με την ενοικίαση επιβατικών αυτοκινήτων (Μ.Σ.Κ.Κ. 31%, Κ.Α. 7301) και την ενοικίαση μοτοποδηλάτων (Μ.Σ.Κ.Κ. 27%, Κ.Α. 7302), κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα από ενοικίαση επιβατικών αυτοκινήτων (80.000 €) και ενοικίαση μοτοποδηλάτων (20.000 €)	100.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	72.000,00 €
• Μέσος σταθμικός συντελεστής $(\frac{(800.000 \times 31\%) + (20.000 \times 27\%)}{100.000}) \times 100$	30,20%

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ε.Π.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με $103.151,86 \text{ €} [72.000 \times (\frac{100}{100-30,20})]$.

γ. Μικτές επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών

Οι μικτές επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών πρέπει να δηλώνουν ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο του αθροίσματος των ακαθάριστων εσόδων που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπεριπτώσεις α' και β', με επιμερισμό των κοινών δαπανών στις επί μέρους δραστηριότητες ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων κάθε δραστηριότητας στο σύνολο των ακαθάριστων εσόδων της διαχειριστικής περιόδου από όλες τις δραστηριότητες.

Κατωτέρω παρατίθεται ενδεικτικώς ένα παράδειγμα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού του κατ' ελάχιστο δηλούμενου ποσού ακαθάριστων εσόδων στο πλαίσιο του αυτοελέγχου στις εν λόγω επιχειρήσεις.

Παράδειγμα

Ε.Ε., η οποία εκμεταλλεύεται ξενοδοχείο ύπνου Β' κατηγορίας (Μ.Σ.Κ.Κ. 13%, Κ.Α. 9009α) και εστιατόριο εντός του ξενοδοχείου (Μ.Σ.Κ.Κ. 15%, Κ.Α. 9010) και τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

	Ξενοδοχείο	Εστιατόριο
• Ακαθάριστα έσοδα	130.000,00 €	40.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων αγαθών	0,00 €	30.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	110.000,00 €	3.000,00 €
• Κοινά έξοδα και δαπάνες ύψους 8.000 € (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν), επιμεριζόμενα ανά δραστηριότητα [8.000 x $\left(\frac{130.000}{170.000}\right)$ = 6.117,65 € για το Ξενοδοχείο και 8.000 x $\left(\frac{40.000}{170.000}\right)$ = 1.882,35 € για το εστιατόριο]	6.117,65 €	1.882,35 €

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ε.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με 174.506,62 € και αναλυτικότερα, για μεν το ξενοδοχείο ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$133.468,56 € [(110.000 + 6.117,65) \times \left(\frac{100}{100-13}\right)]$$

για δε το εστιατόριο ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$41.038,06 € [(30.000 + 3.000 + 1.882,35) \times \left(\frac{100}{100-15}\right)].$$

δ. Αμιγώς ελεύθεροι επαγγελματίες

Οι αμιγώς ελεύθεροι επαγγελματίες πρέπει να δηλώνουν ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει με τη διαδικασία που προβλέπεται για τις επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών. Δηλαδή, πρέπει να δηλώνουν ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος των εξόδων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση και των αποσβέσεων που αναλογούν, με το συντελεστή αναγωγής αυτού σε ακαθάριστα έσοδα. Ως συντελεστής αναγωγής λαμβάνεται ο συντελεστής που προκύπτει από τη σχέση του κλάσματος που αριθμητή έχει τον αριθμό εκατό (100) και παρονομαστή τον αριθμό εκατό (100) μείον τον προβλεπόμενο συντελεστή καθαρών αμοιβών. Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται για τον ελεύθερο επαγγελματία συντελεστής καθαρών αμοιβών, εφαρμόζεται ο μέσος όρος των συντελεστών καθαρών αμοιβών. Προκειμένου για ελεύθερους επαγγελματίες με περισσότερους του ενός συντελεστές καθαρών αμοιβών, εφαρμόζεται ο μέσος σταθμικός συντελεστής που προκύπτει από τη διαίρεση των συνολικών καθαρών κερδών που προκύπτουν με την εφαρμογή των συντελεστών καθαρών αμοιβών κατά κατηγορία ακαθάριστων εσόδων διά των συνολικών ακαθάριστων εσόδων της διαχειριστικής περιόδου.

Επομένως, όσα αναφέρονται στην πιο πάνω υποπερίπτωση β' για τις επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών, σχετικά με τα έξοδα και τις δαπάνες καθώς και τις αποσβέσεις, ισχύουν ανάλογα και εν προκειμένω.

Κατωτέρω παρατίθεται ενδεικτικώς ένα παράδειγμα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού του κατ' ελάχιστο δηλούμενου ποσού ακαθάριστων εσόδων στο πλαίσιο του αυτοελέγχου στους αμιγώς ελεύθερους επαγγελματίες.

Παράδειγμα

Φυσικό πρόσωπο, που ασκεί το ελευθέριο επάγγελμα του δικηγόρου (συντελεστής καθαρών αμοιβών 50%) και τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα	120.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	70.000,00 €

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, το ως άνω φυσικό πρόσωπο, εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με $140.000 \text{ €} [70.000 \times \left(\frac{100}{100-50}\right)]$.

ε. Ελεύθεροι επαγγελματίες με παράλληλη άσκηση εμπορικής δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που παράλληλα ασκούν και εμπορική δραστηριότητα πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών πρέπει να δηλώνουν ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας

σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπερίπτώσεις δ', α' και β', κατά περίπτωση, και με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στην προηγούμενη υποπερίπτωση γ' σχετικά με τον επιμερισμό των κοινών δαπανών.

Κατωτέρω παρατίθεται ενδεικτικώς ένα παράδειγμα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού του κατ' ελάχιστο δηλούμενου ποσού ακαθάριστων εσόδων στο πλαίσιο του αυτοελέγχου στους ελεύθερους επαγγελματίες που παράλληλα ασκούν εμπορική δραστηριότητα πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών.

Παράδειγμα

Φυσικό πρόσωπο, που ασκεί το ελευθέριο επάγγελμα του κτηνιάτρου (συντελεστής καθαρών αμοιβών 50%) και παράλληλα ασχολείται με την εμπορία πτηνοτροφών και κτηνοτροφών λιανικώς (Μ.Σ.Κ.Κ. 10%, Κ.Α. 5309α) και την εκμετάλλευση θεραπευτηρίου ζώων (Μ.Σ.Κ.Κ. 34%, Κ.Α. 9224) και τηρεί βιβλία Β'

	Ελεύθερο Επάγγελμα	Εμπορία πτηνοτροφών και κτηνοτροφών	Θεραπευτήριο ζώων
• Ακαθάριστα έσοδα	60.000,00 €	120.000,00 €	40.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων αγαθών	0,00 €	103.000,00 €	0,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	35.000,00 €	4.000,00 €	26.000,00 €
Κοινά έξοδα και δαπάνες ύψους 12.000 € (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν), επιμεριζόμενα ανά δραστηριότητα $12.000 \times \left(\frac{60.000}{220.000}\right) = 3.272,73 \text{ €}$ για το Ελ. Επάγγελμα, $12.000 \times \left(\frac{120.000}{220.000}\right) = 6.545,45 \text{ €}$ για την εμπορία πτηνοτροφών και κτηνοτροφών, $12.000 \times \left(\frac{40.000}{220.000}\right) = 2.181,82 \text{ €}$ για το θεραπευτήριο ζώων]	3.272,73 €	6.545,45 €	2.181,82 €

κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. – 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, το ως άνω φυσικό πρόσωπο, εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με 245.406,80 € και αναλυτικότερα, για το ελεύθεριο επάγγελμα ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$76.545,46 \text{ € } [(35.000 + 3.272,73) \times \left(\frac{100}{100-50}\right)],$$

για την εμπορία πτηνοτροφών και κτηνοτροφών ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$126.161,61 \text{ € } [(103.000 + 4.000 + 6.545,45) \times \left(\frac{100}{100-10}\right)]$$

και για το θεραπευτήριο ζώων ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$42.699,73 \text{ € } [(26.000 + 2.181,82) \times \left(\frac{100}{100-34}\right)].$$

Β. ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ

α. Επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων

Οι επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων, αναλόγως της κατηγορίας των βιβλίων του Κ.Β.Σ. που τηρούν, πρέπει να δηλώνουν ως καθαρά κέρδη τα ακόλουθα ποσά:

- Όταν τηρούν βιβλία Β' ή Γ κατηγορίας, το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων τους, όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Α' της παρούσας παραγράφου, με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο όρο των Μ.Σ.Κ.Κ. του πίνακα στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση, εφόσον δεν προβλέπεται γι' αυτή Μ.Σ.Κ.Κ., ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, εφόσον προβλέπονται γι' αυτή περισσότεροι του ενός Μ.Σ.Κ.Κ., κατά περίπτωση.

- Όταν τηρούν βιβλία Α' κατηγορίας ή και

όταν δεν τηρούν βιβλία, επειδή δεν έχουν σχετική υποχρέωση, το ποσό που ομοίως προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων τους, όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Α' της παρούσας παραγράφου, με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο όρο των συντελεστών του πίνακα στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, κατά περίπτωση, επί εσόδων.

β. Επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών

Οι επιχειρήσεις αμιγώς παροχής υπηρεσιών πρέπει να δηλώνουν ως καθαρά κέρδη το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων τους, όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση β' της περίπτωσης Α' της παρούσας παραγράφου, με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο όρο των Μ.Σ.Κ.Κ. του πίνακα στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, κατά περίπτωση.

γ. Μικτές επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών

Οι μικτές επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών πρέπει να δηλώνουν ως καθαρά κέρδη το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των ποσών των καθαρών κερδών που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπερίπτώσεις α' και β'.

δ. Αμιγώς ελεύθεροι επαγγελματίες

Οι αμιγώς ελεύθεροι επαγγελματίες πρέπει να δηλώνουν ως καθαρά κέρδη το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων τους, όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση δ' της περίπτωσης Α' της παρούσας παραγράφου, με τον προβλεπόμενο συντελεστή καθαρών αμοιβών ή το μέσο όρο των συ-

ντελεστών καθαρών αμοιβών ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, κατά περίπτωση.

ε. Ελεύθεροι επαγγελματίες με παράλληλη άσκηση εμπορικής δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που παράλληλα ασκούν και εμπορική δραστηριότητα πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών πρέπει να δηλώνουν ως καθαρά κέρδη το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των ποσών των καθαρών κερδών που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπεριπτώσεις δ', α' και β', κατά περίπτωση.

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε και με τις νέες διατάξεις αυτής της παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

- Σε όλες γενικά τις πιο πάνω περιπτώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών κατά τις ανωτέρω διακρίσεις, εφόσον τηρούνται βιβλία Β' ή Γ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το κατ'ελάχιστο δηλούμενο στο πλαίσιο του αυτοελέγχου ποσό ακαθάριστων εσόδων, το οποίο προσδιορίζεται κατά τα προαναφερόμενα (περίπτ. Α' της προηγούμενης παραγράφου 2 της παρούσας), δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερο αυτού που προκύπτει από τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία του υπόχρεου.

- Ειδικά στις περιπτώσεις που τηρούνται βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή δεν τηρούνται βιβλία, επειδή δεν υφίσταται σχετική υποχρέωση, το κατ'ελάχιστο δηλούμενο στο πλαίσιο του αυτοελέγχου ποσό ακαθάριστων εσόδων δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερο από τις εκροές στη φορολογία Φ.Π.Α. που προκύπτουν από τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία ή από το σύνολο των τυχόν χονδρικών πωλήσεων της οικείας διαχειριστικής περιόδου που προκύπτουν από τα οικεία φορολογικά στοιχεία εσόδων.

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 15 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε και με τις νέες διατάξεις αυτής της παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

- Σε όλες γενικώς τις αναφερόμενες στην πιο πάνω παράγραφο 2 περιπτώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών κατά τις διακρίσεις της εν λόγω παραγράφου, εφόσον τηρούνται βιβλία Β' ή Γ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τα καθαρά κέρδη που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του αυτοελέγχου σύμφωνα με την ίδια παράγραφο (περίπτ. Β') δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν λογιστικώς με βάση τα δεδομένα των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων και τις ισχύουσες διατάξεις, δηλαδή αυτών που προκύπτουν με την αφαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, εξόδων και δαπανών.

- Εφόσον τηρούνται βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή δεν τηρούνται βιβλία, επειδή δεν υφίσταται σχετική υποχρέωση, τα καθαρά κέρδη που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του αυτοελέγχου δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν με βάση τα δεδομένα των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων και τις ισχύουσες διατάξεις, δηλαδή:

- i. εφόσον προβλέπεται Μ.Σ.Κ.Κ. επί αγορών, δεν μπορεί να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν εξωλογιστικώς με τον πολλαπλασιασμό των αγορών με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. επί αγορών και

- ii. εφόσον δεν προβλέπεται Μ.Σ.Κ.Κ. επί αγορών, δεν μπορεί να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν εξωλογιστικώς με τον πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων, όπως αυτά εξευρίσκονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 30 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. επί εσόδων.

5. Η παράγραφος 5 του άρθρου 15 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε και με τις νέες διατάξεις αυτής της παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

• Σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της εν λόγω παραγράφου, οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών που υπάγονται στη διαδικασία του αυτοελέγχου και την εφαρμόζουν, θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς, μόνο για την εκμετάλλευση εφόσον υποβάλλεται εμπρόθεσμα από αυτούς «ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α.», στο οποίο περιλαμβάνονται:

i. Οι τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. που προκύπτουν με βάση τα ακαθάριστα έσοδα που προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην πιο πάνω παράγραφο 2 (περίπτ. Α'). Περαιτέρω, προκειμένου να υπολογιστεί ο οφειλόμενος Φ.Π.Α. επί των υπόψη διαφορών, αυτές κατανέμονται σε εκροές φορολογητέες κατά συντελεστή Φ.Π.Α. και σε εκροές απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών. Η κατανομή αυτή γίνεται κατ' αναλογία των βάσει βιβλίων και στοιχείων εκροών.

Έτσι, εάν υφίστανται εκροές απαλλασσόμενες με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών (π.χ. εξαγωγές), οι κατά τα παραπάνω διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. δεν κατανέμονται σε αυτές. Π.χ., εάν υπάρχουν φορολογητέες εκροές με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών ύψους 150.000 €, εκροές απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών ύψους 50.000 € και εκροές απαλλασσόμενες με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών (εξαγωγές) ύψους 70.000 € και οι διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. βάσει του αυτοελέγχου ανέρχονται στα 30.000 €, οι τελευταίες θα κατανεμηθούν στις φορολογητέες εκροές με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών κατά ποσό $22.500 \text{ € } [30.000 \times \left(\frac{150.000}{200.000}\right)]$ και στις απαλλασσόμενες εκροές χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών κατά ποσό $7.500 \text{ € } [30.000 \times \left(\frac{50.000}{200.000}\right)]$.

ii. Οι τυχόν προκύπτουσες διαφορές εκροών που αναλογούν στον υψηλότερο συντελεστή, επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων με εκροές που υπάγονται σε περισσότερους από έναν συντελεστές Φ.Π.Α., οι οποίες οφείλονται στη μετακύλιση εκροών από τον υψηλότερο στο χαμηλότερο συντελεστή. Τέτοια μετακύλιση εκροών θεωρείται ότι υφίσταται όταν το ποσοστό συμμετοχής των εκροών από πωλήσεις (παραδόσεις, ενδοκοινοτικές παραδόσεις, εξαγωγές) εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί των εκροών από τις συνολικές πωλήσεις (παραδόσεις, ενδοκοινοτικές παραδόσεις, εξαγωγές) εμπορεύσιμων αγαθών της οικείας χρήσης είναι μικρότερο από το ποσοστό συμμετοχής του κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί του συνολικού κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών στην ίδια χρήση. Στην περίπτωση αυτή, η κατανομή των εκροών κατά συντελεστή Φ.Π.Α., τόσο ως προς τις εκροές βάσει βιβλίων και στοιχείων όσο και ως προς τις τυχόν διαφορές εκροών της προηγούμενης περίπτωσης i, γίνεται με βάση την κατανομή του κόστους των πωληθέντων αγαθών, για την εξεύρεση δε του κόστους των πωληθέντων αγαθών εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Περαιτέρω, το ποσό του οφειλόμενου Φ.Π.Α. που προκύπτει με βάση την παραπάνω αναπροσαρμογή προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

Σημειωτέον ότι η νομίμως υφιστάμενη διαφορά συντελεστών, σε επιχειρήσεις όπως οι εκδοτικές ή οι επιχειρήσεις μεταφοράς προσώπων, δεν πρέπει να συγχέεται με μετακύλιση.

Κατωτέρω παρατίθενται ενδεικτικά δύο παραδείγματα αναφορικά με την εφαρμογή των παραπάνω.

	Γυμναστήριο και φροντιστήριο	Βιβλιοπωλείο
• Ακαθάριστα έσοδα (από το γυμναστήριο 40.000 € και από το φροντιστήριο 105.000 €	145.000,00 €	50.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων αγαθών	0,00 €	40.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	116.000,00 €	7.000,00 €
• Κοινά έξοδα και δαπάνες ύψους 10.000 € (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν), επιμεριζόμενα ανά δραστηριότητα $[10.000 \times \left(\frac{145.000}{195.000}\right) = 7.435,90 \text{ €}$ για το γυμναστήριο και το φροντιστήριο και, $10.000 \times \left(\frac{50.000}{195.000}\right) = 2.564,10 \text{ €}$ για το βιβλιοπωλείο	7.435,90 €	2.564,10 €
• Μέσος σταθμικός συντελεστής γυμναστηρίου και φροντιστηρίου $\left(\frac{(40.000 \times 30\%) + (105.000 \times 30\%)}{145.000}\right) \times 100$ 30%		
• Εκροές φορολογητέες από		
1.1. - 14.3.2010 με συντελεστή 19%	8.500,00 €	
• Εκροές φορολογητέες από		
15.3. - 30.6.2010 με συντελεστή 21%	11.000,00 €	
• Εκροές φορολογητέες από		
1.7. - 31.12.2010 με συντελεστή 23%	20.500,00 €	
• Εκροές απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισορών	<u>105.000,00 €</u>	
• Εκροές φορολογητέες από		
1.1. - 14.3.2010 με συντελεστή 4,5 %		10.500,00 €
• Εκροές φορολογητέες από		
15.3. - 30.6.2010 με συντελεστή 5%		15.000,00 €
• Εκροές φορολογητέες από		
1.7. - 31.12.2010 με συντελεστή 5,5 %		<u>24.500,00 €</u>
• Σύνολο εκροών	145.000,00 €	50.000,00 €

Παράδειγμα 1ο

Ο.Ε., η οποία εκμεταλλεύεται γυμναστήριο (Μ.Σ.Κ.Κ. 30%, Κ.Α. 8029α), φροντιστήριο (Μ.Σ.Κ.Κ. 30%, Κ.Α. 8021) και βιβλιοπωλείο λιανικώς (Μ.Σ.Κ.Κ. 10%, Κ.Α. 3405) και τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω Ο.Ε., εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με 231.408,22 € και αναλυτικότερα, για το γυμναστήριο και το φροντιστήριο ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$176.337 \text{ €} [(116.000 + 7.435,90) \times \left(\frac{100}{100-30}\right)]$$

και για το βιβλιοπωλείο ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με

$$55.071,22 \text{ €} [(40.000 + 7.000 + 2.564,10) \times \left(\frac{100}{100-10}\right)].$$

Περαιτέρω, σε ότι αφορά το Φ.Π.Α., για τις διαφορές εκροών ύψους 31.337 € (176.337 - 145.000) στον κλάδο παροχής υπηρεσιών και 5.071,22 € (55.071,22 - 50.000) στον κλάδο εμπορίας η ως άνω Ο.Ε. θα πρέπει να υποβάλει «ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α.» με τα ακόλουθα δεδομένα:

	Ποσά δηλούμενων εκροών	Ποσοστό συμμετοχής των επιμέρους δηλούμενων εκροών επί του συνόλου των εκροών	Επιμερισμός διαφοράς εκροών	Οφειλόμενος Φ.Π.Α.
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 19%	8.500,00 €	5,86%	1.836,35 €	348,91 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 21%	11.000,00 €	7,59%	2.378,48 €	499,48 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 23%	20.500,00 €	14,14%	4.431,05 €	1.019,14 €
• Δηλούμενες εκροές απαλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών	<u>105.000,00 €</u>	<u>72,41%</u>	<u>22.691,12 €</u>	0,00 €
• Σύνολο	145.000,00 €	100%	31.337,00 €	
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 4,5%	10.500,00 €	21%	1.064,95 €	47,92 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 5%	15.000,00 €	30%	1.521,37 €	76,07 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 5,5%	<u>24.500,00 €</u>	<u>49%</u>	<u>2.484,90 €</u>	<u>136,67 €</u>
• Σύνολο	50.000,00 €	100%	5.071,22 €	2.128,19 €

Παράδειγμα 2ο

Ατομική επιχείρηση, η οποία εκμεταλλεύεται καφετέρια (Μ.Σ.Κ.Κ. 21%, Κ.Α. 9015) και τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.1. - 31.12.2010 παρουσιάζει τα ακόλουθα δεδομένα βάσει των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων:

• Ακαθάριστα έσοδα	120.000,00 €
• Κόστος πωληθέντων αγαθών (χαμηλότερου συντελεστή Φ.Π.Α. 84.150 €) (υψηλότερου συντελεστή Φ.Π.Α. 14.850 €)	99.000,00 €
• Έξοδα και δαπάνες (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που αναλογούν)	8.000,00 €
• Εκροές φορολογητέες από 1.1. - 14.3.2010 με συντελεστή 9%	21.000,00 €
• Εκροές φορολογητέες από 15.3. - 30.6.2010 με συντελεστή 10%	30.000,00 €
• Εκροές φορολογητέες από 1.7.-31.12.2010 με συντελεστή 11 %	57.000,00 €
• Σύνολο εκροών χαμηλότερου συντελεστή Φ.Π.Α.	108.000,00 €

• Εκροές φορολογητέες από 1.1. - 14.3.2010 με συντελεστή 19%	3.000,00 €
• Εκροές φορολογητέες από 15.3. - 30.6.2010 με συντελεστή 21 %	2.800,00 €
• Εκροές φορολογητέες από 1.7.-31.12.2010 με συντελεστή 23%	6.200,00 €
• Σύνολο εκροών υψηλότερου συντελεστή Φ.Π.Α. (ποσοστό 10% επί των συνολικών εκροών)	12.000,00 €

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η ως άνω ατομική επιχείρηση, εφόσον επιθυμεί να υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για τη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικον. έτους 2011 πρέπει να δηλώσει ποσό ακαθάριστων εσόδων τουλάχιστον ίσο με $135.443,04 \text{ €} \left[(99.000 + 8.000) \times \left(\frac{100}{100-21} \right) \right]$.

Περαιτέρω, σε ότι αφορά το Φ.Π.Α., για τις διαφορές εκροών ύψους 15.443,04 € (135.443,04 - 120.000) η ως άνω ατομική επιχείρηση θα πρέπει να υποβάλει «ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α.» με τα ακόλουθα δεδομένα:

	Ποσά δηλούμενων εκροών	Ποσοστό συμμετοχής των επιμέρους δηλούμενων εκροών επί του συνόλου των εκροών	Επιμερισμός διαφοράς εκροών	Οφειλόμενος Φ.Π.Α.
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 9%	21.00,00 €	17,50%	2.702,53 €	243,22 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 10%	30.000,00 €	25,00%	3.860,76 €	386,08 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 11%	57.000,00 €	47,50%	7.335,44 €	806,89 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 19%	3.000,00 €	2,50%	386,08 €	73,35 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 21%	2.800,00 €	2,33%	359,82 €	75,56 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 23%	<u>6.200,00 €</u>	<u>5,17%</u>	<u>798,41 €</u>	<u>183,63 €</u>
• Σύνολο	120.000,00 €	100,00%	15.443,04 €	1.768,73 €

Επίσης, επειδή το ποσοστό συμμετοχής των εκροών από πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί των εκροών από τις συνολικές πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών της οικείας χρήσης [$(\frac{12.000}{120.000}) \times 100 = 10\%$] είναι μικρότερο από το ποσοστό συμμετοχής του κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί του συνολικού κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών στην ίδια χρήση [$(\frac{14.850}{99.000}) \times 100 = 15\%$], πράγμα που σημαίνει ότι

υφίσταται μετακύλιση εκροών από τον υψηλότερο στο χαμηλότερο συντελεστή, το ως άνω «ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α.» πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνει και τα ακόλουθα δεδομένα:

Διαφορά εκροών που αναλογούν στον υψηλότερο συντελεστή και οφείλονται στη μετακύλιση τους στο χαμηλότερο συντελεστή 6.772,15 € [(135.443,04x15%) - 13.544,31 (συνολικές εκροές υψηλότερου συντελεστή, δηλαδή 3.000 + 2.800 + 6.200 + 386,08 + 359,82 + 798,41)].

	Ποσά	Ποσοστό συμμετοχής των επιμέρους εκροών του υψηλότερου συντελεστή επί των συνολικών εκροών του ίδιου συντελεστή	Επιμερισμός διαφοράς εκροών (α)	Οφειλόμενος Φ.Π.Α. [πολλαπλασιασμός των ποσών της στήλης (α) με τη διαφορά των κατά περίπτωση συντελεστών Φ.Π.Α., δηλαδή 19%-9%=10% 21%-10%=11% 23%-11%=12%
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 19%	3.000,00 €	25%	1693,04 €	169,30 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 21%	2.800,00 €	23,33%	1579,94 €	173,79 €
• Δηλούμενες εκροές φορολογητέες με συντελεστή 23%	<u>6.200,00 €</u>	<u>51,67%</u>	<u>3499,17 €</u>	<u>419,90 €</u>
• Σύνολο	12.000,00 €	100,00%	6772,15 €	762,99 €
		Πλέον προσαύξηση 40%		<u>305,20 €</u>
		Γενικό σύνολο		1068,19 €

Με ανάλογο τρόπο θα υπολογισθεί η μετακύλιση στις περιοχές των νησιών του Αιγαίου, στις οποίες εφαρμόζεται η κατά 30% μείωση των συντελεστών Φ.Π.Α.

- Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 5, στην περίπτωση που η διαδικασία του αυτοελέγχου ακολουθείται για χρήση στην οποία μεταφέρεται πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. από προηγούμενη ανέλεγκτη χρήση, το μεταφερόμενο αυτό πιστωτικό υπόλοιπο δεν υπολογίζεται κατά την εκκαθάριση του τυχόν οφειλόμενου Φ.Π.Α. που γίνεται με το υποβαλλόμενο ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α. Το πιστωτικό αυτό υπόλοιπο θα διακανονιστεί κατά την περαίωση της προηγούμενης ανέλεγκτης χρήσης από την οποία μεταφέρεται.

- Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5, στην περίπτωση που με το ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α. προκύπτει μείωση πιστωτικού υπολοίπου που έχει ήδη μεταφερθεί σε επόμενη χρήση ή μηδενισμός του ή μετατροπή του σε χρεωστικό, η διαφορά αυτή μειώνει το φόρο εισροών της φορολογικής περιόδου κατά την οποία υποβάλλεται το ειδικό αυτό σημείωμα.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω εφαρμόζοντο ήδη και μέχρι τώρα στις συναφείς περιπτώσεις σύμφωνα με σχετικές εγκυκλίους (σχετ. ιδίως η εγκ. ΠΟΛ. 1027/2005), με τις ως άνω δε διατάξεις υπάρχει πλέον και ρητή νομοθετική πρόβλεψη.

Επισημαίνεται εξάλλου ιδιαιτέρως, σε συνέχεια σχετικών οδηγιών που έχουν δοθεί με προηγούμενες εγκυκλίους, ότι η εφαρμογή των ανωτέρω από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες πρέπει να παρακολουθείται με σχολαστικότητα από τις Δ.Ο.Υ., στις περιπτώσεις δε που διαπιστώνεται ότι δεν έγινε η ανωτέρω μείωση του φόρου εισροών ενώ υπήρχε υποχρέωση, θα πρέπει να καταλογίζονται τα οικεία ποσά και να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις στο πλαίσιο άμεσων σχετικών ελέγχων (σχετ. και οι οδηγίες της εγκ. ΠΟΛ. 1064/2007, παρ. 3).

- Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5, στην περίπτωση που υπάρχει δικαίωμα επιστροφής Φ.Π.Α. σύμφωνα με την παράγραφο 1β' του άρθρου 34 του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν. 2859/2000), η υποβολή του ειδικού σημειώματος αυτοελέγχου Φ.Π.Α. δεν συνεπάγεται την κρίση ως ειλικρινών των δηλώσεων που έχουν υποβληθεί πριν τη διενέργεια προσωρινού ελέγχου για την έγκριση ή μη του δικαιώματος αυτού. Επομένως, εάν μία επιχείρηση υπαχθεί στον αυτοέλεγχο για κάποια διαχειριστική περίοδο και υποβάλλει γι' αυτή το ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α. και παράλληλα εκκρεμεί αίτησή της για επιστροφή Φ.Π.Α. αυτής της διαχειριστικής περιόδου, επειδή, για παράδειγμα, αυτός είναι αδύνατο να μεταφερθεί για έκπτωση στην επόμενη διαχειριστική περίοδο, η επιστροφή ή μη του αιτούμενου Φ.Π.Α. γίνεται κατόπιν διενέργειας προσωρινού ελέγχου και οι υποβληθείσες σχετικές δηλώσεις δεν θεωρούνται ειλικρινείς πριν τη διενέργεια του ελέγχου αυτού.

Άρθρο 16 Ν. 3296/2004

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 αντικαταστάθηκε ο τίτλος του άρθρου 16 του Ν. 3296/2004 από «Περαίωση δηλώσεων λοιπών φορολογιών» σε «Αυτοέλεγχος δηλώσεων λοιπών φορολογιών», ενώ στις διατάξεις του άρθρου αυτού δεν επήλθε καμία μεταβολή. Συνεπώς, για τον αυτοέλεγχο των δηλώσεων των λοιπών φορολογιών ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με σχετικές προγενέστερες της παρούσας εγκυκλίους διαταγές.

Άρθρο 17 Ν. 3296/2004

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 επήλθαν οι ακόλουθες μεταβολές:

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του Ν. 3296/2004 αντικαταστάθηκε, σύμφωνα δε με τις νέες διατάξεις αυτής της παραγράφου, τα ποσά φόρων, τελών ή εισφορών που βεβαιώνο-

νται στο πλαίσιο του αυτοελέγχου δεν διαγράφονται ούτε αναζητούνται σε καμιά περίπτωση. Κατ' εξαίρεση, όμως, στις τυχόν περιπτώσεις που για οποιοδήποτε λόγο δηλώθηκαν ποσά ακαθάριστων εσόδων ή καθαρών κερδών ή διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. μεγαλύτερα εκείνων που προβλέπονται, με αποτέλεσμα να βεβαιωθούν ποσά φόρων, τελών ή εισφορών μεγαλύτερα εκείνων που αναλογούν, ο φορολογούμενος δύναται, εφόσον επιθυμεί, να υποβάλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα έτος από την περαιώση ειδική δήλωση - αίτηση περί υπαγωγής του σε τακτικό έλεγχο. Στο πλαίσιο αυτού του ελέγχου συμψηφίζονται τα ποσά φόρων, τελών ή εισφορών που βεβαιώθηκαν λόγω του αυτοελέγχου, εάν δε προκύψει αρνητική διαφορά, αυτή, κατά το μέρος που αφορά τα επιπλέον των αναλογούντων ποσά φόρων, τελών ή εισφορών που βεβαιώθηκαν στο πλαίσιο του αυτοελέγχου, επιστρέφεται.

Επισημαίνεται ιδιαίτερος ότι μετά την κατά τα άνω αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του Ν. 3296/2004 δεν υφίσταται πλέον το δικαίωμα που παρείχετο με τις προϊσχύσασες διατάξεις αυτής της παραγράφου. Δηλαδή, οι επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες δεν δύνανται να υπαχθούν στον αυτοέλεγχο, εάν υποβάλλουν εκπρόθεσμες δηλώσεις αυτοελέγχου φορολογίας εισοδήματος, Φ.Π.Α. και λοιπών φορολογιών. Το ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου Φ.Π.Α. υποβάλλεται εφόσον προκύπτουν διαφορές αυτοελέγχου ή/και διαφορές μετακύλισης, ανεξαρτήτως αποτελέσματος (χρεωστικό ή πιστωτικό ή μηδενικό).

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 του Ν. 3296/2004 η λέξη «περαιούμενες», μετά τις λέξεις «έχουν εφαρμογή και για τις», αντικαταστάθηκε με τη λέξη «αυτοελεγχόμενες».

3. Στο άρθρο 17 του Ν. 3296/2004 προστέθηκε νέα παράγραφος 7 (της προϊσχύσασας παραγράφου 7 αναριθμούμενης σε παράγραφο 8), σύμφωνα δε με τις διατάξεις της νέας αυτής παραγράφου, εάν για δηλώσεις φορολογίας εισο-

δήματος και Φ.Π.Α. εφαρμοσθούν οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του ανωτέρω νόμου και εκ των υστέρων διαπιστωθεί ότι δεν συνέτρεχαν οι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής τους στον αυτοέλεγχο κατά τις διατάξεις του άρθρου 14 του νόμου αυτού ή ότι δεν εφαρμόστηκαν ορθά όσα προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 15 του ίδιου νόμου, με αποτέλεσμα να προσδιοριστούν επιμέρους ή τελικά ποσά ακαθάριστων εσόδων ή καθαρών κερδών ή τυχόν διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. μικρότερα αυτών που έπρεπε να προσδιορισθούν κατά τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, τότε οι δηλώσεις αυτές δεν θεωρούνται περαιωθείσες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του ως άνω νόμου και παραμένουν εκκρεμείς, υποκείμενες σε έλεγχο κατά τις κείμενες διατάξεις. Στις περιπτώσεις αυτές, εάν περαιωθούν ή έχουν ήδη περαιωθεί με αυτοέλεγχο δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. κάποιες από τις αμέσως επόμενες δύο (2) διαχειριστικές περιόδους, τότε, χωρίς να ενδιαφέρει εάν συνέτρεχαν ή όχι οι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις για τον αυτοέλεγχο των δηλώσεων αυτών ή αν εφαρμόστηκαν ορθά ή μη οι διατάξεις γενικά περί αυτοελέγχου, και αυτές οι δηλώσεις θεωρούνται επίσης εκκρεμείς και υπόκεινται σε έλεγχο κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις τα ποσά φόρων, τελών και εισφορών που έχουν βεβαιωθεί στο πλαίσιο του αυτοελέγχου δεν διαγράφονται ούτε αναζητούνται σε καμιά περίπτωση, συμψηφίζονται, όμως, με τα ποσά φόρων, τελών και εισφορών που ενδεχομένως προκύψουν μετά από έλεγχο.

4. Η προϊσχύσασα παράγραφος 7 του άρθρου 17 του Ν. 3296/2004 αναριθμήθηκε σε παράγραφο 8 και ταυτόχρονα αντικαταστάθηκε, σύμφωνα δε με τις νέες διατάξεις αυτής της παραγράφου, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 13 έως 17 του ίδιου νόμου, όπως πλέον ισχύουν, ο τύπος και το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων δηλώσεων ή εντύπων και ο χρό-

νος υποβολής αυτών για τον αυτοέλεγχο κατά τις ως άνω διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Περαιτέρω, με απόφαση του ίδιου Υπουργού μπορεί επίσης να καθορίζεται ο τρόπος επιλογής προς έλεγχο δείγματος υποθέσεων για τις οποίες υποβάλλονται δηλώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής των ίδιων ως άνω διατάξεων, καθώς και ο τρόπος ελέγχου των υποθέσεων αυτών. Για τις λοιπές υποθέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο πιο πάνω δείγμα, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. δύναται να ελέγχει τη συνδρομή ή μη των προβλεπόμενων όρων και προϋποθέσεων αυτοελέγχου.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΣΣΕΛΑΣ

Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως 13 του ν. 3888/2010 σχετικά με την εκούσια κατάργηση των φορολογικών διαφορών.

Εγκ. υπ' αριθ. ΠΟΛ. 1147/27-10-2010 Υπ. Οικ.

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 13 του Κεφαλαίου Α' του ν. 3888/2010 (Φ.Ε.Κ. 175 Α' /30.9.2010) «Εκούσια κατάργηση φορολογικών διαφορών, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών, διατάξεις για την αποτελεσματική τιμωρία της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις» και παρέχουμε τις απαραίτητες ερμηνευτικές οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΚΟΥΣΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 1

Εισαγωγή

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού καθορίζεται προαιρετικός ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις, με σκοπό την κατάργησή τους.

Άρθρο 2

Βασικές έννοιες

Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού οι παρακάτω όροι νοούνται ως εξής:

1. Ελεγμένη και ανέλεγκτη υπόθεση:

Ελεγμένη θεωρείται η υπόθεση που μέχρι την 30.9.2010, ημερομηνία δημοσίευσης του προαναφερόμενου νόμου, έχει ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο (με την Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ. 1037/2005, με τις γενικές διατάξεις κ.λπ.) και έχουν εκδοθεί και καταχωρηθεί στα οικεία βιβλία οι σχετικές καταλογιστικές πράξεις.

Ανέλεγκτη θεωρείται η υπόθεση που δεν έχει ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο. Συνεπώς, υπόθεση για την οποία έχει διενεργηθεί προσωρινός έλεγχος και έχει εκδοθεί προσωρινό φύλλο ελέγχου ή πράξη σε μια ή περισσότερες φορολογίες ή προληπτικός έλεγχος Κ.Β.Σ. και έχει εκδοθεί απόφαση επιβολής προστίμου, θεωρείται ανέλεγκτη.

2. Δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα:

Θεωρούνται τα συνολικά δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα όπως αυτά προκύπτουν από τα κατά οικονομικό έτος υποβληθέντα κύρια έντυπα των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος (Ε1, Ε5, Φ.01.010 κ.λπ.), αρχικών εμπρόθεσμων ή εκπρόθεσμων που υποβλήθηκαν έως την 31.8.2010, καθώς και των τυχόν συμπληρωματικών που υποβλήθηκαν μέχρι την ίδια ημερομηνία, μετά την αφαίρεση: α) των εσόδων από συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις και

β) των εσόδων από μισθώματα ακινήτων για όλους τους υπόχρεους, με εξαίρεση τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 2238/1994), για τα οποία από τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα δεν αφαιρούνται τα έσοδα από μισθώματα ακινήτων, καθώς για τα νομικά αυτά πρόσωπα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 105 του προαναφερόμενου Κώδικα το εισόδημα από ακίνητα περιλαμβάνεται στα ακαθάριστα έσοδά τους.

3. Αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη:

Είναι το ποσό που προκύπτει αναμφισβήτητα από δελτίο πληροφοριών ή λοιπά στοιχεία ή έγγραφα ή από απόφαση επιβολής προστίμου του Κ.Β.Σ. και αφορά: α) την απόκρυψη ποσού εσόδων ή αγορών ή δαπανών από παράλειψη έκδοσης ή λήψης φορολογικού στοιχείου ή

β) την απόκρυψη ποσού εσόδων ή αγορών ή δαπανών από έκδοση ή λήψη ανακριβούς ως προς την αξία φορολογικού στοιχείου ή

γ) την καθαρή αξία ληφθέντος φορολογικού στοιχείου, εικονικού ως προς το πρόσωπο του αντισυμβαλλόμενου ή

δ) την καθαρή αξία εκδοθέντος εικονικού φορολογικού στοιχείου ή ληφθέντος φορολογικού στοιχείου εικονικού ως προς τη συναλλαγή ή φορολογικού στοιχείου που έχει νοθευτεί. Σε περίπτωση μερικώς εικονικού φορολογικού στοιχείου ως αξία λαμβάνεται η αξία της εικονικότητας.

4. Παράβαση Κ.Β.Σ. η άλλο επιβαρυντικό στοιχείο που επαυξάνει το φόρο είναι η παράβαση των διατάξεων του προαναφερόμενου Κώδικα η οποία συνίσταται σε:

α) μη τήρηση ή μη διαφύλαξη οποιουδήποτε θεωρημένου Βιβλίου Κ.Β.Σ., είτε βασικού είτε πρόσθετου,

β) μη επίδειξη των θεωρημένων Βιβλίων σε έλεγχο,

γ) ανακριβή τήρηση Βιβλίων ως προς τα έσοδα ή μη καταχώριση εσόδων,

δ) ανακριβή τήρηση Βιβλίων ως προς τις αγορές και τις δαπάνες ή μη καταχώριση αγορών και δαπανών,

ε) ανακριβή τήρηση πρόσθετων Βιβλίων ή σε μη καταχώριση δεδομένων που επηρεάζουν τα έσοδα ή τις αγορές ή τις δαπάνες,

στ) τήρηση Βιβλίων κατώτερης της προβλεπόμενης από τον Κ.Β.Σ. κατηγορίας,

ζ) ανακρίβεια απογραφής ως προς την ποσότητα ή την αξία,

η) έκδοση αθεώρητου στοιχείου Κ.Β.Σ. μη καταχωρημένου στα Βιβλία,

θ) μη διαφύλαξη εκδοθέντος ή ληφθέντος φορολογικού στοιχείου,

ι) καταχώριση στα Βιβλία ανύπαρκτων αγορών ή δαπανών,

ια) έκδοση ή σήμανση στοιχείου από μη νόμιμο φορολογικό μηχανισμό που δεν καταχωρήθηκε στα Βιβλία,

ιβ) μη αναγραφή του είδους των αγαθών,

ιγ) μη σύνταξη Απογραφής ή Ισολογισμού,

ιδ) μη έκδοση ή έκδοση ανακριβούς στοιχείου που προβλέπεται από τον Κ.Β.Σ. ή υπουργική απόφαση χωρίς να προσδιορίζεται η αξία,

ιε) μη λήψη ή λήψη ανακριβούς στοιχείου που προβλέπεται από τον Κ.Β.Σ. ή υπουργική απόφαση χωρίς να προσδιορίζεται η αξία,

ιστ) μη έκδοση ή μη λήψη ή σε έκδοση ή λήψη ανακριβούς στοιχείου, η οποία προκύπτει αναμφισβήτητα από δελτίο πληροφοριών ή άλλο στοιχείο ή έγγραφο, χωρίς να προσδιορίζεται η αξία,

ιζ) έκδοση ή λήψη εικονικού φορολογικού στοιχείου ή νόθευση τέτοιου στοιχείου, η οποία προκύπτει αναμφισβήτητα από δελτίο πληροφοριών ή άλλο στοιχείο ή έγγραφο, χωρίς να προσδιορίζεται η αξία.

Οι παραβάσεις μη επίδειξης και μη διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων βαρύνουν τη χρήση που διαπιστώνονται ή πιστοποιούνται.

Σημειώνεται επίσης ότι για τον υπολογισμό της αποκρυβείσας φορολογητέας ύλης και την επαύξηση του φόρου λαμβάνονται υπόψη οι παραβάσεις ή τα επιβαρυντικά εκείνα στοιχεία τα οποία είναι καταχωρημένα στα υπολογιστικά συστήματα της Γ. Γ. Π. Σ. κατά την 13.10.2010 (σχετ. η παρ. 2 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1137/11.10.10).

Άρθρο 3

Υποθέσεις που υπάγονται στις ρυθμίσεις

Στις ρυθμίσεις των διατάξεων των άρθρων 1 έως και 12 του παρόντος νόμου, υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών, οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιό-

δους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2009.

Ως εκκρεμής υπόθεση φορολογίας εισοδήματος νοείται κάθε μία εκκρεμής δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή δήλωση αποτελεσμάτων. Το ίδιο ισχύει ανάλογα και για τον όρο εκκρεμείς υποθέσεις λοιπών φορολογικών αντικειμένων. Επισημαίνεται ότι για να περαιωθούν ανέλεγκτες υποθέσεις λοιπών φορολογικών αντικειμένων απαραίτητη προϋπόθεση είναι να υπάγεται στη ρύθμιση αντίστοιχα η ανέλεγκτη υπόθεση φορολογίας εισοδήματος.

Με τον όρο εκκρεμείς υποθέσεις για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις νοούνται οι υποθέσεις εκείνες που μέχρι την 30.9.2010, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3888/2010: α) Δεν έχει αρχίσει ο έλεγχος ή έχει αρχίσει και δεν έχει περατωθεί. Ως περάτωση του ελέγχου θεωρείται η έκδοση φύλλου ελέγχου ή πράξης και η μεταγραφή του στα οικεία βιβλία της φορολογικής αρχής.

β) Έχει εκδοθεί φύλλο ελέγχου ή πράξη αποτελεσμάτων, αλλά δεν έχει οριστικοποιηθεί (π.χ. εκκρεμεί ακόμη στην ελεγκτική αρχή για συμβιβασμό).

γ) Εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια μετά από άσκηση εμπρόθεσμης προσφυγής ή έφεσης και δεν έχουν συζητηθεί στο ακροατήριο του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Ως εκκρεμείς θεωρούνται και οι υποθέσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί οριστική απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και δεν έχει παρέλθει η προθεσμία άσκησης έφεσης για κάποιον από τους διαδίκους. Συνεπώς, υποθέσεις για τις οποίες έχει ασκηθεί εκπρόθεσμη προσφυγή ή έφεση ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων **δεν** υπάγονται στις παρούσες ρυθμίσεις, όπως επίσης και αυτές για τις οποίες έχει παρέλθει η προθεσμία άσκησης προσφυγής ή η προθεσμία άσκησης έφεσης για τους διαδίκους.

δ) Έχουν ήδη ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο ή έχουν υπαχθεί στις διατάξεις παλαιότερων ρυθμίσεων, όπως π.χ. αυτών του ν. 3697/2008, του ν. 3259/2004 κ.λπ. και:

αα) Έχουν εκδοθεί συμπληρωματικά φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων ή φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) ή λοιπές εν γένει τέτοιες πράξεις, που είτε δεν έχουν οριστικοποιηθεί είτε εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια και δεν έχουν συζητηθεί στο ακροατήριο του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

ββ) Έχουν εκδοθεί, μέχρι την 31.8.2010, αποφάσεις επιβολής προστίμου Κ.Β.Σ. που είτε δεν έχουν οριστικοποιηθεί είτε εκκρεμούν στα διοικητικά γενικώς δικαστήρια (συμπεριλαμβανομένου και του Σ.τ.Ε.) και αφορούν συμπληρωματικά στοιχεία με βάση τα οποία δεν έχει διενεργηθεί ακόμη έλεγχος στις λοιπές φορολογίες (εισοδήματος, Φ.Π.Α. κ.λπ.).

Σημειώνεται ότι, στη ρύθμιση υπάγονται και οι επιχειρήσεις που βρίσκονται σε αδράνεια ή δεν δηλώνουν έσοδα, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που τελούν υπό εκκαθάριση μέχρι την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης.

Άρθρο 4

Υποθέσεις που εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις

1. Από τις υποθέσεις του προηγούμενου άρθρου εξαιρούνται και δεν υπάγονται στις παρούσες ρυθμίσεις:

α) Οι ανέλεγκτες υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι και την 31.8.2010 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις, καθώς και οι επόμενες αυτής.

Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης φόρου εισοδήματος σε ενδιάμεση χρήση, εξαιρείται η συγκεκριμένη χρήση και οι επόμενες αυτής. Οι προηγούμενες όμως αυτής χρήσεις μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων και να περαιωθούν.

Δεν εξαιρούνται από την περαιώση ανέλεγκτες υποθέσεις για τις οποίες σε μία ή περισσότερες χρήσεις δεν έχουν υποβληθεί εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α., αλλά έχουν όμως υποβληθεί μέχρι και 31.8.2010 οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος των χρήσεων αυτών. Σημειώ-

νεται ότι εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. γενικώς λαμβάνονται υπόψη εφόσον επίσης υποβλήθηκαν μέχρι την 31.8.2010.

Σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχει υποβληθεί αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος μέχρι και 31.8.2010 αλλά έχει διενεργηθεί τακτικός έλεγχος και τα οικεία φύλλα ελέγχου ή πράξεις έχουν εκδοθεί και καταχωρηθεί στα οικεία βιβλία μέχρι την 30.9.2010, η υπόθεση αυτή δεν εξαιρείται και μπορεί να υπαχθεί στη ρύθμιση περί ελεγχμένων υποθέσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11, εφόσον βέβαια είναι εκκρεμής κατά το προηγούμενο άρθρο 3 και δεν συντρέχει άλλος λόγος εξαίρεσης κατά το παρόν άρθρο 4.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που για φορολογούμενο υφίσταται παράβαση Κ.Β.Σ. ή επιβαρυντικό στοιχείο γενικά κατά το άρθρο 2 για χρήση για την οποία αυτός δεν είχε υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος ως επιτηδευματίας, τότε εξαιρείται της υπαγωγής στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων τόσο η συγκεκριμένη χρήση όσο και όλες γενικά οι επόμενες ανεξαρτήτως αν για τις επόμενες έχουν υποβληθεί δηλώσεις.

β) Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000), ενώ οι αγρότες και γενικότερα οι αγροτικές επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων, υπάγονται στις παρούσες ρυθμίσεις.

γ) Οι υποθέσεις για τις οποίες έχουν υποβληθεί συμπληρωματικές δηλώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 2753/1999 (δηλώσεις συνάφειας), με εξαίρεση τις προηγούμενες ή επόμενες χρήσεις αυτών για τις οποίες υποβλήθηκαν οι συμπληρωματικές δηλώσεις, οι οποίες υπάγονται στις ρυθμίσεις. Διαχειριστικές περίοδοι όμως για τις οποίες υποβλήθηκαν δηλώσεις συνάφειας αλλά υπάρχουν παραβάσεις του Κ.Β.Σ. ή επιβαρυντικά εν γένει στοιχεία κατά το άρθρο 2 ή οι οποίες έχουν ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο

μέχρι 30.9.2010 και οι οικείες καταλογιστικές πράξεις είναι εκκρεμείς κατά το προηγούμενο άρθρο 3, υπάγονται στις παρούσες ρυθμίσεις περί ανέλεγκτων και ελεγχμένων υποθέσεων αντίστοιχα, εφόσον δεν εξαιρούνται από άλλο λόγο.

Διευκρινίζεται ακόμη ότι αν υποβλήθηκε δήλωση συνάφειας για το εισόδημα και δεν προέκυπτε φόρος για καταβολή στο Φ.Π.Α. με αποτέλεσμα να μην υποβληθεί δήλωση για το Φ.Π.Α., οι υποθέσεις αυτές εξαιρούνται και δεν υπάγονται στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων.

δ) Από κάθε υπόθεση, η ανέλεγκτη χρήση στην οποία τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα είναι μεγαλύτερα του ποσού των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ ή του αντίστοιχου ποσού σε δραχμές και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.

Σε περίπτωση υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου, ως ακαθάριστα έσοδα για την υπαγωγή ή μη στην περαιώση λαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα όλης της υπερδωδεκάμηνης περιόδου.

Ειδικά για τους επιτηδευματίες ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ. πετρελαίου θέρμανσης, ως ακαθάριστα έσοδα για την υπαγωγή ή μη στην περαιώση λαμβάνονται τα αναφερόμενα στις οδηγίες της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της παρούσας.

Επίσης, στις περιπτώσεις που ο ανάδοχος του έργου εισφέρει το έργο σε εταιρία-κοινοπραξία που συμμετέχει (άρθ. 34 Κ.Φ.Ε.), τα ακαθάριστα έσοδα της εισφοράς δεν λαμβάνονται υπόψη ως έσοδο του αναδόχου, εφόσον από την οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος και γενικά από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ο διαχωρισμός.

ε) Οι υποθέσεις φορολογίας πλοίων, ακίνητης περιουσίας, μεγάλης ακίνητης περιουσίας, μεταβίβασης ακινήτων και κληρονομιών, δωρεών, προικίων και γονικών παροχών, ενιαίου τέλους ακινήτων, ειδικού φόρου επί των ακινήτων, φόρου αυτόματου υπερτιμήματος και τέλους συναλλαγής.

στ) Οι υποθέσεις των εισηγμένων επιχειρήσε-

ων σε όλες ανεξαιρέτως τις επιμέρους κατηγορίες αγορών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

ζ) Οι υποθέσεις των επιχειρήσεων για τον έλεγχο των οποίων έχουν συγκροτηθεί Ειδικά Συνεργεία Ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1914/1990, για τις χρήσεις εκείνες των οποίων ο έλεγχος έχει ανατεθεί στο Ειδικό Συνεργείο. Όμως, οι λοιπές χρήσεις των προαναφερόμενων επιχειρήσεων ο έλεγχος των οποίων δεν έχει ανατεθεί στο Ειδικό Συνεργείο υπάγονται στις παρούσες ρυθμίσεις, εφόσον δεν εξαιρούνται από άλλο λόγο και συντρέχουν όλες οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις. Επίσης, στις ρυθμίσεις υπάγονται και οι υποθέσεις επιχειρήσεων των οποίων ο έλεγχος έχει ανατεθεί σε άλλη ελεγκτική αρχή σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 8 του ν. 2873/2000, εφόσον και στην περίπτωση αυτή δεν συντρέχει λόγος εξαιρέσεως και πληρούνται όλες οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις.

Περαιτέρω, από τις ρυθμίσεις εξαιρούνται επίσης και οι υποθέσεις των νομικών προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. (ν. 2238/1994), δηλαδή οι υποθέσεις των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπών ή αλλοδαπών νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, περιλαμβανομένων και των κάθε είδους ιδρυμάτων.

η) Από κάθε υπόθεση η ανέλεγκτη χρήση για την οποία υφίσταται παράβαση Κ.Β.Σ. για έκδοση πλαστού φορολογικού στοιχείου ή προκύπτει αναμφισβήτητα από δελτίο πληροφοριών ή από άλλα στοιχεία ή έγγραφα η έκδοση τέτοιου στοιχείου και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.

θ) Οι υποθέσεις επιτηδευματιών φυσικών προσώπων τα οποία, με βάση τα στοιχεία του περιουσιολογίου έτους 2008, όπως αυτό διαμορφώθηκε με δηλώσεις που υποβλήθηκαν μέχρι 31.8.2010, υπόκεινται σε φορολόγηση ακίνητης περιουσίας κατά το Κεφάλαιο Δ' του ν. 3842/2010.

Τέλος, στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέ-

σεων δεν εμπίπτουν οι ανέλεγκτες υποθέσεις επιτηδευματιών που φορολογούνται με ειδικό τρόπο των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. - ν. 2238/1994 (επιβατικά αυτοκίνητα Δ.Χ., φορτηγά αυτοκίνητα Δ.Χ., επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων, επιχειρήσεις εκμετάλλευσης κάμπινγκ, επιχειρήσεις αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών και επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές), εκτός αν πρόκειται για χρήσεις για τις οποίες υπάρχουν παραβάσεις του Κ.Β.Σ. ή επιβαρυντικά εν γένει στοιχεία κατά το άρθρο 2, οπότε οι χρήσεις αυτές εμπίπτουν στην ανωτέρω ρύθμιση.

Αντίθετα, υπάγονται στη ρύθμιση περί ελεγμένων υποθέσεων οι υποθέσεις των ανωτέρω επιτηδευματιών για τις οποίες μέχρι την 30.9.2010 είχε εκδοθεί και καταχωρηθεί φύλλο ελέγχου ή πράξη στις λοιπές φορολογίες πλην της φορολογίας εισοδήματος, αλλά δεν είχε οριστικοποιηθεί και εκκρεμεί είτε στη Δ.Ο.Υ. είτε στα διοικητικά δικαστήρια Α' και Β' βαθμού δικαιοδοσίας και δεν έχει συζητηθεί στο ακροατήριο του δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου.

Σημειώνεται εξάλλου ότι σε περιπτώσεις ελεγμένων κατ' αρχήν υποθέσεων επιτηδευματιών γενικώς, για τις οποίες όμως έχει εκδοθεί μερικό φύλλο ελέγχου ή πράξη στη φορολογία εισοδήματος κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 68 του Κ.Φ.Ε., οι υποθέσεις αυτές κατά το μέρος της μη ελεγχθείσας φορολογητέας ύλης θεωρούνται ανέλεγκτες και μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων κατά το μέρος αυτό, εφόσον το επιθυμεί ο φορολογούμενος και δεν συντρέχουν λόγοι εξαιρέσεως κατά το παρόν άρθρο 4. Στις περιπτώσεις όμως αυτές επειδή δεν είναι εφικτό να γίνουν συμψηφισμοί με το φόρο βάσει των εκδοθέντων μερικών φύλλων ελέγχου ή πράξεων, οι υπολογισμοί στο πλαίσιο εφαρμογής της παραπάνω ρύθμισης θα γίνουν επί του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων, εφαρμοζόμενων των σχετικών διατάξεων στο σύνολό τους.

2. Οι εξαιρέσεις των περιπτώσεων δ' και στ' της προηγούμενης παραγράφου δεν ισχύουν για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 και της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις και αποτελέσματα υπαγωγής των υποθέσεων στις ρυθμίσεις

1. Η περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων κατά τα άρθρα 1 έως 12, γίνεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων.

2. Περαιώνεται υποχρεωτικά η πρώτη κατά σειρά ανέλεγκτη χρήση και οι επόμενες συνεχόμενες με αυτή ανέλεγκτες χρήσεις που υπάγονται στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων.

3. Με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται η περαίωση ορισμένων εκ των ανέλεγκτων χρήσεων επιλεκτικά, αρχομένης της περαίωσης από την πρώτη ανέλεγκτη χρήση.

Παράδειγμα:

Εστω ότι ατομική επιχείρηση έχει περαιώσει τις διαχειριστικές της περιόδους έως και το 2005 με τακτικό έλεγχο και οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. της διαχειριστικής περιόδου 2007 έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου και δεν περιλαμβάνονται στις επιλεχθείσες προς έλεγχο δηλώσεις σύμφωνα με την Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ 1035/2009. Στις διατάξεις του ν. 3888/2010 υπάγονται οι διαχειριστικές περίοδοι 2006, 2008 και 2009, οι οποίες θεωρούνται συνεχόμενες, καθώς η χρήση 2007 δεν θεωρείται εκκρεμής αφού έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3296/2004 και δεν περιλαμβάνεται στις επιλεχθείσες προς έλεγχο δηλώσεις σύμφωνα με την ανωτέρω Α.Υ.Ο.Ο. Η επιχείρηση δύναται να περαιώσει είτε μόνο τη χρήση 2006, είτε μόνο τις χρήσεις 2006 και 2008 είτε και τις

τρεις εκκρεμείς χρήσεις 2006, 2008 και 2009.

4. Με την περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων φόρου εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων μπορεί να περαιώνονται τα εκκρεμή προσωρινά φύλλα ελέγχου ή πράξεις, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις επιβολής προστίμου που αφορούν τις υποθέσεις αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6, παρ. 13 και 7, παρ. 3, καθώς και στο άρθρο 8. Σημειώνεται ότι η περαίωση των κατά τα ανωτέρω εκκρεμών πράξεων είναι δυνατή για το φορολογούμενο, προϋπόθεση δε αυτής είναι η προηγούμενη αποδοχή του Εκκαθαριστικού Σημειώματος του άρθρου 9 για τις οικείες κατά περίπτωση χρήσεις καθώς και η υποβολή σχετικής αίτησης στην ελεγκτική αρχή που εξέδωσε την κατά περίπτωση εκκρεμή πράξη σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1138/11.10.2010.

5. Ο επιτηδευματίας, για την περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων του, αποδέχεται την καταβολή της συνολικής οφειλής που προκύπτει από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα του άρθρου 9, χωρίς να συμψηφίζεται ή να εκπίπτει ο φόρος που βεβαιώθηκε με βάση τις οικείες δηλώσεις που υποβλήθηκαν.

6. Για τις ελεγμένες υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση περί ελεγμένων υποθέσεων και περαιώνονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11, η περαίωση διενεργείται για καθεμία εκκρεμή καταλογιστική πράξη ξεχωριστά και για όποια καταλογιστική πράξη επιθυμεί ο φορολογούμενος, ανεξαρτήτως φορολογικού αντικειμένου και διαχειριστικής περιόδου που αυτή αφορά.

7. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στο Δημόσιο, κατ' εφαρμογή των ρυθμίσεων γενικώς των άρθρων 1 έως 12, δεν αναζητούνται, ούτε συμψηφίζονται, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 9 περί έκδοσης συμπληρωματικού Εκκαθαριστικού Σημειώματος.

Άρθρο 6

Περαίωση ανέλεγκτων υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος

1. Η περαίωση καθεμιάς ανέλεγκτης υπόθεσης (δήλωσης) φορολογίας εισοδήματος πραγματοποιείται με την καταβολή φόρου επιπλέον εκείνου που τυχόν βεβαιώθηκε με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος που υποβλήθηκε.

2. Για τον υπολογισμό του φόρου τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά νοούνται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 2, πολλαπλασιάζονται με συντελεστή δύο τοις εκατό (2%) για όλα τα επαγγέλματα, με εξαίρεση αυτά που αφορούν δραστηριότητες με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), οι οποίοι αντιστοιχούν στους παρακάτω Κωδικούς Αριθμούς των Μοναδικών Συντελεστών Καθαρού Κέρδους, για τα οποία τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα πολλαπλασιάζονται ως εξής:

α) με συντελεστή επτά τοις χιλίοις (7%):

Κ.Α. 4214: έμπορος (πρατήριο) βενζίνης και πετρελαίου

Κ.Α. 4214 α: έμπορος (πρατήριο) πετρελαίου θέρμανσης (εκτός του Κ.Α. 4235)

Κ.Α. 5402: πρατήριο χονδρικής πωλήσεως προϊόντων καπνοβιομηχανίας

Κ.Α. 5402: έμπορος προϊόντων καπνοβιομηχανίας χονδρικός,

β) με συντελεστή δώδεκα τοις χιλίοις (12%):

Κ.Α. 4235: έμπορος πετρελαίου θέρμανσης (διανομή κατ' οίκον)

Κ.Α. 4235: έμπορος - μεταπωλητής πετρελαίου θέρμανσης (εκτός του Κ.Α. 4214 α),

γ) με συντελεστή ένα τοις εκατό (1%):

Κ.Α. 8301: πρακτορείο τουρισμού και ταξιδιών (προμήθεια από πωλήσεις εισιτηρίων)

Κ.Α. 8301 α: πρακτορείο τουρισμού και ταξιδιών (προμήθειες από πώληση αεροπορικών εισιτηρίων μέσω τρίτων ή προς ναυτιλιακές επιχειρήσεις)

Κ.Α. 8302: πρακτορείο τουρισμού και ταξιδιών (έσοδα από οργάνωση τουρισμού εσωτερικού ή εξωτερικού)

Κ.Α. 8303: πρακτορείο τουρισμού και ταξιδιών (προμήθειες από οργανωμένο τουρισμό από το εξωτερικό).

Επί υπερδωδεκάμηνων διαχειριστικών πε-

ριόδων ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα όλης της υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου, επί των οποίων και γίνονται όλοι οι περαιτέρω υπολογισμοί, σε κάθε δε περίπτωση υπολογίζεται ένα ελάχιστο ποσό κατά την παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου.

Εξ άλλου, ειδικά για τους επιτηδευματίες ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ. πετρελαίου θέρμανσης, ενόψει του ειδικού τρόπου τιμολόγησης των συναλλαγών τους καθώς και υπολογισμού των ακαθάριστων εσόδων τους, ως ακαθάριστα έσοδα για τους περαιτέρω υπολογισμούς λαμβάνονται τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα αφαιρουμένων των επιστραφέντων από το Δημόσιο κατά αντίστοιχη χρήση ποσών Ε.Φ.Κ., όπως τα ποσά αυτά προκύπτουν από το σύστημα «ΗΦΑΙΣΤΟΣ».

Επίσης, στις περιπτώσεις που ο ανάδοχος του έργου εισφέρει το έργο σε εταιρία-κοινοπραξία που συμμετέχει (άρθ. 34 Κ.Φ.Ε.), ως προς τα λαμβανόμενα ακαθάριστα έσοδα ισχύουν οι οδηγίες της παραγράφου 1, περ. δ' του άρθρου 4.

3. Το ποσό που προκύπτει σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή προοδευτικότητας ανάλογα με τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά νοούνται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 2 και σύμφωνα και με τις ανωτέρω διευκρινίσεις, ως εξής:

Ακαθάριστα έσοδα	Συντελεστής προοδευτικότητας	
	έως και 150.000 ευρώ	1
Από 150.001 ευρώ έως και 300.000 ευρώ		1,05
Από 300.001 ευρώ έως και 600.000 ευρώ		1,10
Από 600.001 ευρώ έως και 1.200.000 ευρώ		1,15
Από 1.200.001 ευρώ έως και 3.000.000 ευρώ		1,20
Από 3.000.001 ευρώ έως και 6.000.000 ευρώ		1,25
Από 6.000.001 ευρώ και άνω	1,30	

Στις τυχόν περιπτώσεις επιτηδευματιών με ακαθάριστα έσοδα που συμπίπτει να κυμαίνονται μεταξύ των ανώτερου και του κατώτερου ποσού δύο συνεχόμενων κλιμακίων, λαμβάνεται υπόψη ο χαμηλότερος συντελεστής προο-

δευτικότητας. Για παράδειγμα, επί ακαθάριστων εσόδων 300.000,05 ευρώ ισχύει ο συντελεστής προοδευτικότητας 1.05.

4. Στο τελικό ποσό που προκύπτει από τους ως άνω υπολογισμούς επιβάλλεται φόρος περαιώσης με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εκτός από τις Α.Ε. και Ε.Π.Ε. για τις οποίες επιβάλλεται φόρος με συντελεστή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

5. Το ποσό του φόρου της προηγούμενης παραγράφου προσαυξάνεται αν υπάρχουν παραβάσεις ή επιβαρυντικά στοιχεία της παραγράφου 4 του άρθρου 2 ως εξής:

α) Για παραβάσεις των περιπτώσεων α' έως και ιγ', κατά είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για παραβάσεις των περιπτώσεων ιδ' και ιε', κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

γ) Για την περίπτωση ιστ', κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

δ) Για την περίπτωση ιζ', κατά εξήντα τοις εκατό (60%).

6. Αν υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 2, για τον υπολογισμό του ποσού του φόρου, το ποσό της αποκρυσταλλωμένης φορολογητέας ύλης πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), το ποσό που προκύπτει προστίθεται στο ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των δηλωθέντων ακαθάριστων εσόδων με το συντελεστή της παραγράφου 2 (2% ή 7% ή 12% ή 1%, κατά περίπτωση), περαιτέρω το άθροισμα που προκύπτει πολλαπλασιάζεται με τον οικείο συντελεστή προοδευτικότητας της παραγράφου 3, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 8, και επί του γινομένου επιβάλλεται φόρος με τον οικείο συντελεστή της παραγράφου 4 (20% ή 25%, κατά περίπτωση). Ο φόρος που προκύπτει προσαυξάνεται ως εξής:

α) Αν υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

β) Αν υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα

ύλη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, κατά εξήντα τοις εκατό (60%).

7. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου καθώς και της παραγράφου 5, περιπτώσεις α' και β', λαμβάνονται υπόψη οι παραβάσεις του Κ.Β.Σ. οι οποίες:

α) έχουν οριστικοποιηθεί ή

β) εκκρεμούν για διοικητική επίλυση της διαφοράς στη Δ.Ο.Υ. ή άλλη ελεγκτική αρχή ή για εκδίκαση στα διοικητικά δικαστήρια γενικώς, συμπεριλαμβανομένου και του ΣτΕ.

8. Αν υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη η οποία αφορά απόκρυψη εσόδων (όχι αγορών ή δαπανών), το ποσό της απόκρυψης προστίθεται στα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα προκειμένου να προσδιορισθεί ο οικείος συντελεστής προοδευτικότητας και να εφαρμοστούν τα οριζόμενα στην παράγραφο 6.

9. Αν υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη και παραβάσεις Κ.Β.Σ. ή λοιπά επιβαρυντικά στοιχεία που επαυξάνουν το φόρο, για την προσαύξηση του φόρου ισχύουν τα μεγαλύτερα ποσοστά προσαύξησης κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 5 και 6, ανάλογα με την περίπτωση.

10. Αν για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις δεν έχει υποβληθεί εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. μέχρι 31.8.2010, το ποσό του φόρου που προκύπτει κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ανάλογα με την περίπτωση, προσαυξάνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%). Το ποσό που προκύπτει από την προσαύξηση αυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερο από διακόσια (200) ευρώ και προστίθεται στο φόρο που προκύπτει κατά τις προηγούμενες παραγράφους ή στο ελάχιστο ποσό φόρου όπως ορίζεται στην επόμενη παράγραφο. Στην περίπτωση αυτή, αλλά και γενικότερα σε κάθε περίπτωση, αν από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα προκύπτει και ποσό Φ.Π.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο 7, η συνολική οφειλή αποτελείται από το άθροισμα του ποσού της φορολογίας εισοδήματος και του Φ.Π.Α.

11. Αν από τον υπολογισμό του φόρου κατά

τις προηγούμενες παραγράφους δεν προκύπτει φόρος ή προκύπτει:

α) Ποσό μικρότερο από τριακόσια (300) ευρώ, προκειμένου για μη υπόχρεο ή επιτηδευματία που δεν τήρησε Βιβλία ή τήρησε Βιβλία πρώτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το ποσό του φόρου ορίζεται στα τριακόσια (300) ευρώ.

β) Ποσό μικρότερο από πεντακόσια (500) ευρώ, προκειμένου για επιτηδευματία που τήρησε Βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το ποσό του φόρου ορίζεται στα πεντακόσια (500) ευρώ. Εφόσον πρόκειται για ελεύθερους επαγγελματίες τα αντίστοιχα ποσά φόρου ορίζονται σε επτακόσια (700) ευρώ.

γ) Ποσό μικρότερο από επτακόσια (700) ευρώ, προκειμένου για επιτηδευματία που τήρησε Βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το ποσό του φόρου ορίζεται στα επτακόσια (700) ευρώ. Εφόσον πρόκειται για ελεύθερους επαγγελματίες με βιβλία Γ' κατηγορίας τα αντίστοιχα ποσά φόρου ορίζονται σε χίλια (1.000) ευρώ.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω ελάχιστα ποσά φόρου υπολογίζονται ανά χρήση και στην περίπτωση που η επιχείρηση βρίσκεται σε αδράνεια.

Ακόμη, εάν ο επιτηδευματίας τήρησε βιβλία Α' και Β' κατηγορίας Κ.Β.Σ. ή Α' και Γ' κατηγορίας παράλληλα, το ελάχιστο ποσό φόρου ανά χρήση είναι αυτό που αντιστοιχεί στη μεγαλύτερη κατηγορία βιβλίων. Επίσης, αν ελεύθερος επαγγελματίας άσκησε παράλληλα και άλλη δραστηριότητα, τότε το ελάχιστο ποσό, ανά κατηγορία τηρούμενων βιβλίων (Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.), είναι αυτό που προβλέπεται για τη δραστηριότητα του ελεύθερου επαγγελματία. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις όλοι οι λοιποί υπολογισμοί γίνονται επί του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων από όλες τις δραστηριότητες.

Επίσης επισημαίνεται ότι το κατά τα ανωτέρω ελάχιστο ποσό υπολογίζεται ανά διαχειριστική περίοδο, ανεξάρτητα της χρονικής διάρκειας της διαχειριστικής περιόδου, ανεξάρτητα δηλαδή αν η διαχειριστική περίοδος είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη των 12 μηνών.

12. Ζημιά που προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της τελευταίας περαιούμενης χρήσης δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα θετικά εισοδήματα των επόμενων χρήσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εφόσον η χρήση αυτή ή κάποια από τις τέσσερις (4) προηγούμενες χρήσεις που περιλαμβάνονται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα βαρύνεται με παράβαση Κ.Β.Σ. ή άλλο επιβαρυντικό στοιχείο που επαυξάνει το φόρο ή με αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2. Σε κάθε άλλη περίπτωση και όσον αφορά το ποσό της μεταφερόμενης ζημίας στην πρώτη ανέλεγκτη χρήση εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

Διευκρινίζεται ότι σε περαιούμενες ζημιολογούμενες χρήσεις το ποσό του φόρου περαίωσης υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ή να ασκεί επιρροή στον υπολογισμό του φόρου περαίωσης η ύπαρξη ή το ύψος της ζημιάς.

13. Προσωρινό φύλλο ελέγχου φόρου εισοδήματος ή προσωρινή πράξη προσδιορισμού του φόρου που εκκρεμεί στη Δ.Ο.Υ. ή άλλη ελεγκτική αρχή ή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παράγραφος 2, περ. γ' και αφορά τις περαιούμενες ανέλεγκτες υποθέσεις, περαιώνεται με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στο άρθρο 11 (σχετ. και οι οδηγίες στην παρ. 4 του άρθ. 5).

Σημειώνεται ότι κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 13, περ. ι', εκδόθηκε ήδη η Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.11-38/11.10.2010, η οποία, μεταξύ άλλων, καθορίζει τον τρόπο, τον χρόνο και τη διαδικασία περαίωσης των ως άνω εκκρεμών πράξεων κατά το άρθρο 11.

Τέλος, σημειώνεται ότι εφόσον για περαιωθείσες χρήσεις εκκρεμούν αιτήματα επιστροφής φόρου εισοδήματος, η επιστροφή διενεργείται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. βάσει των στοιχείων του οικείου φακέλου(π.χ. εάν το αιτούμενο προς επιστροφή ποσό προκύπτει από παρακράτηση φόρου εισοδή-

ματος ερευνάται εάν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος έχουν υποβληθεί και οι σχετικές βεβαιώσεις παρακράτησης). Ειδικά στις περιπτώσεις που η αιτούμενη επιστροφή οφείλεται σε παρακράτηση φόρου, εφόσον οι σχετικές βεβαιώσεις παρακράτησης αφορούν ποσά παρακρατηθέντος φόρου πάνω από 1.000 ευρώ ανά βεβαίωση, αποστέλλεται έγγραφο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του παρακρατηθέντος το φόρο προκειμένου να επιβεβαιωθεί η απόδοση του από αυτόν.

Άρθρο 7

Περαίωση ανέλεγκτων υποθέσεων λοιπών φορολογικών αντικειμένων

1. Η περαίωση καθεμιάς ανέλεγκτης υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος συνεπάγεται αυτοδικαία και την περαίωση ως ειλικρινών των ανέλεγκτων υποθέσεων των λοιπών φορολογικών αντικειμένων, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους.

2. Για την περαίωση κάθε ανέλεγκτης υπόθεσης Φ.Π.Α.:

α) Αν για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 2, επί του ποσού της αποκρυσταλλωμένης φορολογητέας ύλης υπολογίζεται Φ.Π.Α. με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και το προκύπτον ποσό προσαυξάνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%). Εάν ο επιτηδευματίας ασκεί δραστηριότητα υπαγόμενη στο Φ.Π.Α. και παράλληλα δραστηριότητα που δεν υπάγεται στο Φ.Π.Α. και σε κάποια ή κάποιες διαχειριστικές περιόδους υπάρχει αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη, τότε ολόκληρη η αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη θεωρείται ότι υπάγεται στο Φ.Π.Α. Αντίθετα, αν ο επιτηδευματίας ασκεί μόνο δραστηριότητα που δεν υπάγεται στο Φ.Π.Α. δεν υπολογίζεται καθόλου Φ.Π.Α.

β) Αν για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις προκύπτει αναμφισβήτητη η λήψη πλαστού φορολογικού στοιχείου από δελτίο πληροφοριών

ή άλλο στοιχείο ή έγγραφο, επί του ποσού της καθαρής αξίας του πλαστού στοιχείου υπολογίζεται Φ.Π.Α. με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Οι διευκρινίσεις στην προηγούμενη περίπτωση α' ως προς το είδος των δραστηριοτήτων που ασκεί ο επιτηδευματίας ισχύουν και εν προκειμένω.

γ) Το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει από την εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. της τελευταίας περαιούμενης χρήσης, το οποίο έχει μεταφερθεί στην επόμενη ανέλεγκτη χρήση, συνεχίζει παρά την επελθούσα περαίωση να υπόκειται σε προσωρινό έλεγχο ως προς τις φορολογικές ή διαχειριστικές περιόδους στις οποίες γεννήθηκε ή από τις οποίες προέρχεται, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5000) ευρώ. Τα προαναφερόμενα ισχύουν εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της επόμενης περίπτωσης δ'.

δ) Το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει από την εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. της τελευταίας περαιούμενης χρήσης προσαυξάνει το ποσό της οφειλής όπως αυτή προκύπτει με βάση την περαίωση της χρήσης αυτής, εφόσον η εν λόγω χρήση ή έστω μία από τις τέσσερις (4) προηγούμενες χρήσεις που περιλαμβάνονται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα βαρύνεται με παράβαση Κ.Β.Σ. ή άλλο επιβαρυντικό στοιχείο που επαυξάνει το φόρο ή με αποκρυσταλλωμένη φορολογητέα ύλη, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2. Τα παραπάνω εφαρμόζονται εφόσον το πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. έχει μεταφερθεί στην αμέσως επόμενη φορολογική περίοδο μετά την τελευταία περαιούμενη χρήση, ενόψει δε της ως άνω προσαύξησης της οφειλής βάσει της περαίωσης, το μεταφερθέν ως άνω πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. δεν θίγεται. Ειδικά στις περιπτώσεις που το προαναφερόμενο πιστωτικό υπόλοιπο δηλώθηκε προς επιστροφή, η επιστροφή δεν διενεργείται και αν αυτή έχει ήδη διενεργηθεί κατά ένα μέρος ή στο σύνολό της, το σχετικό ποσό αποδίδεται από τον υπόχρεο στο Δημόσιο με έκτακτη δήλωση, χωρίς κυρώ-

σεις, εντός μηνός από την ημερομηνία που ο επιτηδευματίας αποδέχθηκε το Εκκαθαριστικό Σημείωμα και κατέβαλε το ποσό της παραγράφου 3 του άρθρου 9. Αν το ποσό του Φ.Π.Α. που επιστράφηκε δεν αποδοθεί μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις, δηλαδή αυτό καταλογίζεται κατά τις ισχύουσες διατάξεις, με χρόνο αφετηρίας υπολογισμού του πρόσθετου φόρου την επόμενη ημέρα εκείνης κατά την οποία έληξε η προθεσμία υποβολής της οικείας εκκαθαριστικής δήλωσης.

Επίσης, η επιστροφή δεν διενεργείται και επί εκκρεμών αιτημάτων επιστροφής που αφορούν πιστωτικά υπόλοιπα Φ.Π.Α. οποιασδήποτε περαιούμενης χρήσης προηγούμενης της τελευταίας περαιούμενης, εφόσον η χρήση αυτή ή έστω μία από τις τέσσερις (4) προηγούμενες χρήσεις που περιλαμβάνονται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα βαρύνεται με παράβαση Κ. Β. Σ. ή άλλο επιβαρυντικό στοιχείο που επαυξάνει το φόρο ή με αποκρύβει σα φορολογητέα ύλη, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

Σε κάθε άλλη περίπτωση τα ποσά που αφορούν τυχόν εκκρεμή αιτήματα επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. και για όλες τις περαιούμενες χρήσεις επιστρέφονται χωρίς έλεγχο εφόσον ανέρχονται έως και πέντε χιλιάδες (5000) ευρώ. Εάν όμως το ποσό του αιτούμενου προς επιστροφή Φ.Π.Α. υπερβαίνει το προαναφερόμενο όριο τότε σε κάθε περίπτωση για την επιστροφή του αιτούμενου ποσού διενεργείται προσωρινός έλεγχος.

3. Εκκρεμείς προσωρινές καταλογιστικές πράξεις επιβολής του φόρου, τέλους ή εισφοράς ή πράξεις επιβολής προστίμου των λοιπών εν γένει φορολογικών αντικειμένων πλην της φορολογίας εισοδήματος, που εκκρεμούν στη Δ.Ο.Υ. ή άλλη ελεγκτική αρχή ή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παράγραφος 2, περ. γ' και αφορούν τις περαιούμενες ανέλεγκτες υποθέσεις, περαιώνονται με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στο άρθρο 11 (σχετ. και οι οδηγίες στην παρ. 4

του άρθ. 5, καθώς και στην παρ. 13 του άρθ. 6).

4. Για όλα εν γένει τα λοιπά φορολογικά αντικείμενα (πλην δηλαδή της φορολογίας εισοδήματος) συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α., εφόσον διαπιστώνεται η μη υποβολή των σχετικών δηλώσεων ή υπάρχουν κάθε είδους επιβαρυντικά στοιχεία, τότε, ανεξαρτήτως της επελθούσας περαίωσης, για τα συγκεκριμένα αντικείμενα και τις συγκεκριμένες δηλώσεις διενεργείται έλεγχος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (π.χ. εάν δεν έχει υποβληθεί περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. για μία ή περισσότερες φορολογικές περιόδους ή έστω ότι από δελτίο πληροφοριών του Σ.Δ.Ο.Ε. προκύπτει ότι για μια ή περισσότερες φορολογικές περιόδους υποβλήθηκε ανακριβής περιοδική δήλωση ή ότι από δελτίο V.I.E.S. προκύπτει ότι ελληνική επιχείρηση έχει πραγματοποιήσει ενδοκοινοτικές παραδόσεις σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλη χώρα της ευρωπαϊκής ένωσης με ανύπαρκτο Α.Φ.Μ.-Φ.Π.Α.).

Εξαιρετικά, εάν για κάποια διαχειριστική περίοδο δεν έχει υποβληθεί εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. μέχρι 31.8.2010, τότε σε ό,τι αφορά τη δήλωση αυτή, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 10 του άρθρου 6, ως προς τις αντίστοιχες όμως περιοδικές δηλώσεις συνεχίζουν να ισχύουν τα προαναφερόμενα περί ελέγχου κατά τις κείμενες διατάξεις σε περίπτωση διαπίστωσης μη υποβολής αυτών ή ύπαρξης κάθε είδους σχετικών επιβαρυντικών στοιχείων.

Άρθρο 8

Περαίωση παραβάσεων του Κ.Β.Σ.

Αποφάσεις επιβολής προστίμου του Κ.Β.Σ. που εκκρεμούν στις Δ.Ο.Υ. ή τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παράγραφος 2, περ. γ' και αφορούν τις περαιούμενες ανέλεγκτες υποθέσεις σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα, περαιώνονται με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στο άρθρο 11 (σχετ. και οι οδη-

γίες στην παρ. 4 του άρθ. 5, καθώς και στην παρ. 13 του άρθ. 6).

Επισημαίνεται ότι, όπως έχει ήδη τονιστεί, η παραπάνω δυνατότητα παρέχεται εφόσον προηγηθεί η αποδοχή του Εκκαθαριστικού Σημειώματος του άρθρου 9 για τις οικείες κατά περίπτωση χρήσεις, καθώς και η υποβολή σχετικής αίτησης στην ελεγκτική αρχή που εξέδωσε την κατά περίπτωση εκκρεμή απόφαση επιβολής του προστίμου σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/11-10-10.

Τονίζεται επίσης και πάλι ότι η περαίωση διενεργείται για καθεμία εκκρεμή απόφαση επιβολής προστίμου ξεχωριστά και για όποια από τις αποφάσεις αυτές επιθυμεί ο φορολογούμενος, αν είναι περισσότερες από μία, ανεξάρτητα από τη διαχειριστική περίοδο που αυτή αφορά.

Άρθρο 9

Διαδικασία περαίωσης

1. Για την πραγματοποίηση της περαίωσης των ανέλεγκτων υποθέσεων, η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών εκδίδει Εκκαθαριστικό Σημείωμα για τις ανέλεγκτες υποθέσεις που υπάγονται στην παρούσα ρύθμιση περί περαίωσης ανέλεγκτων υποθέσεων, με βάση τα δεδομένα που είναι καταχωρημένα στα κεντρικά υπολογιστικά συστήματά της κατά την 13.10.2010, ημερομηνία η οποία έχει οριστεί με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/11-10-10 (παρ. 2) κατ' εξουσιοδότηση του νόμου. Το Εκκαθαριστικό Σημείωμα, σύμφωνα και με την ανωτέρω κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα απόφαση, περιέχει για καθεμία υπόθεση τα εξής στοιχεία:

α) την αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος του επιτηδευματία Δ.Ο.Υ. κατά το χρόνο έκδοσης του Εκκαθαριστικού Σημειώματος,

β) την αρμόδια για κάθε οικονομικό έτος Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος του επιτηδευματία και τον κωδικό αυτής,

γ) τα ανέλεγκτα οικονομικά έτη,

δ) τη νομική μορφή του επιτηδευματία και

την κατηγορία Βιβλίων Κ.Β.Σ.,

ε) τα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα,

στ) την τυχόν αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη ή την παράβαση του Κ.Β.Σ. ή το δελτίο πληροφοριών ή τα λοιπά επιβαρυντικά στοιχεία ή έγγραφα, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 3888/2010,

ζ) το συντελεστή του φόρου περαίωσης,

η) το ποσό του φόρου περαίωσης κατά οικονομικό έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ανωτέρω νόμου,

θ) το ποσό του Φ.Π.Α. που προκύπτει κατά έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του ίδιου νόμου,

ι) το σύνολο της οφειλής κατά οικονομικό έτος, το κατά οικονομικό έτος προοδευτικό άθροισμά της καθώς και το ποσό της συνολικής οφειλής για όλα τα οικονομικά έτη,

ια) Το είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της συνολικής οφειλής κατά την προηγούμενη περίπτωση Γ', το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από πεντακόσια (500) ευρώ, εκτός αν το ποσό της συνολικής οφειλής είναι κατώτερο από το ποσό αυτό.

Διευκρινίζεται ότι λόγω αντικειμενικής αδυναμίας δεν θα εκδοθούν από τη Γ.Γ.Π.Σ. Εκκαθαριστικά Σημειώματα για τους επιτηδευματίες αρμοδιότητας των Δ.Ο.Υ. Αγ.Αθανασίου και Πλοίων. Στους επιτηδευματίες αυτούς θα παρασχεθεί βεβαίως οπωσδήποτε η δυνατότητα περαίωσης των ανέλεγκτων υποθέσεων τους μέσω άλλης διαδικασίας, κατά το ταχύτερο δυνατό.

2. Το Εκκαθαριστικό Σημείωμα αποστέλλεται ταχυδρομικά από τη Γ.Γ.Π.Σ. στον επιτηδευματία που αφορά, με ταυτόχρονη ηλεκτρονική ενημέρωση της αρμόδιας για τη φορολογία εισοδήματός του Δ.Ο.Υ. κατά το χρόνο έκδοσης του Εκκαθαριστικού Σημειώματος, καθώς και της Δ.Ο.Υ. ή των Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδιες για τη φορολογία εισοδήματος του επιτηδευματία για κάθε οικονομικό έτος που περιλαμβάνεται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα (σχετ. η παρ. 2 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/2010).

3. Ο επιτηδευματίας που επιθυμεί να ρυθμιστούν οι ανέλεγκτες υποθέσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, υποχρεούται το αργότερο έως και την 18.11.2010 (σχετ. η παρ. 4 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/2010) να καταβάλλει το είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της συνολικής οφειλής που αναγράφεται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από πεντακόσια (500) ευρώ, εκτός αν το ποσό της συνολικής οφειλής είναι κατώτερο από το ποσό αυτό. Η καταβολή από τον επιτηδευματία του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού συνεπάγεται την ανεπιφύλακτη και αμετάκλητη αποδοχή του περιεχομένου του Εκκαθαριστικού Σημειώματος, καθώς και των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται με τον παρόντα νόμο σχετικά με την περαιώση των ανέλεγκτων υποθέσεων, η οποία και επέρχεται με την εξόφληση της συνολικής οφειλής που αναγράφεται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα. Η αποδοχή του περιεχομένου του προαναφερόμενου Σημειώματος και η εξόφληση της συνολικής οφειλής που αναγράφεται σε αυτό εξομοιώνεται με κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων με ταυτόχρονο συμβιβασμό και επιφέρει όλα τα αποτελέσματα της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς.

Στις περιπτώσεις επιτηδευματιών οι οποίοι επιλέγουν να περαιώσουν ορισμένα μόνο από τα οικονομικά έτη που αναγράφονται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα, με την προϋπόθεση ότι αυτά αφορούν συνεχόμενες ανέλεγκτες χρήσεις αρχής γενομένης από την πρώτη ανέλεγκτη χρήση, ως συνολική οφειλή για την καταβολή του ανωτέρω υποχρεωτικά καταβαλλόμενου ποσού και την αποδοχή του Εκκαθαριστικού Σημειώματος, λαμβάνεται το αναγραφόμενο στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα προοδευτικό άθροισμα του συνόλου της οφειλής που προκύπτει μέχρι και το τελευταίο οικονομικό έτος που επιλέγει να περαιώσει ο επιτηδευματίας.

Σημειώνεται ότι και στις παραπάνω περιπτώσεις, καταληκτική ημερομηνία αποδοχής του Εκκαθαριστικού Σημειώματος και καταβολής του

προαναφερόμενου ποσού είναι η 18.11.2010 (σχετ. και η παρ. 6 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/2010).

Σε περίπτωση ύπαρξης προφανών σφαλμάτων του περιεχομένου του Εκκαθαριστικού Σημειώματος, δηλαδή ουσιαστικών σφαλμάτων που σχετίζονται αποκλειστικά και μόνο με την απεικόνιση στο Σημείωμα αυτό των προβλεπόμενων δεδομένων όπως αυτά ορίζονται επακριβώς και μόνο από τις κοινοποιούμενες διατάξεις (π.χ. αναγραφή στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα οικον. έτους που έχει ήδη περαιωθεί), ο επιτηδευματίας αμέσως με τη διαπίστωση του σφάλματος και πάντως το ταχύτερο, προσέρχεται στην αρμόδια για τη φορολογία του Δ.Ο.Υ. κατά το χρόνο έκδοσης του Εκκαθαριστικού Σημειώματος, η οποία αναγράφεται επί αυτού, όπου και γίνεται οίκοθεν άμεση διόρθωσή του, βάσει του υφιστάμενου φακέλου της υπόθεσης. Αν κατά τη διόρθωση του Εκκαθαριστικού Σημειώματος διαπιστωθούν από την εν λόγω Δ.Ο.Υ. και τυχόν άλλα προφανή σφάλματα πέραν αυτών για τα οποία αιτείται ο επιτηδευματίας διορθώνονται οίκοθεν και αυτά από την ίδια Δ.Ο.Υ. Στη συνέχεια, από την προαναφερόμενη Δ.Ο.Υ. επανεκδίδεται τροποποιημένο το Εκκαθαριστικό Σημείωμα εις διπλούν και ένα αντίγραφο αυτού παραδίδεται στον επιτηδευματία, ο οποίος, εφόσον επιθυμεί, προβαίνει στην αποδοχή του το αργότερο έως την 29.11.2010. Επί του σώματος του άλλου αντιγράφου το οποίο παραμένει στον οικείο φάκελο της ως άνω Δ.Ο.Υ. συντάσσεται και υπογράφεται από τον υπάλληλο που έκανε τη διόρθωση και τον επόπτη ελέγχου ή τον υποδιευθυντή ελέγχου ή τον διευθυντή, εφόσον δεν υπάρχει επόπτης ελέγχου, αιτιολογημένη πράξη στην οποία αναφέρονται οι λόγοι της διόρθωσης. Εάν για τη διόρθωση του Εκκαθαριστικού Σημειώματος απαιτείται η παροχή στην προαναφερόμενη Δ.Ο.Υ. στοιχείων από άλλες Δ.Ο.Υ. ή Υπηρεσίες, αποστέλλονται κατόπιν σχετικής τηλεφωνικής επικοινωνίας με τηλεμοιοτυπία (FAX) από τις Δ.Ο.Υ. ή Υπηρεσίες αυτές τα εν γένει εκείνα στοιχεία από τους οικείους φακέ-

λους τους τα οποία είναι απαραίτητα για τη διόρθωση του Σημειώματος (σχετ. οι παρ. 7 και 4 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/2010).

Τονίζεται ότι, σε περίπτωση μη αποδοχής του Εκκαθαριστικού Σημειώματος μέχρι τις κατά περίπτωση οριζόμενες καταληκτικές ημερομηνίες, σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν επιτρέπεται πλέον η υπαγωγή στη διαδικασία περαίωσης και η οικεία υπόθεση υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου, όπως αυτές ίσχυαν πριν τις μεταβολές που επήλθαν με το άρθρο 79 ν. 3842/2010 (έλεγχος επί διαχειριστικών περιόδων που έκλεισαν από 1.1.2008 έως και 31.12.2009 βάσει δείγματος με υπουργική απόφαση).

Η καταβολή του ποσού που προβλέπεται κατά τα ανωτέρω για την αποδοχή του Εκκαθαριστικού Σημειώματος γίνεται **υποχρεωτικά** σε οποιαδήποτε συμβεβλημένη Τράπεζα, με την προσκόμιση - επίδειξη του Σημειώματος αυτού, από 1.11.2010 και μετά. Οι δόσεις, σε περίπτωση μη εφάπαξ εξόφλησης, καταβάλλονται επίσης σε οποιαδήποτε συμβεβλημένη Τράπεζα, με δυνατότητα όμως καταβολής και στις Δ.Ο.Υ.

Εξαιρετικά, στις περιπτώσεις διόρθωσης προφανών σφαλμάτων του Εκκαθαριστικού Σημειώματος, η καταβολή του ποσού που προβλέπεται για την αποδοχή του γίνεται **αποκλειστικά** στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. η οποία προέβη στη σχετική διόρθωση, δηλαδή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατά το χρόνο έκδοσης του Εκκαθαριστικού Σημειώματος. Στις περιπτώσεις αυτές, το σύνολο της προκύπτουσας οφειλής που αφορά τα οικονομικά έτη για τα οποία το Εκκαθαριστικό Σημείωμα γίνεται αποδεκτό βεβαιώνεται από τον προϊστάμενο της ανωτέρω Δ.Ο.Υ. στο όνομα του υπόχρεου με τη σύνταξη σχετικών χρηματικών καταλόγων κατά τις κείμενες διατάξεις, τα υπόλοιπα δε προς καταβολή ποσά φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. καταβάλλονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 (σχετ. η παρ. 8 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/2010).

4. Αν μετά την κατά τα ανωτέρω αποδοχή του Εκκαθαριστικού Σημειώματος περιέλθουν σε γνώση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. συμπληρωματικά στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 68 του Κ.Φ.Ε. και της παραγράφου 3 του άρθρου 49 του Κώδικα Φ.Π.Α., εκδίδεται βάσει αυτών συμπληρωματικό Εκκαθαριστικό Σημείωμα κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, συμψηφισμένου του ποσού που καταβλήθηκε με την αποδοχή του αρχικού Εκκαθαριστικού Σημειώματος.

Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και για κάθε είδους στοιχεία που υφίστανται ήδη στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. και λοιπές ελεγκτικές αρχές κατά την 13.10.2010 αλλά δεν ήταν διαθέσιμα στη Γ.Γ.Π.Σ. κατά την ίδια ημερομηνία και δεν λήφθηκαν υπόψη κατά την έκδοση των Εκκαθαριστικών Σημειωμάτων, καθώς επίσης και για τα αποτελέσματα της επεξεργασίας και των ελέγχων που αφορούν επίσημα ή ανεπίσημα βιβλία και στοιχεία που είχαν παραληφθεί ή κατασχεθεί, ανάλογα με την περίπτωση, κατά την ίδια ως άνω ημερομηνία, αλλά δεν είχε ολοκληρωθεί ο έλεγχός τους μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Σημειώνεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της περ. β' του άρθρου 13 του ν. 3888/2010, θα αντιμετωπισθούν τα διαδικαστικά Εκκαθαριστικών Σημειωμάτων καθώς και οι συνέπειες και οι διαδικασίες επί μη αποδοχής τους από τον επιτηδευματία.

Άρθρο 10

Τρόπος καταβολής των φόρων

1. Τα υπόλοιπα ποσά φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. που περιλαμβάνονται στο Εκκαθαριστικό Σημείωμα και αφορούν τις ρυθμιζόμενες ανέλεγκτες υποθέσεις του επιτηδευματία, καταβάλλονται ως ακολούθως:

α) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, σε έξι (6), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες

δόσεις και χωρίς το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ, με εξαίρεση την τελευταία δόση.

β) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ και μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις,

γ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις,

δ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, σε δεκαοκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις.

ε) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις.

2. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου το Εκκαθαριστικό Σημείωμα έγινε αποδεκτό και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των αντίστοιχων επόμενων μηνών, χωρίς να απαιτείται σχετική ειδοποίηση του υπόχρεου.

3. Σε περίπτωση που ολόκληρο το οφειλόμενο κατά την παράγραφο 1 ποσό καταβληθεί μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης, παρέχεται έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του ποσού αυτού.

Σημειώνεται ότι η ίδια κατά τα ανωτέρω έκπτωση παρέχεται και επί καταβολής του ως άνω ποσού κατά το χρόνο καταβολής του απαιτούμενου για την αποδοχή του Εκκαθαριστικού Σημειώματος ποσού σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 9.

Διευκρινίζεται επίσης ότι η κατά τα ανωτέρω έκπτωση παρέχεται εφόσον κατά τον πιο πάνω χρόνο καταβάλλεται το σύνολο της εναπομένουσας οφειλής, ακόμη και αν αυτή συνίσταται σε μία μόνο δόση, δηλαδή ακόμη και αν η εναπομένουσα οφειλή είναι μικρότερη των 500 ευρώ.

Άρθρο 11

Περαίωση εκκρεμών ελεγμένων υποθέσεων

1. Ελεγμένες υποθέσεις για τις οποίες οι σχετικές καταλογιστικές πράξεις εκκρεμούσαν καθ' οιονδήποτε τρόπο κατά την 30.9.2010 στην ελεγκτική αρχή που τις εξέδωσε και δεν είχε παρέλθει η προθεσμία άσκησης σχετικής προσφυγής ή υποθέσεις για τις οποίες έχει ασκηθεί εμπρόθεσμη προσφυγή η οποία δεν έχει συζητηθεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο, καθώς και εκείνες για τις οποίες τα φύλλα ελέγχου ή οι πράξεις προσδιορισμού του φόρου ή οι αποφάσεις επιβολής προστίμου ακυρώθηκαν με απόφαση του προαναφερόμενου δικαστηρίου για τυπικούς και μόνο λόγους και είτε δεν έχει ολοκληρωθεί η επανάληψη της διαδικασίας είτε έχει ολοκληρωθεί και οι σχετικές καταλογιστικές πράξεις εκκρεμούν εκ νέου στην ελεγκτική αρχή ή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και δεν έχουν συζητηθεί σε αυτό, περαιώνονται με διαγραφή των πρόσθετων φόρων και τον περιορισμό στο 1/5 των κάθε είδους προστίμων, ανεξαρτήτως του φορολογικού αντικειμένου που αυτά αφορούν.

Διευκρινίζεται ότι οι ως άνω καταλογιστικές πράξεις που εκκρεμούσαν κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία στην ελεγκτική αρχή που τις εξέδωσε, αν εν συνεχεία οριστικοποιήθηκαν κατά οποιοδήποτε τρόπο δεν μπορούν πλέον να υπαχθούν στις διατάξεις της παρούσας ρύθμισης καθώς έχουν ήδη οριστικοποιηθεί.

Ο επιτηδευματίας ο οποίος επιθυμεί να περαιώσει τις κατά τα προαναφερόμενα εκκρεμείς ελεγμένες υποθέσεις του, υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση μέχρι την 15.11.2010 στην αρμόδια ελεγκτική αρχή που εξέδωσε την κάθε εκκρεμή καταλογιστική πράξη, με την οποία θα ζητά την επίλυση της διαφοράς στο πλαίσιο σχετικού διοικητικού ή δικαστικού συμβιβασμού, ανάλογα με την περίπτωση, και την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεών του.

Αίτηση μπορεί να υποβληθεί για οποιαδήποτε υπαγόμενη στη ρύθμιση εκκρεμή καταλογι-

στική πράξη επιθυμεί ο επιτηδευματίας, ανεξαρτήτως φορολογικού αντικειμένου και διαχειριστικής περιόδου που αυτή αφορά. Στην αίτηση αναφέρεται η συγκεκριμένη καταλογιστική πράξη για την οποία ζητείται η περαίωση, προκειμένου δε για πράξεις περισσότερες της μίας που εκδόθηκαν από την ίδια ελεγκτική αρχή αναγράφονται στην ίδια αίτηση όλες οι πράξεις για τις οποίες ενδιαφέρεται ο επιτηδευματίας.

Εφόσον πρόκειται για υπαγόμενες υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου, μαζί με την αίτηση προσκομίζεται και βεβαίωση του αρμόδιου δικαστηρίου από την οποία προκύπτει ότι η υπόθεση δεν έχει ακόμη συζητηθεί, καθώς και η ορισθείσα ημερομηνία συζήτησης εφόσον αυτή έχει ορισθεί. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση της ως άνω βεβαίωσης μαζί με την αίτηση, υποβάλλεται κατά την επίλυση της διαφοράς, εφόσον η βεβαίωση τελικώς δεν προσκομίζεται, υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 με την οποία δηλώνεται ότι η υπόθεση δεν έχει ακόμη συζητηθεί και ότι η βεβαίωση θα προσκομισθεί άμεσα με την έκδοση της (σχετ. η παρ. 1 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010).

Η επίλυση της διαφοράς για τις εκκρεμείς καταλογιστικές πράξεις για τις οποίες ενδιαφέρεται ο επιτηδευματίας πραγματοποιείται με την υπογραφή των οικείων πράξεων διοικητικού ή δικαστικού συμβιβασμού, ανάλογα με την περίπτωση, ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω ή το αργότερο εντός των δέκα (10) επόμενων ημερών από την υποβολή της (σχετ. η παρ. 2 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010). Σημειώνεται ότι δεν ισχύουν εν προκειμένω οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 70 του Κ.Φ.Ε. (περί επίλυσης της διαφοράς από Επιτροπή επί Βιβλίων Γ' κατηγορίας).

Ειδικά για τις τυχόν υποθέσεις για τις οποίες τα φύλλα ελέγχου ή οι πράξεις προσδιορισμού του φόρου ή οι αποφάσεις επιβολής προστίμου ακυρώθηκαν για τυπικούς λόγους αλλά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η επανάληψη της διαδικασίας, αυτή θα πρέπει να ολοκληρωθεί

άμεσα ώστε να εκδοθούν και κοινοποιηθούν το ταχύτερο οι νέες καταλογιστικές πράξεις, εφόσον τελικά συντρέχει περίπτωση, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στον επιτηδευματία να ασκήσει εμπρόθεσμα το δικαίωμα της υπαγωγής στη ρύθμιση και επίλυσης των σχετικών διαφορών, υποβάλλοντας σχετική αίτηση μέχρι 15/11/2010.

2. Ελεγμένες υποθέσεις για τις οποίες έγινε δεκτή εν όλω ή εν μέρει η προσφυγή για ουσιαστικούς λόγους και οι οποίες εκκρεμούσαν κατά την 30.9.2010 ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου κατόπιν εμπρόθεσμης έφεσης και δεν έχουν συζητηθεί σε αυτό ή κατά την ίδια ημερομηνία δεν είχε δημοσιευθεί η πρωτόδικη απόφαση ή είχε δημοσιευθεί και δεν είχε παρέλθει η προθεσμία για την άσκηση έφεσης για κάποιον από τους διαδίκους, περαιώνονται με διαγραφή των πρόσθετων φόρων και μείωση του κύριου φόρου στο είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και προκειμένου περί προστίμου, με περιορισμό αυτού στο 1/10. Σε περίπτωση που η προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή, η διαγραφή και η μείωση κατά τα ανωτέρω διενεργείται στο μέρος του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων και του προστίμου για το οποίο έγινε δεκτή η προσφυγή, ενώ για το μέρος του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων και του προστίμου για το οποίο αυτή δεν έγινε δεκτή εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο 3.

Για υποθέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και δεν έχουν συζητηθεί σε αυτό, ισχύουν επίσης επακριβώς όλα όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 1 σε σχέση με την υποβολή αίτησης από τον επιτηδευματία για την περαίωση των υποθέσεών του και όλη τη σχετική διαδικασία (υποβολή αίτησης μέχρι 15.11.2010 με συνημμένη βεβαίωση του αρμόδιου δικαστηρίου ή υποβολή υπεύθυνης δήλωσης κ.λπ. και διενέργεια περαίωσης με την υποβολή της αίτησης ή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την υποβολή της).

Για υποθέσεις όμως οι οποίες είχαν συζητη-

θεί κατά την 30.9.2010 στο Διοικητικό Πρωτοδικείο και δεν είχε δημοσιευθεί η οικεία απόφαση κατά την ημερομηνία αυτή, η περαίωσή τους σύμφωνα με τα ανωτέρω συντελείται εντός καταληκτικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του εν λόγω δικαστηρίου, ύστερα από την άσκηση σχετικής εμπρόθεσμης έφεσης. Για την περαίωση στις περιπτώσεις αυτές υποβάλλεται από τον επιτηδευματία εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας σχετική αίτηση και αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της έφεσης, εφόσον αυτή έχει ασκηθεί από τον ίδιο, αντί βεβαίωσης του αρμόδιου Εφετείου. Ευνόητο είναι ότι εφόσον η έφεση ασκείται από το Δημόσιο δεν απαιτείται αντίγραφο της πράξης κατάθεσής της, αλλά άμεσα με την κατάθεση αυτής ειδοποιείται τηλεφωνικά και εγγράφως ο επιτηδευματίας ώστε να προσέλθει εμπροθέσμως και να περαιώσει την υπόθεσή του εφόσον το επιθυμεί (σχετ. η παρ.3 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010).

Προκειμένου εξάλλου για υποθέσεις για τις οποίες είχε δημοσιευθεί κατά την 30.9.2010 η απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου αλλά δεν είχε παρέλθει η προθεσμία άσκησης έφεσης για κάποιον από τους διαδίκους, η περαίωσή τους κατά τα ανωτέρω συντελείται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την εμπρόθεσμη άσκηση της σχετικής έφεσης και κατόπιν της υποβολής μέσα στην διά προθεσμία σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο επιτηδευματία μαζί με την οποία αντί βεβαίωσης του αρμόδιου Εφετείου προσκομίζεται και εν προκειμένω αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της έφεσης εφόσον αυτή έχει ασκηθεί από αυτόν. Ομοίως και στις περιπτώσεις αυτές εφόσον η έφεση έχει ασκηθεί από το Δημόσιο δεν απαιτείται αντίγραφο της πράξης κατάθεσής της, αλλά άμεσα με την κατάθεση αυτής ειδοποιείται τηλεφωνικά και εγγράφως ο επιτηδευματίας ώστε να προσέλθει εμπροθέσμως και να περαιώσει την υπόθεσή του εφόσον το επιθυμεί (σχετ. η παρ. 4 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010).

Σημειώνεται ότι για τις υποθέσεις της πα-

ρούσας παραγράφου για τις οποίες δεν έχει εκτελεστεί η πρωτόδικη απόφαση, σε κάθε περίπτωση εκτελείται η απόφαση αυτή και εν συνεχεία γίνεται η περαίωση της υπόθεσης κατά τα ανωτέρω, εφόσον ο επιτηδευματίας το επιθυμεί.

3. Ελεγμένες υποθέσεις για τις οποίες απορρίπτεται εν όλω ή εν μέρει η προσφυγή και οι οποίες εκκρεμούσαν κατά την 30.9.2010 ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου κατόπιν εμπρόθεσμης έφεσης και δεν έχουν συζητηθεί σε αυτό ή κατά την ίδια ημερομηνία δεν είχε δημοσιευθεί η πρωτόδικη απόφαση ή είχε δημοσιευθεί και δεν είχε παρέλθει η προθεσμία για την άσκηση έφεσης για κάποιον από τους διαδίκους, περαιώνονται με μείωση των πρόσθετων φόρων στο είκοσι τοις εκατό (20%) και των κάθε είδους προστίμων στο 1/4. Σε περίπτωση που η προσφυγή απορρίφθηκε εν μέρει η μείωση κατά τα ανωτέρω διενεργείται στο μέρος των πρόσθετων φόρων και του προστίμου για το οποίο απορρίφθηκε η προσφυγή, όπως οι πρόσθετοι φόροι προκύπτουν από τη διενεργηθείσα νέα εκκαθάριση με βάση την πρωτόδικη απόφαση, ενώ για το μέρος του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων και του προστίμου για το οποίο αυτή έγινε δεκτή, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο 2 (σχετ. και η παρ. 3 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ1143/20.10.2010).

Κατά τα λοιπά και για τις υποθέσεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν αναλόγως όσα αναφέρονται για τις υποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου 2.

4. Τα αναφερόμενα στις ως άνω παραγράφους 1, 2 και 3 ισχύουν ανάλογα και για τις υποθέσεις οι οποίες έχουν ήδη ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο ή έχουν υπαχθεί στις διατάξεις παρελθούσας ρύθμισης, όπως π.χ. αυτής του ν. 3697/2008, του ν. 3259/2004 κ.λπ., για τις οποίες κατά την 30.9.2010 έχουν εκδοθεί συμπληρωματικά φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων ή Φ.Π.Α. ή λοιπές εν γένει τέτοιες πράξεις που είτε δεν έχουν οριστι-

κοποιηθεί είτε εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια και δεν έχουν συζητηθεί στο ακροατήριο του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

5. Υποθέσεις οι οποίες έχουν ήδη ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο ή έχουν υπαχθεί στις διατάξεις παρελθούσας ρύθμισης (π.χ. ν. 3697/08, 3259/04 κ.λπ.) και για τις οποίες μέχρι την 31.8.2010 έχουν εκδοθεί αποφάσεις επιβολής προστίμου του Κ.Β.Σ., οι οποίες είτε δεν έχουν οριστικοποιηθεί κατά την 30.9.2010 είτε εκκρεμούν στα διοικητικά γενικώς δικαστήρια (συμπεριλαμβανομένου και του ΣτΕ) και αφορούν συμπληρωματικά στοιχεία με βάση τα οποία δεν έχει διενεργηθεί ακόμη έλεγχος στις λοιπές φορολογίες (εισοδήματος, Φ.Π.Α κ.λπ.), περαιώνονται με τον περιορισμό στο εξήντα τοις εκατό (60%) του επιβληθέντος προστίμου Κ. Β. Σ., εξαντλούμενης κάθε περαιτέρω φορολογικής υποχρέωσης για τις υποθέσεις αυτές ως προς τα συμπληρωματικά αυτά στοιχεία. Όσον αφορά το χρόνο και τη διαδικασία περαίωσης των πιο πάνω υποθέσεων, ισχύουν και εν προκειμένω τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, ανάλογα με την περίπτωση. Κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς ή το δικαστικό συμβιβασμό, επί του σώματος της εκκρεμούς απόφασης επιβολής προστίμου γίνεται μνεία ότι αυτή περαιώθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, παρ. 5, του ν. 3888/2010 και ως εκ τούτου δεν θα εκδοθούν συμπληρωματικές καταλογιστικές πράξεις στις λοιπές φορολογίες και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο ως περαιωθείσα ως προς αυτά τα συμπληρωματικά στοιχεία και μόνο.

Διευκρινίζεται επίσης ότι αποφάσεις επιβολής προστίμου του Κ.Β.Σ οι οποίες ήταν εκκρεμείς κατά την 30.9.2010 και εν συνεχεία οριστικοποιήθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, καθώς αυτές έχουν ήδη οριστικοποιηθεί.

6. Επί ανέλεγκτων υποθέσεων, προσωρινά φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος, προσωρινές πράξεις Φ.Π.Α., λοιπές προσωρινές πράξεις επιβολής

του φόρου, τέλους ή εισφοράς που αφορούν τα λοιπά φορολογικά αντικείμενα (π.χ. Φ.Μ.Υ.), καθώς και πράξεις επιβολής προστίμων Κ.Β.Σ. κ.λπ. κατά τις διατάξεις των άρθρων 6, παρ. 13 και 7, παρ. 3, καθώς και του άρθρου 8, περαιώνονται κατά ανάλογη εφαρμογή όσων αναφέρονται στις πιο πάνω παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Ειδικά για τις υποθέσεις αυτές προσκομίζεται επί πλέον από τον επιτηδευματία κατά την επίλυση της διαφοράς αντίγραφο του Εκκαθαριστικού Σημειώματος της παραγράφου 1 του άρθρου 9 καθώς και του αποδεικτικού καταβολής του οριζόμενου στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ποσού για την αποδοχή του εν λόγω Εκκαθαριστικού Σημειώματος (σχετ. η παρ. 5 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1138/2010).

Ειδικά επί των εν λόγω υποθέσεων για τις οποίες το οικείο Εκκαθαριστικό Σημείωμα διορθώθηκε και επανεκδόθηκε τροποποιημένο από την κατά περίπτωση αρμόδια Δ.Ο.Υ. λόγω προφανών σφαλμάτων, η αίτηση για την υπαγωγή των υποθέσεων αυτών στις διατάξεις της παρούσας ρύθμισης υποβάλλεται μέχρι την 10.12.2010. Στις περιπτώσεις αυτές προσκομίζονται από τον επιτηδευματία κατά την επίλυση της διαφοράς αντίγραφο του επανεκδοθέντος Εκκαθαριστικού Σημειώματος καθώς και του αποδεικτικού καταβολής του οικείου ποσού για την αποδοχή του (σχετ. η παρ. 6 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010).

Προκειμένου για υποθέσεις των πιο πάνω περιπτώσεων για τις οποίες δεν είχε δημοσιευθεί η πρωτόδικη απόφαση κατά την 30.9.2010 ή είχε δημοσιευθεί και δεν είχε παρέλθει η προθεσμία άσκησης έφεσης για κάποιον από τους διαδίκους, εφαρμόζονται ανάλογα όσα κατά περίπτωση αναφέρονται στην πιο πάνω παράγραφο 2.

7. Επί υποθέσεων των προηγούμενων παραγράφων που εκκρεμούν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον επιτευχθεί δικαστικός συμβιβασμός κατά τα ανωτέρω, με έγγραφο της ελεγκτικής αρχής που εξέδωσε τις σχετικές καταλογιστικές πράξεις προς το αρμόδιο δικαστή-

ριο, γνωστοποιείται η περαίωση των πράξεων αυτών και ζητείται η κατάργηση της δίκης.

8. Τα ποσά που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου βεβαιώνονται από τον προϊστάμενο της ελεγκτικής αρχής που εξέδωσε την οικεία καταλογιστική πράξη στο όνομα του υπόχρεου, με τη σύνταξη σχετικών χρηματικών καταλόγων. Ως προς τη σύνταξη των καταλόγων και τα λοιπά εν γένει θέματα έχουν εφαρμογή οι κείμενες διατάξεις.

9. Με την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν ανά εκκρεμή καταλογιστική πράξη στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος άρθρου ή το αργότερο εντός δύο (2) εργάσιμων για τις Δ.Ο.Υ. ημερών από την ημερομηνία επίλυσης, καταβάλλεται το είκοσι τοις εκατό (20%) της βάσει συμβιβασμού οφειλής το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από πεντακόσια (500) ευρώ εκτός αν το σύνολο της βάσει συμβιβασμού οφειλής είναι μικρότερο, και το υπόλοιπο οφειλόμενο βάσει συμβιβασμού ποσό από την ίδια καταλογιστική πράξη καταβάλλεται σε δόσεις σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα στο άρθρο 10. Οι διατάξεις του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 2523/1997, ισχύουν ανάλογα και εν προκειμένω (ανατροπή του συμβιβασμού επί μη καταβολής, ειδικό καθεστώς επιχειρήσεων υπό εκκαθάριση).

Επί εκκρεμών καταλογιστικών πράξεων που περαιώνονται κατά τα ανωτέρω, για τις οποίες υπάρχει ήδη βεβαίωση ποσού για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. λόγω προβεβαίωσης ή λόγω εκτέλεσης πρωτόδικης απόφασης), ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

α. Σε περίπτωση που η βάσει συμβιβασμού οφειλή είναι μικρότερη από το ήδη βεβαιωθέν ποσό, εφόσον το βεβαιωθέν αυτό ποσό έχει ήδη καταβληθεί κατά το χρόνο του συμβιβασμού τότε το επιπλέον ποσό πέραν αυτού που προέκυψε βάσει συμβιβασμού δεν διαγράφεται ούτε επιστρέφεται, ενώ εάν δεν έχει καταβληθεί μερικώς ή ολικώς κατά το χρόνο αυτό, τότε διαγράφεται το επιπλέον ποσό που έχει βεβαιω-

θεί κατά το μέρος που δεν έχει καταβληθεί, το μη καταβληθέν δε ποσό που συνεχίζει να είναι οφειλόμενο μετά και την καταβολή του απαιτούμενου ποσού (20% της βάσει συμβιβασμού οφειλής κ.λπ.) για την επίτευξη του συμβιβασμού, ακολουθεί το καθεστώς δόσεων σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα στο άρθρο 10, της πρώτης δόσης καταβαλλόμενης μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα πραγματοποίησης του συμβιβασμού και των υπόλοιπων μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των αντίστοιχων επόμενων μηνών, χωρίς να απαιτείται σχετική ειδοποίηση του υπόχρεου (σχετ. οι παρ. 1, 2 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1143/2010).

Η μετατροπή του ήδη βεβαιωθέντος ποσού που δεν καταβλήθηκε και συνεχίζει να είναι οφειλόμενο, στο καθεστώς των δόσεων του άρθρου 10, γίνεται από τη Γ.Γ.Π.Σ. (Δ/30 - TAXIS) μετά από σχετικό σημείωμα που αποστέλλεται σε αυτήν από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. αμέσως μετά την επίλυση της διαφοράς, δηλαδή αμέσως μετά την καταβολή του ως άνω απαιτούμενου ποσού για την επίτευξη του συμβιβασμού.

β. Σε περίπτωση που η βάσει συμβιβασμού οφειλή είναι μεγαλύτερη από το ήδη βεβαιωθέν ποσό, τότε το επιπλέον βάσει συμβιβασμού ποσό βεβαιώνεται και καταβάλλεται άμεσα το ως άνω απαιτούμενο ποσό για την επίτευξη του συμβιβασμού, το δε τυχόν υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται σε δόσεις σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα στο άρθρο 10, σε ό,τι δε αφορά το ποσό που έχει ήδη βεβαιωθεί, εφόσον ή κατά το μέρος που δεν έχει εξοφληθεί κατά το χρόνο συμβιβασμού, ακολουθεί και αυτό αυτοτελώς και ανεξάρτητα από το πιο πάνω υπόλοιπο ποσό το καθεστώς δόσεων σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα στο άρθρο 10, εφαρμοζόμενων ανάλογα όσων σχετικώς αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση α' (σχετ. η παρ.1 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1143/2010). Στην περίπτωση αυτή η προβλεπόμενη σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 έκπτωση 10% παρέχεται υπό την προϋπόθεση καταβολής ολόκληρης της εναπομένουσας βάσει συμβιβασμού

οφειλής, δηλαδή υπό την προϋπόθεση της εξόφλησης όλων των πιο πάνω ποσών (σχετ. οι παρ. 1 και 2 της Α.Υ.Ο ΠΟΛ. 1143/2010).

Σημειώνεται ότι και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις α' και β', επί μη εφάπαξ καταβολής πρέπει να αναγράφονται στην οικεία πράξη (πρακτικό) συμβιβασμού τα τελικώς εναπομένοντα οφειλόμενα ποσά και οι δόσεις εξόφλησής τους, αντίγραφο δε της πράξης αυτής να παραδίδεται στον υπόχρεο.

10. Σημειώνεται ότι και οι ρυθμίσεις του άρθρου 11, στο σύνολό τους, ισχύουν για εκκρεμείς υποθέσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και την 31.12.2009, καθώς και ότι ισχύουν και εν προκειμένω οι διατάξεις περί εξαιρέσεων του άρθρου 4, βάσει των οποίων εξαιρούνται από τις εν λόγω ρυθμίσεις οι εκκρεμείς υποθέσεις των περιπτώσεων β', ε', ζ' (με εξαίρεση τις μη ανατεθείσες προς έλεγχο χρήσεις στα Ειδικά Συνεργεία) και θ' της παραγράφου 1 του ανωτέρω άρθρου 4.

Άρθρο 12

Ρυθμίσεις για υποθέσεις που έχουν υπαχθεί στον αυτοέλεγχο και την άρση της υποχρέωσης διαφύλαξης βιβλίων και στοιχείων

1. Υποθέσεις που αφορούν δηλώσεις των οικονομικών ετών 2007 και 2008 οι οποίες υπήχθησαν στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου και περιλαμβάνονται στις επιλεχθείσες προς έλεγχο δηλώσεις σύμφωνα με τις 1105941 /1845/ΔΕ-Α/ΠΟΛ 1130/2007 και 1028045/1232/ΔΕ-Α/ΠΟΛ 1035/2009 Α.Υ.Ο.Ο. και για τις οποίες κατά την 30.9.2010 δεν είχε αρχίσει ο έλεγχος ή είχε αρχίσει και δεν είχε περατωθεί, υπάγονται στη ρύθμιση του ν. 3888/2010 περί ανέλεγκτων υποθέσεων και περαιώνονται οριστικά, εφόσον βέβαια δεν συντρέχουν λόγοι εξαίρεσης κατά το άρθρο 4, εφαρμοζόμενων στο σύνολό τους όλων όσων ορίζονται στις επιμέρους σχετικές διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον βεβαίως το

επιθυμούν οι φορολογούμενοι. Σε διαφορετική περίπτωση εξακολουθούν να ισχύουν οι ανωτέρω Α.Υ.Ο.Ο. περί ελέγχου των δηλώσεων αυτών.

Στην περίπτωση που οι προαναφερόμενες υποθέσεις υπαχθούν στη ρύθμιση του ν. 3888/2010, ο τυχόν επιπλέον βεβαιωθείς φόρος που αναλογεί λόγω εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 δεν εκπίπτει από το φόρο που προκύπτει βάσει της ως άνω ρύθμισης, ούτε συμψηφίζεται ούτε επιστρέφεται, καθόσον σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν. 3888/2010, ο επιτηδευματίας αποδέχεται την καταβολή της συνολικής οφειλής που προκύπτει από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα του άρθρου 9 αυτού του νόμου, χωρίς να συμψηφίζεται ή να εκπίπτει ο φόρος που βεβαιώθηκε με βάση τις οικείες δηλώσεις που υποβλήθηκαν.

Επίσης, υποθέσεις της παρούσας παραγράφου οι οποίες έχουν ελεγχθεί βάσει των ανωτέρω Α.Υ.Ο.Ο. και έχουν εκδοθεί σχετικές καταλογιστικές πράξεις οι οποίες κατά την 30.9.2010 εκκρεμούσαν στις Δ.Ο.Υ. ή άλλες ελεγκτικές αρχές και δεν έχουν οριστικοποιηθεί ή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και δεν έχουν συζητηθεί στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, μπορούν, εφόσον δεν εξαιρούνται κατά το άρθρο 4, να υπαχθούν στις διατάξεις της ρύθμισης περί ελεγμένων υποθέσεων σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο 11.

2. Υποθέσεις που αφορούν δηλώσεις οι οποίες υπήχθησαν στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου, διαχειριστικών περιόδων που έκλεισαν από 1.1.2008 έως και 31.12.2009, υπάγονται στις διατάξεις της ρύθμισης του ν. 3888/2010 περί ανέλεγκτων υποθέσεων, εφόσον βέβαια δεν συντρέχουν λόγοι εξαίρεσης κατά το άρθρο 4, υπολογιζόμενου στο οικείο Εκκαθαριστικό Σημείωμα ποσού φόρου εισοδήματος ίσου με το 1/2 του ελάχιστου ποσού της παραγράφου 11 του άρθρου 6.

Υποθέσεις δηλώσεων της παρούσας παρα-

γράφου για τις οποίες υπάρχουν αποφάσεις επιβολής προστίμου του Κ.Β.Σ. ή δελτία πληροφοριών ή λοιπά επιβαρυντικά στοιχεία ή έγγραφα από τα οποία προκύπτει αναμφισβήτητη απόκρυψη φορολογητέας ύλης κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 2 ή παραβάσεις ή επιβαρυντικά στοιχεία που επαυξάνουν το φόρο κατά την έννοια της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, υπάγονται στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων του παρόντος νόμου και το ποσό της προκύπτουσας συνολικής οφειλής ειδικά στις περιπτώσεις αυτές υπολογίζεται κατ' εφαρμογή στο σύνολό τους των σχετικών με τη ρύθμιση αυτή διατάξεων και **όχι** με τον υπολογισμό ποσού φόρου εισοδήματος ίσου με το $\frac{1}{2}$ του ελάχιστου ποσού της παραγράφου 11 του άρθρου 6. Τα ίδια ισχύουν και σε τυχόν περιπτώσεις που παρά τη φερόμενη υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3269/2004 δεν είχε υποβληθεί εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α.

Επίσης και επί υποθέσεων της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 2, περ. β', δ' του άρθρου 7, δηλαδή, για τον προσδιορισμό του προκύπτοντος ποσού προστίθεται στο $\frac{1}{2}$ του ελάχιστου ποσού της παραγράφου 11 του άρθρου 6 το 15% της καθαρής αξίας του πλαστού φορολογικού στοιχείου ή το πιστωτικό υπόλοιπο της εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α. της τελευταίας περαιούμενης αυτοελεγχθείσας χρήσης, κατά περίπτωση.

Οι δηλώσεις της παρούσας παραγράφου εφόσον περαιωθούν σύμφωνα με τα προαναφερόμενα εξαιρούνται της επιλογής προς έλεγχο βάσει δείγματος με Υπουργική Απόφαση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του ν. 3296/2004, όπως η παράγραφος αυτή ίσχυε πριν αναριθμηθεί και αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 79 του ν. 3842/2010.

Σημειώνεται ότι επί επιτηδευματιών οι οποίες άσκησαν παράλληλα δραστηριότητες υπαγόμενες αλλά και μη υπαγόμενες στις διατάξεις

των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 και υπήχθησαν στις διατάξεις αυτές, οι δηλώσεις που αφορούν χρήσεις κατά τις οποίες ασκήθηκαν και δραστηριότητες μη υπαγόμενες στις εν λόγω διατάξεις παραμένουν ανέλεγκτες ως προς τις δραστηριότητες αυτές και υπάγονται στη ρύθμιση περί ανέλεγκτων υποθέσεων του παρόντος νόμου, εφόσον δεν συντρέχει λόγος εξαίρεσης, εφαρμοζόμενων στο σύνολό τους των σχετικών με τη ρύθμιση αυτή διατάξεων ως προς τις συγκεκριμένες δραστηριότητες, με βάση τα ακαθάριστα έσοδα των δραστηριοτήτων αυτών. Στο πλαίσιο των προβλεπόμενων υπολογισμών της εν λόγω ρύθμισης, προκειμένου για δηλώσεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και σε ό,τι αφορά ειδικά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 6, υπολογίζεται στο ακέραιο το οικείο ελάχιστο ποσό, χωρίς να προστίθεται επιπλέον και το $\frac{1}{2}$ αυτού.

Ειδικά αν πρόκειται για δηλώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς επίσης και για δηλώσεις της παραγράφου 2 που αφορούν χρήσεις για τις οποίες υπάρχουν αποφάσεις επιβολής προστίμου Κ.Β.Σ. ή επιβαρυντικά εν γένει στοιχεία του άρθρου 2 ή για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α., οι υπολογισμοί γίνονται με βάση το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων του επιτηδευματία από όλες τις δραστηριότητες.

3. Εφόσον υφίστανται υποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων καθώς και λοιπές ανέλεγκτες υποθέσεις του ίδιου επιτηδευματία που υπάγονται στην περαίωση, οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 5 περί υποχρεωτικής περαίωσης της πρώτης κατά σειρά ανέλεγκτης χρήσης κ.λπ. εφαρμόζονται για το σύνολο των πιο πάνω υποθέσεων.

4. Αν περαιωθούν όλες ανεξαιρέτως οι υπαγόμενες ανέλεγκτες χρήσεις και οι χρήσεις που αφορούν υποθέσεις των πιο πάνω παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου καθώς και όλα τα εκκρεμή προσωρινά φύλλα ελέγχου ή οι πράξεις ή οι αποφάσεις επιβολής προστί-

μου κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 6, παρ. 13 και 7, παρ. 3 καθώς και στο άρθρο 8 και εξοφληθεί η συνολική οφειλή που προκύπτει βάσει του Εκκαθαριστικού Σημειώματος και των οικειών πρακτικών συμβιβασμού, αντίστοιχα, αίρεται η υποχρέωση διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων κατά το άρθρο 21 του Κ.Β.Σ. για τα βιβλία και τα στοιχεία που αφορούν περαιωθείσες χρήσεις μέχρι και τη χρήση που έληξε την 31.12.2005, από την ημερομηνία εξόφλησης του συνόλου των σχετικών ποσών.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για υποθέσεις που έχουν ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο (π.χ. έλεγχος με αποφάσεις ΠΟΛ. 1144/1998, ΠΟΛ. 1037/2005, έλεγχος με γενικές διατάξεις) ή έχουν περαιωθεί με οποιαδήποτε ρύθμιση (π.χ. ν. 3259/2004, ν. 3697/2008 κ.λπ.), εφόσον έχει εξοφληθεί ή μόλις εξοφληθεί το σύνολο της οφειλής. Συνεπώς και για τις υποθέσεις αυτές, εφόσον έχει εξοφληθεί ή εξοφλείται το σύνολο της βάσει ελέγχου ή βάσει περαιώσης οφειλής, αίρεται η υποχρέωση διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων για τις ελεγχθείσες ή περαιωθείσες χρήσεις μέχρι και τη χρήση που έληξε την 31.12.2005.

Γίνεται δεκτό ότι εάν στις χρήσεις μέχρι και 2005 περιλαμβάνονται και μία ή περισσότερες χρήσεις οι οποίες έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου, τότε για τις αυτοελεγχθείσες αυτές χρήσεις αίρεται επίσης η υποχρέωση διαφύλαξης των βιβλίων και των στοιχείων του Κ.Β.Σ., εφόσον η επιχείρηση περαιώσει όλες τις υπαγόμενες στην περαίωση του παρόντος νόμου επόμενες χρήσεις καθώς και τις τυχόν εκκρεμείς σχετικές καταλογιστικές πράξεις κατά τα ανωτέρω και εξοφλήσει το σύνολο των οφειλών και συγχρόνως δεν έχει οφειλές ή εξοφλήσει τυχόν υφιστάμενες οφειλές από τον τυχόν τακτικό έλεγχο ή την περαίωση παλαιότερων χρήσεων.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν ισχύουν για υποθέσεις για τις οποίες έχει υπο-

βληθεί και εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου δήλωση φόρου κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και έχουν δηλωθεί περιουσιακά στοιχεία του άρθρου 12 του ν. 2961/2001, καθώς και για υποθέσεις για τις οποίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε.

Παράδειγμα

Εστω ότι ατομική επιχείρηση έχει ελεγχθεί με τακτικό έλεγχο έως και τη χρήση 2004 και δεν έχει εξοφλήσει όλες τις οφειλόμενες δόσεις των βεβαιωθέντων βάσει του ελέγχου αυτού ποσών, για τη χρήση 2005 οι δηλώσεις της φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου, για τη χρήση 2006 οι ίδιες δηλώσεις έχουν επίσης υπαχθεί στις ίδιες διατάξεις και περιλαμβάνονται στις βάσει δείγματος επιλεχθείσες προς έλεγχο δηλώσεις βάσει της με αριθ. 1105941/1845/ΔΕ-Α' /ΠΟΛ 1130/2007 Α.Υ.Ο.Ο. και για τις χρήσεις 2007, 2008 και 2009 έχει διενεργηθεί προσωρινός έλεγχος στο Φ.Π.Α. και για τις εκδοθείσες βάσει του ελέγχου αυτού πράξεις προσδιορισμού Φ.Π.Α. έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμες προσφυγές οι οποίες κατά την 30.9.2010 δεν έχουν συζητηθεί ακόμη ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου. Περαιτέρω, έστω ότι η επιχείρηση αποδέχεται το Εκκαθαριστικό Σημείωμα της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 3888/2010 για τις χρήσεις 2006 έως και 2009 (η χρήση 2005 δεν εμπίπτει στη ρύθμιση) και για τις προαναφερόμενες πράξεις Φ.Π.Α. διενεργείται επίλυση της διαφοράς σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του ίδιου νόμου. Στην περίπτωση αυτή, αίρεται η υποχρέωση διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων, κατά το άρθρο 21 του Κ.Β.Σ., της προαναφερόμενης επιχείρησης όσον αφορά τις χρήσεις μέχρι και τη χρήση 2005, εφόσον εξοφλήσει τις οφειλόμενες δόσεις που προέκυψαν από τον τακτικό έλεγχο καθώς και το σύνολο των οφειλών της που προέκυψαν από την αποδοχή του προανα-

φερόμενου Εκκαθαριστικού Σημειώματος και την επίλυση των διαφορών που καταλογίστηκαν με τις προαναφερόμενες πράξεις Φ.Π.Α. Αντίθετα, εάν π.χ. η ως άνω επιχείρηση αποδεχθεί το προαναφερόμενο Εκκαθαριστικό Σημείωμα μόνο για τις χρήσεις 2006 έως 2008 και δεν εξοφλήσει ούτε τις οφειλόμενες δόσεις που προέκυψαν από τον τακτικό έλεγχο ή αποδεχθεί μεν το Εκκαθαριστικό Σημείωμα για όλες τις χρήσεις 2006 έως 2009 και επιλύσει και τις διαφορές των προσωρινών πράξεων Φ.Π.Α. εξοφλώντας το σύνολο της οφειλής αλλά δεν εξοφλήσει τις οφειλόμενες δόσεις που προέκυψαν από τον τακτικό έλεγχο, τότε δεν αίρεται η υποχρέωση διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων της μέχρι και τη χρήση 2005. Επίσης, αν η ίδια επιχείρηση δεν αποδεχθεί το προαναφερόμενο Εκκαθαριστικό Σημείωμα για όλες ή μερικές από τις χρήσεις 2006 έως 2009 αλλά εξοφλήσει τις οφειλόμενες δόσεις που προέκυψαν από τον τακτικό έλεγχο, τότε αίρεται η υποχρέωση διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων της μόνο για τις ελεγχθείσες χρήσεις μέχρι και 2004.

5. Επιτηδευματίας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει λάβει μη νόμιμα φορολογικά στοιχεία ή έχει εκδώσει τέτοια στοιχεία, κατά το άρθρο 19 του ν. 2523/1997, με εξαίρεση τους εκδότες πλαστών φορολογικών στοιχείων, και δεν έχει εκδοθεί απόφαση επιβολής προστίμου του Κ.Β.Σ. για τα στοιχεία αυτά έως την 30.9.2010, ούτε έχει γίνει μέχρι την ίδια ημερομηνία έναρξη τακτικού ελέγχου από οποιαδήποτε ελεγκτική αρχή (Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικό Κέντρο) ή ελέγχου εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 68 του Κ.Φ.Ε. και της παραγράφου 3 του άρθρου 49 του ν. 2859/2000 (Φ.Π.Α), μπορεί να υποβάλλει στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος του Δ.Ο.Υ. μέχρι την 26.11.2010 (σχετ. η παρ.7 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010), ειδικό σημείωμα δήλωσης των τιμολογίων ή εν γένει των φορολογικών αυτών στοιχείων και να δηλώσει τον αριθμό, την ημερομηνία έκδοσης και την καθα-

ρή αξία (προ Φ.Π.Α.) καθενός από αυτά, καθώς και τη συνολική καθαρή αξία. Ως έναρξη ελέγχου για την εφαρμογή των παραπάνω νοείται η θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων.

Επί της συνολικής αξίας, προ Φ.Π.Α., υπολογίζεται φόρος εισοδήματος ίσος με το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) αν πρόκειται για Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. και σαράντα τοις εκατό (40%) σε κάθε άλλη περίπτωση. Με την υποβολή του ειδικού σημειώματος καταβάλλεται το είκοσι τοις εκατό (20%) του προκύπτοντος φόρου και το υπόλοιπο ποσό βεβαιώνεται σε 12 ίσες μηνιαίες δόσεις η καθεμία εκ των οποίων δεν μπορεί να είναι κατώτερη των πεντακοσίων (500) ευρώ, εκτός της τελευταίας. Εφόσον εξοφληθεί ο φόρος εισοδήματος της παραγράφου αυτής εξαντλείται κάθε εν γένει περαιτέρω φορολογική υποχρέωση, αποκλειστικά και μόνο για τα δηλωθέντα μη νόμιμα φορολογικά στοιχεία και εφαρμόζεται για τα στοιχεία αυτά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 2523/1997 περί άρσης του αξιόποινου. Σημειώνεται ότι και η παραπάνω ρύθμιση ισχύει για διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και την 31.12.2009, καθώς και ότι ισχύουν και εν προκειμένω οι διατάξεις περί εξαιρέσεων του άρθρου 4, δηλαδή ισχύουν ανάλογα και για την εν λόγω ρύθμιση οι οδηγίες περί εξαιρέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του προηγούμενου άρθρου 11, εξαιρουμένων βεβαίως σε κάθε περίπτωση και των εκδοτών πλαστών φορολογικών στοιχείων.

6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 12 προβλέπεται ότι οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρων τελών και εισφορών που λήγουν στις 31.12.2010 παρατείνονται μέχρι την 31.12.2011.

Η ανωτέρω παράταση καταλαμβάνει **τις κάθε είδους** προθεσμίες παραγραφής που λήγουν την 31.12.2010, όπως υποθέσεις χρήσεων 2000, 2001, 2002, 2003 και 2004, υποθέσεις με πλαστά ή εικονικά ή νοθευμένα φορολογικά στοιχεία (σχετ. διατ. παρ. 18, άρθ. 19 ν. 3091/2002 και

παρ. 2. άρθ. 22 ν. 3212/2003), υποθέσεις με κατασχεθέντα ανεπίσημα βιβλία και στοιχεία (σχετ. διατ. παρ. 3, άρθ. 22 ν. 3212/2003) και υποθέσεις μη υποβολής δήλωσης (για τις οποίες προβλέπεται μεγαλύτερος χρόνος παραγραφής).

Υπενθυμίζεται ότι ο κατά τις ισχύουσες διατάξεις εκάστοτε χρόνος παραγραφής του δικαίωματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου αποτελεί πλέον βάσει των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ., όπως ισχύουν, και το χρόνο μέχρι τον οποίο πρέπει να διαφυλάσσονται τα οριζόμενα στις ίδιες διατάξεις του Κώδικα αυτού βιβλία και στοιχεία, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Για διευκόλυνσή σας θα αναρτηθεί στο site της Δ/σης Ελέγχου στο εσωτερικό δίκτυο του Υπουργείου στη δ/ση <http://10.16.5.21>, καθώς και στο internet στο site <http://www.de9.gr>, πίνακας με τις συνήθεις περιπτώσεις χρόνου παραγραφής.

Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω παράταση δεν καταλαμβάνει τις υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών, προικών, κερδών από λαχεία, μεταβίβασης ακινήτων και φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας (Φ.Μ.Α.Π).

Άρθρο 13

Διαδικασία βεβαίωσης οφειλών και τρόπος καταβολής τους

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών για την έκδοση αποφάσεων με τις οποίες θα καθορίζονται οι διαδικασίες και θα ρυθμίζονται λοιπά ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων άρθρων 1 έως 12 του παρόντος νόμου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξουσιοδότησης αυτής εκδόθηκαν ήδη οι Υπουργικές Αποφάσεις ΠΟΛ.1137/11.10.2010 «Περιεχόμενο του Εκκαθαριστικού Σημειώματος για την περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων που υπάγονται στη ρύθμιση του Κεφαλαίου Α' του ν. 3888/2010,

χρόνος, τρόπος και διαδικασία έκδοσης και τυχόν διόρθωσης αυτού, καθώς και αποδοχής του από τον επιτηδευματία», ΠΟΛ.1138/11.10.2010 «Τρόπος, χρόνος και διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3888/2010 περί περαίωσης των εκκρεμών ελεγμένων φορολογικών υποθέσεων και των υποθέσεων εκκρεμών καταλογιστικών πράξεων που αφορούν ανέλεγκτες υποθέσεις, καθώς και περί υποβολής ειδικού σημειώματος για τη δήλωση της λήψης ή έκδοσης μη νόμιμων φορολογικών στοιχείων» και ΠΟΛ. 1143/20.10.2010 «Διαδικασίες εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 11 του ν.3888/2010 περί περαίωσης εκκρεμών ελεγμένων υποθέσεων».

Επισημάνσεις

Προκειμένου να υλοποιηθούν τα προβλεπόμενα από τις παραπάνω διατάξεις και να επιτευχθεί ο στόχος των διατάξεων αυτών και επειδή από το νόμο ορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες εντός των οποίων θα πρέπει να ολοκληρώνονται οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες διαδικασίες, απαιτείται κατάλληλη οργάνωση και εντατικοποίηση των απαραίτητων ενεργειών από όλες τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ., Ελεγκτικά Κέντρα). Για το σκοπό αυτό:

α. Σε κάθε Δ.ΟΥ., με **προσωπική επίβλεψη και ευθύνη** του προϊσταμένου αυτής, θα πρέπει να συγκροτηθεί άμεσα κλιμάκιο εμπειρων υπαλλήλων για την υποδοχή τυχόν επιτηδευματιών που προσέρχονται για οποιεσδήποτε πληροφορίες ή για διορθώσεις Εκκαθαριστικών Σημειωμάτων με ενδεχόμενα προφανή σφάλματα, ώστε, επί διορθώσεων, να επανεκδίδεται το τροποποιημένο Εκκαθαριστικό Σημείωμα στο **συντομότερο δυνατό χρόνο** και με ιδιαίτερη προσοχή και να παραδίδεται στον επιτηδευματία προκειμένου να προβεί, εφόσον επιθυμεί, στην αποδοχή του. Διευκρινίζεται ότι η κατά τα ανωτέρω συγκρότηση κλιμακίου υπαλλήλων προϋποθέτει την έγκαιρη και ορθολογική οργάνωση του αρχείου της Υπηρεσίας, ώστε να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατό η ανωτέρω διαδικασία.

β. Από κάθε Δ.Ο.Υ. και Ελεγκτικό Κέντρο θα πρέπει να υπάρξουν τηλεφωνικές ενημερώσεις ή να αποσταλούν **άμεσα** προσκλήσεις στους επιτηδευματίες αρμοδιότητάς τους, σε βάρος των οποίων έχουν εκδοθεί καταλογιστικές πράξεις οι οποίες είναι εκκρεμείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.3888/2010 και μπορούν να περαιωθούν κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, προκειμένου οι επιτηδευματίες αυτοί να υποβάλουν μέχρι την προβλεπόμενη ημερομηνία (15.11.2010 κ.λπ., σχετ. Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1138/2010) αίτηση υπαγωγής στις εν λόγω διατάξεις και να περαιώσουν τις υποθέσεις τους ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης ή το αργότερο εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών από την υποβολή της. Για το σκοπό αυτό σε κάθε Δ.Ο.Υ. και Ελεγκτικό Κέντρο θα πρέπει να συγκροτηθεί **αυθημερόν** με την παραλαβή της παρούσας κλιμάκιο υπαλλήλων για την τηλεφωνική ενημέρωση ή **άμεση** αποστολή των παραπάνω προσκλήσεων, καθώς επίσης και κλιμάκιο εμπειρών υπαλλήλων για τη διαδικασία ορθής και έγκαιρης περαίωσης των υποθέσεων εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Επισυνάπτονται συνημμένα σχέδιο πρόσκλησης των ελεγκτικών υπηρεσιών προς τους επιτηδευματίες και σχετικό υπόδειγμα αίτησης των επιτηδευματιών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

**Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων,
υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων
κτηματολογικών γραφείων.
Εγκ. υπ' αριθ. ΑΔΑ: 4ΠΚΗ-Γ/Πολ. 1205/
29-12-2010 Υπ. Οικ.**

Με τις υφιστάμενες διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 48 του ν. 3842/2010

ορίζεται ότι τα συντασσόμενα από την 1η Ιανουαρίου 2011 συμβολαιογραφικά έγγραφα, με τα οποία μεταβιβάζεται η κυριότητα ακινήτου ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, απαιτείται να συνοδεύονται από πιστοποιητικό του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ότι το ακίνητο έχει δηλωθεί στη δήλωση του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και έχει καταβληθεί ο φόρος που αναλογεί στην αξία του για τα δύο προηγούμενα της μεταβίβασης έτη, δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση, λόγω της πρώτης εφαρμογής της διάταξης, για το έτος 2010. Το ίδιο πιστοποιητικό απαιτείται και για τη μεταγραφή ή την καταχώριση στα κτηματολογικά γραφεία των συμβολαιογραφικών εγγράφων.

Ωστόσο, καθώς οι διαδικασίες εκκαθάρισης των δηλώσεων Φόρου Ακίνητης Περιουσίας δε θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010, μετατίθεται η εφαρμογή της σχετικής διάταξης σε συμβολαιογραφικά έγγραφα που συντάσσονται μετά την 1η Ιανουαρίου 2012. Συνεπώς, για το έτος 2011 δεν επισυνάπτεται από το συμβολαιογράφο στο σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο το προβλεπόμενο στην παράγραφο 1 του άρθρου 48 του ν. 3842/2010 πιστοποιητικό ούτε αναζητείται αυτό, σύμφωνα με την παράγραφο 2, από τους φύλακες μεταγραφών και τους προϊσταμένους των κτηματολογικών γραφείων για τη μεταγραφή ή την καταχώριση στα κτηματολογικά βιβλία του σχετικού συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Για το θέμα θα ακολουθήσει ρύθμιση που θα συμπεριληφθεί στο πρώτο νομοσχέδιο που θα κατατεθεί από το Υπουργείο Οικονομικών στη Βουλή των Ελλήνων.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών
Δ. Κουσελάς

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Πλειστηριασμός - Πίνακας κατάταξης - ανακοπή. Ο συμβολαιογράφος ως επί του πλειστηριασμού υπάλληλος εάν του κοινοποιηθεί ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης δανειστών υποχρεούται ν' αναστείλει κάθε ενέργεια καταβολής του πλειστηριάσματος και δεν νομιμοποιείται να κρίνει περί του παραδεκτού ή βασίμου της ανακοπής.

Γνωμ. υπ' αριθ. 1/18-11-2010 Εισ. Πρωτ. Σύρου

Μας ετέθη το ζήτημα, δυνάμει της από 11-11-2010 σχετικής αιτήσεως της Συμβολαιογράφου Πάρου Ε.Γ.Ι., α) αν ο υπάλληλος διενεργηθέντος πλειστηριασμού Συμβολαιογράφος έχει κατά νόμο υποχρέωση να καταβάλει πλειστηρίασμα σε αναγγελλθέντα δανειστή, σε περίπτωση που έχει ασκηθεί εναντίον του από άλλο αναγγελλθέντα δανειστή ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης, πριν την επ' ακροατηρίω συζήτηση της ανωτέρω ασκηθείσης ανακοπής, β) εάν ο ανασταλτικός χαρακτήρας της εν λόγω ανακοπής ως προς την καταβολή-διανομή του πλειστηριάσματος έχει ως προϋπόθεση μόνη την κοινοποίηση της ανακοπής αυτής στον υπάλληλο του πλειστηριασμού Συμβολαιογράφο και αν ο τελευταίος έχει την υποχρέωση να ελέγξει αν η ανακοπή έχει επιδοθεί νομίμως και εμπροθέσμως στον καθ' ου η ανακοπή δανειστή.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 2α του ν. 1756/1988, στις αρμοδιότητες των Εισαγγελέων Πρωτοδικών υπάγεται, μεταξύ άλλων, και η γνωμοδότηση επί νομικών ζητημάτων που δεν έχουν εισαχθεί στα δικαστήρια, όταν τους υποβάλλουν σχετικά ερωτήματα που αντιμετωπίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους, μεταξύ άλλων προσώπων, και οι υπηρετούντες στην περιφέρειά τους Συμβολαιογράφοι. Εξάλλου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 979 Κ.Πολ.Δ.:

1. Μέσα σε τρεις (3) ημέρες αφότου συνταχθεί ο πίνακας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού καλεί με έγγραφο εκείνον υπέρ του οποίου έγινε και εκείνον κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση και τους δανειστές που αναγγέλθηκαν, για να λάβουν γνώση του πίνακα της κατάταξης.

2. «Μέσα σε δώδεκα εργάσιμες ημέρες» αφότου επιδοθεί η πρόσκληση της παρ. 1 οποισοδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ανακόψει τον πίνακα της κατάταξης, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 933 επ. Αντίγραφο της ανακοπής επιδίδεται, μέσα στην ίδια προθεσμία, και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Η ανακοπή στρέφεται κατά των δανειστών των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη.

Η αρχική φράση «μέσα σε οκτώ ημέρες» της παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με τη φράση «μέσα σε δώδεκα εργάσιμες ημέρες» δυνάμει της παρ. 18 άρθρου 4 του ν. 2298/1995 (Α' 62), ενώ κατ' άρθρον 980:

1. Αν δεν ασκήθηκε ανακοπή κατά του πίνακα της κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού διανέμει αμέσως το πλειστηρίασμα.

2. Αν κάποιος από τους δανειστές άσκησε ανακοπή, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν μπορεί να πληρώσει τους δανειστές των οποίων η κατάταξη προσβάλλεται με την ανακοπή. Το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή μπορεί, σε κάθε στάση της δίκης αν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, να διατάξει να γίνει η πληρωμή με εγγυοδοσία.

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται με σαφήνεια ότι η άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης αναστέλλει την πληρωμή του εκπλειστηριάσματος, το δε ανασταλτικό αποτέλεσμα διαρκεί μέχρι την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης. Κατά συνέπεια, αφενός μεν, αν δεν ασκήθηκε εμπρόσθεμα ανακοπή από κάποιον από τους δανειστές που αναγγέλθηκαν, ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος οφείλει να προβεί στην πληρωμή των καταταγέντων δανειστών μετά την πάροδο της προθεσμίας του άρθρου 979 παρ. 2 ΚΠολΔ, αφετέρου δε,

εάν ασκήθηκε ανακοπή από κάποιον από τους δανειστές, τότε αναστέλλεται η πληρωμή εκείνων κατά των οποίων στρέφεται αυτή (ανακοπή), μέχρι όμως την έκδοση οριστικής απόφασης (ΕφΘρ 109/1996ΑΡΜ/1996 (1372, ΕφΘεσ 653/1979 ΝοΒ 27.1159, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τόμος 2ος, 131, έκδοση 1979, κάτω από το άρθρο 980, σελ. 1208). Η ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης αποτελεί ένδικο βοήθημα με το οποίο προσβάλλεται η διαδικασία της κατάταξης ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, προς τον σκοπόν ακύρωσης ή μεταρρύθμισης του πίνακα αυτού, με την αποβολή του καθ' ου η ανακοπή και την κατάταξη του ανακόπτοντος. Η εν θέματι ανακοπή αποτελεί περίπτωση ανακοπής του άρθρου 933 Κ.Πολ.Δ., έχει το χαρακτήρα ανακοπής του άρθρου 583 Κ.Πολ.Δ. και αποτελεί το αποκλειστικό μέσο άμυνας εναντίον της διαδικασίας κατάταξης. Η άσκηση αυτής λαμβάνει χώρα κατά τις σχετικές με την άσκηση της αγωγής διατάξεις των άρθρων 585 παρ. 1, 215 επ. Κ.Πολ.Δ., ήτοι με κατάθεση του δικογράφου της ανακοπής στο γραμματέα του Δικαστηρίου ενώπιον του οποίου απευθύνεται και επίδοση αντιγράφου αυτής στον καθ' ου η ανακοπή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 979 Κ.Πολ.Δ., κατ' απόκλιση από τη διάταξη του άρθρου

949 παρ. 1εδ. α' της προϊσχυσάσης πολιτικής δικονομίας, υπό την ισχύ της οποίας η άσκησή της γινόταν με δήλωση ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Η τελευταία αυτή επίδοση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, όστις βεβαίως δεν καθίσταται διάδικος στη δίκη επί της ανακοπής, έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της κατ' άρθρον 980 Κ.Πολ.Δ. αναστολής της εκτελεστότητας του πίνακα κατάταξης. Εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι ο υπάλληλος του πλειστηριασμού Συμβολαιογράφος, υποχρεούται, σε περίπτωση που του κοινοποιηθεί αντίγραφο της ασκηθείσης ανακοπής, να αναστείλει κάθε ενέργεια καταβολής πλειστηριάσματος, σύμφωνα με τα στη μείζονα σκέψη εκτιθέμενα, και δεν εξετάζει άλλα τεθέντα εις αυτόν ζητήματα παραδεκτού ή βάσιμου της προμνημονευόμενης ανακοπής, εμπροθέσμου επίδοσης αντιγράφου αυτής στον καθού κ.λπ., δεδομένου ότι προδήλως ο υπάλληλος του πλειστηριασμού Συμβολαιογράφος δεν είναι δικαιοδοτικό όργανο και τυγχάνει αναρμόδιος να κρίνει τοιούτου είδους ζητήματα, τα οποία θα απασχολήσουν μόνο το αρμόδιο δικαστήριο και ουδένα άλλον.

Ο γνωμοδοτών εισαγγελέας
Στυλιανός Γ. Καραμάνης

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Αριθ. 3061/2008 (Τμ. ΣΤ')

Προνομιακή κατάταξη απαίτησης. Οι διαφορές που αναφύονται από τη διαδικασία κατάταξης των δανειστών στον πλειστηριασμό, περιλαμβανομένων και των διαφορών από τον πίνακα κατάταξης, υπάγονται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον η υποκειμένη σχέση είναι δημοσίου δικαίου. Επί εκτελέσεως που επισπεύδεται από το Δημόσιο ή το ΙΚΑ, η αναγγελία του τρίτου πρέπει να περιέχει περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται και των πραγματικών περιστατικών από τα οποία προκύπτει η, κατά το νόμο, προνομιακή της κατάταξη. Η αναγγελία είναι άκυρη λόγω αοριστίας της αναφερόμενης σ' αυτήν απαίτησης μόνο όταν η περιγραφή αυτής, καθώς και του τυχόν υφιστάμενου προνομίου της είναι τόσο ελλιπής, ώστε να μην μπορούν ο οφειλέτης και οι λοιποί δανειστές να αντικρούσουν την αναγγελία, κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματός τους και να υφίσταται έτσι θλάβη.

3. Επειδή, με το άρθρο 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182) έχουν υπαχθεί στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων όλες οι διοικητικές διαφορές ουσίας, οι οποίες δεν είχαν υπαχθεί σ' αυτά μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνονται, στην § 2 περ. ια' του πιο πάνω άρθρου, και οι διαφορές που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά την είσπραξη των δημοσίων εσόδων (ν.δ. 356/1974), για την εκδίκαση των οποίων τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια απέκτησαν δικαιοδοσία από 11.6.1985, (άρθρο 9 § 1 περ. γ' του ν. 1406/1983). Εξάλλου, σύμφωνα με την περ. δ' της § 3 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/1951, (Α' 179), όπως προστέθηκε με το άρθρο 18 του ν. 1469/1984,

(Α' 111), «οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την είσπραξη των εσόδων του δημοσίου εφαρμόζονται ανάλογα και για την είσπραξη των εσόδων του Ι.Κ.Α. ...».

Περαιτέρω, στο άρθρο 57 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, (ν.δ. 356/1974, Α' 90), ρυθμίζεται, με παραπομπή στις οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, λαμβανομένων υπόψη και των οριζόμενων στο άρθρο 61 του ίδιου ν. διατάγματος ως προς την κατάταξη του Δημοσίου, ο τρόπος και η έκταση ικανοποίησης των δανειστών στον κατά τη διοικητική εκτέλεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου ν. διατάγματος, διενεργούμενο πλειστηριασμό, στο δε άρθρο 58 του ως άνω ν. διατάγματος προβλέπεται και ρυθμίζεται ειδικότερα η άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως δανειστών που συντάσσεται κατά τον εν λόγω πλειστηριασμό. Τέλος, στα άρθρα 933 επ., 972, 974-980 και 1006 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ρυθμίζονται ο τρόπος και η έκταση ικανοποίησης των δανειστών και η άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως που συντάσσεται σε πλειστηριασμό διενεργούμενο κατά τη διαδικασία την αναγκαστικής εκτελέσεως, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω Κώδικα. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει, ότι η διαδικασία κατατάξεως των δανειστών στον πλειστηριασμό αποτελεί τμήμα της όλης διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, οι δε διαφορές που γεννώνται από τη διαδικασία αυτή, περιλαμβανομένων και των διαφορών από τον πίνακα κατατάξεως, υπάγονται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον η υποκειμένη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο αποτελών το θεμέλιο της εκτελέσεως τίτλος, είναι δημοσίου δικαίου. Επομένως, επί αναγκαστικής εκτελέσεως, η οποία ενεργείται επισπεύσει του Ι.Κ.Α., με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα περί Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, βάσει τίτλου με υποκειμένη σχέση δημοσίου δικαίου, (π.χ. απαίτηση από ασφαλιστικές εισφορές), οι διαφορές που γεννώνται από την εκτέλεση αυτή υπάγο-

νται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, περιλαμβανομένων και των διαφορών από τον πίνακα κατάταξης οι οποίες αφορούν την κατάταξη ιδιωτών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ως αναγγεληθέντων δανειστών, των οποίων η απαίτηση απορρέει από σχέση ιδιωτικού δικαίου, (βλ. Α.Ε.Δ. 18/1993, πρβλ. ΣΤΕ 4408/2005 κ.α.).

4. Επειδή το άρθρο 57 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, (ν.δ. 356/1974), το οποίο ισχύει και για την είσπραξη των εσόδων του Ι.Κ.Α., σύμφωνα με την περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/1951, όπως προστέθηκε με το άρθρο 18 του ν. 1469/1984, ορίζει ότι: «Αι αναγγελίες των τρίτων επισπεύδοντος του Δημοσίου διέπονται υπό των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας». Περαιτέρω, το άρθρο 972 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, (π.δ. 503/1985, Α' 182), προβλέπει ότι: «1. Οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους. Η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και πρέπει να περιέχει: α) διορισμό αντικλήτου... β) περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται». Εξάλλου, το άρθρο 159 του ίδιου κώδικα ορίζει ότι: «Η παράβαση διάταξης που ρυθμίζει τη διαδικασία και ιδίως τον τύπο κάποιας διαδικαστικής πράξης συνεπάγεται ακυρότητα, την οποία απαγγέλλει το δικαστήριο, 1) αν την τήρηση της διάταξης απαιτεί ρητά ο νόμος με την ποινή της ακυρότητας, 2) αν για την παράβαση αυτή επιτρέπεται αναίρεση ή αναψηλάφηση, 3) σε κάθε άλλη περίπτωση, αν ο δικαστής κρίνει ότι η παράβαση προκάλεσε στο διάδικο που την προτείνει βλάβη η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας». Περαιτέρω, στο άρθρο 75 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, (ν.δ. 356/1974), προβλέπεται ότι: «1. Παράλειψις ή ακυρότης των πράξεων εκτελέσεως δύναται να

προταθή υπό του οφειλέτου αν αυτή αποδεικνύεται εξ αυτών τούτων των πράξεων και αν κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου επήλθεν εις αυτόν βλάβη, μη δυναμένη να επανορθωθή άλλως ή κηρυσσομένης της ακυρότητας. ...». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι επί εκτελέσεως που επισπεύδεται από το Δημόσιο ή το Ι.Κ.Α. η αναγγελία του τρίτου πρέπει να περιέχει περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται και των πραγματικών περιστατικών από τα οποία προκύπτει η, κατά το νόμο, προνομιακή της κατάταξη. Η αναγγελία είναι άκυρη λόγω αοριστίας της αναφερόμενης σ' αυτήν απαίτησης μόνο όταν η περιγραφή αυτής, καθώς και του τυχόν υφιστάμενου προνομίου της είναι τόσο ελλιπής, ώστε να μην μπορούν ο οφειλέτης και οι λοιποί δανειστές να αντικρούσουν την αναγγελία, κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματός τους και να υφίστανται έτσι βλάβη. Τέτοια αοριστία δεν υφίσταται όταν επί αναγγελίας δανειστή για απαιτήσεις του από δεδουλευμένους μισθούς και αποζημίωση λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας, δεν αναφέρονται στην αναγγελία, το χρονικό διάστημα που αφορούν οι απαιτήσεις από μισθούς και το ύψος αυτών, καθώς και της αποζημίωσης λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, εφόσον τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από επισυναπτόμενη στην αναγγελία και συγκοινοποιούμενη στον υπάλληλο του πλειστηριασμού αγωγή ή δικαστική απόφαση, (βλ. Α.Π. 387/2001, πρβλ. Α.Π. 545/2006, 575/2005, 1636/2002).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 2207/2009 (Τμ. Α1)

Αποζημίωση λόγω άκυρης πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης. Αιτιώδης σύνδεσμος. Η ακύρωση της έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης πράγματος λόγω παράνομης επίδοσής της, δε θεμελιώνει δικαίωμα αποζημίωσης λόγω της επακολουθήσασας εκπληστηρίασής του, εάν δεν έχει προσβληθεί με ανακοπή και ο πλειστηριασμός, διότι οι διαδοχικές πράξεις ανα-

γκαστικής εκτέλεσης έχουν αυτοτέλεια έναντι αλλήλων, με την έννοια ότι η ακύρωση μίας εξ αυτών δεν επάγεται την αυτόματη ακύρωση των επομένων και συνεπώς ο αιτιώδης σύνδεσμος διακόπτεται με τον επακουθήσαντα, χωρίς να προσβληθεί, αναγκαστικό πλειστηριασμό (Άρθρο 933 & 940 ΚΠολΔ).

Αξίωση αποζημίωσης από αδικοπραξία λόγω παράνομης αναγκαστικής εκτέλεσης. Η ευθύνη εκείνου που επέσπευσε ακυρωθείσα αμετακλήτως αναγκαστική εκτέλεση συνιστά ευθύνη από αδικοπραξία ιδιαίτερης μορφής και ρυθμίζεται ειδικά από το άρθρο 940 ΚΠολΔ και συμπληρωματικά μόνο από τις γενικές περί ευθύνης από αδικοπραξία διατάξεις των άρθρων 914 & 932 ΑΚ (Άρθρο 940 ΚΠολΔ, 914, 932 ΑΚ).

Ειδικότερα, με την 110942/9340/2-11-2002 αγωγή η δι' αυτής ενάγουσα και ήδη αναιρεσείουσα διετίνετο, κατά την από το δικαστήριο της ουσίας κυριαρχική εκτίμηση του δικογράφου αυτής «ότι οι τρεις πρώτοι εναγόμενοι (και ήδη αναιρεσιβλήτοι) δολίως επεχείρησαν αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος της διά της επιβολής αναγκαστικής κατασχέσεως επί ακινήτων της επί τη βάσει της οποίας διενεργήθη την 18.12.1996 πλειστηριασμός προς ικανοποίησιν χρηματικής απαιτήσεως, με εκτελεστόν τίτλον το υπ' αριθμ. ... αγοραπωλητήριο συμβόλαιον της συμβολαιογράφου Αθηνών...

Ότι κατόπιν ασκήσεως, εκ μέρους της, ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, ηκυρώθη εν μέρει (κατά την έκθεσιν αναγκαστικής κατασχέσεως) αμετακλήτως η εις βάρος της αναγκαστική εκτέλεσις με επισπεύδοντες τους τρεις άνω εναγομένους Ψ1, Ψ2 και Ψ3, οι οποίοι ενήργησαν δολίως και την εξημίωσαν ενώ ο τέταρτος Ψ4 (και ήδη τέταρτος των αναιρεσιβλήτων) είναι ο δικαστικός επιμελητής, ο οποίος κατά την διαδικασίαν της αναγκαστικής εκτέλεσεως, ενήργησεν παρανόμως και υπαιτίως (δολίως), εις βάρος της και την εξημίωσεν.

Ειδικώτερον ότι η ενάγουσα ήτο συγκυρία, κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου, εξ αγοράς παρά των άνω επισπευδόντων (τριών πρώτων εναγομένων) και αληθών κυρίων, ενός διαμερίσματος πολυκατοικίας κειμένης εις τον..., επί της οδού... αριθμός... και δη του υπ' αριθ. (Δ-2) διαμερίσματος, επιφανείας 104,50 τ.μ., εις τον τέταρτον όροφον, υπέρ την πιλοτήν του κτιρίου Α', με τον χώρον σταθμεύσεως αυτοκινήτου, υπό στοιχεία (Σ-10), εις την πιλοτήν του κτιρίου Α' και την αποθήκην, υπό στοιχεία (Υ-4). εις το υπόγειον με τίτλον κτήσεως το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιον αγοραπωλησίας της Συμβολαιογράφου Αθηνών Α. συζ. Δ. Κ., νομίμως έκτοτε μεταγραφέν. Ότι οι ανωτέρω πωληταί, ισχυριζόμενοι ότι διατηρούν ληξιπρόθεσμον απαιτήσιν κατά της εναγούσης διά το τίμημα πωλήσεως του διαμερίσματος, εις εκτέλεσιν πρώτου εκτελεστού απογράφου του άνω συμβολαίου με εντολήν προς τον άνω δικαστικόν επιμελητήν, επέσπευσαν αναγκαστικήν εκτέλεσιν εις βάρος της. Ότι το άνω αντικείμενον της εκτέλεσεως (ιδανικόν μερίδιον εις το άνω διαμέρισμα, με τον χώρον σταθμεύσεως αυτοκινήτου και την αποθήκην) κατεσχέθη, διά της υπ' αριθμ. ... εκθέσεως αναγκαστικής κατασχέσεως του άνω δικαστικού επιμελητού και, εν τέλει, εξεπλειστηριάσθη δημοσία αναγκαστικώς, την 18.12.1996, ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών Α. Κ. Π., ως υπαλλήλου επί του πλειστηριασμού, συνταγείσης της υπ' αριθμ. ... εκθέσεως αναγκαστικού πλειστηριασμού αυτής, εξεδόθη περίληψις αυτής υπέρ του υπερθεματιστού, η οποία και μετεγράφη νομίμως εις τα οικεία βιβλία μεταγραφών. Ότι ο άνω δικαστικός επιμελητής, δολίως και από κοινού δόλου μετά των λοιπών ενεργών, την 7.11.1995, επέδωσε περίληψιν της υπ' αριθμ. ... εκθέσεως αναγκαστικής κατασχέσεως διά την ενάγουσαν, ως οφειλέτιδα - καθ' ης η εκτέλεσις, η οποία ήτο απούσα κατά την κατάσχεσιν, εις την εξαδέλφην της..., ως δήθεν σύνοικον αυτής εις την διεύθυνσιν επί της οδού... αριθμός..., εις... εις το υπό στοιχεία (Δ-2) διαμέρισμα του τετάρ-

του, υπέρ την πιλοτήν, ορόφου της εκεί κειμένης πολυώροφου οικοδομής συνταγείσης της υπ' αριθμ. ... εκθέσεως επιδόσεως. Ότι η επίδοσις αυτή ήτο άκυρος, διότι η ενάγουσα την 7.11.1995 δεν είχεν νυκτερινόν ή ημερήσιον κατάλυμα, έστω και προσωρινόν, εις την άνω κατοικίαν και η άνω εξαδέλφη της... ήτο, τότε, μισθώτρια του διαμερίσματος, άπαντες δε οι εναγόμενοι εγνώριζον ότι η ενάγουσα, κατά τον κρίσιμον χρόνον (7.11.1995) δεν είχεν εκεί κατοικίαν, ο δε τέταρτος εναγόμενος παρέπεισεν την μισθώτριαν... ότι επρόκειτο διά μίαν «τυπικήν επίδοσιν», ώστε να δεχθή να παραλάβη ως δήθεν σύνοικος το προς επίδοσιν αυτό έγγραφον. Ότι η ενάγουσα ήσκησεν κατά της ακυρωθείσης πράξεως εκτελέσεως την από 22ας Φεβρουαρίου 1996 υπ' αριθμ. 1851/1996 κατ' αρθρ. 933 ΚΠολΔ ακυρωτικήν ανακοπήν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα την ακύρωσιν της υπ' αριθμ. ... εκθέσεως αναγκαστικής κατασχέσεως δι' «ακυρότητα της επιδόσεώς της, αυτή (έκθεσις αναγκαστικής κατασχέσεως) ηκυρώθη διά της υπ' αριθμ. 5324/1999 αποφάσεως του Δικαστηρίου τούτου, η οποία έχει ήδη καταστεί αμετάκλητος. Ότι από την άνω δολίαν συμπεριφοράν των εναγομένων εξημιώθη, κατά τα ποσά των: α) 33.750.000 δραχμών, όση η πραγματική αξία του αντικειμένου της εκτελέσεως, το οποίον εξεπλειστηριάσθη (36.750.000 δρχ.) απομειωμένον κατά το ποσόν, το οποίον θα της επιστραφή (3.000.000 δραχμές) από το επιτευχθέν εκπλειστηρίασμα», (θετική ζημία), β) 2.934.000 δραχμών, «όσα τα απωλεσθέντα μισθώματα από την εκμίσθωση σε τρίτους του αντικειμένου της εκτελέσεως, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1997 μέχρι 31.10.2000» (αποθετική ζημία), και υπέστη ηθικήν βλάβην της οποίας η εύλογος χρηματική ικανοποίησις ανέρχεται στο ποσό των 20.000.000 δραχμών», με προκύπτον εντεύθεν συνολικό ποσό 56.434.000 δρχ, την εις ολόκληρο καταψήφισιν του οποίου και εδίδωκε κατά τις περί αδικπραξιών διατάξεις. Επί της εν λόγω αγωγής εκδό-

θηκε, κατά μερική παραδοχή της κατά την αξίωσή της χρηματικής ικανοποιήσεως, η 6500/2003 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, και σε δεύτερο βαθμό, κατ' αποδοχή των 10286/21-11-2003 (αναιρεσεύουσα), 1178/16-2-2004 (τρεις πρώτοι των αναιρεσιβλήτων) και 1180/16-2-2004 (τέταρτος τούτων) εφέσεων των διαδίκων, εξαφάνισιν της προσβαλλόμενης δι' αυτών πρωτοβάθμιας αποφάσεως και εξέταση κατ' ουσίαν της υποθέσεως, η 2293/2005 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, με την οποία αξιολογήθηκε ως μη νόμιμη κατά την απεύθυνσή της κατά των τριών πρώτων των εναγομένων, ελλείψει αιτιώδους συνδέσμου, κατά τις αιτιολογίες της, μεταξύ της αμετακλήτως ακυρωθείσης αναγκαστικής κατασχέσεως και της επελθούσης ζημίας από τον μη προσβληθέντα αναγκαστικό πλειστηριασμό, δεχόμενη παράλληλα ότι δεν προσδιορίζεται κατά τρόπο ορισμένο η ζημία της από την ακύρωσιν διενεργηθείσα αναγκαστική κατάσχεση, προϋπόθεση για την από την αιτία αυτή αξίωσή της χρηματικής ικανοποιήσεως κατά δε την κατεύθυνσή της κατά του τετάρτου των εναγομένων, ως απαράδεκτη, με την αιτιολογία ότι, φέρουσα κατά τούτο τον χαρακτήρα αγωγής κακοδικίας, (ΕισΝ ΚΠολΔ 73§1), υπέπεσε η φερόμενη δι' αυτής προς διάγνωση αξίωση στην προβλεπόμενη από την διάταξη του άρθρου 73§5 ΕισΝ ΚΠολΔ, εξαμήνη αποσβεστική παραγραφή. Κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως εναντιώνεται η ηττηθείσα εκκαλούσα ενάγουσα με την ένδικη αίτηση, με διατυπούμενους δι' αυτής λόγους αναιρέσεως που πλήττουν τα κεφάλαια της προσβαλλόμενης αποφάσεως, που συνδέουν τις αξιώσεις της με την απώλεια της κυριότητος του διαμερίσματός της με τον διενεργηθέντα πλειστηριασμό αυτού, έννοια με την οποία και ερευνώνται στη συνέχεια. Ειδικότερα: (i) Κύριο δικόγραφο.

Κατά την έννοια του άρθρου 559§1 Κ.Πολ.Δ., λόγος αναιρέσεως ιδρύεται, αν παραβιάσθηκε κανόνας ουσιαστικού δικαίου. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται αν δεν εφαρμοσθεί, ενώ συνέ-

τρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ή αν εφαρμοσθεί, ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμοσθεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται, είτε με ψευδή ερμηνεία είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (Α' ΟΛΑΠ 7/2006). Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας ελέγχεται αν αφορούν ερμηνεία ή εφαρμογή κανόνων δικαίου, με την εξειδίκευση αόριστων νομικών εννοιών ή την υπαγωγή πραγματικών περιστατικών εις αυτούς. Με την έννοια αυτή ελέγχεται η κρίση περί του ζητήματος αν τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση περιστατικά μπορούν να θεωρηθούν κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας γενικώς ως πρόσφορη αιτία του ζημιολόγου αποτελέσματος, όχι όμως και αν στη συγκεκριμένη περίπτωση η πράξη ή η παράλειψη προκάλεσε το αποτέλεσμα αυτό. Η παραβίαση κανόνα του ουσιαστικού δικαίου ως λόγος αναιρέσεως από τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, και κατά την προδιαληφθείσα αυτού έννοια, είναι δυνατό να έχει ως περιεχόμενο, πλην άλλων, την αιτίαση ότι η αγωγή, επί της οποίας έκρινε σε δεύτερο βαθμό το δικαστήριο, που εξέδωσε την προσβαλλόμενη τελεσίδικη απόφαση, απορρίφθηκε ως μη νόμιμη, ενώ θα έπρεπε να γίνει το αντίθετο σύμφωνα με το συγκεκριμένο κανόνα ουσιαστικού δικαίου. Στο ουσιαστικό δικαίο ανήκει και το άρθρο 940 ΚΠολΔ, το οποίο καθορίζει ειδικές προϋποθέσεις χορηγήσεως δικαιώματος αποζημίωσης, με θεμελίωση με τον τρόπο αυτό στα θέματα που καταλαμβάνει μιας ιδιαίτερης μορφής αδικοπραξίας. Ειδικότερα, κατά το άρθρο 940§3 ΚΠολΔ, αν κατόπιν ασκήσεως της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, ακυρωθεί αμετακλήτως η αναγκαστική εκτέλεση που έγινε με βάση δικαστική απόφαση ή άλλο εκτελεστό τίτλο, εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον επισπεύσαντα την εκτέλεση αποζημίωση για τις ζημιές που προξενήθηκαν από την εκτέλεση, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 914 και 919 ΑΚ. Μεταξύ των προϋποθέσεων αυτών είναι και η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ

αφενός του λόγου της ευθύνης, ήτοι της άκυρης εκτελέσεως που υπαιτίως εχώρησε, και αφετέρου της ζημίας. Η διάταξη του άρθρου 940 παρ. 3 ΚΠολΔ εφαρμόζεται στην περίπτωση αμετάκλητης ακυρώσεως όχι μόνον του συνόλου της πράξεως της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλά και επί μέρους πράξεων, όπως της κατασχέσεως περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, οπότε μπορεί να ζητηθεί η αποκατάσταση των ζημιών που συνδέονται αιτιωδώς με τις πράξεις αυτές. Έτσι, αν ακυρωθεί μία μόνο πράξη της αναγκαστικής εκτελέσεως, η αποζημίωση περιορίζεται στη ζημία που τελεί σε αιτιώδη συνάφεια μόνο με την πράξη αυτή (ΟΛ ΑΠ 49/2005). Ειδικότερα στην περίπτωση που αμετακλήτως ακυρώθηκε η αναγκαστική κατάσχεση ακινήτου πράγματος του οφειλέτη, επιβληθείσα με βάση συμβολαιογραφικό έγγραφο, για τον λόγο ότι ακύρως επιδόθηκε η έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσεως, ως δολίως παραδοθείσα σε πρόσωπο που θεωρήθηκε σύνοικος του οφειλέτη σε κατοικία στην οποία αυτός δεν είχε νυκτερινό ή ημερήσιο κατάλυμα έστω και προσωρινό, αν εν τω μεταξύ εχώρησε αναγκαστικός πλειστηριασμός, που δεν προσβλήθηκε με ανακοπή, ο οφειλέτης δεν δικαιούται να ζητήσει ως αποζημίωση την πραγματική αξία του αντικειμένου της εκτελέσεως το οποίο εκπλειστηριάστηκε, καθώς και απωλεσθέντα μισθώματα, ελλείψει αιτιώδους συνδέσμου. Η απώλεια του πράγματος αυτού δεν μπορεί να αποδοθεί αμέσως στην κατά τα άνω ακυρότητα, έτσι ώστε να υπάρχει αυτονόητη αιτιώδης σχέση εκ της αμεσότητας της ζημίας, αφού, κατά το σύστημα του ΚΠολΔ, οι διαδοχικές πράξεις αναγκαστικής εκτελέσεως έχουν αυτοτέλεια έναντι αλλήλων, με την έννοια ότι η ακύρωση μιας εξ αυτών δεν επάγεται την αυτόματη ακύρωση των επομένων, παρά μόνο δίδει ανακοπή προς ακύρωση και αυτών. Επομένως, η απώλεια πράγματος διά της εκπλειστηριάσεώς του δεν μπορεί να αποδοθεί αμέσως σε ακυρότητα ενδιάμεσης πράξεως αναγκαστικής εκτελέσεως, όπως είναι η κατάσχεση ακινήτου. Ο αιτιώδης

σύνδεσμος διακόπτεται με τον επακολουθήσαντα, χωρίς να προσβληθεί, αναγκαστικό πλειστηριασμό. Από το ίδιο άρθρο 940 ΚΠολΔ, συνάγεται παράλληλα ότι η ευθύνη εκείνου που επέσπευσε την εκτέλεση προς αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση εκείνου κατά του οποίου έγινε η ακυρωθείσα αμετακλήτως εκτέλεση για τις ζημίες, περιουσιακές ή μη, που προξενήθηκαν από την εκτέλεση, συνιστώντας ευθύνη από αδικοπραξία ιδιαίτερης μορφής, ρυθμίζεται ειδικά ή αποκλειστικά από αυτό το άρθρο ή και από άλλες διατάξεις, μόνο όμως στο μέτρο που οι τελευταίες προβλέπονται από το άρθρο αυτό. Παρέπεται ότι δεν μπορεί κατά νόμο να θεμελιωθεί η εν λόγω ευθύνη αποκλειστικά στις λοιπές διατάξεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι γενικές περί ευθύνης από αδικοπραξία διατάξεις των άρθρων 914 και 932 ΑΚ. Από τη φύση και την τελεολογία των σχετικών ρυθμίσεων προκύπτει ότι η αδικοπρακτική ευθύνη με βάση τη διάταξη του άρθρου 914 ΑΚ, θα μπορούσε να σταθμισθεί μόνον υπό τους όρους του άρθρου 940 §3 ΚΠολΔ. Η διάταξη του άρθρου 940 §3 ΚΠολΔ, αξιώνει υπαιτιότητα, έστω και από αμέλεια, ως προς το κύρος ή την ακυρότητα της εκτελεστικής διαδικασίας ή του εκτελεστού τίτλου, υπό την προϋπόθεση της αμετάκλητης ακυρώσεώς της, προς την οποία συνδέεται και εκείνη της υπάρξεως αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ αυτής και της επελευθέρωσης ζημίας. Η άποψη αυτή περί εφαρμογής των γενικών περί αδικοπραξιών διατάξεων στα πλαίσια και υπό τους όρους του άρθρου 940 ΚΠολΔ, επιβεβαιώνεται και από τις λοιπές διατάξεις αυτού, οι οποίες αξιώνουν δόλο ή βαρεία αμέλεια ως προς την ύπαρξη του ουσιαστικού δικαιώματος, προς ικανοποίηση του οποίου επισπεύδεται η αναγκαστική εκτέλεση, σε περίπτωση εξαφανίσεως ή μεταρρυθμίσεως αποφάσεως κηρυχθείσης προσωρινής εκτελεστής (§1) και δόλο σε περίπτωση τελεσίδικης αποφάσεως, που εξαφανίσθηκε κατά παραδοχή ασκηθέντος κατ' αυτής ένδικου μέσου (§2). Επομένως ορθώς αξιολογήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση η

αγωγή ως μη νόμιμη και απορρίφθηκε κατά την κατεύθυνσή της κατά των τριών πρώτων κατά σειρά εναγομένων και κατά συνέπεια ο πρώτος κατά σειρά λόγος, με τον οποίο, με αναφορά στο άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, προσάπτεται εσφαλμένη εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων και παραβίαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αναφορικά με την κρίση της περί ελλείψεως αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της αμετακλήτως ακυρωθείσης αναγκαστικής κατασχέσεως και των αξιώσεων αποζημιώσεως της αναιρεσείουσας, περιουσιακών και μη, που συνδέονται με την απώλεια της κυριότητας του διαμερισμάτος της κατά τον επακολουθήσαντα, πλην μη προσβληθέντα, αναγκαστικό αυτού πλειστηριασμό, ελέγχεται ως αβάσιμος.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 2352/2009 (Τμ. Α2)

Αναγκαστική εκτέλεση. Κατάταξη δανειστών. Προνόμια. Συρροή γενικών με ειδικά προνόμια. Εννοιολογικός προσδιορισμός της σύμμετρης ικανοποίησης. Τρόπος υπολογισμού αυτής. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 419/2006 ΕφΠειρ).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 977 ΚΠολΔ ρυθμίζεται κατά πρώτον η σειρά ικανοποιήσεως σε περίπτωση συνδρομής των γενικών και ειδικών προνομίων των άρθρων 975 και 976, αντίστοιχα, δίδεται δε το προβάδισμα στα γενικά προνόμια του άρθρου 975. Η ρύθμιση αυτή έχει την έννοια ότι στο υπό διανομή πλειστηρίασμα, δηλαδή αυτό που απέμεινε μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτελέσεως και προκειμένου για ακίνητα, του φόρου μεταβιβάσεως, πρέπει να καταταγούν πρώτα οι προνομιακές απαιτήσεις του άρθρου 975 (πρώτη κατηγορία), το τυχόν δε περίσσευμα να διατεθεί για την κατάταξη των προνομιακών απαιτήσεων του άρθρου 976 (δεύτερη κατηγορία). Εξάλλου, κατά το άρθρο 977

παρ. 1 εδ. β' και 1007 παρ. 1 εδ. α', β' σε περίπτωση συνδρομής απαιτήσεων με γενικό προνόμιο (975) και απαιτήσεων του άρθρου 976 αριθ. 1 και 2, το πλειστηρίασμα χωρίζεται στο ένα τρίτο ($1/3$) και στα δύο τρίτα ($2/3$). Από το ένα τρίτο ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 975, ενώ τα δύο τρίτα διατίθενται για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθ. 1 και 2.

Αν υπάρχει περίσσειμα από το ένα τρίτο, αυτό διατίθεται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της δεύτερης κατηγορίας (δηλ. των δύο τρίτων), που ενδεχομένως δεν ικανοποιήθηκαν. Αν υπάρχει περίσσειμα από τα δύο τρίτα, αυτό διατίθεται, αντιστρόφως, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της πρώτης κατηγορίας (δηλαδή του ενός τρίτου). Εξάλλου, η σε κάθε περίπτωση σύμμετρη των απαιτήσεων κατάταξη δεν έχει την έννοια της κατά κεφαλήν κατατάξεως, όπως αφήνεται να εννοηθεί από τη χρήση της εκφράσεως αυτής, αλλά υποδηλώνει ικανοποίηση ανάλογη με το μέγεθος της απαιτήσεως του κάθε δανειστή. Δηλαδή, η έκταση της κατάταξεως συναρτάται με το μέγεθος καθεμιάς απαιτήσεως και το υπό διανομή γι' αυτό πλειστηρίασμα. Το ποσό που ικανοποιείται συμμετρως ευρίσκεται με την απλή μέθοδο των τριών, και ειδικότερα με το γινόμενο του πλειστηριασματος επί το κλάσμα, που έχει ως αριθμητή όχι το συνολικό ποσό της αναγγελθείσας απαιτήσεως του δανειστή αλλά το ποσό της εκάστοτε απαιτήσεώς του και ως παρανομαστή όχι το άθροισμα των αναγγελθεισών απαιτήσεων των δανειστών, αλλά το υπόλοιπο των απαιτήσεών του που απομένει μετά την τυχόν ικανοποίηση των ειδικών προνομιούχων δανειστών του άρθρου 976 ΚΠολΔ. Έτσι, στην περίπτωση που η απαίτηση ενός δανειστή είναι εξασφαλισμένη με γενικό προνόμιο (άρθρο 975 ΚΠολΔ), συγχρόνως δε ένα μέρος αυτής έχει και ειδικό προνόμιο επί του πλειστηριασθέντος πράγματος κατά το άρθρο 976 αριθ. 1 και 2 ΚΠολΔ και κατά το μέρος αυτό ικανοποιείται πλήρως από τα $2/3$ του πλειστηριασματος, τότε, για το υπόλοιπο

(και μόνο για το υπόλοιπο) της απαίτησής του, ο δανειστής αυτός πρέπει να καταταγεί στον πίνακα και να ικανοποιηθεί συμμετρως με τους άλλους γενικούς προνομιούχους δανειστές του άρθρου 975 ΚΠολΔ εκ του $1/3$ του πλειστηριασματος. Αντίθετη, εκδοχή, κατά την οποία ο εν λόγω δανειστής, θα ικανοποιείτο πλήρως ή θα ελάμβανε το σύνολο των $2/3$ του πλειστηριασματος (ως έχων ειδικό προνόμιο) και συγχρόνως θα συμμετείχε στη διανομή και του $1/3$ του πλειστηριασματος, ως γενικός προνομιούχος, με το σύνολο της αρχικής απαίτησής του, θα οδηγούσε στο άτοπο της υπερικανοποίησής του, αφού για ένα και το αυτό μέρος της όλης απαίτησης θα συνέτρεχε και πλήρης ικανοποίηση από (ή κατά) τα $2/3$ του πλειστηριασματος και επιπλέον συμμετοχή στο $1/3$ αυτού. Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο δέχθηκε τα ακόλουθα: Με την... έκθεση του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθηνών, ..., κατασχέθηκε το ευρισκόμενο στον... διαμέρισμα της οφειλέτιδος..., με επίσπευση του αναιρεσειόντος Νομικού Προσώπου «Ταμείο και Παρακαταθηκών και Δανείων». Στις 25-11-1998 διενεργήθηκε αναγκαστικός πλειστηριασμός για τον οποίο συντάχθηκε η... έκθεση της συμβ/φου Αθηνών Σ. Μ.-Ν., με επιτευχθέν πλειστηρίασμα 14.400.000 δρχ. ή 42.259,72 ευρώ, το εναπομείναν δε, μετά την αφαίρεση των κατ' άρθρο 975 εδ. β' του ΚΠολΔ εκ δρχ. 288.820 εξόδων εκτελέσεως, ανήλθε στο ποσό των 14.111.180 δρχ. ή 41.412,12 ευρώ. Στην ανωτέρω υπάλληλο του πλειστηριασμού αναγγέλθηκαν: 1) Ο Προϊστάμενος της Δ' Δ.Ο.Υ..., ως εκπρόσωπος του ακόπτοντος και ήδη αναιρεσιβλήτου Ελληνικού Δημοσίου, για ληξιπρόθεσμη απαίτηση από χορηγηθέν βιοτεχνικό δάνειο, ποσού 3.189.130 δρχ. ή 9.359,15 ευρώ, 2) το αναιρεσεϊόν Τ.Π.Δ. (καθ' ου οι ανακοπές) για το ποσό των 20.409.480 δρχ., ένα μέρος του οποίου εκ. δρχ. 6.600.000 ήταν εξοπλισμένο με δεύτερη υποθήκη από ληξιπρόθεσμες σ' αυτό οφειλές της ανωτέρω οφειλέτιδος και γ) η ΕΤΕ για 4.704.247 δρχ. Η επί του πλειστηριασμού υπάλληλος κατέ-

ταξε στον σχετικό πίνακα το αναιρεσεΐον ΤΠΔ για το συνολικό ποσό των 13.510.180 δρχ. δηλαδή: α) ως έχον γενικό προνόμιο επί του 1/3 του πλειστηριάσματος (14.111.800 : 3 = 4.703.726 δρχ.), β) ως έχον ειδικό προνόμιο από εγγραφή στις 22-3-1993 υποθήκης (δεύτερης) στο ποσό των 6.600.000 δρχ. και γ) ως έχον ειδικό προνόμιο από εγγραφή στις 30-9-1993 υποθήκης (έβδομης) στο ποσό των 2.179.187 δρχ. Έκρινε δε το Εφετείο ότι, μετά τον διαχωρισμό του προς διανομή εκπλειστηριάσματος εκ δρχ. 14.111.180 δρχ. σε 1/3 για τα γενικά προνόμια και 2/3 για τα ειδικά προνόμια, έπρεπε, αναφορικά με τις συμμετρως ικανοποιούμενες γενικού προνομίου απαιτήσεις του Δημοσίου (αναιρεσιβλήτου) και του αναιρεσεΐοντος ΤΠΔ, να καταταγούν ως εξής: α) το αναιρεσιβλήτο Δημόσιο για το ποσό των 882.000 δρχ. [$4.703.782 \times 3.189.130/16.998.619$, δηλαδή $[4.703.762 \text{ δρχ.} = 1/3 \text{ πλειστ/τος} \times \text{την εκ δρχ. } 3.189.130 \text{ απαίτησή του: } \text{διά } 16.998.619 \text{ δρχ. } \text{άθροισμα απαιτήσεων γενικού προνομίου Δημοσίου } 3.189.130 + 13.809.489 \text{ δρχ. απαιτήσεις γενικού προνομίου ΤΠΔ, μετ' αφαίρεση από τη συνολική αναγγελθείσα απαίτηση του Τ.Π.Δ. εκ δρχ. } 20.409.489, \text{ εκείνης της ειδικού προνομίου εκ δρχ. } 6.600.000 \text{ απαίτησής του και } \beta) \text{ το αναιρεσεΐον ΤΠΔ για το ποσό των } 3.821.000 \text{ δρχ., } 4.703.726 \times 13.809.489/16.998.619 \text{ (ήτοι } 4.703.726 \text{ το } 1/3 \text{ πλειστ/τος} \times 13.809.489 = \text{γενικού προνομίου απαίτησής του: } \text{διά του αθροίσματος γενικού προνομίου απαίτησής του μετά του γενικού εκ δρχ. } 3.189.130 \text{ απαιτήσεως Δημοσίου. Στη συνέχεια, επί των } 2/3 \text{ του πλειστηριάσματος, ήτοι του ποσού των } 9.407.454 \text{ δρχ. (} 14.111.180:2/3), \text{ έπρεπε να καταταγούν συμμετρως οι διαθέτοντες ειδικό προνόμιο ενυπόθηκοι δανειστές, δηλαδή το αναιρεσεΐον Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για ποσό } 6.600.000 \text{ δρχ. και η ΕΤΕ για ποσό } 600.000 \text{ δρχ. Έτσι, οι καταταγείσες στον σχετικό πίνακα ενυπόθηκες απαιτήσεις ανήλθον σε } 7.200.000 \text{ δρχ. (} 6.600.000 \text{ δρχ. του αναιρεσεΐοντος ΤΠΔ + } 600.000 \text{ ΕΤΕ) και απέμεινε υπόλοιπο εκπλειστηριάσματος } 2.207.454 \text{ δρχ.}$

[9.407.454 μείον 7.700.000 δρχ.), στο οποίο επανακατατάσσονται συμμετρως, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, οι με γενικό προνόμιο εξοπλισμένες απαιτήσεις του αναιρεσιβλήτου Δημοσίου και του αναιρεσεΐοντος Τ.Π.Δ. Ως εκ τούτου, κατά τον δεύτερο αυτόν γύρο, στον προσβαλλόμενο πίνακα, κατατάσσονται: 1) το αναιρεσιβλήτο Δημόσιο για το επιπλέον ποσό των δρχ. 407.454 (2.207.454 διά 2.307.120/12.195.609 δρχ. (δηλαδή 2.207.454 δρχ. υπόλοιπο ειδικών προνομίων επί (x) την υπόλοιπη μη ικανοποιηθείσα απαίτησή του 2.307.120 (3.189.130 δρχ. αναγγελθείσα – μείον 882.000 δρχ. ικανοποιηθείσα) διά το άθροισμα δρχ. 12.195.609 των μη ικανοποιηθεισών ως τώρα απαιτήσεων αμφοτέρων (2.037.120 δρχ. Δημοσίου + απαίτηση δρχ. 9.888.489 αναιρεσεΐοντος ΤΠΔ (δηλαδή γενικού προνομίου αναγγελθείσα 13.809.489 (-) μείον 3.821.000 δρχ. γενικού προνομίου καταταγείσα) και 2) το αναιρεσεΐον Ταμείο και Παρακαταθηκών ΤΠΔ για το ποσό των 1.800.000 δρχ. (2.207.454 x 9.888.489/12.195.609 δρχ. (δηλαδή 2.207.454 = υπόλοιπο 2/3 ειδικού προνομίου (x) επί υπόλοιπη μη ικανοποιηθείσα από την αναγγελθείσα ως άνω γενικού προνομίου απαίτησή του 9.888.489 (13.809 αναγγελ. γενικού προνομίου – μείον 3809.489 ικανοποιηθείσα). Συνακόλουθα (καταλήγει το Εφετείο) έπρεπε στον εν λόγω πίνακα να καταταγούν 1) το αναιρεσιβλήτο Ελληνικό Δημόσιο, ως δανειστής με γενικό προνόμιο σε 882.000 δρχ. συν + 407.454 δρχ., ήτοι συνολικώς στο ποσό των 1.284.454 δρχ. και 2) το αναιρεσεΐον ΤΠΔ, αφενός ως δανειστής με γενικό προνόμιο σε 3.821.000 + συν 1.800.000 δρχ., δηλαδή σε 5.621.000 δρχ., και αφετέρου ως ενυπόθηκος δανειστής σε δρχ. 6.600.000, δηλαδή για συνολικό ποσό δρχ. 12.221.000 (5.621.000 + 66.000.000). Κατόπιν τούτου, απέρριψε την έφεση του αναιρεσεΐοντος κατά της ομοίως κρίναςας πρωτόδικης αποφάσεως, με την οποία, κατά μερική αποδοχή της σχετικής ανακοπής του αναιρεσιβλήτου, μεταρρύθμισε τον επίμαχο πίνακα διανομής του πλειστηριάσματος και κατέταξε σ' αυτόν, σύμφωνα με τις

ανωτέρω διακρίσεις, τα ήδη διάδικα μέρη. Με την εκτεθείσα κρίση του, το Εφετείο δεν παρεβίασε με εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή τις προαναφερθείσες διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, ο δε περί του αντιθέτου πρώτος, από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως, με τον οποίο υποστηρίζεται ότι για την κατάταξη του αναιρεσειόντος ο αριθμητής του κλάσματος στη διανομή του 1/3 πλειστηριάσματος εκ δρχ. 4.703.726 δρχ. έπρεπε να είναι το ποσό ολόκληρης της αναγγελθείσης απαίτησής του εκ δρχ. 20.409.489 δρχ. και παρονομαστής το συνολικό ποσό των αναγγελθεισών απαιτήσεων αυτού και του αναιρεσιβλήτου Δημοσίου, ήτοι το ποσό των 23.598.619 δρχ. (20.409.489 + 3.184.130 αντιστοίχως), καθώς και ότι τα ίδια έπρεπε να εφαρμοσθούν και στη διανομή του υπολοίπου των 2/3 των ειδικών προνομίων, δηλαδή ότι η διανομή έπρεπε να γίνει χωρίς να υπολογισθούν (αφαιρεθούν) οι ικανοποιηθείσες απαιτήσεις αμφοτέρων, αλλά με το να τεθεί ως βάση ολόκληρο το ποσό των αρχικώς αναγγελθεισών απαιτήσεων και επιπροσθέτως με το να μη γίνει διαχωρισμός της απαίτησεως του αναιρεσειόντος σε γενικού και ειδικού προνομίου, είναι αβάσιμος.

Το αναιρεσιβλήτο Ελληνικό Δημόσιο, με σχετικό λόγο της από 8.6.1999 ανακοπής του, ισχυριζόμενο ότι είχε αναγγελθεί μέσω του προϊστάμενου της Δ' ΔΟΥ... για απαιτήσεις του έναντι της άνω οφειλέτιδας εκ δραχμών 3.189.130 για τις οποίες η υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν το κατέταξε στον προσβαλλόμενο πίνακα, ζήτησε τη μεταρρύθμισή του, προκειμένου να καταταγεί σ' αυτόν, βάσει του γενικού προνομίου του, επί του 1/3 του εκ δραχμών 14.111.180 πλειστηριάσματος, για όλη την απαίτησή του, περιοριζομένων αναλόγως των καταταγισών απαιτήσεων των καθ' ων, άλλως να καταταγεί συμμετρως με το δεύτερο των καθ' ων Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Ειδικότερα, το αναιρεσιβλήτο υποστήριζε συναφώς ότι η επί του πλειστηριασμού υπάλληλος έπρεπε να κατατάξει στο 1/3 του πλειστηριάσματος, δηλαδή

στο ποσό των $(14.111.180 \times 1/3) = 4.731.093$ δραχμών, τους γενικούς προνομιούχους δανειστές, το δε ίδιο (αναιρεσιβλήτο) σε ολόκληρο το πιο πάνω ποσό του 1/3 του πλειστηριάσματος. Άλλως να το κατατάξει συμμετρως με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων επί του 1/3 του πλειστηριάσματος, στο ποσό των δραχμών $(4.731.093 \times 3.189.130/23.598.619) 639.362$, εφόσον οι απαιτήσεις αυτού και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων συντρέχουν στην ίδια τάξη των γενικών προνομίων. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, κρίναν ως ανωτέρω, κατέταξε το αναιρεσιβλήτο στο ποσό των 1.289.454 $(882.000 + 407.454)$ δραχμών, κατά μερική αποδοχή του κύριου αιτήματος της ανακοπής. Το αναιρεσειόν (ΤΠΔ), με τον μοναδικό λόγο της από 18.2.2005 έφεσής του, παραπονέθηκε, μόνο για το ότι η πρωτόδικη απόφαση: «ουχί ορθώς εφήρμοσε τον κανόνα της σύμμετρης ικανοποίησης του άρθρου 975 αριθ. 5 του ΚΠολΔ για την αναγγελθείσα απαίτηση του ποσού δρχ. 20.409.489 (ήδη 59.895,79 ευρώ), σχετικά με την ικανοποίηση της απαίτησης αυτής από το 1/3 του πλειστηριάσματος (δρχ. 4.703.726, ήδη 13.804.04 ευρώ). Γιατί, ενώ δέχεται ότι η σύμμετρη ικανοποίηση εξευρίσκεται με την απλή μέθοδο των τριών και ειδικότερα ότι αποτελεί το γινόμενο του 1/3 του πλειστηριάσματος επί το κλάσμα που έχει ως αριθμητή την συγκεκριμένη απαίτηση του δανειστή και ως παρανομαστή το άθροισμα των αναγγελθεισών, σε σύμμετρη ικανοποίηση, απαιτήσεων, μείωσε, ουχί ορθώς, τόσο την αναγγελθείσα απαίτηση αυτού (Τ.Π. & Δανείων) εκ δρχ. 20.409.489, δηλαδή τον αριθμητή του κλάσματος, όσο και το σύνολο των αναγγελθεισών απαιτήσεων των μετεχόντων στη σύμμετρη ικανοποίηση δανειστών (εφεσιβλήτου Ελληνικού Δημοσίου και Τ.Π. Δανείων), δηλαδή και τον παρονομαστή του ίδιου κλάσματος. Τούτο είχε ως συνέπεια να κατατάξει η πρωτόδικη απόφαση το Τ.Π. Δανείων μόνο στο ποσό των δρχ. 3.821.000, αντί του ορθού των δρχ. 4.068.062, το δε Ελληνικό Δημόσιο στο ποσό των δρχ. 882.000, ενώ έπρεπε να κα-

ταταγεί στο ποσό των δραχ. 635.664». Ήτοι, παραπονέθηκε για το ότι η κατάταξη του αναιρεσιβλήτου επί του 1/3 του πλειστηριάσματος έγινε στο παραπάνω ποσό των 882.000 δραχμών και όχι στο κατά τους δικούς του υπολογισμούς, ποσό των δραχμών 635.664. Είναι έτσι φανερό ότι το Εφετείο, βάσει των εκτεθέντων υπολογισμών του, δεν κατέταξε το αναιρεσιβλήτο σε ποσό μεγαλύτερο από όσο ζητήθηκε με την ένδικη ανακοπή του, γι' αυτό και ο δεύτερος από το άρθρο 559 αριθ. 9 ΚΠολΔ λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται, η αιτίαση ότι, ενώ με την πρωτόδικη απόφαση απορρίφθηκε το προαναφερόμενο κύριο αίτημα της ανακοπής του αναιρεσιβλήτου για κατάταξη του μόνο (και για το σύνολο της απαίτησής του) στο 1/3 του πλειστηριάσματος και έγινε δεκτό το επικουρικό αυτής αίτημα για κατάταξη του μόνο στο ποσό των δραχ. 639.362, το Εφετείο κατέταξε το αναιρεσιβλήτο για μεγαλύτερο ποσό από αυτό που ζητήθηκε με το επικουρικό αίτημα της ανακοπής είναι αβάσιμος, διότι στηρίζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι το πρωτόδικο δικαστήριο απέρριψε το κύριο αίτημα της ανακοπής και δέχθηκε το επικουρικό της αίτημα. Κατ' ακολουθίαν, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 10-7-2007 αίτηση του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ» για αναίρεση της υπ' αριθ. 419/2006 απόφασης του Εφετείου Πειραιώς.

Καταδικάζει το αναιρεσεύον στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιβλήτου, τα οποία ορίζει σε τριακόσια (300) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 2353/2009 (Τμ. Α2)

Αναγκαστική εκτέλεση. Κατάσχεση ακινήτου. Αναγγελία δανειστών. Η αναγγελλόμενη απαίτηση εφόσον προκύπτει από τίτλο εκτελεστό, προσδίδει στην αναγγελία τις συνέπειες της αναγκαστικής κατάσχεσης. Απαιτείται και επί-

δοση αυτής στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα. Αν ο επισπεύδων δανειστής δεν προχωρεί στη διενέργεια του πλειστηριασμού, τότε αυτός μπορεί να διενεργηθεί από αναγγελλόμενο με εκτελεστό τίτλο δανειστή, κατόπιν σχετικής δηλώσεως συνεχίσεως. Αν ο καθ' ου η εκτέλεση είχε επιτύχει την αναστολή εκτελέσεως λόγω ανακοπής κατά της κατασχέσεως που επέβαλε ο επισπεύδων δανειστής, τότε η αναστολή αυτή δεν παράγει έννομες συνέπειες στην αναγγελία που εξομοιώνεται με κατάσχεση. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 539/2007 ΕφΘράκης).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά την έννοια του άρθρου 559 αριθμ. 1 και 19 ΚΠολΔ ιδρύονται, αντιστοίχως, λόγοι αναιρέσεως, αν παραβιάσθηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου και αν η απόφαση δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1006 παρ. 4 εδ. α' ΚΠολΔ «αν η απαίτηση του δανειστού που αναγγέλλεται στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό, η αναγγελία έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση, εφόσον επιδοθεί και στον υποθηκοφύλακα της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο και αφότου αυτό σημειωθεί στο περιθώριο της εγγραφής της κατάσχεσης». Από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης αυτής και της αντίστοιχης, για την κατάσχεση κινητών πραγμάτων, του άρθρου 972 παρ. 2 εδ. β' ΚΠολΔ και υπό το φως του νομοθετικού σκοπού αυτών –εγκειμένου στη διασφάλιση της θέσης και στην προάσπιση των συμφερόντων των αναγγελλομένων δανειστών έναντι του δόλιου οφειλέτη από τους κινδύνους συμπαιγνίας του τελευταίου και του επισπεύδοντος, η οποία, ενόψει του συστήματος απαγόρευσης των πολλαπλών κατασχεσεων θα είχε ως αποτέλεσμα την εξαναγκασμένη αδράνεια και απραξία των άλλων δα-

νειστών— προκύπτει ότι, αν ο δανειστής που επέσπευσε την εκτέλεση και επέβαλε την κατάσχεση, δεν συνεχίζει την περαιτέρω διαδικασία για οποιοδήποτε λόγο, όπως είναι και η αναστολή εκτελεστότητας του σχετικού εκτελεστού τίτλου, τότε μπορεί να συνεχισθεί η εκτέλεση και η διαδικασία του πλειστηριασμού των κατασχεθέντων πραγμάτων με πρωτοβουλία άλλου δανειστή, που ανήγγειλε την απαίτησή του με βάση εκτελεστό τίτλο. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο δέχθηκε κατ' εκτίμηση τα ακόλουθα: Δυνάμει της υπ' αριθμ. 97/2003 διαταγής πληρωμής του δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καβάλας, ο ανακόπτων επέβαλε αναγκαστική κατάσχεση επί της ακίνητης περιουσίας (διαμερίσματος) της..., η οποία δεν είναι διάδικος στην παρούσα δίκη, για οφειλή προς αυτόν ποσού 50.000 ευρώ από εκείνη και τους ανώνυμη εταιρία «... συνταχθείσης προς τούτο της υπ' αριθμ. ... έκθεσης του δικαστικού επιμελητή στο πρωτοδικείο Καβάλας..., ενώ με τη συνταχθείσα από τον ίδιο υπ' αριθμ. .../28-5-2003 περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης ορίσθηκε ο πλειστηριασμός του άνω διαμερίσματος για στις 23-3-2003. Κατά της προαναφερόμενης 97/2003 διαταγής πληρωμής, οι εν λόγω οφειλέτες του ανακόπτοντος άσκησαν ανακοπή και αίτηση αναστολής. Το μονομελές πρωτοδικείο Καβάλας, με την 1018/2003 απόφασή του, δέχθηκε την αίτηση και διέταξε την αναστολή της διαταγής πληρωμής μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της ανακοπής, μετά και από σχετική συναίνεση του καθ' ου. Κατά την ορισθείσα προς εκδίκαση της ανακοπής δικάσιμο της 9-12-2003, οι διάδικοι, δηλαδή και ο νυν ανακόπτων (ήδη αναιρεσείων), δεν παραστάθηκαν και η συζήτηση επί της ανακοπής ματαιώθηκε, ενώ ο προσδιορισμένος για τις 23-7-2003 πλειστηριασμός δεν διενεργήθηκε, λόγω της ως άνω αναστολής. Η καθ' ης η ανακοπή (ήδη αναιρεσίβλητη), έχοντας και αυτή απαίτηση κατά των ίδιων ως άνω προσώπων (οφειλετών)

ποσού 687.277,75 ευρώ, πέτυχε στην έκδοση της υπ' αριθμ. 187/2003 διαταγής πληρωμής του δικαστή του ίδιου παραπάνω δικαστηρίου και επέσπευσε, δυνάμει αυτής, αναγκαστική εκτέλεση, με επίδοση στις 22-10-2003 επιταγής προς πληρωμή. Ακόμη, με βάση τον ως άνω εκτελεστό τίτλο στις 20-11-2003 προέβη σε αναγγελία της απαίτησής της, την οποία επέδωσε στις 10-12-2003 στην υποθηκοφύλακα..., στον επισπεύδοντα και στην καθ' ης η κατάσχεση οφειλέτιδα. Η αναγγελία αυτή εγγράφηκε στο Υποθηκοφυλακείο... Κατόπιν αυτού, συντάχθηκε αφενός η υπ' αριθμ... δήλωση συνέχισης πλειστηριασμού της συμβολαιογράφου Καβάλας Α. Κ., στην οποία μνημονεύονται οι σχετικές επιδόσεις και εγγραφή, και αφετέρου η υπ' αριθμ... περίληψη της δηλώσεως αυτής της δικαστικής επιμελήτριας..., δυνάμει της οποίας ορίσθηκε ως χρονολογία διενέργειας αυτού (πλειστηριασμού) η 28-1-2004, αντίγραφο δε της δήλωσης και της περίληψης επιδόθηκαν νόμιμα στον ανακόπτοντα. Ο πλειστηριασμός αυτός δεν διενεργήθηκε λόγω μερικής καταβολής έναντι της οφειλής, της ως άνω εταιρίας, χωρίς αυτό, κατά τα προαναφερόμενα, να επηρεάζει το κύρος της αναγγελίας της απαίτησης της καθ' ης, ορίσθηκε δε νέος πλειστηριασμός για την 26-5-2004, πλην όμως, λίγες ημέρες νωρίτερα και συγκεκριμένα, στις 17-5-2004 ο αναιρεσείων άσκησε αίτηση αναστολής και ανακοπή κατά της, επισπευδόμενης από την αναιρεσίβλητη, εκτέλεσης. Η αίτηση έγινε δεκτή ως βάσιμη με την 801/2004 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καβάλας και έτσι, διακόπηκε η συνέχιση της εκτέλεσης από την αναιρεσίβλητη. Με βάση τα εκτεθέντα περιστατικά, το Εφετείο έκρινε ότι η εκ μέρους του ανακόπτοντος συναίνεση για την αναστολή της ως άνω διαταγής πληρωμής (97/2003), που είχε εκδοθεί με επιμέλειά του και η κατόπιν τούτου απουσία του κατά τη συζήτηση της σχετικής με την αίτηση αυτή ανακοπής που είχε ασκήσει η οφειλέτρια εναντίον του, ήταν προϊόν μεταξύ τους συμβιβασμού, με αποτέλεσμα

την εγκατάλειψη από αυτόν του πλειστηριασμού, σε ενίσχυση δε αυτής της κρίσεως του αναφέρει και το γεγονός ότι μετά απ' αυτά εκείνος αδράνησε και δεν συνέχισε την εκτέλεση (κατάσχεση), την οποία είχε επισπεύσει, ενώ τον ισχυρισμό του, ότι παρεμποδίσθηκε προς τούτο από την καθ' ης, λόγω έκδοσης εκ μέρους της συνεχών επαναληπτικών προγραμμάτων, τον έκρινε ως αναπόδεικτο. Κατόπιν τούτων και ενόψει κυρίως της συναιδέσεως του αναιρεσιέοντος στην αναστολή εκτελέσεως της διαταγής πληρωμής και της μη παραστάσεως του στη συζήτηση της ανακοπής, σε συνδυασμό με τη μη ακύρωση της αρχικής κατασχέσεως και την, παρά τη δικαστική αναστολή, δυνατότητα αναγγελίας της απαιτήσεως του στον πλειστηριασμό που επισπεύδει η αναιρεσίβλητη, έκρινε ότι η εναντίωση του αναιρεσιέοντος στη συνέχιση από εκείνη της εκτέλεσης με αναγγελία της, που έγινε με ισχύ κατασχέσεως, «είναι καταχρηστική και αυτό του στερεί το απαιτούμενο συμφέρον ως προϋπόθεση του παραδεκτού για την άσκηση της ανακοπής του». Ακολούθως, το Εφετείο, δέχθηκε την έφεση της αναιρεσίβλητης και, αφού εξαφάνισε την απόφαση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου που είχε κρίνει αντιθέτως, απέρριψε ως αβάσιμη κατ' ουσίαν την ανακοπή του αναιρεσιέοντος.

Κρίνοντας έτσι το Εφετείο δεν παραβίασε, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην πρώτη (μείζονα) πρόταση αυτού του συλλογισμού, με εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή τις εφαρμοστέες εν προκειμένω διατάξεις των άρθρων 1006 και 972 ΚΠολΔ, αφού, στηριζόμενη η αναγγελία της αναιρεσίβλητης στον άνω εκτελεστό τίτλο και πληρωθείσης της απαιτούμενης για την τήρηση της δημοσιότητας προϋποθέσεως της επιδόσεως της αναγγελίας στον οικείο υποθηκοφύλακα, επέχει θέση αυτοτελούς κατασχέσεως, ανεξάρτητης από την αρχική κατάσχεση, από τα ελαττώματα της οποίας, όπως εν προκειμένω της αναστολής του εκτελεστού τίτλου στον οποίο στηρίζεται αυτή (αρ-

χική κατάσχεση), δεν επηρεάζεται, μη κωλύομενης της αναιρεσίβλητης να προχωρήσει στη συνέχιση της εκτελεστικής διαδικασίας. Επομένως και δεδομένου ότι οι κρίσεις του Εφετείου, περί συμβιβασμού μεταξύ του αναιρεσιέοντος και των οφειλετών και περί καταχρηστικής ασκήσεως της ανακοπής και εντεύθεν περί παραδέκτου της ανακοπής για έλλειψη εννόμου συμφέροντος του ανακόπτοντος, είναι πλεοναστικές, ως μη απαιτούμενες για τη στήριξη του διατακτικού της αποφάσεως του, ο μοναδικός λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως εκ του άρθρου 559 αριθμ. 1 ΚΠολΔ, με τον οποίο καταλογίζεται στο Εφετείο η ανωτέρω πλημμέλεια της παραβιάσεως των άρθρων 972 και 1006 ΚΠολΔ, είναι αβάσιμος. Ως προς την εκ του άρθρου 559 αρ. 19 ΚΠολΔ απορρέουσα αιτίαση της ελλείψεως νόμιμης βάσεως στην προσβαλλόμενη απόφαση, ο ίδιος λόγος ενέχει παντελή αοριστία και είναι, ως εκ τούτου, απαράδεκτος, διότι στο αναιρετήριο δεν προσδιορίζονται καθόλου οι συνιστώσες τη σχετική έλλειψη ανεπαρκείας, ασαφείας ή αντιφατικές αιτιολογίες της εφετειακής αποφάσεως. Κατ' ακολουθίαν πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικασθεί ο αναιρεσιέων στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης που κατέθεσε έγγραφες προτάσεις (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 1 Απριλίου 2008 αίτηση του... για ανáιρεση της υπ' αριθμ. 539/2007 αποφάσεως του Εφετείου Θράκης.

Καταδικάζει τον αναιρεσιέοντα στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης τα οποία ορίζει σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθμ. 131/2010 (Τμ. Δ')

Σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών. Χρήση κοινόχρηστων και κοινόκτητων τμημάτων οικοδομής. Με τη σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών συνιστάται αυτοδικαίως αναγκαστική συγκυριότητα όλων των συνιδιοκτητών επί των κοι-

νόχρηστων μερών του ακινήτου. Είναι δυνατό με τη Σύσταση ή τον Κανονισμό των οριζοντίων ιδιοκτησιών να παρέχεται σε κάποιον από τους συνιδιοκτήτες το δικαίωμα να χρησιμοποιεί αποκλειστικά ένα τμήμα των κοινόχρηστων χώρων, κατ' αποκλεισμό των υπολοίπων συνιδιοκτητών από τη σύγχυση αυτού. Και σε αυτήν την περίπτωση, όμως, ο δικαιούχος της αποκλειστικής χρήσης δεσμεύεται ως προς τη χρήση του πράγματος από φυσικό προορισμό των κοινόχρηστων χώρων. Παράνομη η δημιουργία εξωστών σε τμήμα του ακάλυπτου χώρου οικοπέδου, μολοντί ο κατασκευαστής τους είχε αποκλειστική χρήση του συγκεκριμένου τμήματος, καθώς η κάλυψη με εξώστη του ακάλυπτου χώρου αναιρεί τον φυσικό προορισμό αυτού (Άρθρα 1002, 1117, ΑΚ, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14, ν. 3741/1929).

Από το συνδυασμό των άρθρ. 1002, 1117 ΑΚ 1, 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14 του Ν. 3741/1929, που διατηρήθηκε σε ισχύ μετά την εισαγωγή του ΑΚ (άρθρ. 54 Εισ.Ν.ΑΚ) προκύπτει ότι επί οριζοντίου ιδιοκτησίας δημιουργείται, κατά κύριο λόγο, χωριστή κυριότητα επί ορόφου οικοδομής ή διαμερίσματος και παρεπομένη, αναγκαστική συγκυριότητα, αποκτώμενη αυτοδικαίως κατ' ανάλογη μερίδα επί των μερών του όλου ακινήτου, των χρησιμευόντων σε κοινή χρήση των οροφωκτιών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, κατά την ενδεικτική απαρίθμηση του νόμου, το έδαφος, οι αυλές, η στέγη (δώμα) κ.ά. Ο προσδιορισμός των προς κοινή χρήση μερών, συνεπαγομένων αυτοδίκαια συγκυριότητα, ως και τα επί αυτών δικαιώματα των ιδιοκτητών γίνεται είτε με συστατική πράξη της οριζοντίου ιδιοκτησίας είτε και με ιδιαίτερες συμφωνίες μεταξύ αυτών και σε περίπτωση σιωπής τούτων, ρυθμίζεται από τις παρατεθείσες διατάξεις του ΑΚ και του Ν. 3741/29, μεταξύ των οποίων και το άρθρ. 5 εδ. α' του Ν. 3741/1929, με το οποίο ορίζεται ότι έκαστος των συνιδιοκτητών δικαιούται να κάνει απόλυ-

τη χρήση των κοινών πραγμάτων και να προβαίνει στην επισκευή και ανανέωση αυτών, υπό τον όρο να μη βλάπτει τα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών, ούτε να μεταβάλει τον συνήθη προορισμό αυτών. Επίσης, από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων, προκύπτει, ότι οι συνιδιοκτήτες μπορούν με συμβολαιογραφικώς καταρτιζόμενη σύμβαση, που υπόκειται σε μεταγραφή, να ρυθμίσουν τη χρήση κοινοκτήτου και κοινοχρήστου πράγματος, όπως επιθυμούν, στο πλαίσιο δε αυτής της ρύθμισης δεν αποκλείεται η επιφύλαξη της χρήσεως κοινοχρήστου χώρου αποκλειστικώς υπέρ κάποιου ή κάποιων από αυτούς, με την έννοια ότι οι λοιποί συνιδιοκτήτες θα αποκλείονται της σύγχρησης του κατ' αρχήν προορισθέντος ως κοινοχρήστου χώρου (άρθρ. 7 παρ. 2 Ν. 3741/1929 και ΑΠ 374/2003, ΑΠ 1305/2002). (...) Στο ανωτέρω ... συμβόλαιο συστάσεως οριζόντιας ιδιοκτησίας και κανονισμού πολυκατοικίας συμφωνήθηκε, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, ότι τμήμα αυτού εκτάσεως 400 τ.μ., θα διαχωριστεί σε τέσσερις ίσες μερίδες, 100 τ.μ. η κάθε μία, και θα έχουν την αποκλειστική χρήση οι τρεις οικοπεδούχοι και ο εργολάβος Ζ, ανά μία μερίδα έκαστος, και ότι ο υπόλοιπος ακάλυπτος χώρος θα ανήκε κατά χρήση στα ισόγεια ή ημιυπόγεια διαμερίσματα «και ως τούτο καθορισθήσεται οριστικώς παρά μόνου του εργολάβου και διά των οριστικών συμβολαίων μεταβιβάσεων προς τους τρίτους». Και τούτο, διότι αρχικά ολόκληρος ο ισόγειος όροφος είχε περιέλθει με βάση τα ανωτέρω συμβόλαια στον εργολάβο Ζ. Σύμφωνα δε με το άρθρο 8 του 2ου κεφαλαίου του ανωτέρου κανονισμού προβλεπόταν ότι οι κοινόχρηστοι χώροι πρέπει να είναι πάντα ελεύθεροι και ότι απαγορεύεται η χρησιμοποίησή τους, παρά μόνον κατά τον προορισμό τους και όχι πέραν του αναγκαίου χρόνου. Στη συνέχεια από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε ότι οι εναγόμενοι μετά την ανέγερση της άνω πολυκατοικίας και πάντως μετά το έτος 1988 προέβησαν στην κατασκευή από «γκρο

μπετόν» τριών εξωστών, ύψους 1,20 έως 1,50 μέτρων περίπου ο καθένας, οι οποίοι ξεκινούσαν από τη στάθμη του εδάφους και έφθαναν μέχρι το ύψος του δαπέδου του υπερυψωμένου ισογείου, όπου βρίσκονται οι ιδιοκτησίες τους, διαστάσεων 15 μ. x 4,8 μ. x 4 μ. και 14,50 μ. x 2,50 μ. και έτσι κάλυψαν τμήμα του ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου το οποίο βρίσκεται στο δυτικό και νοτιοδυτικό άκρο αυτού και σε επαφή με την οικοδομή. Οι εναγόμενοι δεν αμφισβητούν τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, ισχυρίζονται όμως ότι οι τρεις εξώστες κατασκευάστηκαν το έτος 1980. Ο ισχυρισμός τους αυτός δεν ασκεί έννομη επιρροή στην παρούσα δίκη δεδομένου ότι προϋπήρχε το συμβόλαιο συστάσεως οριζόντιας ιδιοκτησίας και κανονισμού πολυκατοικίας το οποίο απαγόρευε κάτι τέτοιο και αφετέρου από κανένα έγγραφο προ του 1988 δεν γίνεται αναφορά σε εξώστες. Επομένως η ανωτέρω ενέργεια των εναγόμενων αντίκειται στο νόμο και την ανωτέρω συστατική πράξη της οριζόντιας ιδιοκτησίας και συνεπώς είναι απαγορευμένη, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι αυτοί είχαν την αποκλειστική χρήση των συγκεκριμένων τμημάτων του ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου, διότι το γεγονός αυτό δεν τους παρέχει συγχρόνως και το δικαίωμα να το περικλείσουν με κατασκευή εξωστών από «γκρο μπετόν», δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό αίρεται τελείως ο φυσικός προορισμός του ακαλύπτου χώρου, που είναι ο φωτισμός και ο αερισμός της οικοδομής και παραβιάζεται ο κανονισμός ως προς τη φύση του χώρου αυτού που πρέπει να παραμείνει ακάλυπτος και ελεύθερος». Υπό τις παραδοχές αυτές έκρινε ότι πρέπει να γίνει δεκτή, ως κατ' ουσία βάσιμη, η αγωγή, επικυρώνοντας την απόφαση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου (...).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθμ. 220/2010 (Τμ. Γ')

Αγροτικός κώδικας. Αποκατάσταση ακτημόνων. Αγροτικοί κλήροι. Προϋποθέσεις μεταβίβασης του αγροτικού κλήρου. Κτήση κυριότητας με χρησικτησία. Χρησικτησία σε μέρος του αγροτικού κλήρου από τρίτον απαγορεύεται, γιατί πλασματικά θεωρείται νομέας όλου του κλήρου ο κληρούχος. Η απαγόρευση της κατάτμησης αφορά και τους διαδόχους του κληρούχου. Νομοθετική μεταβολή με την οποία επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις η κατάτμηση. Ειδικότερα ο χαρακτηρισμός ενός κληροτεμαχίου ως τουριστικής περιοχής, εντός της οποίας θα ανεγερθούν τουριστικές εγκαταστάσεις. Δικονομία πολιτική. Αναιρετικοί λόγοι. Έννοια «πραγμάτων» κατ' αρ. 559 περ. 8 ΚΠολΔ. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 544/2006 ΕφΘεσ/κης).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του Α.Ν. 431/1968, με τις οποίες έχει αρθεί η απαγόρευση διάθεσης των αγροτικών κληρών που παραχωρήθηκαν για την αποκατάσταση ακτημόνων καλλιεργητών, σύμφωνα με τα άρθρα 208-212 του Αγροτικού Κώδικα, υπό τον όρο να μην κατατέμνονται τα τεμάχια της οριστικής διανομής, σαφώς προκύπτει, ότι ο περιορισμός αυτός της μη κατάτμησης τίθεται ως γενική αρχή και έχει εφαρμογή σε κάθε μεταβίβαση του κλήρου, όχι μόνο όταν γίνεται εκουσίως από τον κληρούχο, δηλαδή με δικαιοπραξία, αλλά και στην περίπτωση απόκτησης της κυριότητας και χωρίς τη θέληση του κληρούχου, όπως με χρησικτησία (τακτική ή έκτακτη). Επομένως μετά την ισχύ του Α.Ν 431/1968 ο κληρούχος, ο οποίος θεωρείται κατά πλάσμα του νόμου καλής πίστης νομέας του κλήρου και αν ακόμη δεν ήταν πραγματικά κάτοχος (αρθρ. 79 παρ. 2 Αγροτικού Κώδικα), μπορεί να απολέσει τη νομή ή κυριότητα επί του κλήρου αν τη φυσική εξουσία αυτού αποκτήσει και ασκήσει τρίτος με τα προσόντα της χρησικτησίας, οπότε ο τελευταίος αποκτά την κυριότητα και νομή του όλου κλήρου (κληροτεμαχίου), όχι όμως και όταν η φυσική εξουσία αποκτάται και ασκείται σε τμή-

μα μόνο του κληροτεμαχίου, γιατί στην περίπτωση αυτή επέρχεται κατάτμησή του και ο τρίτος δεν μπορεί να θεωρηθεί νομέας του τμήματος, του οποίου κατά πλάσμα του νόμου, εξακολουθεί να είναι ο κληρούχος, έστω και αν δεν είναι πλέον κάτοχος. Η φυσική κατάτμηση των κληροτεμαχίων κατά το τελευταίο εδάφιο της παραπάνω διάταξης (άρθρ. 1 Α.Ν 431/1968) απαγορεύεται όχι μόνο όταν γίνεται από τον κληρούχο, αλλά και από τους διαδόχους του για τον προφανή αντικειμενικό λόγο της επωφελέστερης εκμετάλλευσης των κληροτεμαχίων (ΟΛΑΠ 1520/1982). Περαιτέρω κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του πιο πάνω Α.Ν 431/1968, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 666/1977, κατ' εξαίρεση δεν ισχύει ο περιορισμός της μη κατάτμησης, εκτός των άλλων περιπτώσεων, που είναι άσχετες με την κρινόμενη υπόθεση, και «επί κλήρων επί των οποίων σκοπείται η δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων, μετά προηγουμένη έγγραφη γνώμη του ελληνικού οργανισμού τουρισμού (Ε.Ο.Τ) περί του σκόπιμου της δημιουργίας των. Η ως άνω βεβαίωση και γνώμη αποτελούν προαπαιτούμενα στοιχεία διά την κατάρτιση του συμβολαίου μεταβίβασης, μνημονεύονται δε και επισυνάπτονται εις αυτήν». Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 περ. Αβ' του Α.Ν 431/68, πριν από την αντικατάστασή της από το άρθρο 1 του ως άνω Ν. 666/1977, όριζε ότι «κατ' εξαίρεση δεν ισχύει ο κατά την προηγουμένη παράγραφον περιορισμός (δηλ. της μη κατατμήσεως) επί μεταβίβασης των ως έπεται κατηγοριών κλήρων: α) ... β) κειμένων... εντός περιοχών τουριστικών ή καταλλήλων προς παραθερισμόν και κατόπιν σχετικής περί τούτων βεβαιώσεως της αρμόδιας κατά περίπτωσιν υπηρεσίας, μνημονευομένης και προσαρτώμενης απαραίτητως εις το οικείον συμβόλαιον». Από την τελευταία αυτή διάταξη του Α.Ν. 431/68, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 1 του Ν. 666/1977, προκύπτει ότι η κατάτμηση των κληροτεμαχίων επιτρέπεται κατ' εξαίρεση όταν

σκοπείται η δημιουργία σ' αυτό τουριστικής εγκατάστασης, υπάρχει έγγραφη γνώμη του Ε.Ο.Τ για τη σκοπιμότητά της και θέληση του κληρούχου ή των διαδόχων του για μεταβίβαση τμήματος κλήρου, αφού η διάταξη ρητά ορίζει, ότι απαιτείται συμβόλαιο, στο οποίο μάλιστα προσαρτάται η πιο πάνω έγγραφη γνώμη του Ε.Ο.Τ. Επίσης από την τελευταία αυτή διάταξη σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του Α.Ν. 431/1968 προκύπτει, ότι η μεταβίβαση του κλήρου από την ισχύ του Νόμου αυτού (Α.Ν. 431/1968) επιτρέπεται όχι μόνο εκουσίως από τον κληρούχο ή τους διαδόχους του, αλλά και ακουσίως (π.χ. με χρησικτησία), υπό τον όρο της μη κατάτμησης των τεμαχίων της οριστικής διανομής, όπως προαναφέρθηκε, αλλά στη θεσπισθείσα εξαίρεση από τον περιορισμό της μη κατάτμησης στους κλήρους, όπου πρόκειται να δημιουργηθούν τουριστικές εγκαταστάσεις, δεν περιλαμβάνει οποιανδήποτε μεταβίβαση αλλά μόνο την εκούσια. Η προϋπόθεση αυτή, ότι δηλαδή η μεταβίβαση τμήματος κληροτεμαχίου, έπρεπε να γίνει εκουσίως από τον κληρούχο ή τους διαδόχους του, ήταν αναγκαία σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 του Α.Ν. 431/1968, όπως αυτή ίσχυε και πριν από την αντικατάστασή της με το Ν. 666/77, διότι τότε προβλεπόταν ρητή σύνταξη συμβολαίου, στο οποίο θα επισυνάπτεται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας, με την οποία θα βεβαιωνόταν ο τουριστικός κ.λπ. χαρακτήρας της περιοχής, πράγμα που είναι ασυμβίβαστο με την έννοια της χρησικτησίας (ΑΠ 248/2000). Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι λόγος αναίρεσης για ευθεία παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου ιδρύεται αν αυτός δεν εφαρμόστηκε, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ή αν εφαρμόστηκε, ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν το δικαστήριο προσέδωσε στον εφαρμοστέο κανόνα έννοια διαφορετική από την αληθινή. Στην περίπτωση που το δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν την υπόθεση, η παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου κρίνεται ενόψει των πραγματικών περιστατικών που

ανελέγκτως δέχτηκε ότι αποδείχτηκαν το δικαστήριο της ουσίας και της υπαγωγής αυτών στο νόμο, ιδρύεται δε ο λόγος αυτός αναίρεσης αν οι πραγματικές παραδοχές της απόφασης καθιστούν φανερή την παραβίαση και τούτο συμβαίνει όταν το δικαστήριο εφάρμοσε το νόμο, παρότι τα πραγματικά περιστατικά που δέχτηκε ότι αποδείχτηκαν δεν ήταν αρκετά για την εφαρμογή του ή δεν εφάρμοσε το νόμο, παρότι τα πραγματικά περιστατικά που δέχτηκε ακούσαν για την εφαρμογή του, καθώς και όταν προέβη σε εσφαλμένη υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε διάταξη στο πραγματικό της οποίας αυτά δεν υπάγονται. Τέλος, κατά την έννοια του άρθρου 559 αρ. 19 ΚΠολΔ η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση, όταν στο αιτιολογικό που συνιστά την ελάχιστο πρόταση του δικανικού συλλογισμού, δεν αναφέρονται καθόλου ή αναφέρονται ανεπαρκώς ή αντιφατικά τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία το δικαστήριο της ουσίας στήριξε την κρίση του, επί ζητήματος με ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης και έτσι δεν μπορεί να ελεγχθεί αν στη συγκεκριμένη περίπτωση συνέτρεχαν οι όροι του κανόνα ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκε. Ως «ζητήματα» των οποίων η μη αιτιολόγηση ή η αιτιολόγηση κατά τρόπο ανεπαρκή ή αντιφατικό στερεί την απόφαση από τη νόμιμη βάση της, νοούνται μόνο οι αυτοτελείς ισχυρισμοί που έχουν αυθύπαρκτη ύπαρξη, δηλαδή, εκείνοι που τείνουν στη θεμελίωση ή την κατάλυση δικαιώματος που ασκήθηκε είτε ως επιθετικό είτε ως αμυντικό μέσο. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο δέχτηκε ότι, από τα κατ' είδος αναφερόμενα αποδεικτικά μέσα, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα κρίσιμα περιστατικά: Κατά την οριστική διανομή του αγροκτήματος... του έτους 1932 παραχωρήθηκε στον πατέρα και δικαιοπάροχο των εναγόντων-αναιρεσιβλήτων Φ το 565 κληροτεμάχιο, Β' κατηγορίας, εμβαδού 8.215 τ.μ. και στη συνέχεια εκδόθηκε ο σχετικός... τίτλος κυριότητας του Διοικητή της Αγροτικής Τράπεζας, που μετα-

γράφηκε νόμιμα. Ο άνω κληρούχος, ο οποίος απεβίωσε κατά το έτος 1951, με την... δημόσια διαθήκη του, που συντάχθηκε ενώπιον του συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Θ. Κ. και δημοσιεύθηκε νόμιμα, εγκατέστησε κληρονόμους του, τη σύζυγό του... και τα τέκνα του... και Ψ1 (ενάγοντες) στους οποίους άφησε, κατ' ισομοιρία, το εν λόγω κληροτεμάχιο, οι τελευταίοι δε αποδέχθηκαν την επαχθείσα σ' αυτούς κληρονομιά με την... πράξη αποδοχής κληρονομιάς του ίδιου συμβολαιογράφου, που μεταγράφηκε νόμιμα, και έτσι έγιναν συγκύριοι του κληροτεμαχίου κατά ποσοστό 1/3 εξ' αδιαίρετου ο καθένας. Κατά το έτος 1962 η ανωτέρω..., ενεργώντας και για λογαριασμό των ανήλικων (τότε) τέκνων της (εναγόντων), χωρίς όμως την απαιτούμενη άδεια του δικαστηρίου, υποσχέθηκε να πωλήσει και μεταβιβάσει κατά κυριότητα προς τον εναγόμενο δυνάμει του... προσυμφώνου του άνω συμβολαιογράφου το διαιρετό εκείνο τμήμα του κληροτεμαχίου, εκτάσεως 5.400 τ.μ., το οποίο όπως αναγράφεται στο προσύμφωνο, είχε απομείνει, αφού αφαιρέθηκε από την Υπηρεσία Αεροπορίας εδαφικό τμήμα 2.815 τ.μ. για τις ανάγκες της υπηρεσίας αυτής, ως τίμημα δε συμφωνήθηκε το ποσό των 5.000 δρχ., το οποίο και καταβλήθηκε από τον εναγόμενο. Όπως αποδείχτηκε, δεν έλαβε ποτέ χώρα αναγκαστική απαλλοτρίωση του παραπάνω τμήματος του κληροτεμαχίου (2.815 τ.μ.), ούτε ποτέ μεταβιβάστηκε αυτό προς το Δημόσιο ή άλλο Ν.Π.Δ.Δ, παρά μόνο παραχωρήθηκε στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας το δικαίωμα λήψης αμμοχάλικου από το εν λόγω εδαφικό τμήμα για τις ανάγκες κατασκευής του αεροδρομίου, όπως συνέβη και με άλλα γειτονικά ακίνητα, ενώ μετά την περάτωση των εργασιών αμμοληψίας οι ενάγοντες επιχωμάτωσαν το σκάμμα που δημιουργήθηκε και ισοπέδωσαν το ακίνητο. Με το ως άνω προσύμφωνο συμφωνήθηκε περαιτέρω, ότι το οριστικό συμβόλαιο θα γινόταν ευθύς μετά την ενηλικίωση των ανήλικων εναγόντων, με την αίρεση ότι οι τελευταίοι θα ενέκριναν την πώληση, δια-

φορετικά η συμβληθείσα μητέρα τους ανέλαβε την υποχρέωση να επιστρέψει στο διπλάσιο το ληφθέν τίμημα, θεωρουμένου του τιμήματος στην περίπτωση αυτή ως «αρραβώνος». Από το χρόνο σύνταξης του εν λόγω προσυμφώνου το αυτοτελές τμήμα του κληροτεμαχίου των 5.400 τ.μ. παραδόθηκε στην κατοχή και τη χρήση του εναγομένου. Οι ενάγοντες δεν αποδείχθηκε ότι ενέκριναν, μετά την ενηλικίωσή τους κατά το έτος 1969, αλλά ούτε και μεταγενεστέρως, την πώληση που υποσχέθηκε η μητέρα τους με το 32560/1962 προσύμφωνο, ενώ, απαντώντας στην από 20-8-2002 αναγνωριστική κυριότητας αγωγή που είχε ασκήσει ο εναγόμενος εναντίον τους (από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε αργότερα), δήλωσαν προς αυτόν με το από 3.3.2003 έγγραφο, που του κοινοποιήθηκε στις 7.3.2003, ότι δεν εγκρίνουν την πώληση και προσφέρθηκαν να του καταβάλουν το διπλάσιο του ληφθέντος τιμήματος, όπως είχε συμφωνηθεί με τη μητέρα τους, δηλαδή προσφέρθηκαν να του καταβάλουν το ποσό των 63.283 ευρώ, που αποτελεί το διπλάσιο της αξίας του επίδικου ακινήτου, όπως η αξία αυτή (31.644 ευρώ) προσδιορίστηκε από τον ίδιο τον εναγόμενο με την αγωγή του. Περαιτέρω το Εφετείο δέχεται ότι ο εναγόμενος δεν απέκτησε τη νομή του ακινήτου αυτού, αφού μέχρι το έτος 1968 ήταν απαγορευμένη η εκποίηση των κληρών και ο κληρούχος εθεωρείτο νομέας του κλήρου ακόμα και αν δεν τον κατείχε πράγματι, ούτε όμως και μετά το έτος 1968 εγένετο νομίμως ο εναγόμενος νομέας του επίδικου ακινήτου, διότι αυτό, ως τμήμα κληροτεμαχίου, δεν ήταν δεκτικό νομής από άλλον παρά μόνον από το νομέα του όλου κληροτεμαχίου. Επομένως και αν ο εναγόμενος καλλιεργούσε το συγκεκριμένο τμήμα του κληροτεμαχίου δεν απέκτησε νομή επ' αυτού, ικανή να του προσδώσει κυριότητα με τα προσόντα της έκτακτης χρησικτησίας. Επίσης το Εφετείο δέχεται ότι, όπως προκύπτει από το επίμαχο προσύμφωνο πώλησεως, αλλά και όπως ρητά συνομολογεί ο εναγόμενος-αντενάγων –τόσο με τις προτάσεις–

ανταγωγή του όσο και με άλλα δικόγραφα, δεν συμφωνήθηκε να του μεταβιβαστεί και δεν παραδόθηκε στη χρήση του ποσοστό εξ αδιαιρέτου του όλου κληροτεμαχίου, αλλά αυτοτελές, διακεκριμένο και διαιρετό τμήμα του και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο δεν μπορούσε ν' αποκτήσει επ' αυτού νομή ο εναγόμενος, και, συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει λόγος για κτήση κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία, ούτε στο επί μέρους διαιρετό τμήμα, ούτε στο ποσοστό εξ αδιαιρέτου του όλου που αναλογεί σ' αυτό, αφού το όλο κληροτεμάχιο βρισκόταν πάντα στη νομή των εναγόντων. Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο δέχθηκε την αναγνωριστική κυριότητας ακινήτου αγωγή των αναιρεσιβλήτων και απέρριψε την αντίθετη ανταγωγή του αναιρεσειόντος και στη συνέχεια δέχθηκε την έφεση των αναιρεσιβλήτων και εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, η οποία είχε δεχθεί, ότι ο αναιρεσειών έγινε συγκύριος του κληροτεμαχίου κατά ποσοστό 65,74% εξ αδιαιρέτου - που αντιστοιχεί στα 5.400 τ.μ. Έτσι που έκρινε το Εφετείο ορθώς ερμήνευσε την ουσιαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του Α.Ν 431/1968 και δε στέρησε την απόφασή του νόμιμης βάσης ως προς το ουσιώδες ζήτημα της μη κτήσεως της κυριότητας επί του επίδικου ακινήτου από τον αναιρεσειόντα με έκτακτη χρησικτησία, αφού χωρίς αντιφάσεις και με πλήρεις και σαφείς αιτιολογίες δέχεται, ότι το ανωτέρω προσύμφωνο αφορούσε διαιρετό τμήμα του κληροτεμαχίου, η νομή το οποίου, εξαιτίας της κατάτμησης, δεν μπορούσε να οδηγήσει σε κτήση κυριότητάς του με έκτακτη χρησικτησία, γι' αυτό ο περί του αντιθέτου δεύτερος λόγος αναίρεσης (κατά το πρώτο και δεύτερο μέρος του), από τους αριθ. 1 εδ. α' και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, είναι αβάσιμος.

II. Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση ο αναιρεσειών –αντενάγων– εναγόμενος προέβαλε στο δικαστήριο της ουσίας τον ισχυρισμό, ότι η περιοχή όπου βρίσκεται το επίδικο κληροτεμάχιο είναι τουριστική και για το λόγο αυτό χωρεί χρησικτησία και τμήματος

κληροτεμαχίου. Ο ισχυρισμός αυτός απερρίφθη με την προσβαλλόμενη απόφαση ως ουσιαστικά αβάσιμος με την ακόλουθη αιτιολογία: Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 του Α.Ν 431/1968, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 666/1977, η θεσπισθείσα εξαίρεση από τον περιορισμό της μη κατάτμησης αφορά κληρούς «επί των οποίων σκοπείται η δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων, μετά προηγουμένη έγγραφη γνώμη του Ε.Ο.Τ», όρος ο οποίος δεν συντρέχει στην προκείμενη περίπτωση, ούτε ο εναγόμενος επικαλείται κάτι τέτοιο. Το 1732/2004 έγγραφο της Διεύθυνσης Τουρισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που προσκομίζει ο εναγόμενος, στο οποίο αναφέρεται ότι η... Θεσσαλονίκη είναι χαρακτηρισμένη ως τουριστική περιοχή σύμφωνα με το Π.Δ 899/1976, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ 664/1977, δεν αναιρεί τα παραπάνω, διότι, αφενός μεν δεν προκύπτει από το έγγραφο αυτό εάν ολόκληρη η κτηματική περιφέρεια της..., συμπεριλαμβανομένης της περιοχής... όπου βρίσκεται το επίδικο, είναι τουριστική περιοχή και αφετέρου από το έτος 1977, οπότε και χαρακτηρίστηκε ως τουριστική περιοχή η..., δεν αρκεί, για το επιτρεπτό της κατάτμησης κληροτεμαχίου, το γεγονός ότι βρίσκεται σε τουριστική περιοχή, αλλά απαιτείται να σκοπείται η δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων επ' αυτού (του κληροτεμαχίου). Ο ανωτέρω ισχυρισμός του αναιρεσειόντος έπρεπε να απορριφθεί ως μη νόμιμος, διότι, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην πιο πάνω νομική σκέψη, ο νόμος επιτρέπει μόνο την εκούσια μεταβίβαση τμήματος κληροτεμαχίου, όπου πρόκειται να δημιουργηθούν τουριστικές εγκαταστάσεις, από τον κληρούχο ή τους διαδόχους του, και όχι αυτήν που επέρχεται με έκτακτη χρησικτησία, δηλαδή παρά τη θέληση των ανωτέρω. Επομένως, εφόσον το Εφετείο, έστω και με εσφαλμένη αιτιολογία, απέρριψε τον ως άνω ισχυρισμό του αναιρεσειόντος, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος (άρθρο 578 ΚΠολΔ), ο πρώτος λόγος της αναιρέσεως, κατά το πρώτο

μέρος του, από τον αριθ. 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο ο αναιρεσειών προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια της έλλειψης νόμιμης βάσης λόγω αντιφατικών αιτιολογιών αναφορικά με το αν το επίδικο τμήμα κληροτεμαχίου βρίσκεται ή όχι σε τουριστική περιοχή, και κατά το δεύτερο και τρίτο μέρος του, από τον αριθ. 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο ο αναιρεσειών προβάλλει την αιτίαση ότι το Εφετείο με το να δεχτεί ότι η κατάτμηση του κληροτεμαχίου, από το οποίο προήλθε το επίδικο ακίνητο, δεν υπάρχει στην εξαίρεση του άρθρου 1 του Α.Ν. 431/1968, επειδή δεν προορίζεται για τη δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων, εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε τη διάταξη του άρθρου 1 του π.δ/τος 899/1976, με το οποίο όλη η περιοχή... κηρύχθηκε ως τουριστική από 10-12-1976, καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του Α.Ν 431/1968 και του ν. 666/1977, που άρχισε να ισχύει από 27-8-1977, δηλαδή σε χρόνο μεταγενέστερο από εκείνο της κηρύξεως της περιοχής... ως τουριστικής (10-12-1976), παραβιάζοντας έτσι και τα άρθρα 17 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, αφού, κατά τα προεκτεθέμενα, και προ του ν. 666/1977 ήταν ανεπίτρεπτη η κτήση κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία επί τμήματος κληροτεμαχίου έστω και αν αυτό βρισκόταν σε τουριστική περιοχή.

III. Όπως προαναφέρθηκε στην πρώτη νομική σκέψη είναι ανεπίτρεπτη η κτήση της κυριότητας τμήματος κληροτεμαχίου από τρίτον σε βάρος του κληρούχου ή των καθολικών ή των ειδικών διαδόχων του με τακτική ή έκτακτη χρησικτησία. Ανεπίτρεπτη όμως είναι και η λόγω συμπληρώσεως του χρόνου παραγραφής άρνηση αποδόσεως του τμήματος του κλήρου (άρθρο 272 Α.Κ.), αφού με αυτήν ουσιαστικώς παγιώνεται η μη ανεκτή από το νόμο φυσική κατάτμηση του κλήρου (ΟΛΑΠ 15/2004). Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ, που ορίζει, ότι η άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται αν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που

επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος συνάγεται ότι μόνη η αδράνεια του δικαιούχου για την άσκηση του δικαιώματος επί μεγάλο χρονικό διάστημα, καθώς και η καλόπιστη πεποίθηση του υπόχρεου ότι δεν υπάρχει δικαίωμα κατ' αυτού ή ότι δεν πρόκειται τούτο να ασκηθεί εναντίον του, έστω και αν αυτή δημιουργήθηκε από την αδράνεια του δικαιούχου, δεν αρκεί κατ' αρχήν να καταστήσει καταχρηστική την άσκηση του δικαιώματος (Ολ ΑΠ 8/2001). Τέλος κατά το άρθρο 559 αριθ. 8 περ. β' του ΚΠολΔ ιδρύεται λόγος αναίρεσης αν το δικαστήριο παρά το νόμο δεν έλαβε πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως πράγματα νοούνται οι νόμιμοι, παραδεκτοί, ορισμένοι και λυσιτελείς πραγματικοί ισχυρισμοί των διαδίκων που τείνουν στη θεμελίωση, αγωγής, ανταγωγής, ένστασης ή αντένστασης, όχι δε και οι μη νόμιμοι, απαράδεκτοι, αόριστοι και αλυσιτελείς ισχυρισμοί, οι οποίοι δεν ασκούν επίδραση στην έκβαση της δίκης και το δικαστήριο δεν υποχρεούται να απαντήσει σ' αυτούς (Ολ ΑΠ 14/2004).

Στην προκείμενη περίπτωση ο αναιρεσείων με τον τρίτο λόγο αναίρεσης, κατά το πρώτο μέρος του, από τον αριθ. 8 περ. β' του άρθρου 559 ΚΠολΔ, ψέγει το Εφετείο, διότι παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη την ένσταση παραγραφής που παραδεκτά πρότεινε, αφού από το χρόνο καταλήψεως (1962) του επίδικου ακινήτου και μέχρι την άσκηση της ένδικης αγωγής (2003) παρήλθε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας, ενώ με τον ίδιο λόγο, κατά το δεύτερο μέρος του, προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την αναιρετική πλημμέλεια από τον αριθ. 14 του ίδιου άρθρου, διότι παρά το νόμο το Εφετείο δεν απέρριψε την αναγνωριστική κυριότητας αγωγή ως απαράδεκτη, ελλείψει εννόμου συμφέροντος, λόγω παραγραφής της διεκδικητικής κυριότητας ακινήτου αγωγής.

Όμως, ενόψει του ότι η πιο πάνω ένσταση

παραγραφής δεν αποτελεί ουσιώδες για την έκβαση της δίκης «πράγμα», με την έννοια που αναφέρθηκε στην ανωτέρω νομική σκέψη, ο ως άνω λόγος αναίρεσης, από τον αριθ. 8 περ. β' του άρθρου 559 ΚΠολΔ, είναι απαράδεκτος, ενώ ο λόγος από τον αριθ. 14 του ίδιου άρθρου είναι αβάσιμος. Επίσης ο αναιρεσείων με τον τέταρτο λόγο αναίρεσης, κατά το πρώτο μέρος του, επικαλούμενος την ίδια αναιρετική πλημμέλεια, από τον αριθ. 8 περ. β' του άρθρου 559 ΚΠολΔ, μέμφεται το Εφετείο, διότι παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη ουσιώδες για την έκβαση της δίκης πράγμα, ήτοι τον ισχυρισμό του περί καταχρηστικής ασκήσεως της εναντίον του ένδικης αξίωσης, η οποία συνίσταται στο ότι από το 1962 και επί σαράντα και πλέον έτη κατέχει το επίδικο ακίνητο και ότι οι αναιρεσίβλητοι, με την ενηλικίωσή τους δεν προέβαλαν κάποιο δικαίωμα και ενέκριναν το υπογραφέν μεταξύ της μητέρας τους και αυτού ως άνω προσύμφωνο, μάλιστα δε στις αρχές του 1990 δέχθηκαν αρχικώς, ύστερα από αίτημά του, να συμπράξουν στην κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου, το οποίο και τελικά δεν συνετάγη από δική τους συμπεριφορά, η οποία οφείλεται στην μεγάλη ανατίμηση της αξίας του επίδικου ακινήτου σε σχέση με το παρελθόν και ότι η ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης θα του προξενήσει ανυπέρβλητα προβλήματα, αφού το επίδικο αγροτικό ακίνητο αποτελεί αναγκαίο μέσο βιοπορισμού και επιβίωσής του. Αναφορικά με την ένσταση αυτή, το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, δέχτηκε, ότι ο ισχυρισμός του αναιρεσειόντος, ότι οι αναιρεσίβλητοι ενέκριναν το υπογραφέν προσύμφωνο, δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια. Με θεώρηση των λοιπών (επικαλούμενων) περιστατικών η άσκηση του ένδικου δικαιώματος των εναγόντων - αναιρεσιβλήτων δεν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που θέτει το άρθρο 281 ΑΚ. Συνεπώς το Εφετείο και αν δεν έλαβε υπόψη τα ανωτέρω επιπλέον περιστατικά, δεν υπέπεσε στην πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 8 περ. β' ΚΠολΔ και πρέπει να απορ-

ριφθεί στο σύνολό του ο ανωτέρω λόγος αναίρεσης ως αβάσιμος, ως απαράδεκτος δε καθό μέρος αναφέρεται στην ουσία της υπόθεσης.

IV. Κατά το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ, ιδρύεται λόγος αναίρεσης της απόφασης και όταν το δικαστήριο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν. Για την ίδρυση του λόγου αυτού αναίρεσης αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για το αν το δικαστήριο της ουσίας έλαβε υπόψη όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλέστηκαν και προσκόμισαν οι διάδικοι, τα οποία ήταν υποχρεωμένο να λάβει υπόψη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 335 και 338 έως 340 ΚΠολΔ, υπό την προϋπόθεση ότι το πραγματικό γεγονός που επικαλείται ο διάδικος προς απόδειξη με το αποδεικτικό μέσο ασκεί επίδραση στην έκβαση της δίκης (Ολ. ΑΠ 2/2008), επιδρά δηλαδή στο διατακτικό της απόφασης. Καμία, ωστόσο, διάταξη δεν επιβάλλει την ειδική μνεία και τη χωριστή αξιολόγηση καθενός από τα αποδεικτικά μέσα που επικαλέστηκαν και προσκόμισαν οι διάδικοι, αλλ' αρκεί η γενική μνεία των κατ' είδος αποδεικτικών μέσων που λήφθηκαν υπόψη. Μόνο αν από τη γενική αυτή αναφορά, σε συνδυασμό με το περιεχόμενο της απόφασης, δεν προκύπτει κατά τρόπο αναμφίβολο ότι λήφθηκε υπόψη κάποιο συγκεκριμένο αποδεικτικό μέσο, στοιχειοθετείται ο αναιρετικός αυτός λόγος. Στην προκειμένη περίπτωση ο αναιρεσείων με τον τέταρτο λόγο αναίρεσης, κατά το δεύτερο μέρος του, από τον αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ, προσάπτει στο Εφετείο την αιτίαση, ότι δεν έλαβε υπόψη τις υπεύθυνες δηλώσεις, που οι αναιρεσίβλητοι υπέβαλαν κατά το 1990 στην Δ.Ο.Υ... Θεσσαλονίκης, κατ' άρθρο 72 του π.δ. 129/1989, προκειμένου να καταρτιστεί το οριστικό συμβόλαιο, οι οποίες φανέρωναν έγκριση της προσυμφωνηθείσης πωλήσεως, και τις οποίες αυτός προσκόμισε με επίκληση για τη στήριξη της ένστασής του περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος. Από την επισκόπηση όμως του προσκομιζόμενου αντιγράφου της προσβαλλόμενης απόφασης

και ειδικότερα από την περιεχόμενη σ' αυτήν βεβαίωση ότι λήφθηκαν υπόψη και όλα τα έγγραφα που επικαλέστηκαν και προσκόμισαν οι διάδικοι, σε συνδυασμό με το όλο περιεχόμενο της απόφασης δε γεννάται καμία απολύτως αμφιβολία, ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη και τα ως άνω αποδεικτικά μέσα, τα οποία και συνεκτίμησε με τις υπόλοιπες αποδείξεις για τη στήριξη του πιο πάνω αναφερόμενου αποδεικτικού πορίσματός του.

V. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης, η οποία δεν περιέχει άλλους λόγους εκτός από τους παραπάνω, και να καταδικασθεί ο αναιρεσείων στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, που κατέθεσαν προτάσεις, κατά το νόμιμο και βάσιμο αίτημα των τελευταίων (ΚΠολΔ 176, 183, 191 παρ.2).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την από 10-10-2007 αίτηση του Χ για αναίρεση της 544/2006 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει σε χίλια οκτακόσια (1.800) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθμ. 228/2010 (Τμ. Α2)

Δικονομία πολιτική. Αναιρετική δίκη. Προϋποθέσεις παραδεκτής συζητήσεως αυτής, όταν ο αναιρεσίβλητος είναι αγνώστου διαμονής. Προϋποθέσεις παραδεκτού της αναίρεσης. Ειδικότερα η προσβαλλόμενη απόφαση. Αν ασκήθηκε έφεση, τότε σε αναίρεση υπόκειται η απόφαση του εφετείου και όχι η πρωτοβάθμια απόφαση. Αναγκαστική εκτέλεση. Κατακύρωση ακινήτου. Συνέπειες κατακύρωσης ως προς τον υπερθεματιστή. Αποκτά το εμπράγματο δικαίωμα του καθού η εκτέλεση, αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Νομική φύση του αναγκαστικού πλειστηριασμού. Συνιστά νόμιμη αιτία της μεταβίβασης εμπραγμάτου δικαιώματος επί πλειστηριασθέντος ακινήτου. Δικαιώματα του

τρίτου στο πλειστηριαζόμενο ακίνητο. Ένδικη προστασία αυτού. Αυτός μπορεί να ασκήσει την ανακοπή του τρίτου κατ' αρ. 936 ΚΠολΔ και μετά το πέρας της εκτέλεσης (εγκατάσταση του υπερθεματιστή) την διεκδικητική αγωγή του αρ. 1020 ΚΠολΔ. Αναιρείται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί απέρριψε παράνομα την ένδικη ανακοπή του τρίτου ως απαραδέκτου λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος, εφόσον το πέρας της εκτέλεσης σηματοδοτείται από την εγκατάσταση του υπερθεματιστή και όχι από τη μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 2505/2000 ΕφΘεσ/κης).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τις εκθέσεις επιδόσεως... της δικαστικής επιμελήτριας στο πρωτοδικείο Αθηνών... και... του δικαστικού επιμελητή στο πρωτοδικείο Αθηνών... προκύπτει ότι ακριβές αντίγραφο της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης με τις κάτω από αυτή πράξεις του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, καθώς και της από 5-2-2009 κλήσεως προς συζήτηση επιδόθηκαν με επιμέλεια των καλούντων, κληρονόμων του αρχικώς αναιρεσειόντος, νόμιμα και εμπρόθεσμα στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τον αγνώστου διαμονής και μη εμφανισθέντα κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσης, πρώτο των αναιρεσιβλήτων Ψ1, στον ίδιο δε Εισαγγελέα επιδόθηκε και ακριβές αντίγραφο της 1586/2001 αποφάσεως του Δικαστηρίου αυτού, με την οποία κηρύχθηκε अपαράδεκτη η συζήτηση. Περίληψη των ανωτέρω επιδόσεων δημοσιεύθηκε στις ημερήσιες εφημερίδες Αθηνών..., που όρισε ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, στα φύλλα αυτών της 9-7-2009. Περαιτέρω, από τις εκθέσεις επιδόσεως... της δικαστικής επιμελήτριας στο πρωτοδικείο Δράμας..., της δικαστικής επιμελήτριας στο πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης... και... του δικαστικού

επιμελητή στο πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης... προκύπτει ότι ακριβές αντίγραφο της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης με τις κάτω από αυτή πράξεις του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου και της από 5-2-2009 κλήσεως προς συζήτηση επιδόθηκαν με επιμέλεια των καλούντων, νόμιμα και εμπρόθεσμα, στους δεύτερο και τρίτο των αναιρεσιβλήτων, οι οποίοι δεν εμφανίσθηκαν στην αναφερόμενη στην αρχή της παρούσης δικάσιμο. Επομένως, πρέπει η συζήτηση να προχωρήσει χωρίς την παρουσία των αναιρεσιβλήτων (άρθρο 576 παρ. 2 ΚΠολΔ). Επειδή, από το άρθρο 553 παρ.1 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι αν γίνει δεκτή κατά τύπους η έφεση και απορριφθεί κατ' ουσίαν ή αν γίνει δεκτή κατ' ουσίαν και εξαφανισθεί η πρωτόδικη απόφαση, σε αναίρεση υπόκειται μόνο η εφετειακή απόφαση, στην οποία ενσωματώνεται η πρωτόδικη, διότι με αυτή περατώνεται οριστικά η δίκη. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη εφετειακή απόφαση, το Εφετείο δέχθηκε κατά τύπους την έφεση κατά της συμπροσβαλλόμενης πρωτόδικης αποφάσεως και απέρριψε αυτή κατ' ουσία. Επομένως, η υπό κρίση αίτηση αναίρεσεως, καθόσον στρέφεται κατά της πρωτόδικης αποφάσεως, η οποία ενσωματώθηκε στην απόφαση του Εφετείου, είναι απαράδεκτη. Επειδή, κατά το άρθρο 1005 παρ.1 Κ.Πολ.Δ «από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλλει το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την κατακύρωση, και αότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση». Από τη διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 1017 παρ. 2 ίδιου Κώδικα 199, 513, 1033, 1192 και 1198 ΑΚ, προκύπτει ότι ο αναγκαστικός πλειστηριασμός ακινήτου, που αποτελεί ιδιόρρυθμη σύμβαση πωλήσεως, η οποία ενεργείται υπό το κύρος της αρχής και τελειώνεται με την κατακύρωση που αποδέχεται την τελευταία προσφορά του υπερ-

θεματιστή, δεν δημιουργεί, κατά τρόπο πρωτότυπο, νέο δικαίωμα στον υπερθεματιστή, αλλ' αποτελεί αιτία μεταβιβάσεως προς αυτόν, μόνον όσων δικαιωμάτων είχε στο πλειστηριασθέν ο οφειλέτης (Ολομ. ΑΠ 2/1993). Εξάλλου, η κατά της επισπευδόμενης εκτέλεσης προστασία του τρίτου, που έχει δικαίωμα πάνω στο αντικείμενο της εκτέλεσης, επιτυγχάνεται είτε με την προβλεπόμενη από το άρθρο 936 ΚΠολΔ ανακοπή τρίτου, με την οποία επιδιώκεται η ακύρωση της εκτέλεσης, είτε με την αγωγή από το κοινό δίκαιο.

Ειδικότερα, μετά την εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο εκπλειστηριασθέν δεν ασκείται η από το άρθρο 936 ανακοπή, αλλά η κατά το κοινό δίκαιο υπό του τρίτου διεκδίκηση του πλειστηριασθέντος και κατακυρωθέντος ακινήτου εντός της οριζόμενης από το άρθρο 1020 ΚΠολΔ πενταετούς αποκλειστικής προθεσμίας. Η έναρξη αυτής της προθεσμίας, συνακόλουθα και η απόσβεση του δικαιώματος του τρίτου προς άσκηση ανακοπής κατά το άρθρο 936 ΚΠολΔ προϋποθέτουν όχι μόνο μεταγραφή της περιλήψης της κατακυρωτικής έκθεσης, η οποία αποτελεί τον νόμιμο τίτλο δυνάμει του οποίου (από τη μεταγραφή) μεταβιβάζεται η κυριότητα του εκπλειστηριασθέντος ακινήτου στον υπερθεματιστή (Ολομ. ΑΠ 1/1998) αλλά και εγκατάσταση του υπερθεματιστή. Και τούτο, διότι, πριν ο υπερθεματιστής γίνει νομέας ή κάτοχος, δεν υφίσταται γεννημένο δικαίωμα προς άσκηση της εκ του άρθρου 1094 ΑΚ διεκδικητικής αγωγής και ο τρίτος, μέχρι τότε, προστατεύεται με την ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από το δικόγραφο της ανακοπής επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ο ανακόπτων (αρχικώς αναιρεσειών) ισχυριζέτο ότι, με το από 20.11.1978 ιδιωτικό συμφωνητικό πώλησεως τμήματος κληροτεμαχίου, ο Ξ, και Π, συγκύριοι κατά το 1/2 αδιαίρετως ο καθένας, πώλησαν σ' αυτόν ένα διαιρετό τμήμα του άνω ακινήτου (αγρού) εκτάσεως πέντε (5) στρεμμάτων, όπως τούτο ειδικότερα πε-

ριγράφεται στην ανακοπή. Ότι το 1/2 εξ αδιαιρέτου αυτού του άνω τμήματος είχε περιέλθει στην κυριότητα, νομή και κατοχή του Ξ, δυνάμει της με αριθμ. ... πράξεως αποδοχής κληρονομίας της συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Ι. Μ., που μεταγράφηκε νόμιμα και με την οποία αυτός αποδέχθηκε την από δημόσια διαθήκη κληρονομία του παππού του... . Ότι στον τελευταίο είχε περιέλθει όλο το κληροτεμάχιο δυνάμει του με αριθμ. ... παραχωρητηρίου της Διευθύνσεως Γεωργίας, που μεταγράφηκε νόμιμα. Ότι από τον Νοέμβριο του 1978 ο ίδιος (αναιρεσειών) είναι νομέας του προαναφερθέντος αγρού, ασκώντας σ' αυτόν όλες τις πράξεις νομής και κατοχής με διάνοια κυρίου και ότι με την υπ' αριθμ. 38/1987 αμετάκλητη απόφαση του Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, που μεταγράφηκε νόμιμα στις 12.2.1987, επικυρώθηκε η με το ανωτέρω συμφωνητικό πώληση του τμήματος του αγρού και έγινε αποκλειστικά κύριος με νόμιμο τίτλο.

Ότι με την υπ' αριθμ. ... έκθεση αναγκαστικής κατασχέσεως και το με αριθμ. ... πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού κατασχέθηκε πριν από τη μεταγραφή της ανωτέρω αποφάσεως του Ειρηνοδικείου και εκπλειστηριάσθηκε την 1.4.1987 το ποσοστό 1/2 εξ αδιαιρέτου του προαναφερθέντος αγρού και ολοκληρώθηκε η αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος του δικαιοπαρόχου του, Ξ, το δε ακίνητο κατακυρώθηκε δυνάμει της με αριθμ. ... κατακυρωτικής εκθέσεως, στον πρώτο αναιρεσιβλήτο Ψ1, ο οποίος ουδέποτε άσκησε νομή και κατοχή στο εκπλειστηριασθέν, ενόψει του ότι τη νομή εξακολούθησε να έχει ο ίδιος ο αναιρεσειών. Ότι η τρίτη των αναιρεσιβλήτων ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία «...», επέσπευσε αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος του πρώτου των αναιρεσιβλήτων, ως οφειλέτη αυτής, και με την υπ' αριθμ. ... κατασχετήρια έκθεση ακινήτου του δικαστικού επιμελητή Θεσσαλονίκης..., προέβη σε κατάσχεση του προαναφερόμενου ακινήτου, το οποίο τελικά εκπλειστηριάσθηκε και κατακυρώθηκε στον δεύτερο των αναιρεσιβλή-

των Ψ2, δυνάμει της με αριθμ. ... κατακυρωτικής εκθέσεως της συμβολαιογράφου Βασιλικών Κ. Π.. Με βάση το ιστορικό αυτό, ο αναιρεσείων, υποστηρίζοντας ότι έχει δικαίωμα να ασκήσει την εκ του άρθρου 936 ΚΠολΔ ανακοπή κατά των ανωτέρω πράξεων αναγκαστικής εκτελέσεως ως εκ του ότι προσβάλλεται εμπράγματο δικαίωμά του πάνω στο αντικείμενο της εκτέλεσης, που αποκλείει το δικαίωμα των ανωτέρω καθών η εκτέλεση, ζήτησε την ακύρωση των προσβαλλόμενων με την ανακοπή διαδικαστικών πράξεων της εκτελέσεως. Το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, απορρίψαν την έφεση του αναιρεσείοντος (ανακόπτοντος) κατά της πρωτόδικης απόφασης με την οποία είχε απορριφθεί η ανακοπή ως ουσιαστικά αβάσιμη, έκρινε ότι η ανακοπή, κατά το μέρος που διώκει την ακύρωση της... περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως της συμβολαιογράφου Βασιλικών Κ. Π., είναι απορριπτέα για έλλειψη εννόμου συμφέροντος του ανακόπτοντος, αφού, από την 26-6-1987 που μεταγράφηκε νόμιμα η με αριθμ. ... περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως του συμβολαιογράφου Βασιλικών Σ. Μ. που αφορά το διενεργηθέντα πρώτο πλειστηριασμό και μέχρι την άσκηση της ανακοπής, πέρασε χρόνος περισσότερος από πέντε έτη και έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 1020 ΚΠολΔ, η αγωγή διεκδίκησης του επιδικίου ακινήτου υπέπεσε στην πενταετή αποκλειστική προθεσμία που καθιερώνει το εν λόγω άρθρο. Με την εκτεθείσα κρίση του, το Εφετείο παρά τον νόμο απέρριψε ως απαράδεκτη την ανακοπή για έλλειψη εννόμου συμφέροντος του ανακόπτοντος, δεχθέν ότι η έναρξη της προθεσμίας του άρθρου 1020 ΚΠολΔ, συνακόλουθα και η απόσβεση του δικαιώματος του αναιρεσείοντος, ως τρίτου, προς άσκηση ανακοπής κατά το άρθρο 936 Κ.Πολ.Δ προϋποθέτει μόνο μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης και όχι και εγκατάσταση του υπερθεματιστή. Τούτο δε, παρότι ο ανακόπτων, τόσο με την ανακοπή όσο και με την έφεση, είχε επικαλεσθεί ότι ουδέποτε έλαβε χώρα

εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο ακίνητο, γιατί σε αδιάσπαστο χρόνο από το 1978 εξακολουθεί να έχει τη νομή του επιδικίου ο ίδιος (αναιρεσείων). Επομένως, ο πρώτος λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως, κατά το μέρος αυτού με το οποίο, κατ' ορθή εκτίμηση και όπως συμπληρώθηκε από τον Εισηγητή κατ' άρθρο 562 παρ. 4 ΚΠολΔ, αποδίδεται στο Εφετείο η εκ του άρθρου 559 αρ. 14 ΚΠολΔ απορρέουσα αιτίαση της παρά τον νόμο απόρριψης της ανακοπής για έλλειψη εννόμου συμφέροντος, είναι βάσιμος. Μετά από αυτά, παρελκούσης της έρευνας των λοιπών λόγων αναιρέσεως, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ). Οι αναιρεσίβλητοι πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα του καλούντων, κληρονόμων του αρχικώς αναιρεσείοντος Κ, λόγω της ήττας τους (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την αν αίρεση κατά το μέρος που στρέφεται κατά της υπ' αριθ. 5616/1999 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης. Αναιρεί την υπ' αριθμό 2505/2000 απόφαση του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Παραπέμπει την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές. Καταδικάζει τους αναιρεσιβλήτους στα δικαστικά έξοδα των καλούντων, κληρονόμων του αρχικώς αναιρεσείοντος, τα οποία ορίζει σε τρεις χιλιάδες πεντακόσια (3.500) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 264/2010 (Τμ. Γ')

Ακίνητα. Σύσταση οριζοντίου ιδιοκτησίας. Προσδιορισμός των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη ορόφου ή διαμερίσματος επ' αυτού και επί των κοινοχρήστων χώρων. Εννοιολογικός προσδιορισμός του ορόφου και του διαμερίσματος επ' αυτού. Προσδιορισμός των τμημάτων της οικοδομής που αποτελούν

αντικείμενο οριζόντιας ιδιοκτησίας. Προϋποθέσεις με τις οποίες ο ανοικτός χώρος αποτελεί αντικείμενο διηρημένης ιδιοκτησίας. Προσδιορισμός των κοινοκλήτων ή κοινοχρήστων χώρων της ιδιοκτησίας. Η στέγη - δώμα θεωρείται κοινόχρηστο μέρος. Η συμφωνία με την οποία το δώμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διηρημένης ιδιοκτησίας είναι απολύτως άκυρη. Αναιρείται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί θεώρησε ότι το δώμα μπορεί να αποτελέσει τμήμα ανεξάρτητης ιδιοκτησίας. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 5947/2005 ΕφΑθ).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 1002, 1117 ΑΚ και 1, 2 παρ.1, 3 παρ.1, 4 παρ.1, 5, 13 του Ν. 3741/1929 προκύπτει ότι επί ιδιοκτησίας κατ' ορόφους (οριζόντιας ιδιοκτησίας), δημιουργείται χωριστή κυριότητα επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου και αναγκαστική συγκυριότητα, που αποκτάται αυτοδικαίως, κατ' ανάλογη μερίδα, επί του εδάφους και επί των μερών της οικοδομής που χρησιμεύουν στην κοινή χρήση όλων των οροφωκτητών. Οι ως άνω βασικές αρχές του θεσμού της οριζόντιας ιδιοκτησίας προκύπτουν σαφώς από τις παραπάνω διατάξεις, οι οποίες όμως δεν προσδιορίζουν επαρκώς την έννοια του ορόφου και διαμερίσματος ορόφου. Από το πνεύμα, εντούτοις, των διατάξεων για την οροφωκτησία και ιδίως από το σκοπό τους που, όπως προκύπτει και από την Εισηγητική Έκθεση του Ν. 3741/1929, είναι η ευχερέστερη κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των πολιτών και η καθ' ύψος επέκταση των πόλεων, καθώς και από τα ερμηνευτικά πορίσματα εκ της κοινής πείρας και από τις σχετικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας (άρθρ. 11 του Γεν. Οικοδομικού Κανονισμού των ετών 1929, 1955 και 1973), συνάγεται ότι όροφος ή διαμέρισμα ορόφου είναι το αναποχώριστο τμήμα της οικοδομής ή του ορό-

φου, μετά των συστατικών του και του εντός αυτού (κυβικού) χώρου, που περικλείεται τεχνικά από κάτω, από τα πλάγια και από πάνω, με τοίχους ή άλλα οικοδομικά στοιχεία, ώστε να διαχωρίζεται σαφώς από τα λοιπά (διαιρετά ή αδιαίρετα) τμήματα της οικοδομής και να έχει αναχθεί σε συγκεκριμένο και ανεξάρτητο τμήμα αυτής, κατάλληλο προς χωριστή και αυτοτελή οικιστική εν γένει χρήση.

Μόνο οι όροφοι και τα διαμερίσματα ορόφων, με την παραπάνω έννοια, καθώς και τα εξομοιούμενα από το νόμο με ορόφους υπόγεια και δωμάτια κάτω από τη στέγη (άρθρ. 1002 εδ. β' ΑΚ και 1 παρ. 2 Ν. 3741/1929), μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο οριζόντιας ιδιοκτησίας. Επομένως, δεν είναι δυνατό να συσταθεί διαιρεμένη ιδιοκτησία επί ανοικτού χώρου, εκτός αν προβλέπεται στη συστατική της οροφωκτησίας πράξη ή σε μεταγενέστερη συμφωνία όλων των οροφωκτητών που έχει μεταγραφεί νόμιμα, ότι ο χώρος αυτός πρόκειται να οικοδομηθεί, οπότε η σύσταση διαιρεμένης ιδιοκτησίας αναφέρεται στους μελλοντικούς ορόφους ή διαμερίσματα και τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της κατασκευής τους (άρθρο 201 ΑΚ). Εξάλλου, αν ληφθεί υπόψη ότι η θεσπιζόμενη με τα άρθρα 1002 ΑΚ και 1 του Ν. 3741/1929 αποκλειστική (χωριστή) κυριότητα επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου αποτελεί την εξαίρεση του κανόνα superficies solo cedit, που έχει περιληφθεί στο άρθρο 1001 εδ. α' του ΑΚ, οποιοδήποτε μέρος του όλου ακινήτου που δεν ορίστηκε ή δεν ορίστηκε έγκυρα, με το συστατικό της οροφωκτησίας τίτλο, ότι αποτελεί αντικείμενο της αποκλειστικής κυριότητας κάποιου συνιδιοκτήτη, υπάγεται αυτοδικαίως από το νόμο, κατ' εφαρμογή του ανωτέρω κανόνα, στα αντικείμενα της αναγκαστικής συγκυριότητας επί του εδάφους και θεωρείται γι' αυτό κοινόκτητο και κοινόχρηστο μέρος του ακινήτου (Ολ.ΑΠ 23/2000, Ολ.ΑΠ 5/1991, ΑΠ 128/2009, ΑΠ 725/2002). Από αυτά, ενόψει και των διατάξεων των άρθρων 1113 και 785 επ. ΑΚ, παρέπεται ότι κάθε ιδιοκτήτης ορόφου ή διαμερίσμα-

τος, λόγω της αναγκαστικής συγκυριότητας επί των κοινοτήτων μερών του όλου ακινήτου, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η στέγη, προς την οποία εξομοιώνεται και το δώμα (ταράτσα), δικαιούται να κάνει απόλυτη χρήση τούτων, υπό τον όρο να μη βλάπτει τα δικαιώματα των υπόλοιπων αναγκαιών συγκυριών, εκτός αν με συμφωνία που τον δεσμεύει, αποκλείστηκε από το δικαίωμα αυτό, το οποίο διαφυλάχτηκε υπέρ μερικών μόνο ιδιοκτητών (ΑΠ 1375/1991). Η συμφωνία αντιθέτως των οροφωκτητών για κατάργηση του κοινοχρήστου χαρακτήρα της στέγης-δώματος και η μεταβίβαση του χώρου αυτής σε τρίτους κατά διηρημένες ιδιοκτησίες, έρχεται σε ευθεία αντίθεση προς τις ως άνω διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, και ως εκ τούτου η μεταβίβαση αυτής σε τρίτους κατ' αποκλειστικό δικαίωμα κυριότητας είναι απολύτως άκυρη κατά τα άρθρα 3 και 174 ΑΚ. Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι ο λόγος αναιρέσης για ευθεία παράβαση ουσιαστικού κανόνα δικαίου ιδρύεται αν αυτός δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της εφαρμογής του ή αν εφαρμοστεί ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, αντίστοιχα δε, όταν στην ελάχιστονα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου τα πραγματικά περιστατικά ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται με βάση τον πραγματικό κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνησή της. Στην προκειμένη περίπτωση από τα διαδικαστικά έγγραφα της δίκης προκύπτει ότι το ενάγον Πανεπιστήμιο ισχυρίστηκε με την ένδικη αγωγή του ότι, κατόπιν της από 27-2-1986 αιτήσεως του αρχικώς εναγομένου για τη μεταβίβαση συνολικά του ποσοστού 54,885% εξ αδιαιρέτου που του ανήκε επί του κτίσματος-δωματίου του δώματος επιφάνειας 44,94 τ.μ. της πολυκατοικίας που βρίσκεται στην..., η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου με απόφασή της αποδέχτηκε το αίτημα του εναγομένου για την αγορά του ως άνω εξ

αδιαιρέτου μεριδίου επί του δωματίου του δώματος με ταυτόχρονη κατάργηση της δίκης που ανοίχτηκε με την αγωγή διανομής του εναγομένου και κατόπιν τούτου καταρτίστηκαν τα... αντίστοιχα συμβόλαια της συμβολαιογράφου Αθηνών Π. Π.-Κ., που μεταγράφηκαν νόμιμα, για τη μεταβίβαση του ανωτέρω ποσοστού επί του δώματος. Ότι στη συνέχεια κατά τις αρχές Μαΐου 1992 αποκαλύφθηκε ότι στα καταρτισθέντα ως άνω συμβόλαια εκτός από τη μεταβίβαση του συνολικού ποσοστού 54,885% εξ αδιαιρέτου επί του δωματίου-γραφείου, εμπεριέχεται ως γενομένη η πώληση και της υπολοίπου ακαλύπτου επιφάνειας του δώματος (ταράτσας). Ζητούσε δε να αναγνωριστεί η ακυρότητα των προαναφερομένων αγοραπωλητηρίων συμβολαίων ως προς τη μεταβίβαση με αυτά στον εναγόμενο συνολικού ποσοστού 54,885% εξ αδιαιρέτου επί του ακαλύπτου χώρου του δώματος (ταράτσας). Περαιτέρω, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το Εφετείο, εξοφανίζοντας την απόφαση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, που είχε δεχτεί την αγωγή, απέρριψε την αγωγή του αναιρεσειόντος-ενάγοντος, ως προς μεν την κυρία βάση της, με την αιτιολογία ότι «η μεταβίβαση (από το αναιρεσίον) στον αρχικώς εναγόμενο με τα... αγοραπωλητήρια συμβόλαια της συμβολαιογράφου Αθηνών Π. Π.-Κ., που μεταγράφηκαν νόμιμα, και του ακαλύπτου χώρου του δώματος ήταν νόμιμη και έγκυρη, εφόσον με την πράξη συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας και την πράξη τροποποίησης αυτής (που καταρτίστηκαν συμβολαιογραφικώς και μεταγράφηκαν) ο εν λόγω χώρος αποτελούσε μαζί με το υπάρχον στο δώμα κτίσμα ενιαία αυτοτελή οριζόντια ιδιοκτησία με τον αριθμό 901, ώστε να μην είναι δυνατή η μεταβίβαση τμήματος μόνο της οριζοντίου αυτής ιδιοκτησίας. Η με την πράξη δε σύστασης οριζοντίου ιδιοκτησίας συμφωνία των συνιδιοκτητών όπως υπαχθεί πράγμα από τον Ν. 3741/1929 κοινό (ακάλυπτος χώρος του δώματος) στην αποκλειστική κυριότητα ορισμένων συνιδιοκτητών ήταν νόμι-

μη και έγκυρη, εφόσον με αυτή δεν θίγεται η ύπαρξη, η ασφάλεια, ή η λειτουργία της οικοδομής, ούτε έρχεται σε ευθεία αντίθεση με πολεοδομική διάταξη που απαγγέλλει ρητώς ή σαφώς ακυρότητα...», ως προς δε την επικουρική της αγωγής βάση με την αιτιολογία ότι το αίτημα αυτής για την αναγνώριση της ακυρότητας της μεταβίβασης της ακάλυπτου επιφανείας του δώματος, λόγω ελλείψεως πληρεξουσιότητας του νομίμου εκπροσώπου του αναιρεσιόντος, ο οποίος ενήργησε, κατά τους αγωγικούς ισχυρισμούς, εκτός των ορίων της προς αντιπροσώπευση εξουσίας του, για την κατάρτιση της προκείμενης εκπονητικής δικαιοπραξίας, ήταν επίσης μη νόμιμο, καθόσον « η αγωγή έπρεπε με το παραπάνω αίτημα και πάλι να απορριφθεί ως μη νόμιμη, αφού η με αριθμό 901 αυτοτελής οριζόντια ιδιοκτησία, κατά τα προαναφερόμενα, νόμιμα και έγκυρα ορίστηκε με την πράξη σύστασης οριζοντίου ιδιοκτησίας της πολυώροφης οικοδομής ότι αποτελείται αφενός μεν από το υπάρχον στο δώμα κτίσμα και αφετέρου από την υπόλοιπη ακάλυπτη επιφάνεια του δώματος, αίτημα της αγωγής δεν μπορεί να είναι η αναγνώριση της ακυρότητας της πώλησης και μεταβίβασης τμήματος μόνο της ως άνω οριζοντίου ιδιοκτησίας...». Κρίνοντας, όμως, έτσι το Εφετείο παραβίασε κανόνες του ουσιαστικού δικαίου, εφαρμόζοντας εσφαλμένως τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 3, 174, 785 επ., 1002, 1113 και 1117 ΑΚ, καθώς και των άρθρων 1, 2 παρ. 1, 3, 4, 5, 7 και 13 ν. 3741/1929 «περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους», ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΑΚ με το άρθρο 54 του ΕισΝΑΚ, ενώ συνέτρεχαν προς τούτο οι νόμιμες προϋποθέσεις αποδοχής της αγωγής, ως νομίμου, αφού, κατά τα αναφερόμενα στη νομική σκέψη, η συμφωνία των οροφοκτητών για κατάργηση του κοινόχρηστου χώρου της στέγης και μεταβίβασή της σε τρίτους είναι άκυρη, ενώ κατά τα εκτιθέμενα στην αγωγή, όπως αυτή εκτιμάται, με τη συστατική της οροφοκτησίας πράξη ή με μεταγενέστερη συμφω-

νία όλων των οροφοκτητών που έχει μεταγραφεί νόμιμα, δεν είχε προβλεφθεί ότι η επίδικη ταράτσα πρόκειται να οικοδομηθεί και να αποτελέσει αυτοτελή διαιρεμένη ιδιοκτησία. Επομένως είναι βάσιμοι οι σχετικοί πρώτος λόγος της αιτήσεως, ως και ο τέταρτος των προσθέτων λόγων από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ. Κατ' ακολουθίαν τούτων, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση, για περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο Εφετείο, συγκροτούμενο από άλλους δικαστές από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ), να καταδικαστούν δε οι αναιρεσίβλητοι στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιόντος (άρθρα 183, 176 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 5947/2005 απόφαση του Εφετείου Αθηνών. Παραπέμπει την υπόθεση, για περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο Εφετείο, συντιθέμενο από άλλους δικαστές.

Και καταδικάζει τους αναιρεσίβλητους στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιόντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων και τριακοσίων (2.300) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 278/2010 Τμ. Γ')

Δημόσια διαθήκη. Ανάγνωσή της εις επήκοο των συμπραττόντων μαρτύρων. Ακυρότητα. Η ανάγνωση της σχετικής πράξης κατάρτισης δημόσιας διαθήκης πρέπει να γίνεται από το συμβολαιογράφο προς το διαθέτη και συγχρόνως από την ίδια ανάγνωση να ακούουν τα πρόσωπα που συμπράττουν κατά τη σύνταξή της και όχι να γίνεται χωριστά για το διαθέτη και χωριστά για τα συμπράττοντα πρόσωπα, οπότε επέρχεται ακυρότητα (άρθρα 1718 και 1733§1 ΑΚ).

Επειδή, από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1733 ΑΚ, όπου ορίζεται σχετικά με τη δημόσια διαθήκη που συντάσσεται από το συμβολαιο-

γράφο, ότι «η πράξη πρέπει να διαβαστεί στο διαθέτη, ενώ ακούουν τα πρόσωπα που συμπράττουν, και να βεβαιωθεί σ' αυτήν ότι αυτό έγινε», σαφώς συνάγεται ότι η ανάγνωση της πράξης από το συμβολαιογράφο συντάκτη της πρέπει να γίνεται προς το διαθέτη και συγχρόνως από την ίδια ανάγνωση να ακούουν τα πρόσωπα που συμπράττουν κατά τη σύνταξή της και όχι να γίνεται χωριστά για το διαθέτη και χωριστά για τα πρόσωπα που συμπράττουν. Η σχετική με την ανάγνωσή της βεβαίωση στη διαθήκη δεν απαιτείται να γίνει με τρόπο πανηγυρικό ή με επανάληψη των λέξεων του νόμου, αλλ' αρκεί να συνάγεται από τη διαθήκη ότι τηρήθηκε η διατύπωση του νόμου, δηλαδή ότι διαβάστηκε η πράξη στο διαθέτη και συγχρόνως άκουγαν και τα συμπράττοντα πρόσωπα. Η ως άνω διατύπωση κατ' άρθρο 1718 ΑΚ, τάσσεται με ποινή ακυρότητας, καθόσον η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 1733 παρ. 1 δεν ορίζει διαφορετικά. Εξάλλου, οι διατάξεις των άρθρων 1725 ως 1735 ΑΚ, που ορίζουν τις διατυπώσεις για τη σύνταξη δημόσιας διαθήκης είναι κατά κανόνα αναγκαστικού δικαίου, ώστε η μη τήρησή τους έχει ως συνέπεια την ακυρότητα της διαθήκης. Κατ' εξαίρεση μόνο ορισμένες διατάξεις έχουν δεοντολογικό χαρακτήρα και η παράβασή τους δεν ασκεί καμία επιρροή στο κύρος της διαθήκης, όπως οι διατάξεις ΑΚ 1732 παρ. 2, 1737 παρ. 3 κ.τ.λ. (ΑΠ 403/2006, ΑΠ 864/2005). Περαιτέρω, ο από τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης ιδρύεται αν παραβιάστηκε κανόνας ουσιαστικού δικαίου, αδιάφορο αν πρόκειται για νόμο εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται αν δεν εφαρμοσθεί ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του, ή αν εφαρμοσθεί ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμοσθεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (ΟΛΑΠ 7/2005). Εξάλλου, ο προβλεπόμενος από το άρθρο 559 αρ. 19 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης για έλλειψη νόμιμης βάσης της απόφασης,

ιδρύεται όταν δεν προκύπτουν σαφώς από το αιτιολογικό της τα αναγκαία κατά νόμο περιστατικά για την κρίση στην συγκεκριμένη περίπτωση των νομίμων όρων και προϋποθέσεων της διάταξης που εφαρμόστηκε ή για τη μη συνδρομή τους που αποκλείει την εφαρμογή της, καθώς και όταν η απόφαση δεν έχει ή έχει ανεπαρκείς ή αντιφατικές αιτιολογίες στο νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών, τα οποία έγιναν δεκτά και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Στην προκείμενη περίπτωση, το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, σχετικά με την ένδικη αγωγή των εναγόντων και ήδη αναιρεσιβλήτων, με την οποία ζητείται να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της αναφερόμενης δημόσιας διαθήκης της Θ1, δέχτηκε, κατά την ανέλεγκτη περίπραγματων κρίση του, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Στις... απεβίωσε στη... η Θ1, θετή θυγατέρα των... και..., φυσικό τέκνο των... καικαι μητέρα των διαδίκων. Η αποβιώσασα είχε καταρτίσει δύο δημόσιες διαθήκες: α) την... διαθήκη ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών Β. Φ. και β) την... διαθήκη της ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών Μ. Δ., οι οποίες δημοσιεύθηκαν με τα 2766/7-6-2002 και 1515/29-3-2002 πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αντίστοιχα. Με την πρώτη από τις ως άνω διαθήκες της, η διαθέτης εγκατέστησε μοναδικούς κληρονόμους της κατ' ισομοιρία σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία της τους ενάγοντες. Με τη δεύτερη διαθήκη, για την κατάρτιση της οποίας συνέπραξαν τρεις μάρτυρες, ήτοι η..., η... και η..., εγκατέστησε κληρονόμους της τους ενάγοντες και την εναγομένη σε καθένα από τους οποίους όρισε να περιέλθουν τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην εν λόγω διαθήκη. Περαιτέρω, αναφορικά με την επικαλούμενη ακυρότητα της τελευταίας διαθήκης, λόγω μη τήρησης της διάταξης του άρθρου 1733 παρ. 1 περί νόμιμης ανάγνωσης αυτής, όπως αποδεικνύεται από την ως άνω συμβολαιογραφική πράξη, στο κείμενό της

αναγράφονται τα εξής: «Σημειώνεται ότι τα συμπράττοντα πρόσωπα ήταν παρόντα σε όλη τη διάρκεια της πράξης αυτής, δεν παραστάθηκε κανείς άλλος εκτός από τον διαθέτη, τους μάρτυρες και εμένα και ότι τηρήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1729, 1730 και 1731 του Αστικού Κώδικα. Σε βεβαίωση όλων των ανωτέρω συντάχθηκε η πράξη αυτή, την οποία διάβασα καθαρά και μεγαλόφωνα για να την ακούσει ο διαθέτης, ο οποίος βεβαίωσε ολόκληρο το περιεχόμενό της και την υπέγραψαν οι μάρτυρες καθώς και εγώ η συμβολαιογράφος...». Από τις ως άνω καταχωρίσεις, συνεχίζει το Εφετείο, συνάγεται ότι στην εν λόγω πράξη υπάρχει μόνο βεβαίωση ότι η διαθήκη διαβάστηκε στη διαθέτιδα, δεν υπάρχει όμως βεβαίωση ότι κατά την ανάγνωσή της συγχρόνως άκουγαν και οι προαναφερθέντες τρεις, συμπράττοντες για την κατάρτιση της διαθήκης, μάρτυρες. Περαιτέρω, συνεχίζει το Εφετείο, αποδείχτηκε ότι ο πρώτος ενάγων με δήλωσή του ενώπιον του γραμματέα του Πρωτοδικείου Αθηνών, για την οποία συντάχθηκε η 1906/2002 πράξη, αποποιήθηκε την κληρονομία της μητέρας του που επήχθη σ' αυτόν με την 49785/2001 ως άνω δημόσια διαθήκη. Επίσης, ο ίδιος ενάγων με δήλωσή του ενώπιον του ιδίου γραμματέα, για την οποία συντάχθηκε η 1907/2002 πράξη αυτού, αποποιήθηκε και την εξ αδιαθέτου κληρονομία της μητέρας του. Όμως, και ο ενάγων αυτός, όπως και ο δεύτερος, νομιμοποιείται ενεργητικά και έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της ένδικης δημόσιας διαθήκης, διότι αυτός καλείται μετά ταύτα στην κληρονομία της μητέρας του δυνάμει της προγενέστερης...δημόσιας διαθήκης της, που συντάχθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών..., αφού δεν έχει αποποιηθεί και την κληρονομία που επάγεται σ' αυτόν με την προγενέστερη της επίμαχης ως άνω διαθήκης. Με βάση τις πραγματικές αυτές παραδοχές το Εφετείο, αφού απέρριψε τον ισχυρισμό της εναγομένης περί ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης του πρώτου ενάγοντος, έκρινε ότι

στην αναφερθείσα συμβολαιογραφική πράξη δημόσιας διαθήκης υπάρχει μόνο βεβαίωση ότι η διαθήκη διαβάστηκε στη διαθέτιδα, δεν υπάρχει όμως βεβαίωση ότι κατά την ανάγνωσή της συγχρόνως άκουγαν και οι προαναφερθέντες τρεις μάρτυρες, συμπράττοντας για την κατάρτιση της διαθήκης και συνακόλουθα ότι η δημόσια αυτή διαθήκη είναι άκυρη. Κατόπιν τούτου το Εφετείο εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, που είχε απορρίψει την αγωγή λόγω ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης, δέχτηκε την αγωγή ως βάσιμη και αναγνώρισε την ακυρότητα της επίμαχης δημόσιας διαθήκης. Με αυτά που δέχθηκε και έτσι που έκρινε το Εφετείο, δεν παραβίασε τις προαναφερθείσες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 1718, 1729, 1730, 1731 και 1733 ΑΚ, αλλά ούτε εκείνες του επικαλούμενου από την αναιρεσίουσα αλλ' ασχέτου στην κρινόμενη υπόθεση άρθρου 1719 ΑΚ που ορίζει, ποιοι είναι ανίκανοι να συντάσσουν διαθήκη, τις οποίες ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε, και δεν στέρησε την απόφασή του νόμιμης βάσης, αφού διέλαβε σ' αυτήν πλήρεις, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες ως προς τα ουσιώδη ζητήματα, ότι δεν βεβαιώνεται στην πράξη ότι η διαθήκη αναγνώστηκε στη διαθέτιδα και συγχρόνως άκουγαν και οι τρεις συμπράττοντες μάρτυρες, οι αιτιολογίες δε αυτές επιτρέπουν τον αναιρετικό έλεγχο για την ορθή εφαρμογή των ως άνω διατάξεων που εφάρμοσε. Επομένως, οι συναφείς πρώτος και δεύτερος λόγοι της κύριας αναίρεσης καθώς και πρώτος και δεύτερος πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης από τους αριθμούς 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, που υποστηρίζουν τα αντίθετα, είναι αβάσιμοι. (...).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 280/2010 (Τμ. Γ')

Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο. Διατάξεις που διέπουν τη σύνταξη και τον τύπο της διαθήκης. Διεθνής σύμβαση της Χάγης για τον τύπο των διατάξεων της διαθήκης. Κύρωση από την Ελλάδα με το ν. 1325/1983. Σύνδεσμοι που

προσδιορίζει η σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο. Ανάκληση διαθήκης. Ο τύπος της ανακλήσεως υπόκειται στον ίδιο τύπο που υπόκειται και η σύνταξη της διαθήκης. Πολωνικό δίκαιο. Δυνατότητα συντάξεως διαθήκης ενώπιον του συμβολαιογράφου (συμβολαιογραφική διαθήκη). Διάκριση από τη δημόσια διαθήκη του ελληνικού ΑΚ. Δυνατότητα συντάξεως διαθήκης σε άλλη γλώσσα πλην της Πολωνικής. Αρκεί η πρόσληψη διερμηνέα. Περαιτέρω στοιχεία κύρους αυτής της διαθήκης. Η παράλειψη κάποιου εξ αυτών δημιουργεί ακυρότητα της διαθήκης. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 6737/2007 ΕφΑθ).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Η Διεθνής Σύμβαση «για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο διατάξεων διαθήκης» η οποία συνομολογήθηκε στη Χάγη στις 5-10-1961, κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 1325/1983 και τέθηκε σε ισχύ από 2-8-1983, (έχοντας έκτοτε την κατ' αρ. 28 παρ. 1 Συντ. αυξημένη τυπική ισχύ, υπερισχύει δηλ. από κάθε αντίθετη διάταξη απλού νόμου), και στην οποία προσχώρησε και η Πολωνία, ως προς την οποία άρχισε να ισχύει από 2-12-1969, επέφερε ορισμένες μεταβολές στις διατάξεις του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του ΑΚ, που αφορούσαν τη σύνταξη και δη τον τύπο της διαθήκης. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης, που κατά το άρθρο 8 αυτής εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις που ο διαθέτης πέθανε μετά την έναρξη της ισχύος της, διάταξη διαθήκης είναι έγκυρη ως προς τον τύπο, αν είναι σύμφωνη με το εσωτερικό δίκαιο: (α) είτε του τόπου, όπου ο διαθέτης έκανε τη διαθήκη (*lex fori aktus*), (β) είτε της ιθαγένειας που είχε ο διαθέτης κατά τον ίδιο χρόνο, γ) είτε της ιθαγένειας που είχε ο διαθέτης κατά το χρόνο του θανάτου του, (δ) είτε του τόπου, όπου ο διαθέτης είχε την κατοικία του κατά το χρόνο του θα-

νάτου του, (ε) είτε του τόπου, όπου ο διαθέτης είχε την συνήθη διαμονή του (*habitual residence*) κατά το χρόνο που έκανε την διαθήκη του ή κατά το χρόνο του θανάτου του και (στ) είτε αν πρόκειται για ακίνητα, της τοποθεσίας αυτών των ακινήτων. Στο άρθρο 2 της ίδιας Σύμβασης ορίζεται ότι το άρθρο 1 εφαρμόζεται και σε διατάξεις διαθήκης που ανακαλούν προγενέστερη διαθήκη. Η ανάκληση είναι επίσης έγκυρη ως προς τον τύπο αν είναι σύμφωνη με ένα από τα δίκαια, κατά τις διατάξεις του οποίου, σύμφωνα με το άρθρο 1 η διάταξη διαθήκης που ανακλήθηκε, είναι έγκυρη. Περαιτέρω, κατά την ίδια σύμβαση, κάθε συμβαλλόμενο κράτος μπορεί να επιφυλαχθεί (α) να μην αναγνωρίζει τις διατάξεις διαθήκης που έγιναν με προφορικό τύπο από πρόσωπο που δεν έχει παρά μόνο την ιθαγένεια του Κράτους αυτού, εκτός από τις διατάξεις που έγιναν κάτω από έκτακτες συνθήκες (αρ. 10), (β) να μην αναγνωρίζει με βάση σχετικές διατάξεις του δικαίου του, ορισμένους τύπους διαθήκης που έγιναν στην αλλοδαπή, εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις, (αα) η διάταξη διαθήκης είναι έγκυρη ως προς τον τύπο σύμφωνα με ένα δίκαιο που είναι αρμόδιο αποκλειστικά εξαιτίας του τόπου, όπου ο διαθέτης επιχείρησε την διαθήκη, (ββ) ο διαθέτης είχε την ιθαγένεια του Κράτους που διατύπωσε την επιφύλαξη, (γγ) ο διαθέτης είχε την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του στο Κράτος αυτό και (δδ) ο διαθέτης πέθανε σε Κράτος άλλο από εκείνο που είχε επιχειρήσει τη διαθήκη, η επιφύλαξη, όμως, αυτή δεν έχει αποτελέσματα παρά μόνο ως προς τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο Κράτος που τη διατύπωσε (άρθρο 11 Σύμβασης). Οπως προκύπτει από τον κυρωτικό ως άνω ν. 1325/1983 η χώρα μας ουδεμία επιφύλαξη διατύπωσε και δη ως προς τα ως άνω κρίσιμα ζητήματα. Εξάλλου από τις αναφερόμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση και μη αμφισβητούμενες διατάξεις των άρθρων 950, 958 του Πολωνικού Αστικού Κώδικα, σε συνδυασμό με εκείνες του Πολωνικού νόμου περί Συμβολαιογράφων, με τις οποί-

ες καθορίζονται οι απαιτούμενες, ως προς τον τύπο, προϋποθέσεις συντάξεως διαθήκης ενώπιον συμβολαιογράφου και οι οποίες, κατ' άρθρ. 1 περ. α' του Ν. 1325/83, τυγχάνουν εν προκειμένω εφαρμογής, ενόψει του τόπου συντάξεως της επίδικης διαθήκης, προκύπτει ότι σύμφωνα με το Πολωνικό δίκαιο, η διαθήκη είναι δυνατόν να συνταχθεί και ενώπιον συμβολαιογράφου. Ο τύπος αυτός της διαθήκης (συμβολαιογραφική διαθήκη) συντάσσεται, όπως κάθε συμβολαιογραφική πράξη, ενώπιον συμβολαιογράφου στην Πολωνική γλώσσα χωρίς τη συμμετοχή κατά τη διαδικασία συντάξεως της μαρτύρων ή δεύτερου συμβολαιογράφου. Όμως κατόπιν αιτήματος του εμφανισθέντος (διαθέτη) ο συμβολαιογράφος μπορεί να συντάξει τη διαθήκη επί πλέον σε μια ξένη γλώσσα, χρησιμοποιώντας τη δική του γνώση της ξένης γλώσσας, που αποδεικνύεται με τον τρόπο που ορίζεται για τους ένορκους διερμηνείς ή προσφεύγοντας στη βοήθεια ενόρκου διερμηνέα (άρθρο 2 παρ. 3 του Πολωνικού Νόμου περί Συμβολαιογράφων). Εφόσον το πρόσωπο που συμπράττει στη σύνταξη της διαθήκης (διαθέτης) δε γνωρίζει την Πολωνική γλώσσα και δεν επισυνάπτεται σ' αυτήν η μετάφραση σε άλλη, γνωστή στο πρόσωπο αυτό, γλώσσα, ο συμβολαιογράφος οφείλει να μεταφράσει τη διαθήκη αυτοπροσώπως ή με τη βοήθεια ενόρκου διερμηνέα.

Συνεπώς η δήλωση της τελευταίας βουλήσεως του διαθέτη μπορεί να γίνει και σε άλλη, πλην της Πολωνικής, γλώσσα υπό τον όρο προσλήψεως διερμηνέα από το συμβολαιογράφο, ο οποίος πρέπει να μεταφράσει την πράξη, εφόσον ο ίδιος δε συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παρ. 3 του Πολ.Ν.Συμβ. που προαναφέρθηκαν. Η διαθήκη πρέπει περαιτέρω να διαβαστεί στο διαθέτη και ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να βεβαιώσει ότι ο διαθέτης κατανοεί ακριβώς το περιεχόμενο και τη σημασία της συμβολαιογραφικής αυτής πράξεως, καθώς και ότι η πράξη αυτή είναι σύμφωνη με τη βούλησή του. Η διαθήκη υπογράφεται στη συνέχεια από το διαθέτη, τον συμβολαιογράφο

και από το πρόσωπο που τυχόν συμπράττει σ' αυτήν (διερμηνέα). Εκτός της δηλώσεως του διαθέτη η διαθήκη πρέπει να περιλαμβάνει την ημερομηνία και τον τόπο συντάξεώς της, το ονοματεπώνυμο του συμβολαιογράφου και την έδρα του, ακριβή στοιχεία του διαθέτη (ονοματεπώνυμο, ονόματα γονέων, τόπο κατοικίας) και τη μνεία ότι η πράξη έχει διαβαστεί, επιβεβαιωθεί και υπογραφεί. Η παράλειψη των προαναφερόμενων προϋποθέσεων έχει ως αποτέλεσμα την ακυρότητα της διαθήκης σύμφωνα με το αρθ. 958 του Πολωνικού ΑΚ. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του προσκομιζόμενου αντιγράφου της προσβαλλόμενης απόφασης, το Εφετείο δέχτηκε, ότι αποδείχτηκαν, από τα κατ' είδος αναφερόμενα αποδεικτικά μέσα, τα ακόλουθα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά: Ο ΑΑ απεβίωσε στις 18-1-1998 στην κατοικία του, επί της οδού... της περιοχής... Ο ανωτέρω κατά το χρόνο του θανάτου του κατέλιπε την εγχειρισθείσα ενώπιον του συμβολαιογράφου Ιθάκης Σ. Ρ. από 16-10-1990 μυστική διαθήκη του, για την οποία συντάχτηκε από τον τελευταίο η... πράξη κατάθεσης μυστικής διαθήκης, η οποία δημοσιεύτηκε από το Ειρηνοδικείο Ιθάκης με το 2/16-2-1998 πρακτικό. Με τη διαθήκη του αυτή ο διαθέτης, ανακαλώντας κάθε προγενέστερη, εγκατέστησε κληρονόμους του τους ενάγοντες ήδη αναιρεσειόντες που είναι ανήψια του, δηλαδή τέκνα του αδελφού του ΒΒ, και στη μεν πρώτη εξ αυτών κατέλιπε το επί της οδού..., αριθ. ..., της περιοχής... διαμέρισμά του, ενώ στο δεύτερο τούτων άφησε κάθε άλλο κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο, που ήθελε ευρεθεί κατά το χρόνο του θανάτου του. Όμως, εκτός από την προαναφερόμενη διαθήκη, ο αποβιώσας κατέλιπε και τη μεταγενέστερη υπ' αριθμ. ... διαθήκη που συντάχτηκε, στην Πολωνική γλώσσα, ενώπιον του συμβολαιογράφου της πόλης Γδύνιας Πολωνίας Μ. Β. και δημοσιεύτηκε από το 7ο Τμήμα Αστικών Υποθέσεων του Περιφερειακού Δικαστηρίου της Γδύνιας Πολωνίας με την οποία, σε αντίθεση με την

προαναφερόμενη και προγενέστερη διαθήκη του, εγκατέστησε κληρονόμο του σε ολόκληρη την κινητή και ακίνητη περιουσία του τον εναγόμενο και ήδη αναιρεσίβλητο βαφτισιμίο του. Όπως αποδεικνύεται από το περιεχόμενο της εν λόγω διαθήκης, που προσκομίζεται σε ακριβή μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα, η διαθήκη αυτή συντάχτηκε ενώπιον του προαναφερόμενου συμβολαιογράφου στην Πολωνική γλώσσα και, αφού διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφηκε από το διαθέτη, χωρίς τη σύγχρονη παρουσία ένορκου διερμηνέα κατά τη διαδικασία συντάξεως και υπογραφής της. Περαιτέρω το Εφετείο με εκτενείς σκέψεις, των οποίων δεν απαιτείται η παράθεση, καταλήγει στην κρίση, ότι ο ως άνω διαθέτης, ο οποίος, μετά την έναρξη του επακολουθήσαντος τη Γερμανική κατοχή εμφυλίου πολέμου, έφυγε από την Ελλάδα και εγκαταστάθηκε, ως πολιτικός πρόσφυγας, στην πόλη... της Πολωνίας, όπου και παρέμεινε μέχρι το έτος 1981, γνώριζε την Πολωνική γλώσσα κατά το χρόνο συντάξεως και υπογραφής της εν λόγω διαθήκης (3-1-1995) και ως εκ τούτου, όπως ακολούθως δέχεται, δεν απαιτείτο για την εγκυρότητά της, κατά τη διαδικασία σύνταξής της, η σύμπραξη ένορκου διερμηνέα. Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο έκρινε, ότι η επίδικη (δεύτερη) διαθήκη είναι έγκυρη και απέρριψε την αγωγή με την οποία οι αναιρεσείοντες ζητούσαν να αναγνωρισθεί ότι είναι άκυρη, διότι δεν τηρήθηκε ο νόμιμος τύπος για την σύνταξή της και, στη συνέχεια, απέρριψε την έφεσή τους, επικυρώνοντας την πρωτόδικη απόφαση, που είχε κρίνει ομοίως. Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν παραβίασε τις προαναφερόμενες διατάξεις που ρυθμίζουν τον, με στοιχείο αλλοδαπότητας, τύπο της διαθήκης, αφού υπό τα δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά, η ανωτέρω διαθήκη τού, γνωρίζοντας την Πολωνική γλώσσα, διαθέτη ΑΑ, που συντάχτηκε στην πόλη... της Πολωνίας, έγινε σύμφωνα με τις εφαρμοστέες εν προκειμένω, κατ' άρθρο 1 περ. α' της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης, προδιαλαμβανόμενες δια-

τάξεις των άρθρων 950 και 958 του Πολωνικού Αστικού Κώδικα, σε συνδυασμό με εκείνες του Πολωνικού νόμου περί Συμβολαιογράφων, με τις οποίες καθορίζονται οι απαιτούμενες, ως προς τον τύπο, προϋποθέσεις συντάξεως διαθήκης ενώπιον Συμβολαιογράφου και, επομένως, είναι έγκυρη. Κατ' ακολουθίαν η εν λόγω διαθήκη, ως μεταγενέστερη καταργεί με το περιεχόμενό της την ως άνω προηγούμενη από 16-10-1990 μυστική διαθήκη του ίδιου διαθέτη (άρθρο 1764 ΑΚ), με την οποία είχαν καταληφθεί στους αναιρεσείοντες τα αναφερόμενα σ' αυτήν περιουσιακά στοιχεία, τα οποία και περιέρχονται δυνάμει της επίμαχης (μεταγενέστερης) διαθήκης στον εφεσίβλητο. Οι αναιρεσείοντες με τον πρώτο λόγο αναίρεσης, από τον αριθ. 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, προσάπτουν στο Εφετείο την αιτίαση, ότι με το να δεχτεί ότι η ανωτέρω διαθήκη είναι έγκυρη, παρότι δεν τηρήθηκε ο συμβολαιογραφικός τύπος που προβλέπει το Ελληνικό δίκαιο, το οποίο, κατ' αυτούς, ήταν εφαρμοστέο, κατ' άρθρο 1 περ. ε' της ανωτέρω Διεθνούς Σύμβασης, λόγω της τοποθεσίας του πιο πάνω διαμερίσματος του διαθέτη και σε, κάθε περίπτωση, ότι αυτή (διαθήκη) αφορά και το ακίνητο αυτό, παραβίασε τις προαναφερόμενες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις της παραπάνω Διεθνούς Σύμβασης και των άρθρων 1718 και 1724 ΑΚ. Ο λόγος αυτός είναι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, αβάσιμος. Ο ίδιος λόγος, από τον αριθ. 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια της έλλειψης νόμιμης βάσης, είναι παντελώς αόριστος, αφού δεν αναφέρεται το συγκεκριμένο σφάλμα ως προς την νόμιμη βάση. Πέραν τούτου είναι, σε κάθε περίπτωση, αβάσιμος, αφού έτσι που έκρινε, όπως παραπάνω, το Εφετείο δε στέρησε την απόφασή του από νόμιμη βάση, δεδομένου ότι εξέθεσε σ' αυτήν χωρίς αντιφάσεις και με πληρότητα και σαφήνεια τα πραγματικά γεγονότα που δέχτηκε ως αποδεικνυόμενα και που ήταν αναγκαία για την εφαρμογή των προδιαλαμβανόμενων ουσιαστι-

κών διατάξεων ως προς τον τύπο της επίδικης διαθήκης, τις οποίες και εφάρμοσε.

II. Ο προβλεπόμενος από το άρθρο 559 αριθ. 20 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης για παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου ιδρύεται, όταν το δικαστήριο της ουσίας υπέπεσε σε διαγνωστικό λάθος, αναγόμενο δηλαδή στην ανάγνωση του εγγράφου με την παραδοχή, ότι περιέχει περιστατικά προδήλως διαφορετικά από εκείνα που πράγματι περιλαμβάνει, όχι δε και όταν από το περιεχόμενο του εγγράφου, το οποίο σωστά διεγνώσε, συνάγει αποδεικτικό πόρισμα διαφορετικό από εκείνο που ο αναιρεσείων θεωρεί ορθό. Πράγματι, στην τελευταία περίπτωση πρόκειται για παράπονο αναφερόμενο στην εκτίμηση πραγματικών γεγονότων, η οποία εκφεύγει από τον αναιρετικό έλεγχο. Πάντως για να θεμελιωθεί ο προαναφερόμενος λόγος αναίρεσης θα πρέπει το δικαστήριο της ουσίας να έχει στηρίξει το αποδεικτικό του πόρισμα αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στο έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου φέρεται ότι παραμορφώθηκε, όχι δε όταν το έχει συνεκτιμήσει απλώς, μαζί με άλλα αποδεικτικά μέσα, χωρίς να εξαιρεί το έγγραφο, αναφορικά με το πόρισμα στο οποίο κατέληξε για την ύπαρξη ή μη του αποδεικτέου γεγονότος (ΟΛΑΠ 2/2008). Στην προκείμενη περίπτωση, οι αναιρεσείοντες με το δεύτερο λόγο αναίρεσης, από τον αριθ. 20 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, προσάπτουν στο Εφετείο την αιτίαση, ότι παραμόρφωσε το περιεχόμενο της από 10-12-1997 ιδίόχειρης επιστολής του διαθέτη ΑΑ προς τη μητέρα του αναιρεσίβλητου από την οποία προέκυψε ότι ο διαθέτης δε γνώριζε να ομιλεί την Πολωνική γλώσσα. Ο λόγος αυτός αναίρεσης είναι αβάσιμος, διότι, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο δεν υπέπεσε σε λάθος αναγόμενο στην ανάγνωση του πιο πάνω εγγράφου, αλλά, αφού το ανέγνωσε σωστά, το συνεκτίμησε με τα άλλα αποδεικτικά μέσα (μάρτυρες, έγγραφα) και κατέληξε σε διαφορετικό αποδεικτικό πόρισμα από αυτό που οι αναιρεσείοντες θεωρούν ορθό, δηλαδή

ότι ο διαθέτης γνώριζε την Πολωνική γλώσσα. III. Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται, εκτός άλλων περιπτώσεων, και εάν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα, που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν. Για τη θεμελίωση του λόγου αυτού προϋποτίθεται ότι το αποδεικτικό μέσο είναι παραδεκτό και νόμιμο. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 449 παρ. 2, 457 παρ. 4 και 453 παρ. 1 ΚΠολΔ, από το δικαστήριο της ουσίας μπορούν να ληφθούν υπόψη τα προσκομιζόμενα, σε φωτοτυπία, έγγραφα, προκειμένου να εκτιμηθούν ως δικαστικά τεκμήρια και όταν δε βεβαιώνεται η ακρίβεια αυτών από δημόσιο υπάλληλο που έχει δικαίωμα σε αντιγραφή, αρκεί να προσκομίζονται νομίμως χαρτοσημασμένα και να μην αμφισβητείται η γνησιότητά τους, η οποία, αν αμφισβητηθεί, πρέπει να αποδειχτεί. Τέλος, κατά το άρθρο 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται και σε περίπτωση που το δικαστήριο της ουσίας παρά το νόμο κήρυξε απαράδεκτο.

Τον ως άνω λόγο ιδρύει και η κήρυξη ή μη κήρυξη εκπώσεως από δικαίωμα εξετάσεως μάρτυρα, και γενικότερα το απαράδεκτο των αποδείξεων, όπως η αμφισβήτηση της γνησιότητας εγγράφου. Στην προκείμενη περίπτωση το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, δεν έλαβε υπόψη «τα προσκομιζόμενα με επίκληση (από τους εκκαλούντες) σε ακριβή μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα, πληροφοριακά έγγραφα (προσωπικά ερωτηματολόγια, φύλλα ποιότητας, υπηρεσιακές κρίσεις) που προσκομίζονται σε φωτοαντίγραφα», διότι η γνησιότητά τους, την οποία αρνήθηκε ο εφεσίβλητος, δεν αποδεικνύεται.

Εφόσον το Εφετείο δέχτηκε, κατά την ανέλεγκτη κρίση του, ότι δεν αποδείχτηκε η (αμφισβητούμενη) γνησιότητα των ως άνω φωτοαντιγράφων ορθώς δεν λήφθηκαν υπόψη για το σχηματισμό του αποδεικτικού του πορίσματος, αναφορικά με το ζήτημα της γνώσεως της Πολωνικής γλώσσας εκ μέρους του διαθέτη.

Επομένως είναι αβάσιμοι, ο τρίτος λόγος αναίρεσης, από τον αριθ. 11 περ. γ' του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο οι αναιρεσιόντες μέμφονται το Εφετείο, διότι δεν έλαβε υπόψη και δε συνεκτίμησε με τις άλλες αποδείξεις τις πιο πάνω φωτοτυπίες εγγράφων, καθώς και ο τέταρτος λόγος αναίρεσης, από τον αριθ. 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο οι αναιρεσιόντες προσάπτουν στο Εφετείο την αιτίαση, ότι παρά το νόμο κήρυξε απαράδεκτο, μη λαμβάνοντας υπόψη ως μη γνήσια τα ως άνω αποδεικτικά μέσα.

V. Κατά το άρθρο 559 αριθμ. 10 ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο παρά το νόμο δέχτηκε πράγματα, που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης ως αληθινά χωρίς απόδειξη. Ο λόγος αυτός ιδρύεται όταν το δικαστήριο δέχεται ως αληθινά γεγονότα, που ασκούν ουσιώδη επίδραση, χωρίς να εκθέτει ούτε γενικώς από ποια αποδεικτικά μέσα άντλησε την απόδειξη, χωρίς να απαιτείται να αξιολογεί τα επί μέρους αποδεικτικά μέσα ή να εξειδικεύει τα έγγραφα. Στην προκείμενη περίπτωση, από την επισκόπηση της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτει, ότι το Εφετείο εκθέτει σ' αυτήν όλα τα αποδεικτικά μέσα, ήτοι τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων, καθώς και τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν, από τα οποία άντλησε την κρίση του, ότι αποδείχτηκαν και είναι αληθινά όλα τα παρατιθέμενα στην απόφασή του και έχοντα ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης πραγματικά περιστατικά.

Επομένως, ο από τον αριθμό 10 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πέμπτος λόγος αναίρεσης, με τον οποίο αποδίδεται στο Εφετείο η πλημμέλεια ότι παρά το νόμο δέχτηκε πράγματα, που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης ως αληθινά χωρίς απόδειξη, είναι αβάσιμος. Ο ίδιος λόγος, κατά το μέρος με το οποίο αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και η αναίρετική πλημμέλεια, από τον αριθ. 11 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, είναι αόριστος για έλλειψη αντίστοιχου πραγματικού.

VI. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης, η οποία δεν περιέχει άλλους λόγους, εκτός από τους παραπάνω, και να καταδικαστούν οι αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσίβλητου, που κατέθεσε προτάσεις, κατά το νόμο και βάσιμο αίτημα του τελευταίου (ΚΠολΔ 176, 183, 191 παρ. 2).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την από 28-12-2007 αίτηση των Χ1, κ.λπ., για αναίρεση της 6737/2007 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ τους αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσίβλητου, τα οποία ορίζει σε δύο χιλιάδες επτακόσια (2.700) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 336/2010 (Τμ. Α1)

Συμμετοχή στα αποκτήματα. Προϋποθέσεις ορισμένου αγωγής. Οι προϋποθέσεις της αξίωσης του συζύγου προς συμμετοχή στα αποκτήματα του άλλου είναι: α) η λύση του γάμου, β) η αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου αφότου τελέσθηκε ο γάμος, γ) η συμβολή με οποιοδήποτε τρόπο του δικαιούχου συζύγου στην αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου. Η συμβολή πρέπει να προσδιορίζεται ως προς το είδος της, την αξία της και κατά τον αιτιώδη σύνδεσμο με την αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου. Περαιτέρω, ο χρόνος λύσης του γάμου είναι κρίσιμος για τον καθορισμό των περιουσιακών στοιχείων που απέκτησε ο υπόχρεος σύζυγος κατά τη διάρκεια του γάμου, ενώ για την αναγωγή τους σε χρήμα κρίσιμος χρόνος είναι εκείνος της άσκησης της αγωγής. (Άρθ. 1400, 297, 298 ΑΚ, 216, 226 § 16, 223 ΚΠολΔ).

(...) Η νομική αοριστία της αγωγής, που συνδέεται με τη νομική εκτίμηση του εφαρμοστέου κανόνα ουσιαστικού δικαίου, ελέγχεται ως παραβίαση από το άρθρο 559 αρ. 1, ΚΠολΔ, εάν το δικαστήριο για το σχηματισμό της περί νομι-

κής επάρκειας της αγωγής κρίσεως του αξίωσε περισσότερα στοιχεία από όσα απαιτεί ο νόμος για τη θεμελίωση του δικαιώματος ή αρκέστηκε σε λιγότερα, ενώ η ποσοτική ή ποιοτική αοριστία, η οποία υπάρχει όταν δεν αναφέρονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά νόμο για τη θεμελίωση του αιτήματος της αγωγής, ελέγχεται ως παραβίαση από τους αριθμούς 8 ή 14 ΚΠολΔ. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, λόγος αναιρέσεως για ευθεία παραβίαση ουσιαστικού κανόνα δικαίου ιδρύεται αν αυτός δεν εφαρμοσθεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ή αν εφαρμοσθεί ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμόστηκε εσφαλμένα. Εξάλλου, από το άρθρο 1400 Α.Κ. προκύπτει, ότι προϋποθέσεις της αξίωσης του συζύγου προς συμμετοχή στα αποκτήματα του άλλου είναι: α) η λύση ή ακύρωση του γάμου, ή, κατ' ανάλογη εφαρμογή, η συμπλήρωση τριετούς διάστασης των συζύγων, β) η αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου αφότου τελέσθηκε ο γάμος και γ) η συμβολή με οποιονδήποτε τρόπο του δικαιούχου συζύγου στην αύξηση αυτής της περιουσίας του υπόχρεου. Για την τελευταία είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται τόσο στην αγωγή, όσο και στην απόφαση το είδος της συμβολής, η αξία της και ο αιτιώδης σύνδεσμος αυτής με την αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου. Περαιτέρω, ο χρόνος της λύσεως ή της ακυρώσεως του γάμου ή της συμπληρώσεως τριετίας από τη συζυγική διάσταση είναι κρίσιμος για την εξεύρεση της εν λόγω τελικής περιουσίας, υπό την έννοια του καθορισμού των περιουσιακών στοιχείων που την αποτελούν. Για την περαιτέρω όμως αναγωγή σε χρήμα των περιουσιακών αυτών στοιχείων, προς εξεύρεση της αξίας τους σε χρήμα, κρίσιμος είναι ο χρόνος παροχής έννομης προστασίας και ειδικότερα εκείνος της ασκήσεως της αγωγής σε συνέπεια με τον γενικό κανόνα του ουσιαστικού (ΑΚ 297, 298) και του δικονομικού δικαίου (ΚΠολΔ 69, 216 παρ. 1α, 226 παρ. 1β, 223 εδ. τελ. ΚΠολΔ). Κατά τους διατυπούμενους με το με στοιχ. (β) δικό-

γραφο αγωγής ισχυρισμούς, κατ' επιτρεπτή κατά το άρθρο 561 § 2 ΚΠολΔ εκτίμηση αυτής, όπως δέχθηκε και το Εφετείο, το σύνολο των οικογενειακών αναγκών των διαδίκων κατά την διάρκεια της έγγαμης συμβιώσεώς τους ανήλθε στο ποσό των 8.083.289 δρχ. (23722,05 ευρώ), το οποίο αποκλειστικά καλύφθηκε από τα εισοδήματα του αναιρεσιβλήτου, ο οποίος επιπρόσθετα διέθεσε (αα) εξολοκλήρου τα χρηματικά κεφάλαια της δαπάνης ανεγέρσεως οικίας επί ακινήτου της κυριότητος της αναιρεσειούσας και (ββ) σε ποσοστό 59,17/οο την δαπάνη αγοράς από την δι' αυτής εναγομένη αυτοκινήτου, στην αξία των οποίων και συνίστατο η κατά την διάρκεια του γάμου τους επαύξηση της περιουσίας της τελευταίας. Τα πραγματικά αυτά περιστατικά δικαιολογούν την εκτίμηση για το κατά το άρθρο 216 § 1 ΚΠολΔ ορισμένο της αγωγής, χωρίς να απαιτείται προς τούτο να προσδιορισθεί το μέγεθος της νόμιμης υποχρεώσεώς τους συνεισφοράς στην αντιμετώπιση των οικογενειακών αναγκών. Και τούτο για το λόγο ότι η διάθεση χρηματικού κεφαλαίου για την επαύξηση της περιουσίας του άλλου συζύγου δεν εμπίπτει στο πραγματικό των άρθρων 1389, 1390 ΑΚ και με την έννοια αυτή δεν περιλαμβάνεται στις οικογενειακές ανάγκες και την επιβαλλόμενη υποχρέωση από κοινού συνεισφοράς στην αντιμετώπισή τους. Επομένως υποστηρίζων τα αντίθετα ο πρώτος κατά σειρά λόγος, με τον οποίο, με αναφορά στο άρθρο 559 αρ. 14 ΚΠολΔ, αποδίδεται στην προσβαλλόμενη δι' αυτής απόφαση ότι παρέλειψε παρά το νόμο να απορρίψει την αγωγή ως αόριστη και άρα απαράδεκτη, ελέγχεται ως αβάσιμος. (ii) Με στοιχ. (α) και (β) κεφάλαια της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Η κατά το άρθρο 1400 ΑΚ αξίωση του συζύγου για συμμετοχή στα αποκτήματα του άλλου είναι ενοχική και προσωποπαγής, γεννάται δε από τη στιγμή που θα λυθεί ή θα ακυρωθεί αμετακλήτως ο γάμος ή που θα συμπληρωθεί τριετία στη διάσταση των συζύγων. Εξάλλου, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 3, 174,

178, 871, 1400 και 1441 ΑΚ, η διάταξη του άρθρου 1400 ΑΚ έχει το χαρακτήρα κανόνα αναγκαστικού δικαίου και συνεπώς παραίτηση του δικαιούχου ή σύναψη αντιθέτων συμφωνιών εκ των προτέρων, πριν δηλαδή γεννηθεί η σχετική αξίωση απαγορεύεται και είναι άκυρη. Κατ' εξαίρεση είναι ισχυρή η αντίθετη προς τον κανόνα του άρθρου 1400 ΑΚ συμφωνία πριν από τη γέννηση της αξίωσης συμμετοχής στα αποκτήματα, όταν αυτή περιεχόμενο έχει ένα γενικότερο διακανονισμό των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων ενόψει συναινετικού διαζυγίου (αρθρ. 1441 ΑΚ), οπότε τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της εκ του λόγου τούτου διαζυγίου λύσεως του γάμου. Πράγματι, αφού μόνη η κοινή συναίνεση σε διαζύγιο συνιστά αυτοτελή και δεσμευτική για το δικαστή λόγο διαζυγίου, πολύ περισσότερο θα είναι ισχυρή και η υπό αίρεση ρύθμιση στο στάδιο αυτά της ενοχικής αξιώσεως για τα αποκτήματα, ακόμη και διά παραίτησεως, εκτός αν στη συγκεκριμένη περίπτωση συντρέχουν οι γενικοί όροι ακυρότητας της δηλώσεως βουλήσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 178 και 179 ΑΚ. Η ρυθμιστική αυτή για τα αποκτήματα συμφωνία, εφόσον δεν πληρωθεί η αναβλητική αίρεση υπό την οποία τελεί, δηλαδή της λύσεως του γάμου με συναινετικό διαζύγιο, δεν επιφέρει αποτελέσματα και δεν μπορεί ως εκ τούτου να θεμελιώσει ανατρεπτική ένσταση. Εξάλλου, κατά το άρθρο 559 αρ.11 ΚΠολΔ, ιδρύεται λόγος αναιρέσεως (περ. α') αν το δικαστήριο της ουσίας έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που ο νόμος δεν επιτρέπει και (περ. β') δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν, είτε προς άμεση απόδειξη, είτε για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, προς απόδειξη ή ανταπόδειξη αγωγικού ισχυρισμού, που έχει ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως για τη στοιχειοθέτηση του αναιρετικού αυτού λόγου αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για τη λήψη υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας προσκομισθέντων με

επίκληση αποδεικτικών μέσων, τα οποία έχει υποχρέωση να λάβει υπόψη κατά τις διατάξεις των άρθρων 335, 338, 339 και 348 ΚΠολΔ (Β' ΟΛΑΠ 2/2008). Μη λήψη, πάντως, δεν σημαίνει από μόνο το γεγονός ότι μνημονεύονται όλα τα έγγραφα, πλην εκείνου, στο οποίο αναφέρεται η αναιρετική αιτίαση. Για τον έλεγχο όμως της ουσιαστικής βασιμότητας του λόγου αυτού αναιρέσεως είναι αναγκαία η προσκόμιση των αποδεικτικών μέσων, τα οποία αφορά η εν λόγω αναιρετική αιτίαση, προκειμένου να διακριβωθεί το επικαλούμενο περιεχόμενο αυτών, με το οποίο θα ελεγχθεί η μη λήψη τους υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας. Κατά τις ενδιαφέρουσες τους ερευνώμενες στη συνέχεια λόγους αναιρέσεως παραδοχές της αποφάσεως. «Η ανοικοδόμηση έγινε εξ ολοκλήρου με δαπάνες του ενάγοντος, ο οποίος για το σκοπό αυτό κατέβαλε το συνολικό ποσό των 10.000.000 δρχ. περίπου. Η συμβολή αυτή, η οποία, σημειωτέον, υπερβαίνει το κατ' αρθρ. 1389 ΑΚ, όριο υποχρεώσεώς του, δεν αμφισβητήθηκε από την εναγομένη, αφού στις 19-7-1999 και μετά την επελθούσα οριστική διάσπασης της έγγαμης συμβίωσής τους, οι διάδικοι συνέταξαν ένα ιδιωτικό συμφωνητικό, στο οποίο διέλαβαν τους κατ' ιδίαν όρους επιλύσεως των περιουσιακών τους διαφορών. Έτσι, στον τέταρτο όρο η εναγομένη αναγνωρίζει τη συμβολή του ενάγοντος στην ανέγερση της ανωτέρω κατοικίας στο οικόπεδό της. Συνομολόγησαν δε αμφότεροι, ότι η αξία του ισογείου ανερχόταν τότε στο ποσό των 10.000.000 δρχ., ενώ η εναγομένη ανέλαβε την υποχρέωση εντός έτους από τη σύνταξη του ως άνω συμφωνητικού να μεταβιβάσει τον όροφο αυτό στον ενάγοντα, πράγμα, όμως, που δεν έλαβε χώρα μέχρι την άσκηση της παραπάνω αγωγής του, γεγονός, άλλωστε, το οποίο δεν αμφισβητείται (με στοιχ. β' κεφάλαιο)» και περαιτέρω «Το γεγονός, ότι το παραπάνω ακίνητο του ενάγοντος δεν αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου ενισχύεται και από το προαναφερόμενο από 19-7-1999 ιδιωτικό συμφωνητικό, το οποίο συνέταξαν οι διάδι-

κοι ενόψει της λύσεως του γάμου τους με συναινετικό διαζύγιο. Ως περιουσιακό απόκτημα κατά τη διάρκεια του γάμου συμφωνούν αμφότεροι, ότι είναι μόνο αυτό της εναγομένης στη θέση..., η επί του οποίου κατοικία, όπως ήδη παραπάνω εκτέθηκε, ανεγέρθηκε με δαπάνες του ενάγοντος τότε συζύγου της. Όπως δε διαλαμβάνουν οι διάδικοι στον πέμπτο όρο του ίδιου συμφωνητικού «οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο (ακίνητο) βρίσκεται σήμερα αποκλειστικά στην ιδιοκτησία εκάστου, ο έτερος δηλώνει και αναγνωρίζει, ότι του ανήκει αποκλειστικά και δεν θεωρείται απόκτημα εκ του γάμου, καθόσον αυτός στον οποίο δεν ανήκει, θεωρείται και αναγνωρίζεται, ότι ουδόλως συνέβαλε στην απόκτησή του...». Η δήλωση αυτή των αντισυμβαλλομένων διαδίκων είναι σοβαρή και έγινε ελευθέρως από αυτούς και με σκοπό τη ρύθμιση των περιουσιακών τους ζητημάτων, ενόψει λύσεως του γάμου τους, χωρίς, κατά την κρίση του Δικαστηρίου να ασκεί επιρροή ο τρόπος λύσεως, δηλαδή, αν πρόκειται για συναινετικό ή κατ' αντιδικίαν διαζύγιο, όπως αβάσιμα εκθέτει η ενάγουσα. Στο σημείο αυτό πρέπει να εκτεθεί, ότι στο ίδιο έγγραφο δεν γίνεται καμία αναφορά για το επιβατικό αυτοκίνητο της εναγομένης, ότι δηλαδή, αγοράστηκε από τον ενάγοντα σύζυγό της» (με στοιχ. α' κεφάλαιο). Από τις αιτιολογίες αυτές της αποφάσεως προκύπτει ότι η απόρριψη της με στοιχ. (α) αγωγή της αναιρεσεύουσας και η μερική παραδοχή της με στοιχ. (β) αγωγής του αναιρεσίβλητου δεν στηρίχθηκε στην εγκυρότητα της διατυπούμενης στο από 19-7-1999 ιδιωτικό έγγραφο συμφωνίας των διαδίκων συζύγων, λαμβανομένου επιπροσθέτως υπόψη ότι, κατά τα εκτιθέμενα στο αναιρετήριο, προηγούμενη, 1130/46/2002, αγωγή του τελευταίου, με θεμελίωσή της στην αυτοτελή αγωγική βάση της εκπληρώσεως από την αναιρεσεύουσα της απορρέουσας από την εν λόγω σύμβαση υποχρεώσεώς της, απορρίφθηκε ως μη νόμιμη με την τελεσίδικη ήδη 32/2004 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Χίου. Επομέ-

ως η προσβαλλόμενη με το δεύτερο κατά σειρά λόγο και το πρώτο σκέλος του τρίτου κατά σειρά λόγου αναιρετική αιτίαση από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, με την έννοια αντίστοιχα ότι κατ' εσφαλμένη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3, 174, 178, 871, 1400, 1441 και 369,159 εδ. α' ΑΚ «δέχθηκε την εγκυρότητα της εν λόγω συμβάσεως, παρά το γεγονός ότι δεν πληρώθηκε η αίρεση της λύσεως του γάμου τους με συναινετικό διαζύγιο, αλλά κατά παραδοχή αγωγής του αναιρεσίβλητου, θεμελιούμενης στον προβλεπόμενο από τη διάταξη του άρθρου 1439 § 3 ΑΚ λόγο διαζυγίου της τετραετούς διαστάσεως (δεύτερος λόγος) και μη τηρήσεως του απαιτούμενου συμβολαιογραφικού τύπου, με παράλληλη αναφορά στο κατά το άρθρο 305 ΑΚ δικαίωμα επιλογής του οφειλέτη επί διαζευκτικής ενοχής (πρώτο σκέλος τρίτου κατά σειρά λόγου), ελέγχεται, ερειδόμενη επί αναληθούς από ουσιαστική άποψη προϋποθέσεως, ως αβάσιμη. Οι διατυπούμενες στο από 19-7-1999 ιδιωτικό έγγραφο δηλώσεις των διαδίκων αναφορικά με την κατά την διάρκεια του γάμου τους περιουσιακή τους κατάσταση, αποτελούσες εξώδικη αυτών ομολογία ως προς τα εκτιθέμενα στο εν λόγω ιδιωτικό έγγραφο πραγματικά περιστατικά (ΚΠολΔ 352 § 2), ορθώς λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας και συνεκτιμήθηκαν κατ' ελεύθερη εκτίμησή τους κατά το σχηματισμό του αποδεικτικού του πορίσματος. Επομένως η προσβαλλόμενη με το δεύτερο σκέλος του τρίτου κατά σειρά λόγου αναιρετική αιτίαση από το άρθρο 559 αρ. 11 ΚΠολΔ, με την έννοια της λήψεως υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας του από 19-7-1999 ιδιωτικού εγγράφου, μη αποτελούντος κατά το αναιρετήριο επιτρεπτό αποδεικτικό μέσο, λόγω της ακυρότητας της συνολομολογηθείσης δι' αυτού συμβάσεως, ελέγχεται ως αβάσιμη. Όμοια αρνητικά αξιολογείται ως αβάσιμος, ο πέμπτος και τελευταίος κατά σειρά λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο, με αναφορά στο άρθρο 559 αρ. 11 γ' ΚΠολΔ, προσάπτεται στην προσβαλλόμενη δι' αυτής απόφαση ότι

δεν έλαβε υπόψη (α) τις κάρτες ασφαλίσεως του ΙΚΑ των εργατών... των ετών 1988-1991, από τις οποίες προκύπτει ότι οι ασφαλιζόμενοι εργάστηκαν επί (25) και (13) ημέρες αντίστοιχα και παρείχαν συνολικά (38) ημερομίσθια, με αντικείμενο εργασίας του επιχρίσεις, (β) τις... ανακεφαλαιωτικές καταστάσεις εντολών ασφαλίσεως οικονομικών και τεχνικών εργασιών του ΙΚΑ πέντε (5) διαφόρων εργατών, που αφορούν την ασφάλιση αυτών για την τοποθέτηση πλακιδίων στην οικία του αναιρεσίβλητου κατά τα από 1 έως 28-2-1994 και από 1 έως 31-8-1994 χρονικά διαστήματα και (γ) τις κοινές φορολογικές δηλώσεις των διαδίκων, από τις οποίες προκύπτει ότι για πρώτη φορά ο αναιρεσίβλητος περιέλαβε στη φορολογική του δήλωση εισοδήματα από μισθώματα κατά το οικονομικό έτος 1995, έγγραφα τα οποία επικαλέστηκε και προσκόμισε η αναιρεσείουσα προς βεβαίωση του διατυπωθέντος με τη με στοιχ. (α) αγωγή της ισχυρισμού περί αποπερατώσεως του υπογείου και ισογείου της οικίας του αναιρεσίβλητου κατά τη διάρκεια του γάμου τους, με συμβολή της κατά τούτο στην επαύξηση της περιουσίας του, θεμελιωτικού της φερόμενης δι' αυτής προς διάγνωση αξιώσεώς της. Και τούτο για τον λόγο ότι από τη βεβαίωση της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι το δικαστήριο της ουσίας κατά το σχηματισμό του αποδεικτικού του πορίσματος έλαβε υπόψη και συνεκτίμησε όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα, που επικαλούνται και προσκομίζουν νομίμως οι διάδικοι, εκτιμώμενη σε συνδυασμό προς τις λοιπές αιτιολογίες της και την ειδική αναφορά σε ορισμένα εξ αυτών, ουδεμία καταλείπεται αμφιβολία, αλλ' αντιθέτως καθίσταται αδιστάκτως βέβαιο ότι λήφθησαν υπόψη και συνεκτιμήθηκαν και τα έγγραφα στα οποία αναφέρεται η ερευνώμενη αναιρετική αιτίαση. (...).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 353/2010 (Τμ. Α1)

Ενυπόθηκη απαίτηση. Κάλυψη αυτής και του κεφαλαίου και των τόκων. Χρονικό διάστημα

των τόκων που καλύπτονται από την υποθήκη. Προϋποθέσεις καλύψεως των τόκων από την υποθήκη. Προνόμιο αυτής. Δικονομία πολιτών. Αναιρετικοί λόγοι. Παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου. Προϋποθέσεις παραδεκτού του λόγου αυτού. Αναιρείται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί παραμόρφωσε την περίληψη της εγγραφής υποθήκης ως προς την περικοπή της για την κάλυψη των τόκων. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 3011/2005 ΕφΑθ).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά το άρθρο 1289 του ΑΚ, αν το κεφάλαιο της απαίτησης που ασφαρίζεται με υποθήκη γράφηκε ως τοκοφόρο, η υποθήκη, σε οποιουδήποτε την κυριότητα και αν βρίσκεται το ακίνητο, ασφαρίζει κατά την ίδια τάξη εγγραφής και τους καθυστερούμενους τόκους ενός έτους πριν από την κατάσχεση, από οποιονδήποτε και αν ενεργήθηκε αυτή, καθώς και τους τόκους μετά την κατάσχεση έως την πληρωμή του χρέους, ή ωσότου γίνει αμετάκλητος ο πίνακας της κατάταξης. Κατά δε το άρθρο 1269 εδαφ. α' και β' του ίδιου Κώδικα, η εγγραφή της υποθήκης γίνεται πάντοτε για ορισμένη χρηματική ποσότητα και, αν στον τίτλο δεν περιέχεται ορισμένη ποσότητα, αυτός που ζητεί την εγγραφή πρέπει να την ορίσει κατά προσέγγιση. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει: α) ότι για την κάλυψη κατά την τάξη και τη σειρά της υποθήκης των τόκων του περιορισμένου χρονικού διαστήματος του άρθρου 1289 ΑΚ πρέπει η απαίτηση να έχει εγγραφεί στο βιβλίο υποθηκών ως τοκοφόρος, χωρίς να απαιτείται για την τήρηση της αρχής της δημοσιότητας να καθορίζεται και το ποσό των τόκων, αφού το ποσοστό αυτών καθορίζεται από το νόμο και β) ότι αν η υποθήκη γράφηκε για ποσό μεγαλύτερο του κεφαλαίου της ασφαλιζόμενης απαίτησης, ώστε να καλύπτονται και τόκοι αυτής, οι τόκοι δε του ανωτέρω χρονικού

διαστήματος, του άρθρου 1289 ΑΚ, προστιθέμενοι στο κεφάλαιο, υπερβαίνουν μαζί με αυτό τη χρηματική ποσότητα για την οποία έχει εγγραφεί η υποθήκη, δεν ασφαλιζονται με αυτή κατά το μέρος που υπερβαίνει το υποθηκικό όριο. Μόνο στην περίπτωση κατά την οποία, σε αρμονία με τη σύμβαση (ΑΚ 361), η υποθήκη εγγράφεται για ορισμένο χρηματικό ποσό που καλύπτει το κεφάλαιο και λοιπά συναφή κονδύλια, ταυτοχρόνως δε και πέραν του ποσού αυτού εγγράφεται τούτο και ως τοκοφόρο για εξασφάλιση των τόκων στα χρονικά πλαίσια του άρθρου 1289 ΑΚ, η υποθήκη ασφαρίζει όλους τους τόκους του προβλεπόμενου στη διάταξη αυτή χρονικού διαστήματος. Και τούτο διότι στην περίπτωση αυτή η ασφάλιση των τόκων έχει ρητά συμφωνηθεί και εγγραφεί πέραν και επί πλέον της ορισμένης χρηματικής ποσότητας για την οποία εγγράφεται η υποθήκη (ΑΠ 2/2005, ΑΠ 1843/2005, ΑΠ 400/2003, ΑΠ 52/2003, ΑΠ 115/ 2002, ΑΠ 1797/2001). Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 559 αριθ. 20 και 561§1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι, ο θεσπιζόμενος με την πρώτη από αυτές λόγος αναιρέσεως για παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου ιδρύεται όταν το δικαστήριο της ουσίας υποπίπτει σε διαγνωστικό λάθος, όταν δηλαδή αποδίδει σε αποδεικτικό, κατά την έννοια των άρθρων 339 και 432 επ. ΚΠολΔ, έγγραφο περιεχόμενο διαφορετικό από εκείνο που πράγματι έχει, ακολούθως δε καταλήγει, στηριζόμενο σε τούτο μόνο ή κυρίως σε αυτό, στην περίπτωση συνεκτιμήσεώς του με το σύνολο των αποδεικτικών μέσων, σε επιζήμιο για το διάδικο αποδεικτικό πόρισμα ως προς πράγματα που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Η παραμόρφωση μπορεί να έγινε θετικά με τη μεταβολή του κειμένου του εγγράφου ή αρνητικά με την παράλειψη χρησίμων περικοπών (ΑΠ 291/2004, ΑΠ 715/1997). Στην προκείμενη περίπτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, όπως από αυτή προκύπτει, προκειμένου να θεμελιώσει την κρίση του περί του ότι η εκ δρχ. 26.400.000 απαίτηση της αναιρεσείου-

σας-ανακόπτουσας, η οποία ήταν ασφαλισμένη με υποθήκη, δεν είχε εγγραφεί και πέραν του άνω ποσού ως τοκοφόρος για το χρονικό διάστημα του άρθρου 1289 Α.Κ. και επομένως δεν εδικαιούτο προνομιακής κατατάξεως, στηρίχθηκε κυρίως στην σε αντίγραφο, προσκομισθείσα μετ' επίκληση, από 24.10.1989 περίληψη της σ/φου Αθηνών Ν. Ψ.-Γ. για εγγραφή υποθήκης, κάτω του αντιγράφου της οποίας περιλαμβάνεται επισημείωση του Υποθηκοφύλακα Ηλιουπόλεως περί του ότι πρόκειται για ακριβές φωτοτυπικό έγγραφο «εξαχθέν εκ των βιβλίων των Υποθηκών του Υποθηκοφυλακείου Ηλιουπόλεως εκ τόμου..., αριθ. φύλλου... και εκ του συνοδεύοντος την εγγραφή υποθήκης υπ' αριθ. 144/89 της σ/φου Αθηνών Ν. Ψ.-Γ. και έτσι κατέληξε στο ευνοϊκό για τις αναιρεσίβλητες ως άνω αποτέλεσμα της μη εγγραφής της απαιτήσεως της αναιρεσείουσας πέραν του ποσού των δρχ. 26.400.000 ως τοκοφόρου για το χρονικό διάστημα του άρθρου 1289 Α.Κ. και συνακόλουθα στην απόρριψη της ανακοπής της τελευταίας. Στην κρίση του όμως αυτή το Εφετείο κατέληξε παραμορφώνοντας το περιεχόμενο του προαναφερόμενου εγγράφου του οποίου παρέλειψε να αναγνώσει την αναγραφόμενη στην πιο πάνω και από 24.10.1989 περίληψη εγγραφής υποθήκης χρήσιμη περικοπή ότι η υποθήκη των 26.400.000 δρχ. «εγγράφεται σε ασφάλεια της απαιτήσεως της αναιρεσείουσας από το κεφάλαιο του δανείου, τα χρεώλυτρα, τους συμβατικούς τόκους, τους τόκους υπερημερίας και ανατοκισμού πέραν του άρθρου 1289 Α.Κ., κατά ρητή συμφωνία των συμβαλλομένων, τα έξοδα του δανείου, τα δικαστικά και τα έξοδα εκτέλεσης, τα έξοδα πυρασφάλισης, σεισμασφάλισης και λοιπών ασφαλιστικών καλύψεων, οποιουσδήποτε φόρους, τέλη και εισφορές που βαρύνουν ή θα επιβληθούν στο δάνειο και στην εξυπηρέτησή του με τους τόκους υπερημερίας και ανατοκισμού». Κατόπιν τούτου, και αφού το Εφετείο στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στο έγγραφο αυτό για να καταλήξει στο αποδεικτικό του πόρισμα

πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος ο δεύτερος από τον αριθ. 20 του άρθρου 559 ΚΠολΔ λόγος αναιρέσεως, να αναιρεθεί σύμφωνα με αυτόν η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση στο Εφετείο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση αφού είναι δυνατή η συγκρότησή του από άλλους δικαστές (άρθ. 580 § 3 ΚΠολΔ), παρεκούσης εντεύθεν της έρευνας του πρώτου αναιρετικού λόγου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την ως άνω 3011/2005 απόφαση του Εφετείου Αθηνών. Παραπέμπει την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο πιο πάνω Εφετείο, συντιθέμενο από άλλους δικαστές. Και καταδικάζει τις αναιρεσιβλήτες στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσεύσεως, την οποία ορίζει σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 381/2010 (Τμ. Γ')

Δικονομία πολιτική. Αναιρετική δίκη. Προϋποθέσεις παραδεκτού της συζητήσεως της Έκτακτης χρησικτησίας. Προϋποθέσεις κτήσεως της κυριότητας με τον τρόπο αυτόν. Ο χρησιδεσπόζων συνυπολογίζει στο χρόνο της δικής του νομής και τη νομή του δικαιοπαρόχου του. Πράξεις που συνιστούν την άσκηση της νομής επί ακινήτου. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 219/2008 ΕφΠατρών).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 576 ΚΠολΔ, εάν κατά τη συζήτηση της αναιρέσεως δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος κάποιος από τους διαδίκους, ο Άρειος Πάγος ερευνά αυτεπαγγέλτως αν ο απολιπόμενος διάδικος επέσπευσε εγκύρως τη συζήτηση, οπότε συζητεί την υπόθεση σαν να ήταν παρόντες οι διάδικοι, ή, αν τη συζήτηση επέσπευσε ο αντίδικος

του απολιπόμενου διαδίκου, οπότε εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα. Αν η κλήση για τη συζήτηση δεν επιδόθηκε νόμιμα ή εμπρόθεσμα ο Άρειος Πάγος κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση και η υπόθεση επαναφέρεται για συζήτηση με νέα κλήτευση, αν δε στη δίκη μετέχουν περισσότεροι διάδικοι και δεν κλητεύθηκε κάποιος από αυτούς η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη για όλους. Στην αντίθετη περίπτωση προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία εκείνου που έχει κλητευθεί. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τις .../12-1-2009 και .../29-4-2009 εκθέσεις επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθηνών..., αντίγραφο της αίτησης αναίρεσης, με πράξη ορισμού δικασίμου και κλήση προς συζήτηση για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, επιδόθηκε νομίμως και εμπροθέσμως με επιμέλεια των αναιρεσιβλήτων στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για την άγνωστη διαμονής ενδέκατη των αναιρεσιβλήτων Ψ11, συγχρόνως δε δημοσιεύτηκε περίληψη του δικογράφου που κοινοποιήθηκε σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, όπως προκύπτει από τα φύλλα της 30-4-2009 των εφημερίδων... .., σύμφωνα προς τα συνδυασμένα άρθρα 134 παρ. 1, 135 παρ.1 και 136 παρ.1 ΚΠολΔ. Επίσης, από τις .../13-7-2009 και .../31-7-2009 εκθέσεις επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Κεφαλληνίας... και της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Πάτρας..., αντίστοιχα, με τις κάτω από αυτές από 13-7-2009, 14-7-2009 και 31-7-2009, 31-7-2009 αποδείξεις παραλαβής εγγράφου και βεβαιώσεις, αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 128 παρ. 4 εδ. β' και γ' ΚΠολΔ, καθώς και από την 6436/31-7-2009 έκθεση επίδοσης της ως άνω δικαστικής επιμελήτριας..., προκύπτει ότι αντίγραφο της αίτησης αναίρεσης, με πράξη ορισμού δικασίμου και κλήση προς συζήτηση για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, επιδόθηκε νομίμως και εμπροθέσμως με επιμέλεια των αναιρεσιβλήτων στους έκτο, δωδέκατη και έβδομη

των αναιρεσιβλήτων Ψ6, Ψ12 θυγατέρα Χ1 και Ψ7, αντίστοιχα. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις ως άνω εκθέσεις επιδόσεως, καθώς και από τις ..., .../13-7-2009 και .../14-7-2009 εκθέσεις επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Κεφαλληνίας... ο απολιπόμενος ένατος αναιρεσιβλήτος Ψ9 είναι μεταξύ αυτών που επισπεύδουν εγκύρως τη συζήτηση. Επομένως, εφόσον οι ανωτέρω πέντε αναιρεσιβλήτοι δεν εμφανίστηκαν κατά την δικάσιμο αυτή και κατά την εκφώνηση της υποθέσεως από τη σειρά του πινακίου, ούτε κατέθεσαν δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 ΚΠολΔ, πρέπει να προχωρήσει η συζήτηση παρά την απουσία τους, σαν να ήταν αυτοί παρόντες (άρθρο 576 παρ. 2 ΚΠολΔ).

Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 1045 ΑΚ, εκείνος που έχει στη νομή του για μια εικοσαετία πράγμα κινητό ή ακίνητο γίνεται κύριος αυτού με έκτακτη χρησικτησία, κατά δε το άρθρο 974 του ίδιου Κώδικα όποιος απέκτησε τη φυσική εξουσία πάνω στο πράγμα (κατοχή) είναι νομέας, αν ασκεί την εξουσία αυτή με διάνοια κυρίου. Με τις διατάξεις αυτές για την κτήση της κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία απαιτείται άσκηση νομής επί συνεχή εικοσαετία με τη δυνατότητα εκείνου που απέκτησε τη νομή του πράγματος με καθολική ή με ειδική διαδοχή να συνυπολογήσει στο χρόνο της δικής του νομής και το χρόνο νομής του δικαιοπαρόχου του κατ' άρθρο 1051 ΑΚ. Άσκηση νομής, προκειμένου για ακίνητο, συνιστούν εμφανείς υλικές ενέργειες επάνω σ' αυτό που προσιδιάζουν στη φύση και τον προορισμό του, με τις οποίες εκδηλώνεται η βούληση του νομέα να το εξουσιάζει. Εξάλλου, κατά το άρθρο 559 αρ.19 του ΚΠολΔ, ιδρύεται λόγος αναίρεσης και αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Έλλειψη νόμιμης βάσης, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, υπάρχει όταν από το αιτιολογικό της απόφασης, που συνιστά την ελάσ-

σωνα πρόταση του δικανικού συλλογισμού, δεν προκύπτουν κατά τρόπο πλήρη, σαφή και χωρίς αντιφάσεις, τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία σύμφωνα με το νόμο είναι αναγκαία για την κρίση στη συγκεκριμένη περίπτωση ότι συντρέχουν οι όροι της διάταξης που εφαρμόστηκε ή ότι δε συντρέχουν οι όροι της εφαρμογής της. Ιδρύεται, δηλαδή, ο λόγος αυτός, όταν από τις παραδοχές της απόφασης δημιουργούνται αμφιβολίες για το αν παραβιάστηκε ή όχι ορισμένη ουσιαστική διάταξη νόμου. Αναφέρεται ο λόγος αυτός σε πλημμέλειες αναγόμενες στη διατύπωση του αποδεικτικού πορίσματος και δεν ιδρύεται όταν υπάρχουν ελλείψεις αναγόμενες στην εκτίμηση των αποδείξεων και ειδικότερα στην ανάλυση, στάθμιση και αιτιολόγηση του πορίσματος που έχει εξαχθεί από αυτές, αρκεί τούτο να εκτίθεται σαφώς, πλήρως και χωρίς αντιφάσεις. Ως ζητήματα, τέλος, των οποίων η μη αιτιολόγηση ή η αιτιολόγηση κατά τρόπο ανεπαρκή ή αντιφατικό στερεί από την απόφαση τη νόμιμη βάση, νοούνται μόνο οι ισχυρισμοί που έχουν αυτοτελή ύπαρξη, που τείνουν δηλαδή στη θεμελίωση ή κατάλυση του δικαιώματος που ασκήθηκε, είτε ως επιθετικό είτε ως αμυντικό μέσο, όχι όμως και τα πραγματικά ή νομικά επιχειρήματα που συνεχονται με την αξιολόγηση και στάθμιση των αποδείξεων, για τα οποία η έλλειψη ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας δεν ιδρύει λόγο αναίρεσης (ΟΛΑΠ 24/1992). Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, αναφορικά με την ένδικη τριτανακοπή των ήδη αναιρεσειόντων κατά της 866/2005 αποφάσεως του Εφετείου Πατρών, με την οποία ζητούσαν να αναγνωριστούν συγκύριοι του αναφερόμενου ακινήτου κατά ποσοστό 1/6 εξ αδιαιρέτου ο καθένας τους με έκτακτη χρησικτησία, την ένδικη αναγνωριστική αγωγή των 1ου έως 8ου των ήδη αναιρεσιβλήτων και την ασκηθείσα πρόσθετη παρέμβαση υπέρ των ως άνω εναγόντων εκ μέρους των ένατου και δέκατου των αναιρεσιβλήτων, δέχτηκε, κατά την ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του, τα ακό-

λουθα πραγματικά περιστατικά: Το επίδικο είναι αγροτεμάχιο, εμβαδού 2.248 τ.μ. ευρισκόμενο στη θέση «...» της περιοχής... του Δήμου... . Αρχικός κύριος του ακινήτου αυτού ήταν ο ΒΒ, ο οποίος κατοικούσε στην Αυστραλία μαζί με τη σύζυγό του Ψ11. Ο ΒΒ διατηρούσε φιλικές σχέσεις με την οικογένεια του 2ου εναγομένου Χ1 και το 1980 με την.../1981 πράξη του Συμβ/φου Αργοστολίου Π. Μ. τον διόρισε πληρεξούσιο, του παρείχε δε και την ειδική εντολή «... όπως επιβλέπει και επιστατεί το χωράφιόν του (επίδικο) μετά των εντός αυτού υπαρχόντων ελαιοδένδρων... και με το δικαίωμα να συλλέγει τον καρπόν των εντός αυτού υπαρχόντων ελαιοδένδρων...». Το 1981 με το .../1981 πωλητήριο συμβόλαιο της Συμβ/φου Αργοστολίου Ν. Ρ. - Κ., που μετεγράφη νομίμως, ο ΒΒ μεταβίβασε το 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου στη θυγατέρα του Χ1, Ψ12 (1η εναγομένη), η οποία έτσι κατέστη συγκυρία αυτού κατά το ως άνω ποσοστό. Οι 2ος, 3η και 4ος εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι το 1982 ο ΒΒ τους πώλησε άτυπα το υπόλοιπο 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου αντί τιμήματος 2.000.000 δρχ., έναντι του οποίου του κατέβαλαν το ποσό των 1.000.000 δρχ. και το υπόλοιπο εξοφλήθηκε τμηματικά μέχρι τα μέσα του 1985 και ότι έκτοτε νέμονται και κατέχουν το επίδικο κατά το ποσοστό συγκυριότητάς τους (1/6 εξ αδιαιρέτου ο καθένας) γενόμενοι συγκύριοι αυτού κατά το ποσοστό αυτό με έκτακτη χρησικτησία. Τον ισχυρισμό αυτό συνομολογεί και η 1η εναγομένη καθώς η τριτανakoπή, που είναι κόρη των 1ου και 2ης και αδελφή του 3ου τριτανakoπτοντος. Οι εναγόντες αρνούνται τον ως άνω ισχυρισμό των 2ου, 3ης και 4ου των εναγομένων επικαλούμενοι ιδίαν συγκυριότητα επί του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου κατά τα αναφερόμενα ποσοστά εκ της κληρονομικής διαδοχής του ΒΒ και εξ αγοράς ο 10ς ενάγων. Ο ΒΒ είχε συμφωνήσει τον Σεπτέμβριο 1982 με τον 2ο εναγόμενο προφορικά την εκμίσθωση για αόριστο χρόνο του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου, έναντι συνολικού μισθώματος 120.000

δρχ. για δύο χρόνια, από 1- 12-1982 μέχρι 1-12-1984. Στη συνέχεια όμως δημιουργήθηκαν προβλήματα στις σχέσεις των ανωτέρω, με συνέπεια το 1984 ο ΒΒ να διορίσει πληρεξούσιό του τον ΑΑ με το .../22-3-1984 πληρεξούσιο του Διευθύνοντος το Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην... της Αυστραλίας, ανακαλώντας το προηγούμενο ως άνω πληρεξούσιο προς τον 2ο εναγόμενο. Ειδικότερα, το 1984 οι 1η (συγκυρία του επιδίκου κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου) και ο 2ος εναγόμενος άσκησαν ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αργοστολίου την από 13-9-1984 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, με την οποία, αφού εξέθεταν ότι ο ΒΒ είναι συγκύριος του επιδίκου κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου, ζητούσαν να αναγνωρισθεί προσωρινά η 1η εναγομένη συννομέας του επιδίκου κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου και ο 2ος προσωρινά νομέας και κάτοχος κινητών πραγμάτων που ευρίσκοντο μέσα στην οικία του επιδίκου. Επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η 100/1984 απόφαση του ως άνω Δικαστηρίου, η οποία δέχθηκε την επικαλούμενη από τους αιτούντες ύπαρξη μισθώσεως του ποσοστού του ΒΒ στον 2ο εναγόμενο και τον ανεγνώρισε προσωρινό νομέα και κάτοχο των κινητών πραγμάτων. Στη συνέχεια οι αιτούντες (ήδη 1η και 2ος εναγόμενοι) άσκησαν την από 4.1.1985 έφεση κατά της ως άνω αποφάσεως ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας. Επί της εφέσεως αυτής εκδόθηκε η 82/1985 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας, η οποία δέχθηκε τα περί υπάρξεως σχέσεως μισθώσεως μεταξύ των τότε διαδίκων όσον αφορά το 1/4 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου και κατά τα λοιπά απέρριψε την έφεση (ως προς τα κινητά). Περαιτέρω, ο 2ος εναγόμενος άσκησε κατά του ΒΒ την από 7-1-1985 αγωγή παραδόσεως μισθίου, με την οποία, αφού εκθέτει τη σύναψη της ως άνω συμβάσεως μισθώσεως του εξ αδιαιρέτου ποσοστού του εκμισθωτή επί του επιδίκου, την καταβολή του μισθώματος για την προαναφερθείσα διετία (120.000 δρχ.) καθώς και την καταβολή ποσού 40.175 δρχ. που αφορά την επόμενη διετία και

την αντισυμβατική εκμίσθωση ολοκλήρου του επιδίκου από τον ΒΒ στον ΓΓ, ζητεί να αναγνωρισθεί ότι τυγχάνει μισθωτής του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος (ΒΒ) να του παραδώσει τη χρήση του μισθίου. Τα αναφερόμενα στα ανωτέρω δικόγραφα αποτελούν εξώδικη ομολογία του 2ου εναγομένου περί του ότι κατά τον ως άνω χρόνο (Σεπτέμβριος 1982 - Ιανουάριος 1985) υπήρχε ενεργός σύμβαση μισθώσεως του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου μεταξύ αυτού ως μισθωτή και του ΒΒ ως εκμισθωτή, καθώς επίσης και ρητή άρνησή του ότι ήταν συννομέας (μαζί με την 1η εναγομένη) αυτού. Στην .../1985 ένορκη βεβαίωση ενώπιον του συμβολαιογράφου Αργοστολίου Γ. Α., που δόθηκε από τον ΔΔ, ύστερα από αίτηση του 2ου εναγομένου, αναφέρεται ότι ο τελευταίος είχε ανακοινώσει στον ενόρκως βεβαιώσαντα ότι είχε μισθώσει από τον ΒΒ το άλλο μισό οικοπέδο σπίτι για να το εκμεταλλεύεται με τουρίστες. Στις 28-5-1986 η 3η εναγομένη ενεργώντας ως πληρεξούσια της κόρης της 1ης εναγομένης, που είχε διορισθεί προσωρινή διαχειρίστρια του κοινού επιδίκου ακινήτου με την 198/1985 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας, εκμίσθωσε στον ΕΕ το ποσοστό εξ αδιαιρέτου της θυγατέρας της. Στο με την ως άνω ημερομηνία ιδιωτικό συμφωνητικό αναφέρεται «... του κοινού ακινήτου, ανήκοντος κατά συγκυριότητα, σύννομη και συγκατοχή κατ' ισομοιρίαν και εξ αδιαιρέτου στους Ψ12 και ΒΒ...». Ύστερα από αίτηση του ΒΒ εκδόθηκε η 312/1986 απόφαση του Μον/λούς Πρωτ/κείου Κεφαλληνίας, με την οποία αντικαταστάθηκε η 1η εναγομένη από προσωρινή διαχειρίστρια του κοινού ακινήτου και διορίσθηκε προσωρινός διαχειριστής ο μη διάδικος ΣΤ. Ο τελευταίος και ο ΒΒ άσκησαν κατά της προηγούμενης προσωρινής διαχειρίστριας 1ης εναγομένης την από 7-7-1987 αγωγή λογοδοσίας, επί της οποίας εκδόθηκε η 26/1988 απόφαση του ιδίου ως άνω Δικαστηρίου που την έκαμε δεκτή και υποχρέωσε σε λογοδοσία την πρώτη εναγομένη. Στις 1-12-1987

κατά τη συζήτηση της ως άνω αγωγής, εξετασθείσα ως μάρτυρας η ήδη 3η εναγομένη (μητέρα της 1ης εναγομένης) κατέθεσε «Υπάρχει εντολή στην κόρη μου να νοικιάσει το σπίτι και να δίνει το 1/2 νοίκι στον ΒΒ. Η Ψ12 είναι ιδιοκτήτρια στο 1/2 σπίτι και στο άλλο 1/2 είναι ιδιοκτήτης ο Ν...». Στις 29-3-1989 ενώπιον του Τριμελούς Πλημ/κείου Κεφαλληνίας, όπου εκδικαζόταν κατηγορία επικίνδυνης σωματικής βλάβης, εξουβρίσεως, βλασφημίας κ.λπ. κατά του ΣΤ (πληρεξουσίου του ΒΒ), του προαναφερθέντος ΓΓ κ.ά, ο 2ος εναγόμενος παριστάμενος ως πολιτικώς ενάγων κατέθεσε «...Το μισό σπίτι ανήκει στην κόρη μου και το άλλο μισό στον ΒΒ», ενώ και η 3η εναγομένη κατέθεσε «...Εμείς είμαστε μέσα στις 31/8 (1984) γιατί το είχαμε νοικιάσει εμείς το μισό που ανήκει στον ΒΒ. Το άλλο μισό ανήκει στην κόρη μου». Η 1η εναγομένη λαμβάνοντας θέση επί της από 11-11-1994 αγωγής διανομής που άσκησε η σύζυγος του ΒΒ, Ψ11, και κατ' αυτής, δεν αρνήθηκε με τις προτάσεις της ειδικά τη συγκυριότητα του ανωτέρω, ούτε επικαλέσθηκε συγκυριότητα επί του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου των εναγομένων γονέων της και του αδελφού της (2ου, 3ης και 4ου εναγομένων).

Μάλιστα η αυτή 1η εναγομένη με τις από 13-2-2001 προτάσεις της επί της ίδιας δίκης ισχυρίσθηκε ενώπιον του Πολ/λούς Πρωτ/κείου Κεφαλληνίας ότι με βάση το από 16-2-1986 ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ αυτής και του ΒΒ και τη νομή ολοκλήρου του επιδίκου για διάστημα μεγαλύτερο της 20ετίας κατέστη αυτή αποκλειστική κυρία του επιδίκου με έκτακτη χρησιμότητα, ενώ ήδη ισχυρίζεται, εντελώς αντιφατικά, ότι συγκύριοι του επιδίκου είναι οι λοιποί εναγόμενοι. Η 3η εναγομένη στην 13/2000 ένορκη βεβαίωσή της ενώπιον της Ειρηνοδίκη Αργοστολίου κατέθεσε «Κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας του αιτούντος (Χ1- 2ου εναγομένου) με την Ψ11... στην... Αυστραλίας μας δήλωσε ότι παραιτείται από το μερίδιο που της ανήκει από το ακίνητο στον... στη θέση «...» και δέχθηκε να υπογράψει επίσημο έγγραφο στην

Αυστραλία το οποίο και θα στείλει στον αιτούντα (2ο εναγόμενο) και το παραχωρεί από εδώ και στο εξής στην Ψ12 με όλα τα δικαιώματά του όσο ζει και μετά τον θάνατό της... Από την κατάθεση αυτή προκύπτει ότι οι 2ος (αιτών) και η 3η εναγόμενη συνομολογούν την ύπαρξη δικαιώματος επί του επιδικίου της χήρας του ΒΒ. Αν είχε μεσολαβήσει η επικαλούμενη άτυπη μεταβίβαση του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδικίου το 1982 στους 2ο, 3η και 4ο των εναγομένων, αλλά και η ύπαρξη του κατωτέρω αναφερομένου ιδιωτικού συμφωνητικού από 16-2-1986 περί πώλησεως του επιδικίου, δεν θα υπήρχε λόγος να ζητήσουν από την χήρα του ΒΒ να παραιτηθεί από το μερίδιό της και μάλιστα όχι υπέρ των εναγομένων αυτών, φερομένων ως αγοραστών, αλλά υπέρ της κόρης τους Ψ12 (1ης εναγομένης).

Συνεχίζει δε το Εφετείο, ότι έτσι αποδεικνύεται πλήρως ότι οι 2ος, 3η και 4ος εναγόμενοι ουδέποτε υπήρξαν συννομείς του επιδικίου κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου, αφού οι ίδιοι (ειδικότερα ο 2ος και η 3η) συνομολογούν ότι συγκύριος και συννομέας του επιδικίου κατά το ποσοστό αυτό ήταν ο ΒΒ και ότι μόνο δικαίωμα κατοχής από τη μισθωτική σχέση είχε ο 2ος εναγόμενος, ενώ και η 1η εναγομένη ουδέποτε μέχρι το 2001 αμφισβήτησε τη συγκυριότητα του ΒΒ επί του επιδικίου. Οι εναγόμενοι για να στηρίξουν τον ισχυρισμό τους επικαλούνται και προσκομίζουν ένα ιδιωτικό έγγραφο με ημερομηνία 16-2-1986 που φέρεται ότι καταρτίστηκε μεταξύ του ΒΒ και των εναγομένων, το δε γνήσιο της υπογραφής του ΒΒ φέρεται να έχει θεωρηθεί από τον Πρόξενο της Ελλάδας στην... την 13-3-1987. Με το έγγραφο αυτό ο ανωτέρω φέρεται να μεταβιβάζει στους ως άνω εναγομένους το ποσοστό συγκυριότητάς του στο επίδικο «...με αντάλλαγμα την εξόφληση του χρηματικού ποσού ως δάνειο που του δόθηκε και την κατά διαστήματα δωρεάν φιλοξενία που του παρασχέθηκε στην οικία του Χ1 και τον δωρεάν σιτισμό του στο μαγειρείο του στη... .., καθώς επίσης μεταβιβάζεται εκτός των παρα-

πάνω διότι κατείχαν και την χρησικτησία από παλαιότερων χρόνων...». Το περιεχόμενο του ως άνω εγγράφου, του οποίου τη γνησιότητα αμφισβητούν οι ενάγοντες, όχι μόνο δεν επιβεβαιώνεται από τα προαναφερθέντα στοιχεία, αλλά αντίθετα έρχεται σε πλήρη διάσταση με αυτά. Η διάσταση αυτή αφορά τόσο την ύπαρξη της επικαλούμενης συμφωνίας καθ' εαυτήν, όσο και την άσκηση νομής και συνακόλουθα κτήση της κυριότητας με χρησικτησία. Τούτο διότι είναι δεδομένο, που προκύπτει από τα ανωτέρω έγγραφα, ότι, μεταξύ των φερομένων ως συμβληθέντων στην συμφωνία, από το 1983 μέχρι την φερομένη ως ημερομηνία συντάξεως του συμφωνητικού (16-2-1986), αλλά και μέχρι την ημερομηνία της φερομένης θεωρήσεως του γνησίου της υπογραφής του ΒΒ (13-3-1987), υπήρχε συνεχής δικαστική διαμάχη, αφού είχαν ασκηθεί οι προαναφερθείσες από 13-9-1984 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, από 4-1-1985 έφεση, η από 7-1-1985 αγωγή και η από 28-5-1986 αγωγή, ενώ εκκρεμούσε σε βάρος του ΒΒ μήνυση των 2ου και 3ης των εναγομένων για ηθική αυτουργία σε αυτοδικία, πράξη που εφέρετο ότι την διέπραξε το 1984, μετά δε από μικρό χρονικό διάστημα ασκήθηκε η από 7-7-1987 αγωγή. Σημειώνεται ότι και κατά την εκδίκαση της ποινικής υποθέσεως την 29-3-1989, τόσο ο 2ος όσο και η 3η εναγομένη κατέθεσαν ότι ο ΒΒ διέπραξε τις πράξεις της ηθικής αυτουργίας για τις οποίες κατηγορείτο. Η σχέση αυτή των ανωτέρω οπωσδήποτε δεν συνάδει με σχέση ανθρώπων που έχουν προέλθει σε συμφωνία πώλησεως ακινήτου και μάλιστα άτυπης, για το οποίο έχουν την οξεία αυτή δικαστική διαμάχη, η οποία συνεχίστηκε και μετά την φερομένη άτυπη πώληση (δύο αγωγές, ποινική δίκη). Περαιτέρω, συνεχίζει το Εφετείο, αυτό που κατέθεσε ο μάρτυρας των εναγομένων... ότι το καλοκαίρι του 1980 ή 1981 ήταν παρών, όταν ο 2ος εναγόμενος έδωσε προκαταβολή στον ΒΒ 400.000 δρχ. για την αγορά του (ετέρου) 1/2 του επιδικίου οφείλεται σε σύγχυση του μάρτυρα. Συγκεκριμένα, και πέ-

ραν από το ότι οι ίδιοι οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η άτυπη συμφωνία έγινε τις αρχές του 1982, οπότε δόθηκε και η προκαταβολή και όχι τον χρόνο που αναφέρει ο μάρτυρας. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω είναι σαφές ότι όλοι οι μάρτυρες αναφέρονται στη συμφωνία και καταβολή προκαταβολής για την αγορά του 1/2 του επιδίκου στο όνομα της 1ης εναγομένης Ψ12, η οποία πράγματι έγινε το 1981 και όχι στην αγορά του άλλου ημίσεως του επιδίκου. Τούτο έγινε δεκτό και με την 491/1994 απόφαση του Εφετείου Πατρών η οποία έκρινε, μετά από έφεση κατά της 128/1990 αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας επί της από 19-9-1983 αγωγής του ΒΒ περί ακυρώσεως της πωλήσεως του 1/2 του επιδίκου προς την 1η εναγομένη. Μάλιστα οι μεν 2ος και 3η εναγόμενοι συνομολογούν τη συγκυριότητα του ΒΒ σε όλα τα δικόγραφα, στις ένορκες καταθέσεις τους, μισθωτήριο κ.λπ., χωρίς ποτέ, μέχρι τουλάχιστον το 1989, να κάνουν λόγο για ύπαρξη άτυπης πωλήσεως και σύννομης στο επίδικο εκ μέρους τους από το 1982, ενώ και το έτος 2000 ακόμη η 3η εναγομένη στην ένορκη κατάθεσή της δεν κάνει λόγο για άτυπη πώληση ή σύννομή στο επίδικο, αλλά για παραίτηση της Ψ11 από το μερίδιό της και μάλιστα όχι υπέρ των 2ου, 3ης και 4ου των εναγομένων, που διεκδικούν τη συγκυριότητα του 1/2 του επιδίκου, αλλά υπέρ της 1ης εναγομένης. Αλλά και η τελευταία στην .../1992 δήλωσή της ενώπιον του Συμβ/φου Αργοστολίου Π. Κ. δήλωσε ότι είναι συγκυρία του επιδίκου κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου, ενώ και μέχρι το 2001 στα δικόγραφά της, που προαναφέρθηκαν, ουδέποτε έκαμε λόγο για σύννομή των λοιπών εναγομένων-συγγενών της, η οποία αν υπήρχε είχε κάθε συμφέρον να την επικαλεσθεί. Ακόμη όμως και το 2001 η 1η εναγομένη κάνει λόγο για νομή και χρησικτησία εκ μέρους της και όχι εκ μέρους των άλλων εναγομένων.

Εξάλλου και σε κάθε περίπτωση, η ενέργεια από τους 2ο και 3η, κυρίως, των εναγομένων υλικών πράξεων στο επίδικο (εκμίσθωση σε τρι-

τους, καθαρισμός, φύτευση δένδρων, μικροεπισκευές κ.λπ.) αφ' ενός μεν δικαιολογείται από το γεγονός ότι ο 2ος εναγόμενος ήταν μισθωτής του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου και ότι τις ενεργούσαν για λογαριασμό της συγκυρίας-κόρης τους, η οποία για ένα διάστημα μάλιστα είχε διορισθεί προσωρινή διαχειρίστρια του κοινού ακινήτου και της οποίας πληρεξούσια ήταν η 3η εναγομένη, αφετέρου δε δεν μπορούσε να οδηγήσει σε κτήση της συννομής, αφού από τους εναγομένους έλειπε το βουλευτικό στοιχείο (*animus*), ήτοι η ενέργεια των πράξεων αυτών με διάνοια συγκυρίου. Και αν ακόμη όμως ενεργούσαν τις υλικές αυτές πράξεις με διάνοια συγκυρίου μετά το 1989 (μέχρι τότε συνομολογούν στα δικόγραφα και στις καταθέσεις τους τη συγκυριότητα του ΒΒ), τότε και πάλιν δεν θα μπορούσαν να γίνουν συγκύριοι του επιδίκου με έκτακτη χρησικτησία, αφού από το 1989 μέχρι την άσκηση της κρινομένης αγωγής (2006) δεν είχε παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο της 20ετίας. Ο ΒΒ απεβίωσε στις 2-11-1990 και κληρονομήθηκε από τη σύζυγό του κατά ποσοστό 18/36, από την αδελφή του ΖΖ κατά τα 6/36, τους 4ο και 5ο των εναγόντων, ανηψιούς του-τέκνα της προαποβιώσασας αδελφής του ΘΘ κατά ποσοστό 3/36 από τον καθένα και τους 6ο, 7η και 8ο των εναγόντων ανηψιούς του-τέκνα του προ αποβιώσαντος αδελφού του ΗΗ κατά ποσοστό 2/36 από τον καθένα. Οι ανωτέρω αποδέχθηκαν την κληρονομιά, η μεν σύζυγος του με την .../1994 πράξη της Συμβ/φου Αργοστολίου Ε.-Μ. Κ., που μετεγράφη νόμιμα και οι λοιποί συγκληρονόμοι με την μεταγραφή του .../1994 πιστοποιητικού περί μη αποποιήσεως του Γραμματέα του Πρωτοδικείου Αθηνών μαζί με την από 11-11-1994 έκθεση περιγραφής του κληρονομαιού ακινήτου (επιδίκου) και έτσι κατέστησαν συγκύριοι του 1/2 εξ αδιαιρέτου του επιδίκου κατά τα ως άνω ποσοστά όλου δε του ακινήτου κατά 18/72 εξ αδιαιρέτου η σύζυγός του, κατά 6/72 εξ αδιαιρέτου η ΖΖ, κατά 3/72 εξ αδιαιρέτου οι 4ος και 5ος των εναγόντων και κατά 2/72 εξ αδιαιρέ-

του οι 6ος, 7η και 8ος των εναγόντων. Στις 5-10-2003 απεβίωσε η ΖΖ που κληρονομήθηκε εξ αδιαθέτου από τους 2η και 3η των εναγόντων, οι οποίοι αποδέχθηκαν την κληρονομιά της με την .../2004 πράξη της ίδιας ως άνω Συμβ/φου που μεταγράφηκε νομίμως και κατέστησαν συγκύριοι του επιδικίου κατά ποσοστό 3/72 εξ αδιαιρέτου η καθεμία. Στην συνέχεια η Ψ11 μεταβίβασε, λόγω πωλήσεως, στον 1ο ενάγοντα το ως άνω εξ αδιαιρέτου ποσοστό της επί του επιδικίου με το .../2005 συμβόλαιο της αυτής Συμβ/φου που μετεγράφη νομίμως και έτσι ο 1ος ενάγων κατέστη συγκύριος του επιδικίου κατά ποσοστό 18/72 εξ αδιαιρέτου. Με βάση τις πραγματικές αυτές παραδοχές το Εφετείο έκρινε ότι οι τριτανακόπτοντες-αναιρεσειόντες και οι δικαιοπάροχοί τους δεν άσκησαν πράξεις νομής στο επίδικο με διάνοια κυρίου και συνακόλουθα δεν απέκτησαν την κυριότητα του επιδικίου ακινήτου με έκτακτη χρησικτησία κατά τα αναφερόμενα ποσοστά, ότι η πρώτη εναγόμενη και ήδη δωδέκατη των αναιρεσιβλήτων Ψ12 κατέστη κυρία του επιδικίου κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου το έτος 1981 με αγορά από τον αρχικό κύριο αυτού ΒΒ και ότι οι ενάγοντες έγιναν συγκύριοι του υπόλοιπου 1/2 εξ αδιαιρέτου, κατά τα αναφερόμενα ποσοστά, από κληρονομική διαδοχή του ως άνω αρχικού κυρίου, κατόπιν δε τούτου απέρριψε την τριτανακοπή και επικύρωσε την εκκληθείσα πρωτόδικη απόφαση, που έκρινε όμοια και απέρριψε την έφεση των αναιρεσειόντων. Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν στέρησε την απόφασή του νόμιμης βάσης, διότι διέλαβε σ' αυτή πλήρεις, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες ως προς τα ουσιώδη ζητήματα ότι οι τριτανακόπτοντες δεν άσκησαν πράξεις νομής με διάνοια κυρίου στο επίδικο ακίνητο από το έτος 1982 και αν ακόμη ενεργούσαν υλικές πράξεις νομής με διάνοια συγκυρίου μετά το έτος 1989 «και πάλι δεν θα μπορούσαν να γίνουν συγκύριοι του επιδικίου με έκτακτη χρησικτησία, διότι από το 1989 μέχρι την άσκηση της αγωγής το 2006 δεν είχε παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαε-

τίας». Οι αιτιολογίες αυτές επιτρέπουν τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής των ουσιαστικού δικαίου διατάξεων των άρθρων 1045, 974 και 1051 ΑΚ, που εφάρμοσε. Επομένως, οι τέταρτος και έβδομος, κατά το δεύτερο μέρος του, λόγοι της κύριας αναίρεσης και ο τρίτος πρόσθετος λόγος από το άρθρο 559 αριθ. 19 ΚΠολΔ, με τους οποίους οι αναιρεσειόντες υποστηρίζουν τα αντίθετα, είναι αβάσιμοι.

Επειδή, κατά το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται και όταν το δικαστήριο της ουσίας δεν έλαβε υπόψη του αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 270 παρ. 2 εδ. γ' του ΚΠολΔ, όπως τούτο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 2915/2001 και ισχύει από 1-1-2002 σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2943/2001, τα δικαστήρια της ουσίας (πρωτοβάθμια ή Εφετεία), όταν δικάζουν κατά την τακτική διαδικασία που προβλέπεται από το εν λόγω άρθρο, λαμβάνουν υπόψη τους κατά τη συζήτηση της υποθέσεως και ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον του Ειρηνοδίκη ή του συμβολαιογράφου ή του προξένου μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Έτσι, απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτίμηση των ενόρκων βεβαιώσεων από το δικαστήριο της ουσίας αποτελεί η λήψη τους μετά από προηγούμενη πριν από δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες κλήτευση του αντιδίκου του διαδίκου που τις επικαλείται και τις προσκομίζει, ο οποίος και υποχρεούται στην επίκληση και απόδειξη της κλητεύσεως, εκτός αν ο αντίδικός του παραστάθηκε κατά τη λήψη της ένορκης βεβαιώσεως. Το δικαστήριο οφείλει να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως τη νομιμότητα της κλητεύσεως του αντιδίκου, γιατί η έλλειψή της έχει ως συνέπεια ότι η ένορκη βεβαίωση δεν είναι απλώς άκυρη, αλλά ανύπαρκτη ως αποδεικτικό μέσο και επομένως αν το δικαστήριο της ουσίας λάβει υπό-

ψη του ένορκη βεβαίωση χωρίς να έχει νομίμως κλητευθεί ο αντίδικος (που δεν παρέστη κατά τη λήψη της), λαμβάνει υπόψη του ανεπίτρεπτο από το νόμο αποδεικτικό μέσο. Κατά δε το άρθρο 143 παρ. 1 ΚΠολΔ που ορίζει ότι ο δικαστικός πληρεξούσιος που διορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 96 (δηλαδή είτε με συμβολαιογραφική πράξη είτε με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση) είναι αυτοδικαίως και αντίκλητος για όλες τις επιδόσεις που αναφέρονται στη δίκη, στην οποία είναι πληρεξούσιος, στις οποίες περιλαμβάνεται και η επίδοση της οριστικής απόφασης, συνάγεται ότι ο δικηγόρος που παραστάθηκε ως πληρεξούσιος του διαδίκου στην πρωτόδικη δίκη θεωρείται κατά το νόμο αντίκλητος μόνο για τις αναγόμενες στην πρωτοβάθμια δίκη επιδόσεις εγγράφων, στα οποία συμπεριλαμβάνεται ως τελευταίο η οριστική απόφαση (ΑΠ 205/2008). Εξάλλου, σε περίπτωση πλειόνων αντιδίκων, με υπάρχουσα μεταξύ τους σχέση απλής ομοδικίας, πρέπει να καλούνται άπαντες πριν από την πιο πάνω προθεσμία, εκτός αν τα αναφερόμενα στην ένορκη βεβαίωση περιστατικά αρμόζουν αποκλειστικά και μόνο στο πρόσωπο ορισμένων εκ των ομοδίκων, εφόσον και επί απλής ομοδικίας, η διαδικασία διεξάγεται ενιαίως (ΑΠ 1093/2008). Στην προκείμενη περίπτωση, οι αναιρεσιόντες με τους δεύτερο λόγο της κύριας αναίρεσης και πρώτο πρόσθετο λόγο προσάπτουν στην προσβαλλόμενη απόφαση την από το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ πλημμέλεια ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη, με τα άλλα αποδεικτικά μέσα, τις .../2007, .../2007 και .../2007 ένορκες βεβαιώσεις μαρτύρων ενώπιον του συμβολαιογράφου Ληξουρίου Ι. Λ., τις οποίες με επίκληση προσκόμισαν προς απόδειξη του ουσιώδους ισχυρισμού τους ότι απέκτησαν με έκτακτη χρησικτησία τη συγκυριότητά τους επί του επίδικου ακινήτου. Από τα διαδικαστικά όμως έγγραφα του φακέλλου της δικογραφίας, καθώς και από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι οι ανωτέρω ένορκες βεβαιώσεις, κατά τη λήψη

των οποίων δεν παρέστησαν οι εφεσίβλητοι –καθών η κλήση, δεν δόθηκαν νομότυπα, διότι η από 30-10-2007 κλήση δεν επιδόθηκε στους εφεσίβλητους– καθών η κλήση, αλλά στους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, που τους είχαν εκπροσωπήσει στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, η δε επίδοση της κλήσεως αυτής έγινε μετά την έκδοση της οριστικής αποφάσεως και μετά την κατάθεση της εφέσεως των καλούντων, ήτοι σε χρόνο κατά τον οποίο είχε παύσει η πληρεξουσιότητα που είχε δοθεί από τους καθών η κλήση για την πρωτοβάθμια δίκη στους παραλαβόντες την κλήση δικηγόρους (για τους 1ο, 2ο, 3ο, 6ο και 9ο των καθών), ... (για τους 4ο, 5ο, 7ο και 8ο των καθών) και ... (για τους 11ο και 12ο των καθών), δεν είχαν δε διοριστεί νομίμως πληρεξούσιοι των ανωτέρω διαδίκων και αντίκλητοι αυτών. Επομένως, οι ένορκες αυτές βεβαιώσεις είναι ανυπόστατο αποδεικτικό μέσο στη δίκη ενώπιον του Εφετείου. Ως προς δε τη νομότυπη επίδοση της κλήσης μόνο ως προς τη δέκατη των καθών η κλήση, οι αναιρεσιόντες δεν επικαλούνται, ότι τα αναφερόμενα στις ένορκες αυτές βεβαιώσεις πραγματικά περιστατικά αφορούν στοιχεία της ένδικης υπόθεσης μόνο για τη κλητευθείσα και όχι και για τους μη κλητευθέντες αναιρεσιβλήτους.

Συνεπώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα, οι πιο πάνω λόγοι αναίρεσης είναι αβάσιμοι. Ο ίδιος δεύτερος λόγος της κύριας αναίρεσης υπό την ίδια αιτίαση από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, δηλαδή για παράβαση όχι ουσιαστικού νόμου είναι απαράδεκτος. Επειδή, κατά το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν. Κατά την έννοια της διάταξης, για την ίδρυση του λόγου αναίρεσης αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για το αν πράγματι λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας τα αποδεικτικά μέσα που προσκομίστηκαν από τους διαδίκους με επίκληση, τα οποία έχει το δικαστήριο υποχρέωση να

λαμβάνει υπόψη του σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 335, 338, 339, 340 και 346 ΚΠολΔ (ΑΠ 643/2001). Εξάλλου, δεν θεμελιώνει λόγο αναίρεσης η παράλειψη του δικαστηρίου της ουσίας να μνημονεύσει στην απόφασή του ποια αποδεικτικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν για άμεση και ποια για έμμεση απόδειξη ή να καθορίσει τη βαρύτητα που αποδόθηκε στο καθένα από αυτά ή τη σχέση και επιρροή εκάστου στα προς απόδειξη θέματα, από δε την αναφορά στην απόφαση μερικών από τα προσκομιζόμενα έγγραφα, γιατί έχουν ιδιαίτερη σημασία, δεν συνάγεται αναγκαστικά ότι δεν εκτιμήθηκαν και τα μη αναφερόμενα. Όσον αφορά τις ένορκες βεβαιώσεις, οι οποίες έχουν ληφθεί εξ αφορμής άλλης δίκης, πριν από την άσκηση της αγωγής και προσκομίζονται με επίκληση κατά τη συζήτησή της, δεν αποτελούν ιδιαίτερα αποδεικτικά μέσα, ώστε να απαιτείται ειδική μνεία αυτών στην απόφαση, αλλά αποτελούν απλά έγγραφα που συνεκτιμώνται για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, εφόσον βέβαια, δεν λήφθηκαν για να χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά μέσα στη συγκεκριμένη δίκη. Στην περίπτωση αυτή αρκεί να βεβαιώνεται από την απόφαση ότι λήφθηκαν υπόψη όλα τα έγγραφα που προσκόμισαν και επικαλέστηκαν οι διάδικοι, ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία ότι το δικαστήριο έλαβε υπόψη του και το έγγραφο αυτό της ένορκης βεβαίωσης (ΑΠ 818/2009). Εξάλλου, ο ως άνω λόγος αναίρεσεως δεν ιδρύεται, όταν με αυτόν προβάλλεται μη λήψη υπόψη εξώδικης ομολογίας και από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το δικαστήριο της ουσίας έλαβε υπόψη το έγγραφο, από το οποίο συνάγεται κατά το λόγο αναίρεσεως εξώδικη ομολογία. Στην προκείμενη περίπτωση, με τους πρώτο, έκτο και έβδομο, κατά το πρώτο μέρος του, λόγους της κύριας αναίρεσης και δεύτερο πρόσθετο λόγο, κατά το δεύτερο μέρος του, προβάλλεται κατά της προσβαλλόμενης απόφασης αιτίαση από τον αριθ. 11 περ. γ' άρθρου 559 ΚΠολΔ ότι το Εφετείο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη τα ακόλουθα έγγραφα, τα οποία

προσκόμισαν οι αναιρεσιόντες με επίκληση προς απόδειξη της συγκυριότητάς τους επί του επίδικου ακινήτου και δη: 1) την 107/24-3-2003 ένορκη βεβαίωση του μάρτυρα... ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αργοστολίου, η οποία είχε ληφθεί προγενεστέρως σε άλλη δίκη μεταξύ των διαδίκων, 2) το .../13-8-1999 έγγραφο της ΔΕΗ, 3) την από 10-9-2003 ένορκη κατάθεση της εκ των εναγόντων Ψ5, 4) το .../18-9-2003 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Κεφαλληνίας και Ιθάκης, 5) το .../26-8-1994 έγγραφο της Δ/σης Γεωργίας Κεφαλληνίας, 6) την .../4-1-2005 βεβαίωση της Δ.Ο.Υ. ..., 7) το .../22-11-2000 τιμολόγιο του ελαιοτριβείου... , 8) το από 16-2-1986 ιδιωτικό συμφωνητικό πωλήσεως που συντάχθηκε από τον δικαιοπάροχο των αναιρεσιβλήτων ΒΒ ενώπιον του Ελληνικού Προξενείου στη... Αυστραλίας και από το οποίο προκύπτει εξώδικη ομολογία αυτού ως προς την άτυπη αγορά από τους αναιρεσιόντες του ημίσεος εξ αδιαιρέτου του επίδικου ακινήτου, και 9) τις επτά (7) πρωτότυπες επιστολές του ανωτέρω ΒΒ προς τους δύο πρώτους των αναιρεσιόντων. Από την υπάρχουσα, όμως, στην προσβαλλόμενη απόφαση ρητή διαβεβαίωση, κατά την οποία το δικαστήριο έλαβε υπόψη «και όλα τα έγγραφα που επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα οι διάδικοι» και από όλο το περιεχόμενο της απόφασης εκείνης, καθίσταται αδιστάκτως βέβαιο ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη για τη διαμόρφωση του αποδεικτικού του πορίσματος και συνεκτίμησε με τα λοιπά αποδεικτικά μέσα και όλα τα παραπάνω έγγραφα, μεταξύ των οποίων και την .../24-3-2003 ένορκη βεβαίωση του μάρτυρα... ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αργοστολίου, που είχε ληφθεί προγενεστέρως σε άλλη δίκη μεταξύ των διαδίκων και για την οποία δεν απαιτείται να κάνει ειδική μνεία, ενώ έκανε ειδική μνεία του πιο πάνω από 16-2-1986 ιδιωτικού συμφωνητικού από το οποίο συνάγεται κατά τους λόγους αναίρεσης εξώδικη ομολογία. Επομένως, οι λόγοι αυτοί από το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ, που υποστηρίζουν τα αντίθετα, είναι αβάσιμοι.

Επειδή, ο από το άρθρο 559 αριθ. 20 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης για παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου συνίσταται στο διαγνωστικό λάθος της αποδόσεως από το δικαστήριο σε αποδεικτικό, με την έννοια των άρθρων 339 και 432 ΚΠολΔ, έγγραφο, περιεχομένου καταδήλως διαφορετικού από το αληθινό, εξαιτίας του οποίου καταλήγει σε πόρισμα επιζήμιο για τον αναιρεσιόντα. Δεν περιλαμβάνει όμως και την περίπτωση που το δικαστήριο, από την εκτίμηση και αξιολόγηση του αληθινού περιεχομένου του εγγράφου, έστω και εσφαλμένως, καταλήγει σε συμπέρασμα αντίθετο από εκείνο που θεωρεί ως ορθό ο αναιρεσιών, γιατί τότε πρόκειται για αιτίαση σχετική με την εκτίμηση πραγμάτων, η οποία δεν ελέγχεται από τον Αρειο Πάγο (ΟΛΑΠ 1/1999, ΑΠ 194/2005). Εξάλλου, για να θεμελιωθεί ο προαναφερόμενος λόγος αναίρεσης θα πρέπει το Δικαστήριο της ουσίας να έχει στηρίξει το αποδεικτικό του πόρισμα αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στο έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου φέρεται ότι παραμορφώθηκε, όχι δε όταν το έχει απλώς συνεκτιμήσει μαζί με άλλα αποδεικτικά μέσα, χωρίς να εξαίρει το έγγραφο αναφορικά με το πόρισμα στο οποίο κατέληξε για την ύπαρξη ή μη αποδεικτικού γεγονότος (ΑΠ 2/2009, ΑΠ 442/1993). Στην προκείμενη περίπτωση με τους πέμπτο και έβδομο, κατά το τρίτο μέρος του, λόγους της κύριας αναίρεσης και τον δεύτερο, κατά το πρώτο μέρος του πρόσθετο λόγο αναίρεσης προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η από την ως άνω διάταξη πλημμέλεια της παραμόρφωσης του περιεχομένου των με επίκληση προσκομισθέντων από τους αναιρεσιόντες εγγράφων, που αναφέρονται ανωτέρω στην προηγούμενη σκέψη. Οι λόγοι αυτοί είναι απορριπτέοι προεχόντως ως απαράδεκτοι, διότι από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η παραδοχή του Εφετείου, ότι οι τριτανάκοπτοντες δεν κατέστησαν συγκύριοι του επίδικου ακινήτου κατά ποσοστό 1/6 εξ αδιαιρέτου ο καθένας με έκτακτη χρησιμότητα, δεν οφείλεται σε διαγνωστικό λάθος, αλλά

αποτελεί εκτίμηση του περιεχομένου των ανωτέρω εγγράφων και των λοιπών άλλων αποδεικτικών μέσων, η οποία, όμως, κατά τα προεκτιθέμενα, δεν ιδρύει τους παρόντες λόγους αναιρέσεως. Επειδή, ο από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 8 περ. β' ΚΠολΔ λόγος αναίρέσεως ιδρύεται όταν το δικαστήριο, παρά το νόμο, δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως πράγματα κατά την έννοια της διάταξης αυτής νοούνται οι πραγματικοί ισχυρισμοί που έχουν αυτοτελή ύπαρξη και τείνουν στη θεμελίωση, παρακώλυση ή κατάλυση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος, το οποίο ασκήθηκε, είτε ως επιθετικό (βάση αγωγής, ανταγωγής) είτε ως αμυντικό (ένσταση, αντένσταση) μέσο, αλλά όχι και οι ισχυρισμοί που αποτελούν άρνηση της αγωγής, ένστασης ή αντένστασης, ή επιχειρήματα, νομικά ή πραγματικά, τα οποία αντλούνται από το νόμο ή από την εκτίμηση των αποδείξεων. Δεν στοιχειοθετείται, όμως, ο λόγος αυτός αναίρεσης αν το δικαστήριο έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό που προτάθηκε και τον απέρριψε για οποιοδήποτε λόγο, τυπικό ή ουσιαστικό, έστω και αν η απόρριψή του δεν είναι ρητή, αλλά συνάγεται από το περιεχόμενο της απόφασης (ΟΛΑΠ 11/1996). Στην προκείμενη περίπτωση οι αναιρεσιόντες με τον τρίτο λόγο της κύριας αναίρεσης και τελευταίο εξεταζόμενο, προσάπτουν στην προσβαλλόμενη απόφαση την από το άρθρο 559 αριθ. 8 περ. β' ΚΠολΔ πλημμέλεια ότι το Εφετείο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη τους ουσιώδεις ισχυρισμούς τους α) ότι δεν υπήρξε ποτέ νόμιμος γάμος της ενδέκατης αναιρεσίβλητης Ψ11 και έτσι δεν ήταν εξ αδιαθέτου κληρονόμος του αρχικού κυρίου ΒΒ και, β) ότι οι ενάγοντες επίσης δεν ήταν εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του πιο πάνω δικαιοπαρόχου τους. Σύμφωνα όμως με τα εκτεθέντα ανωτέρω στη μείζονα σκέψη, ο λόγος αυτός αναίρεσης είναι απαράδεκτος, καθόσον οι πραγματικοί αυτοί ισχυρισμοί δεν έχουν αυτοτελή ύπαρξη, αλλά αποτελούν άρνηση της αγωγής. Κατ' ακολου-

θίαν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθούν η αίτηση αναίρεσης και οι πρόσθετοι λόγοι και να καταδικαστούν οι αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα των παρισταμένων αναιρεσιβλήτων (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 23-4-2008 αίτηση και τους από 29-9-2009 πρόσθετους λόγους των 1) Χ1, 2) Χ2 και 3) Χ3 για αναίρεση της 219/2008 αποφάσεως του Εφετείου Πατρών.

Καταδικάζει τους αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα των παριστάμενων αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1.800) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 385/2010 (Τμ. Γ')

Αναγκαστική εκτέλεση. Ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Οι περιορισμοί του άρθρου 933 ΚΠολΔ περί του βάρους του ανακόπτοντα για παραχρήμα απόδειξη δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα και στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ διότι επιβάλλονται για την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης προς το συμφέρον των συναλλαγών. Προθεσμία για πρόσθετους λόγους ανακοπής. Λόγοι ανακοπής. Εξόφληση και καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος της δανείστριας τράπεζας. Για να επέλθει ματαίωση του πλειστηριασμού, πρέπει η εξόφληση να είναι πραγματική και προσήκουσα. Δεν αρκεί η δήλωση του καθ' ού ότι προτίθεται να εξοφλήσει ούτε η πρότασή του για διακανονισμό. Για την κρίση περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος του δανειστή, σταθμίζονται οι τυχόν επαχθείς συνέπειες για τον υπόχρεο σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες συνέπειες που μπορούν να επέλθουν σε βάρος του δικαιούχου από την παρακώλυση της ικανοποίησης του δικαιώματός του. Πραγματικά περιστατικά. Δικαιοπραξία για τόκο που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρη ως προς το επιπλέον. Λόγοι αναίρεσης. Η έλλειψη νόμιμης βάσης και η υποχρέωση του δικαστηρίου της ουσίας να λάβει υπόψη όλα τα αποδεικτικά μέσα προϋποθέ-

τουν ουσιαστική έρευνα της υπόθεσης και δεν ιδρύονται οι σχετικοί αναιρετικοί λόγοι εάν απορρίφθηκε η ανακοπή ή η ένσταση ως μη νόμιμη. Πράγματα σύμφωνα με το άρθρο 559 αριθ. 8 ΚΠολΔ. Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της υπ' αριθ. 5369/2006 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ έως την κατακύρωση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέθηκαν καθώς και τα έξοδα. Στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση. Όπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή, παρέχεται ευχέρεια στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη να ματαιώσει τον πλειστηριασμό, εξοφλώντας την απαίτηση για την οποία επιβλήθηκε η κατάσχεση με τους δουλευμένους τόκους, τις νομίμως αναγγελθείσες απαιτήσεις, αν στηρίζονται σε εκτελεστό τίτλο (άρθρ. 1002 παρ. 3 σε συνδ. με άρθρο 969 παρ. 3 ΚΠολΔ), καθώς και τα έξοδα της εκτελέσεως ως την ημέρα της πληρωμής. Η καταβολή των ποσών αυτών, για να ματαιωθεί ο πλειστηριασμός και να αρθεί η κατάσχεση, πρέπει να γίνει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού κατά την ημέρα της διεξαγωγής του και ως την κατακύρωση. Για να επέλθει ματαίωση του πλειστηριασμού, την οποία ο συμβολαιογράφος θα καταχωρίσει στη σχετική έκθεση που θα συντάξει, πρέπει η εξόφληση της οφειλής να είναι πραγματική και προσήκουσα. Ως εξόφληση νοείται η κατά τους όρους του ουσιαστικού δικαίου (άρθρα 416 επόμ. ΑΚ) απόσβεση της ενοχής. Απλή δήλωση του καθού η εκτέλεση ότι προσφέρεται να εξοφλήσει χωρίς άμεση εξόφληση ή απόδειξη της γενόμενης εξοφλήσεως δεν αρκεί, πολύ δε περισσότερο

δεν αρκεί απλή πρόταση για διακανονισμό του χρέους (ΑΠ 95/2006, ΑΠ 1565/2001). Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 118, 120, 585 παρ. 2 και 933 ΚΠολΔ προκύπτει ότι οι λόγοι της ανακοπής, οι οποίοι αποτελούν την ιστορική της βάση, πρέπει να προσδιορίζουν επακριβώς τις ελλείψεις εκείνες, διαδικαστικές ή ουσιαστικές, που δικαιολογούν την ακύρωση των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης που προσβάλλονται. Αντικείμενο της δίκης, η οποία ανοίγεται με την ανακοπή, αποτελεί αποκλειστικώς και μόνον η έρευνα των λόγων της ανακοπής και εκείνων που προτάθηκαν με το δικόγραφο πρόσθετων λόγων. Εξάλλου, κατά το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει, κατά δε το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δικαίως, δημόσια και εντός λογικής προθεσμίας από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο. Οι διατάξεις που ορίζουν ότι η αγωγή ή ανακοπή ή ένδικο μέσο πρέπει να έχουν ορισμένο περιεχόμενο και αίτημα προσδιορίζουν και δεν περιορίζουν τα δικαιώματα των διαδίκων, είναι δε απολύτως σύμφωνες με τις ως άνω διατάξεις του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ και την θεσπιζόμενη με αυτή αρχή της «δίκαιης δίκης», διότι συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητά του και συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος πρόσβασης του καθένα στα δικαστήρια και εξασφαλίζει τη συνταγματικά επίσης κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας, που μπορούν να ικανοποιηθούν μόνο με την άσκηση ορισμένης, σύμφωνα με το νόμο, ανακοπής η οποία επιτρέπει στον μεν αντίδικο του ανακόπτοντος να αμυνθεί αποτελεσματικά, στο δε δικαστήριο να καταλήξει σε ασφαλή κρίση (ΑΠ 69/2009).

Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 174 ΑΚ δικαιοπραξία που αντιβαίνει σε απαγορευτική διάταξη του νόμου, αν δεν συνάγεται κάτι

άλλο, είναι άκυρη, ενώ κατά τη διάταξη του άρθρου 294 ίδιου Κώδικα κάθε δικαιοπραξία για τόκο που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρη ως προς το επιπλέον. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων του ΑΚ συνάγεται ότι η συνομολόγηση τόκου που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρη κατά το υπερβάλλον (ΑΠ 1438/1997). Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι ο λόγος αναίρεσης για ευθεία παράβαση ουσιαστικού κανόνα δικαίου ιδρύεται αν αυτός δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της εφαρμογής του ή αν εφαρμοστεί ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, αντίστοιχα δε, όταν στην ελάχιστονα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου τα πραγματικά περιστατικά ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται με βάση τον πραγματικό κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνησή της. Στην προκειμένη περίπτωση από τα διαδικαστικά έγγραφα της δίκης προκύπτει ότι η ανακόπτουσα με τον πρώτο λόγο ανακοπής ισχυρίστηκε ότι α) πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού είχε εξοφλήσει κάθε υποχρέωσή της προς την επισπεύδουσα πρώτη καθής αλλά και την απαίτηση της δεύτερης καθής, η οποία είχε αναγγελθεί, β) οι καθών δανειστριες Τράπεζες αρνήθηκαν τη χορήγηση αντιγράφων του λογαριασμού, έτσι ώστε να μπορεί να αποδείξει την πλήρη εξόφληση και γ) η εξόφληση γνωστοποιήθηκε στην υπάλληλο του πλειστηριασμού, ζητούσε δε την ακύρωση του πλειστηριασμού της ακίνητης περιουσίας της, που παρά ταύτα διενεργήθηκε στις 6-5-1998 και υπερθεματίστρια αναδείχθηκε η δεύτερη καθής. Από δε την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το Εφετείο δέχτηκε, σχετικά με τον ως άνω λόγο ανακοπής, ότι ο λόγος αυτός είναι αόριστος, αφού δεν αναφέρεται ο χρόνος και ο τρόπος και η απόδειξη των καταβολών, που επέφεραν την απόσβεση της απαιτήσεως της πρώτης καθής, ούτε και ο τρόπος της γνωστοποίησεως της επι-

καλούμενης εξοφλήσεως στην υπάλληλο του πλειστηριασμού. Συνεχίζει δε το Εφετείο ότι σε κάθε περίπτωση η ανακόπτουσα φέρει το βάρος της αποδείξεως και μάλιστα παραχρήμα με την επίκληση και προσκόμιση έγγραφων αποδείξεων πληρωμής προς την πρώτη καθής, οι οποίες έπρεπε να βρίσκονται στην κατοχή τους και δεν ασκεί επιρροή η επικαλούμενη άρνηση της πρώτης καθής να της χορηγήσει αντίγραφα της κινήσεως των λογαριασμών. Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν παραβίασε τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 20 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, διότι κατ' αρχήν οι διατάξεις περί ορισμένου αγωγής ή ανακοπής, προσδιορίζουν και δεν περιορίζουν τα δικαιώματα των διαδίκων.

Περαιτέρω, ο ανωτέρω περιορισμός του άρθρου 933 παρ. 4 ΚΠολΔ, όσον αφορά το ένδικο βοήθημα της ανακοπής για την παραχρήμα απόδειξη επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος για την ταχεία περάτωση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, μέσω της δυνατόν ταχύτερης επίλυσης της εκκρεμούσας διαφοράς σχετικά με την εγκυρότητα και δεν αντίκειται ο περιορισμός αυτός στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ που θεσπίζει το δικαίωμα πρόσβασης σε δίκαιη (χρηστή) δίκη, αφού η αρχή της ταχείας απονομής της δικαιοσύνης, προς το συμφέρον των συναλλαγών, συνιστά, για κάθε εσωτερική έννομη τάξη, θεμιτό στόχο (ΑΠ 1621/2000). Επίσης δεν παραβίασε τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 174 και 294 ΑΚ. Επομένως, ο πρώτος λόγος της αναίρεσης, κατά τα δύο πρώτα τμήματά του, από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, που υποστηρίζει τα αντίθετα, είναι αβάσιμος.

Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 281 ΑΚ, 116 και 933 του ΚΠολΔ, 20 παρ. 1 και 25 παρ. 3 του Συντάγματος συνάγεται ότι άσκηση ουσιαστικού δικαιώματος, που ανήκει στο δημόσιο δίκαιο, αποτελεί και η μέσω αναγκαστικής εκτελέσεως πραγμάτωση της απαίτησης του δανειστή. Επομένως, λόγο

της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ μπορεί να αποτελέσει και η αντίθεση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως στα αντικειμενικά όρια του άρθρου 281 ΑΚ και η εντεύθεν ακυρότητα της εκτελέσεως (ΟΛΑΠ 12/2009). Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, το δικαίωμα θεωρείται ότι ασκείται καταχρηστικά, όταν ή συμπεριφορά του δικαιούχου, που προηγήθηκε ή η πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ή οι περιστάσεις που μεσολάβησαν, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν τη γένεση ή να επάγονται την απόσβεση του δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή τη μεταγενέστερη άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου, αφού τείνουν στην ατροπή καταστάσεως που δημιουργήθηκε υπό ορισμένες ειδικές συνθήκες και διατηρήθηκε για πολύ χρόνο με το επακόλουθο να συνεπάγεται επαχθείς συνέπειες για τον υπόχρεο. Απαιτείται, δηλαδή, για να χαρακτηριστεί καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος, να έχει δημιουργηθεί στον υπόχρεο, από τη συμπεριφορά του δικαιούχου σε συνάρτηση με εκείνη του υποχρέου, και μάλιστα ευλόγως, η πεποίθηση ότι ο δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά του. Απαιτείται ακόμη οι πράξεις του υποχρέου και η υπ' αυτού δημιουργηθείσα κατάσταση, που συνεπάγεται ιδιαιτέρως επαχθείς για τον ίδιο επιπτώσεις, να τελούν σε αιτιώδη σχέση με την προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου. Το ζήτημα δε, αν οι συνέπειες, που συνεπάγεται η άσκηση του δικαιώματος, είναι επαχθείς για τον υπόχρεο, πρέπει να αντιμετωπίζεται και σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες συνέπειες που μπορεί να επέλθουν σε βάρος του δικαιούχου από την παρακώλυση της ικανοποιήσεως του δικαιώματος του (ΑΠ 381/2009). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, όπως προαναφέρθηκε, λόγο αναίρεσεως συνιστά η παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου, η οποία υπάρχει όταν λάβει χώρα ψευδής ερμηνεία ή εσφαλμένη εφαρμογή κανόνα ουσιαστικού δικαίου. Στην προκειμένη περι-

πτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο ανακοπής, δέχτηκε τα ακόλουθα: Ο δεύτερος λόγος ανακοπής, με τον οποίο η ανακόπτουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση των ορισμών του άρθρου 281 ΑΚ, η πρώτη καθής αρνήθηκε α) να δεχτεί προτάσεις της για εκχώρηση των μισθωμάτων (6.700.000 δραχμών μηνιαίως) των ακινήτων της που εκπλειστηριάστηκαν και της κερδοφορίας, προκειμένου να εξοφληθεί η απαίτησή της, β) να της χορηγήσει αντίγραφα των λογαριασμών, για να αποδείξει ότι έχει εξοφλήσει ή ότι η απαίτησή της είναι κατά πολύ μικρότερη, γ) να προβεί σε εκκαθάριση των λογαριασμών, προκειμένου να επιτύχει τη λήψη δανείου και να εξοφλήσει τις οφειλές και επέσπευσε σε βάρος της τον πλειστηριασμό και δ) να επιδιώξει με άλλο τρόπο να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της και όχι με τον πλειστηριασμό των ακινήτων της, είναι απορριπτέος, γιατί με τα εκτιθέμενα πραγματικά περιστατικά η διενέργεια του πλειστηριασμού σε βάρος της ακίνητης περιουσίας της δεν υπερβαίνει τα ακραία αξιολογικά όρια της διατάξεως του άρθρου 281 ΑΚ. Με αυτά που δέχτηκε και έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν παραβίασε την ουσιαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ, την οποία ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε. Επομένως, ο πρώτος, κατά το τρίτο τμήμα του, λόγος της αναίρεσης από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, που υποστηρίζει τα αντίθετα, είναι αβάσιμος. Επειδή, κατά το άρθρο 559 αρ. 19 του Κ.Πολ.Δ. ιδρύεται λόγος αναίρεσης και αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ο αναιρετικός λόγος του άρθρου 559 αριθ. 19 ΚΠολΔ προϋποθέτει ουσιαστική έρευνα της υποθέσεως, αφού η έλλειψη νόμιμης βάσης προϋποθέτει ότι υπάρχουν ελλείψεις στην περιγραφή της εμπειρικής πραγματικότητας. Επομένως, ο λόγος αυτός αναίρεσεως δεν έχει εφαρμογή, όταν το δικαστήριο της ουσίας

απέρριψε την αγωγή ή την ανακοπή ως αόριστη ή μη νόμιμη. Στην προκειμένη περίπτωση, η αναιρεσείουσα με τον τρίτο λόγο της αναίρεσης προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από την ως άνω διάταξη πλημμέλεια, ότι το Εφετείο με το να απορρίψει την ένστασή της περί καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος στέρησε την απόφασή του νόμιμης βάσης, διότι, όπως εκτιμάται η προβαλλόμενη αιτίαση, δεν προκύπτει αν η ένσταση αυτή απορρίφθηκε ως μη νόμιμη ή κατ' ουσίαν αβάσιμη. Σύμφωνα όμως με τα εκτεθέντα ανωτέρω, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, αφού το Εφετείο απέρριψε την πιο πάνω ένσταση ως μη νόμιμη.

Επειδή, για το παραδεκτό των αντιρρήσεων, ήτοι της ανακοπής κατά της εκτέλεσης, του άρθρου 933 Κ.Πολ.Δ., η ανακοπή αυτή πρέπει να ασκηθεί, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο 934, μέσα στα τασσόμενα, από την τελευταία διάταξη, χρονικά όρια, οπότε και οι πρόσθετοι λόγοι της ανωτέρω ανακοπής δεν αρκεί να ασκούνται μόνο κατά τους γενικούς ορισμούς του άρθρου 585 παρ. 2 εδ. β' του ίδιου Κώδικα, το οποίο έχει και στην ανακοπή αυτή εφαρμογή, αλλά προσέτι και εντός των χρονικών περιορισμών του παραπάνω άρθρου 934 παρ. 1 ΚΠολΔ, αφού με την πάροδο άπρακτων των τελευταίων, τυχόν ακυρότητα της αναγκαστικής εκτέλεσης, για οποιοδήποτε και οποτεδήποτε προβαλλόμενο λόγο, καλύπτεται, πράγμα που συνάδει στο πνεύμα της τελευταίας διάταξης, με την οποία σκοπείται η ταχεία άρση της αβεβαιότητας περί το κύρος των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, ενώ, περαιτέρω, από τα άρθρα 4 παρ. 1, 20 παρ. 1 και 93 παρ. 3 του Συντάγματος, που καθιερώνουν, αντιστοίχως την αρχή της ισότητας των Ελλήνων ενώπιον του νόμου, το δικαίωμα παροχής δικαστικής προστασίας και το αιτιολογημένο των δικαστικών αποφάσεων, δεν συνάγεται ο αποκλεισμός ή ο περιορισμός του δικαιώματος του κοινού νομοθέτη να θεσπίζει, με γενικές και όχι αυθαίρετες ρυθμίσεις, ορισμένες προϋποθέσεις και χρονικά όρια προς

άσκηση των ένδικων βοηθημάτων, όπως και στην ανακοπή, κατά τα προεκτεθέντα, του άρθρου 933 ΚΠολΔ, όταν τούτο εξυπηρετεί την ταχεία άρση των σχετικών διαφορών και εντεύθεν προάγεται η ασφάλεια των συναλλαγών και η σταθερότητα του δικαίου (ΑΠ 1621/2000). Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται, αν το δικαστήριο παρά το νόμο κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο. Στην προκείμενη περίπτωση το Εφετείο απέρριψε, ως απαράδεκτο το από 30-3-2001 δικόγραφο των πρόσθετων λόγων ανακοπής της αναιρεσείουσας, που επιδόθηκε στη δεύτερη καθής στις 6-4-2001, ενώ ως προς την πρώτη καθής δεν προκύπτει ο χρόνος επιδόσεως, όμως αφού ο χρόνος καταθέσεως του δικογράφου των πρόσθετων λόγων είναι 4-4-2001, προδήλως ο χρόνος επιδόσεως είναι τουλάχιστον η 4-4-2001. Η μεταγραφή όμως της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών έγινε στις 25-5-1998, ήτοι το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων ασκήθηκε μετά την παρέλευση της από το άρθρο 934 παρ. 1 γ' ΚΠολΔ οριζόμενης προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως της ακίνητης περιουσίας της ανακόπτουσας, που έλαβε χώρα στις 6-5-1998. Επομένως, το Εφετείο με το να απορρίψει ως απαράδεκτο το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων δεν κήρυξε παρά το νόμο απαράδεκτο και συνακόλουθα ο σχετικός δεύτερος λόγος της αναιρέσεως από το άρθρο 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ, που υποστηρίζει τα αντίθετα, είναι αβάσιμος. Επειδή, ο από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 8 περ. β' ΚΠολΔ λόγος αναιρέσεως ιδρύεται όταν το δικαστήριο, παρά το νόμο, δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως πράγματα κατά την έννοια της διάταξης αυτής νοούνται οι πραγματικοί ισχυρισμοί που έχουν αυτοτελή ύπαρξη και τείνουν στη θεμελίωση, παρακώλυση ή κατάλυση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος,

το οποίο ασκήθηκε, είτε ως επιθετικό (βάση αγωγής, ανταγωγής) είτε ως αμυντικό (ένσταση, αντένσταση) μέσο, αλλά όχι και οι ισχυρισμοί που αποτελούν άρνηση της αγωγής, ένστασης ή αντένστασης, ή επιχειρήματα, νομικά ή πραγματικά, τα οποία αντλούνται από το νόμο ή από την εκτίμηση των αποδείξεων. Δεν στοιχειοθετείται, όμως, ο λόγος αυτός αναιρέσεως αν το δικαστήριο έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό που προτάθηκε και τον απέρριψε για οποιοδήποτε λόγο, τυπικό ή ουσιαστικό, έστω και αν η απόρριψή του δεν είναι ρητή, αλλά συνάγεται από το περιεχόμενο της απόφασης (ΟΛΑΠ 11/1996). Στην προκείμενη περίπτωση η αναιρεσείουσα με τον τέταρτο, κατά το πρώτο μέρος του, λόγο αναιρέσεως προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από το άρθρο 559 αριθ. 8 περ. β' ΚΠολΔ πλημμέλεια ότι το Εφετείο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη τον ουσιώδη ισχυρισμό της και σχετικό πρόσθετο λόγο ανακοπής περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος των καθών για διενέργεια του πλειστηριασμού. Από την προσβαλλόμενη απόφαση, όμως, προκύπτει ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη τον ως άνω ισχυρισμό της αναιρεσείουσας και τον απέρριψε. Επομένως, ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επειδή, κατά το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν. Κατά την έννοια της διάταξης, για την ίδρυση του λόγου αναιρέσεως αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για το αν πράγματι λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας τα αποδεικτικά μέσα που προσκομίστηκαν από τους διαδίκους με επίκληση, τα οποία έχει το δικαστήριο υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη του σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 335, 338, 339, 340 και 346 ΚΠολΔ (ΑΠ 643/2001). Ο λόγος αυτός πλήττει την προσβαλλόμενη απόφαση για σφάλματα, τα οποία έχουν γίνει κατά την έρευνα της αλήθειας ή όχι των πραγματικών περιστατικών, δηλαδή τα σφάλματα αυτά αναφέρονται στα αποδεικτικά

στοιχεία με βάση τα οποία καταστρώνεται η ελάχιστη πρόταση του νομικού συλλογισμού. Έτσι, ο λόγος αυτός αναιρέσεως δεν μπορεί να δημιουργηθεί, όταν το δικαστήριο της ουσίας απορρίπτει την αγωγή ή ανακοπή ως απαράδεκτη ή νόμω αβάσιμη. Στην προκειμένη περίπτωση η αναιρεσείουσα με τον τέταρτο, κατά το δεύτερο μέρος του, λόγο αναιρέσεως προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από την ως άνω διάταξη πλημμέλεια ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη τα με επίκληση προσκομισθέντα από αυτήν έγγραφα και δη την έκθεση ελέγχου και τον φάκελο με τα στοιχεία τεκμηρίωσης των ληφθέντων ποσών δανείων και των αποδείξεων καταβολής προς απόδειξη του πρώτου λόγου ανακοπής περί εξοφλήσεως του δανείου με τους νόμιμους τόκους και του δεύτερου λόγου ανακοπής ότι η άσκηση του δικαιώματος των καθόν είναι καταχρηστική. Σύμφωνα όμως με τα εκτεθέντα ανωτέρω στη νομική σκέψη, ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος και κατά τα δύο τμήματά του, διότι το Εφετείο απέρριψε ως αόριστο τον περί εξοφλήσεως λόγο της ανακοπής και ως μη νόμιμο το λόγο της καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος της ανακοπής, χωρίς κατ' ουσίαν έρευνα και των δύο αυτών λόγων της ανακοπής. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικαστεί η αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 20-4-2007 αίτηση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία &...; &...; ... για ανáιρεση της 5369/2006 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών. Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1800) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 397/2010 (Τμ. Γ')

Δικονομία πολιτική. Ανααιρετική δίκη. Διακοπή αυτής λόγω θανάτου κάποιου διαδίκου. Επανάληψη της συζήτησης από τους κληρονόμους.

Αστική αποκατάσταση προσφύγων. Προϋποθέσεις με τις οποίες ο αποκατασταθείς αποκτά πλήρη κυριότητα επί του κλήρου. Πότε οι κληροί αυτοί ανήκουν στη νομή και κυριότητα του Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή οι κληροί δεν αποτελούν αντικείμενο χρησικτησίας. Ο σχετικός ισχυρισμός συνιστά ένσταση εναντίον της κυριότητας που κτήθηκε με χρησικτησία. Προϋπόθεση παραδεκτού των ανααιρετικών λόγων είναι να αναφέρονται σε ισχυρισμό που είχε προταθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 18/2007 ΕιρΧρυσούπολης).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Από τις διατάξεις των άρθρων 286 περ. α', 287, 291 και 292 του ΚΠολΔ, που εφαρμόζονται κατά το άρθρο 573 παρ.1 του ίδιου Κώδικα και στη διαδικασία της δίκης για την ανáιρεση, προκύπτει ότι η δίκη διακόπτεται, αν μετά την άσκηση της αίτησης αναιρέσεως και μέχρι να τελειώσει η προφορική συζήτηση, μετά την οποία εκδίδεται η οριστική απόφαση του Αρείου Πάγου, αποβιώσει κάποιος διάδικος. Ο θάνατος του διαδίκου, που επιφέρει τη βίαιη διακοπή της δίκης, καθώς και η εκούσια επανάληψη αυτής από τους κληρονόμους του, μπορούν να γνωστοποιηθούν διαδοχικά με ενιαία δήλωση στο ακροατήριο κατά την εκφώνηση της υπόθεσης προς συζήτηση, εφόσον δεν υπάρξει αμφισβήτηση της ιδιότητάς τους ως κληρονόμων, οπότε ακολουθεί η άμεση συζήτηση της υπόθεσης. Στην προκειμένη υπόθεση, όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα, ο τρίτος των αναιρεσιβλήτων Ψ3 απεβίωσε στις 19-12-2008, δηλαδή μετά την κατάθεση της κρινόμενης αίτησης αναιρέσεως (14-5-2007), η δε σύζυγός του... και τα τέκνα του Ψ4, Ψ5 και Ψ6 (τέταρτος πέμπτος και έκτος των αναιρεσιβλήτων, αντιστοίχως), ως μοναδικοί εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του, με δήλωση του πληρεξουσίου δι-

κηγόρου τους, που έγινε στο ακροατήριο και καταχωρίστηκε στα ταυτάρια με την παρούσα απόφαση πρακτικά, γνωστοποίησαν στον αναιρεσιόντα το γεγονός του θανάτου του ως άνω καθολικού δικαιοπαρόχου τους και ταυτόχρονα δήλωσαν, ότι συνεχίζουν για εκείνον τη διακοπή της δίκης. Ενόψει αυτών νομίμως επαναλήφθηκε η προκείμενη δίκη.

2. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 8, 11, 12, 15, 21 και 23 παρ. 4 του β.δ. 330/1960 «περί Κωδικοποίησης της περί αποκαταστάσεως των αστών προσφύγων νομοθεσίας...» συνάγεται, ότι επί αστικής αποκαταστάσεως προσφύγων, που έγιναν υπό την ισχύ του β.δ. τούτου, ο αρχηγός οικογένειας, προς τον οποίο παραχωρείται, με οριστικό παραχωρητήριο, ακάλυπτο οικόπεδο για αυτοστέγασή του, με την ανέγερση σ' αυτό οικοδομής, αποκτά πλήρες και απεριόριστο δικαίωμα κυριότητας και νομής στο παραχωρούμενο σ' αυτόν οικόπεδο από της αποπληρωμής του τιμήματος και της ανεγέρσεως σ' αυτό πλήρους οικοδομής, ενώ πριν από την αποπληρωμή του τιμήματος και την ανέγερση της οικοδομής, ενόψει των τασσομένων με το άρθρο 21 του πιο πάνω β.δ/τος στους δικαιούχους πρόσφυγες απαγορεύσεων της μεταβιβάσεως σε τρίτους των παραχωρούμενων ακινήτων, το παραχωρηθέν οικόπεδο εξακολουθεί να ανήκει στην κυριότητα και νομή του Δημοσίου και τρίτος ή ο πρόσφυγας ή ο κληρονόμος αυτού δεν μπορούν να χρησιδεσπώσουν τούτου (ΑΠ 417/2009). Εξάλλου, τόσο η διάταξη του άρθρου 1054 ΑΚ όσο και οι διατάξεις ειδικών νόμων, όπως οι ανωτέρω, που προβλέπουν ότι ορισμένα πράγματα είναι ανεπίδεκτα χρησικτησίας (τακτικής και έκτακτης) θεσπίζουν εξαίρεση και, συνεπώς, ο σχετικός ισχυρισμός συνιστά ένσταση του αντιδίκου του επικαλουμένου κτήση κυριότητας διά χρησικτησίας (ΑΠ 977/2007). Περαιτέρω με τη διάταξη του άρθρου 562 παρ. 2 ΚΠολΔ τίθεται γενικός κανόνας με τον οποίο κηρύσσεται απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως αν αυτός στηρίζεται σε ισχυρι-

σμό ο οποίος δεν προτάθηκε νόμιμα στο δικαστήριο της ουσίας, αλλά εισάγεται και εξαίρεση αν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις που περιοριστικά αναφέρονται σ' αυτή και ειδικότερα αν πρόκειται για παράβαση που δεν μπορεί να προβληθεί στο δικαστήριο της ουσίας ή για σφάλμα που προκύπτει από την ίδια την απόφαση ή για ισχυρισμό που αφορά τη δημόσια τάξη. Η διάταξη αυτή, η οποία αποτελεί εκδήλωση της θεμελιώδους αρχής ότι ο Άρειος Πάγος ελέγχει τη νομιμότητα της αποφάσεως του δικαστηρίου με βάση την πραγματική και νομική κατάσταση που όφειλε να λάβει υπόψη ο ουσιαστικός δικαστής, καθιερώνει ειδική προϋπόθεση του παραδεκτού των λόγων αναιρέσεως, η συνδρομή της οποίας πρέπει να προκύπτει από το αναιρετήριο. Πρέπει δηλαδή να αναφέρεται σ' αυτό ότι ο ισχυρισμός που στηρίζει το λόγο αναιρέσεως είχε προταθεί και μάλιστα νομίμως, στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Συνακόλουθα, πρόταση του ως άνω ισχυρισμού δεν υπάρχει όταν ο διάδικος που παραπονείται δεν εμφανίσθηκε στη συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, και δικάστηκε ερήμην (ΑΠ1468/2007). Στην προκείμενη περίπτωση με την προσβαλλόμενη απόφαση του Ειρηνοδικείου Χρυσουπόλεως, η οποία εκδόθηκε ερήμην του εναγομένου και ήδη αναιρεσιόντος, έγινε δεκτό ότι οι ενάγοντες-αναιρεσιβλητοί απέκτησαν με έκτακτη χρησικτησία την κυριότητα των περιγραφόμενων επίδικων εκτάσεων, οι οποίες αποτελούσαν τμήμα μεγαλύτερου ακινήτου του εναγομένου. Ο αναιρεσιών με το μοναδικό λόγο της αναιρέσεως, από τον αριθ. 1 του άρθρου 560 ΚΠολΔ, προσάπτει στο Ειρηνοδικείο την αίτηση, ότι με το να δεχθεί ότι οι ενάγοντες έγιναν κύριοι των επίδικων εκτάσεων με έκτακτη χρησικτησία παραβίασε τις διατάξεις του άρθρου 21 του β.δ. 330/1960 «περί Κωδικοποίησης της περί αποκαταστάσεως των αστών προσφύγων νομοθεσίας...», αφού δεν χωρούσε χρησικτησία στα επίδικα ακίνητα, δεδομένου ότι αυτά αποτελούσαν τμήματα του

παραχωρηθέντος υπό την ισχύ του εν λόγω β.δ. στην άμεση δικαιοπάροχο του οικοπέδου και δεν προέκυπτε ότι είχε γίνει αποπληρωμή του τιμήματος και ανέγερση επ' αυτού οικοδομής. Ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος, διότι ο ως άνω ισχυρισμός περί εξαιρέσεως των επίδικων ακινήτων από τη χρησικτησία, (λόγω μη αποπληρωμής του τιμήματος και ανέγερσης επί του όλου οικοπέδου οικοδομής), ο οποίος αποτελεί, σύμφωνα με τη σκέψη που προεκτέθηκε, ένσταση, δεν προτάθηκε στο δικαστήριο της ουσίας, αφού ο αναιρεσείων δεν παραστάθηκε, ενώ δεν εμπίπτει σε κάποια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 562 § 2 ΚΠολΔ.

3. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης, η οποία δεν περιέχει άλλους λόγους, εκτός από τον παραπάνω, και να καταδικαστεί ο αναιρεσείων στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, που κατέθεσαν προτάσεις, κατά το νόμιμο και βάσιμο αίτημα των τελευταίων (ΚΠολΔ 176, 183, 191 παρ. 2).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την από 10-5-2007 αίτηση του Χ για αναίρεση της 18/2007 απόφασης του Ειρηνοδικείου Χρυσουπόλεως.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει σε δύο χιλιάδες επτακόσια (2.700) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 402/2010 (Τμ. Δ')

Κυριότητα σε υπόγειο οροφокτησίας που δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο χωριστής κυριότητας. Οι διατάξεις περί δυνατότητας κτήσης αποκλειστικής κυριότητας επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου συνιστούν εξαίρεση από τη γενική διάταξη του άρθρ. ΑΚ 1001, κατά το οποίο η κυριότητα σε ακίνητο εκτείνεται και στο χώρο πάνω και κάτω από το έδαφος. Ως εκ τούτου, κάθε μέρος της οροφокτησίας που δεν ορίστηκε σαφώς ότι ανήκει στην αποκλειστική κυριότητα κάποιου ιδιοκτήτη αποτελεί κοινόκτηκτο και κοινόχρηστο μέρος του ακι-

νήτου. Υπόγεια αποθήκη που δεν είχε συμπεριληφθεί στη σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας και δεν αποτέλεσε αντικείμενο χωριστής κυριότητας κάποιου εκ των ιδιοκτητών της οροφокτησίας ανήκει από κοινού σε όλους τους ιδιοκτήτες και δεν είναι δυνατή η κτήση κυριότητας σε αυτή με χρησικτησία. Απορρίπτει αναίρεση (Άρθρα ΑΚ 1002, 1041, 1117, άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 13, 14 ν. 3741/1929).

Από τις διατάξεις των άρθρων 1002, 1117 ΑΚ και 1, 2, 3 παρ. 1, 4 παρ.1, 5, και 13 του ν. 3741/1929 προκύπτει, ότι επί ιδιοκτησίας κατ' ορόφους (οριζόντιας ιδιοκτησίας), δημιουργείται χωριστή κυριότητα επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου και αναγκαστική συγκυριότητα, που αποκτάται αυτοδικαίως, κατ' ανάλογη μερίδα, επί του εδάφους και επί των μερών της οικοδομής που χρησιμεύουν στην κοινή χρήση όλων των οροφокτητών. Εξάλλου, αν ληφθεί υπόψη, ότι η θεσπιζόμενη με τα άρθρα 1002 ΑΚ και 1 του Ν. 3741/1929 αποκλειστική (χωριστή) κυριότητα επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου αποτελεί εξαίρεση του κανόνα που καθιερώνει το άρθρο 1001 εδ. α' ΑΚ, σύμφωνα με τον οποίο η κυριότητα πάνω σε ακίνητο εκτείνεται στο χώρο πάνω και κάτω από το έδαφος, οποιοδήποτε μέρος του όλου ακινήτου, που δεν ορίστηκε ή δεν ορίστηκε έγκυρα, με το συστατικό της οροφокτησίας τίτλο, ότι αποτελεί αντικείμενο της αποκλειστικής κυριότητας κάποιου συνιδιοκτήτη, υπάγεται αυτοδικαίως από το νόμο, κατ' εφαρμογή του ανωτέρω κανόνα, στα αντικείμενα της αναγκαστικής συγκυριότητας επί του εδάφους και θεωρείται γι' αυτό κοινόκτητο και κοινόχρηστο μέρος του ακινήτου (ΟΛΑΠ 23/2000). Έτσι, και το υπέδαφος, στο οποίο έχει ανεγερθεί η οροφокτησία, εφόσον δεν ορίστηκε κατά τον προαναφερόμενο τρόπο ότι αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, είναι κοινόκτητο, με αποτέλεσμα να μη δικαιούται ο ιδιοκτήτης χωριστής ιδιοκτησίας να το ενσωματώσει αυθαίρετως στην ιδιοκτησία του, ούτε απο-

βάλλεται ο κοινόκτητος χαρακτήρας του από το λόγο, ότι δεν περιέχεται σχετική ρύθμιση για το χαρακτήρα του αυτό στη συστατική πράξη της οριζόντιας ιδιοκτησίας, αφού ο χαρακτηρισμός αυτός ορίζεται από το νόμο (ΑΠ 1203/2003, 1205/2003). (...) Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφαση δέχθηκε τα ακόλουθα, κρίσιμα για την τύχη του πρώτου λόγου της αναίρεσης, πραγματικά περιστατικά: «Ο πρώτος των εναγόντων έχει καταστεί κύριος των οριζόντιων ιδιοκτησιών του 1ου, 3ου και 6ου υπέρ του ισόγειου ορόφων πολυκατοικίας που βρίσκεται στον ..., δυνάμει των υπ' αριθμ... αγοραπωλητηρίων συμβολαίων της συμβολαιογράφου Πειραιά Ε. Κ. Κ. και έχουν μεταγραφεί νόμιμα στο βιβλίο μεταγραφών του Δήμου..., σε συνδυασμό με τις υπ' αρ. 2340 και 2342/25-10-2001 πράξεις άρσης διαλυτικής αίρεσης της ίδιας ως άνω συμβ/φου που έχουν επίσης μεταγραφεί νόμιμα στα παραπάνω βιβλία μεταγραφών, καθώς και τις υπ' αρ... πράξεις εξόφλησης τιμήματος πώλησης της ίδιας συμβ/φου. Ο δεύτερος των εναγόντων έχει καταστεί κύριος των οριζόντιων ιδιοκτησιών του 2ου, 4ου και 5ου υπέρ του ισόγειου ορόφων της προαναφερόμενης πολυκατοικίας, δυνάμει των υπ' αρ 2297, 2298 και ... αγοραπωλητηρίων συμβολαίων της ίδιας συμβ/φου Πειραιά Ε. Κ. Κ. και έχουν μεταγραφεί νόμιμα στο βιβλίο μεταγραφών του Δήμου..., σε συνδυασμό με τις υπ' αρ ..., ..., .../25-10-2001 πράξεις άρσης διαλυτικής αίρεσης της ίδιας ως άνω συμβ/φου που έχουν επίσης μεταγραφεί νόμιμα στα παραπάνω βιβλία μεταγραφών, καθώς και τις υπ' αρ. ... και .../31-10-2001 πράξεις εξόφλησης τιμήματος πώλησης της ίδιας συμβ/φου. Οι εναγόμενοι είναι συγκύριοι κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου του καταστήματος του ισόγειου της παραπάνω πολυκατοικίας, όπως συνομολογούν. Ειδικότερα ο πρώτος εναγόμενος κατέστη κύριος κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου δυνάμει του υπ' αρ ... αγοραπωλητηρίου συμβολαίου της συμβ/φου Αθηνών Η. Π. και έχει μεταγραφεί νόμιμα στα βι-

βλία μεταγραφών του Δήμου... Η δεύτερη εναγόμενη έχει καταστεί κυρία του προαναφερθέντος καταστήματος κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου δυνάμει της... πράξης δήλωσης αποδοχής κληρονομιάς της ίδιας συμβ/φου και έχει μεταγραφεί νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Δήμου... Η πολυκατοικία έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου 3741/1929 «περί ιδιοκτησίας κατ' ορόφους» και των άρθρων 1002 και 1117 ΑΚ με την υπ' αρ. ...1977 πράξη σύστασης οριζοντίου ιδιοκτησίας και κανονισμού των σχέσεων συνιδιοκτητών ορόφων του συμβ/φου Πειραιά Δ. Ν. Π. που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του δήμου Πειραιά, στην οποία ορίστηκε, ότι η οικοδομή αποτελείται από ισόγειο και από έξι πάνω από αυτούς ορόφους, ενώ δεν συμπεριελήφθη στους αυτοτελείς διηρημένους χώρους υπόγειος όροφος, ο οποίος, παρά ταύτα, είχε προβλεφθεί στην υπ' αρ. ... οικοδομική άδεια της τότε Υπηρεσίας Πολεοδομίας Πειραιά κατόπιν μελέτης του πολιτικού μηχανικού... Μάλιστα, όπως εμφανίζεται από τα αρχιτεκτονικά σχέδια κατόψεως του ως άνω μηχανικού, που υποβλήθηκαν στην πολεοδομία, σε συνδυασμό με την από 7/2004 τεχνική έκθεση πραγματογνωμοσύνης του πολιτικού μηχανικού..., η οποία συντάχθηκε με επιμέλεια των εναγομένων, η μελέτη προέβλεπε την κατασκευή μιας υπόγειας αποθήκης. Η αποθήκη αυτή, κατά το σχεδιάγραμμα κατόψεως που συνοδεύει την άδεια, συνορεύει με τοίχο εν μέρει βόρεια επί μήκους 2,65 μ. και εν μέρει ανατολικά επί μήκους 7,60 μ. με την απόληξη του κεντρικού κλιμακοστασίου, το πλατύσκαλο και το λεβητοστάσιο της οικοδομής. (...) Το ισόγειο, το οποίο προοριζόταν για κατάστημα, επικοινωνούσε με το υπόγειο με εσωτερική κυκλική κλίμακα, διαφορετική του κεντρικού κλιμακοστασίου, και έτσι αποκλείστηκε η επικοινωνία του υπογείου με το κλιμακοστάσιο και την υπόλοιπη (μέλλουσα τότε να ανεγερθεί) οικοδομή, εφόσον είχε ανεξάρτητη είσοδο. (...) Εν τω μεταξύ όμως από το τέλος του έτους 1972 το ισόγειο, εμβαδού 98 μ², με το υπόγειο (το

οποίο είχε προσαρτηθεί με τον ανωτέρω τρόπο) και το πατάρι του είχε εκμισθωθεί ως κατάστημα πωλήσεως ενδυμάτων και η μίσθωση αυτή διατηρήθηκε μέχρι το έτος 1998. Ωστόσο, η προσάρτηση αυτή είχε γίνει χωρίς κάποιο τίτλο ιδιοκτησίας και, μάλιστα, όταν ο εκ των συγκυριών Θ, δυνάμει του υπ' αριθμ. ... συμβολαίου (που συντάχθηκε την ίδια ημέρα με τη σύσταση οροφοκτησίας) του, ως άνω, συμβ/φου Πειραιώς Ν. Π., μεταβίβασε στο γιο του Ζ την κατά 1/2 εξ αδιαίρετου ψιλή κυριότητα του άνω καταστήματος (ομού με άλλους τρεις ορόφους), δεν αναφέρθηκε κάτι σχετικά με το εν λόγω υπόγειο στο συμβόλαιο αυτό. Αλλά και περαιτέρω, όταν στις 13-6-1981 απεβίωσε η ετέρα των συγκυριών Χ2 χήρα Θ, στη μυστική διαθήκη που κατέλιπε και η οποία δημοσιεύτηκε νόμιμα με το υπ' αριθμ. .../81 πρακτικό του Μον. Πρωτ. Πειραιώς (με την οποία εγκατέστησε κληρονόμο επί του ανήκοντος σ' αυτή ιδανικού μεριδίου του ισογείου την εγγονή της Χ2, δηλ. τη 2η εναγομένη), δεν γίνεται λόγος για το υπόγειο. Για πρώτη φορά γίνεται λόγος σε τίτλο κυριότητας για μεταβίβαση του 1/2 εξ αδιαίρετου υπογείου, επιφανείας 98 μ², ομού μετά του ισογείου και του παταριού, στο υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο της συμβ/φου Αθηνών Η. Σ. Π. (2ο φύλλο), με το οποίο ο 1ος εναγόμενος κατέστη συγκύριος του καταστήματος. Η αναφορά αυτή επαναλήφθηκε και στην υπ' αριθμ. .../2004 πράξη της ίδιας συμβ/φου, με την οποία η 2η εναγομένη δήλωσε ότι αποδέχεται την κληρονομιά της γιαγιάς της, δηλ. το υπόλοιπο 1/2 εξ αδιαίρετου. Οι εναγόμενοι δηλ. αποδέχθηκαν τη δημιουργηθείσα από τους προκτήτορες τους πραγματική κατάσταση σχετικά με το υπόγειο και το περιέλαβαν στους τίτλους ιδιοκτησίας τους ως παράρτημα του ισογείου καταστήματος, Όμως, εφόσον ούτε με τη συστατική πράξη της οροφοκτησίας ούτε με ιδιαίτερη συμφωνία μεταξύ όλων των οροφοκτητών ορίστηκε ότι το υπόγειο αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, συνάγεται ότι αυτό είναι κοινόκτητο, όπως τούτο προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξε-

ων των άρθρων 1, 2 παρ. 1, 4 παράγραφοι 1 και 4 και 13 του Ν. 3741/1929, με αποτέλεσμα να μη δικαιούται ο ιδιοκτήτης χωριστής ιδιοκτησίας να το ενσωματώσει αυθαίρετως στην ιδιοκτησία του. Ούτε εξάλλου αποβάλλεται ο κοινόκτητος χαρακτήρας του ως άνω χώρου από το λόγο ότι δεν περιέχεται σχετικά ρύθμιση για το χαρακτήρα του αυτό στη συστατική της οροφοκτησίας πράξη, αφού ο χαρακτηρισμός αυτός υφίσταται εκ του νόμου».

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1002, 1041, 1117 ΑΚ και 2 παρ. 1, 4 παρ. 1, 5 παρ. 1α, 13 και 14 του Ν. 3741/1929 «περί ιδιοκτησίας κατ' ορόφους» προκύπτει, ότι δεν μπορεί να αποκτηθεί κυριότητα με χρησικτησία σε τμήμα ή όροφο ή δωμάτιο της όλης οικοδομής και αν το τμήμα αυτό είναι αυτοτελές και προορισμένο για αυτοτελή χρήση και εκμετάλλευση, εφόσον τούτο δεν αποτελεί οριζόντια ιδιοκτησία που έχει νομίμως συσταθεί (ΑΠ 761/2002, 726/1998). Στην προκειμένη περίπτωση, με την συμπροσβαλλόμενη εν μέρει οριστική 648/2006 απόφαση του Εφετείου Πειραιώς απορρίφθηκε ο λόγος έφεσης των αναιρεσιόντων κατά της πρωτόδικης απόφασης, με την οποία είχε απορριφθεί ως μη νόμιμη η ένστασή τους για κτήση κυριότητας στην επίδικη αποθήκη με χρησικτησία, επειδή δεν έχει προβλεφθεί στη συστατική πράξη ως αυτοτελής ιδιοκτησία. Με το δεύτερο λόγο της αναίρεσης, προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ ότι το Εφετείο παραβίασε τις προαναφερόμενες διατάξεις ουσιαστικού δικαίου. Με αυτά που δέχθηκε, όμως, το Εφετείο ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις ανωτέρω διατάξεις ουσιαστικού δικαίου και ο δεύτερος λόγος της αναίρεσης είναι αβάσιμος και απορριπτός. Ο ίδιος λόγος κατά το μέρος που αποδίδει την πλημμέλεια από τον αριθμό 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ είναι απαράδεκτος, διότι το Δικαστήριο δεν εξέτασε τον ισχυρισμό κατ' ουσίαν και, ως εκ τούτου, δεν ιδρύεται η προαναφερόμενη πλημμέλεια. (...).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Αριθ. 482/2010 (Τμ. Γ')

Ερμηνεία διαθήκης - Πότε επιτρέπεται - Αναιρετικός έλεγχος. Κατά την ερμηνεία διαθήκης αναζητείται μόνο η αληθινή βούληση του διαθέτη, χωρίς προσήλωση στις λέξεις, σκοπείται δηλαδή, η ανεύρεση της υποκειμενικής άποψης του διαθέτη, χωρίς να ερευνάται η αντικειμενική έννοια υπό την οποία θα αντιλαμβάνονταν τη βούλησή του οι τρίτοι, κατά τη συναλλακτική καλή πίστη. Προσφυγή σε ερμηνεία διαθήκης συγχωρείται μόνο εάν το δικαστήριο της ουσίας διαπιστώσει, έστω και εμμέσως, κενό ή ασάφεια στο περιεχόμενο της διαθήκης. Τόσο η κρίση του δικαστηρίου ουσίας για τη χρήση ερμηνείας διαθήκης όσο και για την αληθινή βούληση του διαθέτη δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Αρείου Πάγου, ως κρίσεις αναγόμενες σε εκτίμηση πραγματικών γεγονότων (173, 200, 1781 ΑΚ, 561 § 1 ΚΠολΔ).

(...) Όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 173 και 1781 ΑΚ, κατά την ερμηνεία της διαθήκης αναζητείται μόνο η αληθινή βούληση του διαθέτη, χωρίς προσήλωση στις λέξεις και δεν έχουν εφαρμογή τα κριτήρια του άρθρου 200 του ΑΚ. Σκοπείται, δηλαδή, η ανεύρεση της υποκειμενικής άποψης του διαθέτη, χωρίς να ερευνάται η αντικειμενική έννοια υπό την οποία θα αντιλαμβάνονταν τη βούλησή του οι τρίτοι, κατά τη συναλλακτική καλή πίστη. Προσφυγή σε ερμηνεία της διαθήκης συγχωρείται μόνο εάν το δικαστήριο της ουσίας διαπιστώσει, έστω και εμμέσως, κενό ή ασάφεια στο περιεχόμενο της διαθήκης. Τόσο η κρίση του δικαστηρίου για την ύπαρξη κενού ή ασάφειας στη δήλωση του διαθέτη, όσο και η μετά τη διαπίστωση αυτή κρίση για την αληθινή βούληση του διαθέτη, ως κρίσεις αναγόμενες σε εκτίμηση πραγματικών γεγονότων, δεν υπόκεινται, σύμφωνα με το άρθρο 561§1 ΚΠολΔ, στον έλεγχο του Αρείου Πάγου. Στην προκείμενη περίπτωση όπως προκύπτει από την επισκόπηση του προ-

σκομιζόμενου αντιγράφου της προσβαλλόμενης απόφασης με αυτήν έγινε δεκτό, ότι η ανωτέρω έγινε κυρία του ως άνω ακινήτου, εμβαδού 743,64 τ.μ., με έκτακτη χρησικτησία, αφού το κατείχε με διάνοια κυρίου αποκλειστικά για τον εαυτό της για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας. Στη συνέχεια το Εφετείο, προς απόκρουση του ισχυρισμού των αναιρεσιδόντων, ότι το ανωτέρω ακίνητο είχε περιέλθει σ' αυτούς από κληρονομία του ανωτέρω... (αδελφού της αρχικώς ενάγουσας) δυνάμει της... δημόσιας διαθήκης του, δέχεται με την προσβαλλόμενη απόφαση, επί λέξει, τα εξής: «Πρέπει να σημειωθεί ότι εξ ουδενός στοιχείου εις την δικογραφία απεδείχθη ότι οι ενάγοντες της υπ' αριθμ. 195/2004 αγωγής (αναιρεσιδόντες) απέκτησαν δικαίωμα κυριότητας εκ κληρονομίας του αποβιώσαντος την 26.12.1997 πατέρα των δυνάμει της νομοτύπως δημοσιευθείσας υπ' αριθμ. ... δημοσίας διαθήκης ενώπιον του συμβολαιογράφου Λαρίσης Α.Τ.** και μεταγραφής της υπ' αριθμ. ... δηλώσεως αποδοχής της κληρονομίας ενώπιον της συμβολαιογράφου Λαρίσης Μ.Δ.-Κ**, η κρίση δε αυτή ενισχύεται και εκ του κειμένου της διαθήκης και περιγραφής του κληρονομαίου ακινήτου το οποίο όμως είναι διάφορο του επίδικου, ειδικότερα αναφέρεται εις την από... δημόσια διαθήκη ότι εις την ακίνητη περιουσία του διαθέτη «συμπεριλαμβάνεται και το πατρικό του οικόπεδο επιφανείας εξακοσίων (600) τετραγωνικών μέτρων με τα κτίσματά του που βρίσκεται στο... δίπλα στο σπίτι της γυναίκας του όπου και διαμένει, το προπεριγραφόμενο δε ακίνητο της συζύγου του είναι το επίδικο, το οποίο εξουσίαζε διάνοια κυρίου από το έτος 1939, κατά τα προδιαληφθέντα η μητέρα της ενάγουσας και εν συνεχεία η ενάγουσα» Με το δεύτερο λόγο αναιρέσεως, από τον αριθ. 1 εδ. β' του άρθρου 559 ΚΠολΔ, οι αναιρεσιδόντες ψέγουν το Εφετείο, διότι με το να δεχθεί, ότι το επίδικο ακίνητο είναι διαφορετικό από εκείνο που αναφέρεται στην πιο πάνω διαθήκη παραβίασε «τους ερμηνευτικούς κανόνες των δικαιοπραξιών, λόγω της μη εφαρμο-

γής του τιθέμενου από το άρθρο 173 ΑΚ κανόνα περί αναζητήσεως κατά την ερμηνεία των δικαιωμάτων της αληθινής βούλησης του διαθέτη χωρίς προσήλωση στις λέξεις». Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση, αφού, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, το Εφετείο, κατά την ανέλεγκτη ουσιαστική κρίση του, δεν διαπίστωσε, έστω και έμμεσα, την ύπαρξη κενού ή αμφιβολίας στη σχετική (με την ως άνω διαθήκη) δήλωση της βουλήσεως του διαθέτη... και, συνεπώς, δεν υπήρχε λόγος να προσφύγει στους πιο πάνω ερμηνευτικούς κανόνες. Πέραν τούτου ο ως άνω λόγος είναι και αλυσιτελής και έτσι απαράδεκτος, αφού και αληθής υποτιθέμενος δεν είναι σε θέση να επιφέρει τη σκοπούμενη έννομη συνέπεια, να οδηγήσει δηλαδή στην εξαφάνιση της προσβαλλόμενης απόφασης, ενόψει της ανωτέρω παραδοχής της, ότι δηλαδή η αρχικώς ενάγουσα Β έγινε κυρία του προδιαληφθέντος ακινήτου με έκτακτη χρησιμότητα, αφού το είχε στην κατοχή της με διάνοια κυρίου επί τον προαναφερόμενο χρόνο. (...)

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 557/2010 (Τμ. Δ')

Εγγραφή προσημείωσης υποθήκης επί ακινήτου μετά την έκδοση προσωρινής διαταγής απαγόρευσης διάθεσης για τη σχετική σημείωσή της στα βιβλία κατασχέσεων του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου. Η προσωρινή διαταγή, η οποία εκδίδεται στο πλαίσιο της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων με αντικείμενο την απαγόρευση της νομικής μεταβολής ακινήτου, εφόσον έχει σημειωθεί στα αντίστοιχα βιβλία κατασχέσεων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 715 § 3 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται αναλόγως, είναι ισχυρή έναντι των τρίτων και η τυχόν προσημείωση υποθήκης που θα εγγραφεί μετά από τη σημείωση αυτή (είτε δυνάμει απόφασης ασφαλιστικών μέτρων είτε δυνάμει διαταγής πληρωμής) από άλλο δανειστή εμπίπτει στην απαγόρευση διάθεσης και είναι άκυρη έναντι του επιτυχόντος την έκδοση της προ-

σωρινής διαταγής (άρθρα 176, 1259 ΑΚ και 691, §2, 700, 715 §§1 και 3 ΚΠολΔ).

(...). Κατά μεν το άρθρο 175 εδαφ. α' ΑΚ, η διάθεση ενός αντικειμένου είναι άκυρη, αν ο νόμος την απαγορεύει, κατά δε το επόμενο άρθρο 176, αν την απαγόρευση του προηγούμενου άρθρου έχει τάξει δικαστική απόφαση, ισχύει ό,τι και στην απαγόρευση από το νόμο. Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι η προσωρινή διαταγή που εκδίδεται από το δικαστήριο στα πλαίσια της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων και καθορίζει τα ασφαλιστικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση, για την εξασφάλιση του δικαιώματος ή την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης, δεν είναι δικαστική απόφαση, αφού δεν περιέχει καμιά αυθεντική διάγνωση της έννομης σχέσης που ρυθμίζει, στερείται των κατά το άρθρο 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 305 του ΚΠολΔ στοιχείων της δικαστικής απόφασης, που ανάγονται από το νόμο σε προϋποθέσεις του κύρους αυτής και επίσης δεν υποβάλλεται σε δημοσίευση, η οποία αποτελεί, κατά το άρθρο 313 παρ. 1 ΚΠολΔ, προϋπόθεση του υπαρκτού της δικαστικής απόφασης. Είναι όμως τίτλος εκτελεστός, από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 904 παρ. 2 περ. ζ' ΚΠολΔ. Περαιτέρω, τα ανωτέρω άρθρα 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ ορίζουν, ότι οι προσωρινές διαταγές διαλαμβάνουν «τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως έως την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση της κατάστασης» και ότι «εκτελούνται μόλις καταχωριστούν, κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που τις εξέδωσε». Οι διατάξεις αυτές καθιερώνουν τη δεσμευτικότητα των προσωρινών διαταγών, με την έννοια ότι αρνούνται να προσδώσουν έννομες συνέπειες σε πράξεις που αντίκεινται στο πε-

ριεχόμενό τους και επιβάλλουν σιωπηρώς την ακυρότητα, ως κύρωση της παράβασής τους. Από αυτά παρέπεται, ότι αν το μέτρο που ορίστηκε με την προσωρινή διαταγή και παραβιάστηκε, συνίσταται στην απαγόρευση διάθεσης του πράγματος (μεταβολής της νομικής του κατάστασης), η μεταγενέστερη της προσωρινής διαταγής διάθεση (εκποίηση) πλήττεται με ακυρότητα, η οποία θεμελιώνεται όχι στο άρθρο 175 ΑΚ, αφού ο νόμος (άρθρα 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ) δεν προβλέπει ακυρότητα της απαγορευμένης με προσωρινή διαταγή διάθεσης, αλλά στο άρθρο 176 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 691 παρ. 2 ΚΠολΔ, και αναλογία με τα ισχύοντα επί δικαστικής απόφασης, με την οποία προσομοιάζει, χωρίς να είναι η προσωρινή διαταγή. Περαιτέρω, κατά μεν την παρ. 1 του άρθρου 715 ΚΠολΔ, «απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση η διάθεση των πραγμάτων που κατασχέθηκαν από εκείνον σε βάρος του οποίου έγινε η κατάσχεση», κατά δε την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, «Στη συντηρητική κατάσχεση ακινήτου, πλοίου, αεροσκάφους ή εμπράγματος δικαιώματος, επάνω σ' αυτά, η ακυρότητα που αναφέρεται στην παρ. 1 ισχύει ως προς τους τρίτους, μόνον αν κατά το χρόνο της διάθεσης είχε γίνει εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων, στο νηολόγιο ή στο μητρώο αεροσκαφών». Από τις διατάξεις, αυτές, οι οποίες, κατά ρητή παραπομπή του νομοθέτη (άρθρο 727 ΚΠολΔ), τυγχάνουν εφαρμογής και επί δικαστικής μεσεγγύησης, που αντικατέστησε «τη συντηρητική κατάσχεση επί σκοπώ διεκδικήσεως» του προϊσχύσαντος δικαίου, συνάγεται ότι με αυτές τίθεται, χάριν της ασφάλειας των συναλλαγών, ως προϋπόθεση ισχύος, ως προς τους τρίτους, της ακυρότητας διάθεσης (η οποία είναι έννοια ευρύτερη της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει οποιαδήποτε μεταβίβαση, σύσταση, επιβάρυνση και γενικώς νομική μεταβολή) των πραγμάτων που τέθηκαν υπό δικαστική μεσεγγύηση, η εγγραφή της απόφασης με την οποία διατάχθηκε η θέση του πράγ-

ματος υπό δικαστική μεσεγγύηση στα βιβλία κατασχέσεων της περιφέρειας του τόπου, όπου βρίσκεται το ακίνητο, κατά τον χρόνο της διάθεσης. Επομένως, η προσωρινή διαταγή, που εκδίδεται στα πλαίσια της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων για τη θέση του πράγματος υπό δικαστική μεσεγγύηση, ως συνάρτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και τελολογικό παρεπόμενο της αντίστοιχης απόφασης, αποτελεί το πρόσφορο μέσο προς πραγμάτωσή του με το ασφαλιστικό μέτρο επιδιωκόμενου σκοπού και δεν μπορεί να είναι περισσότερο εξασφαλιστική από την ίδια την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων. Έτσι η απαγόρευση, με προσωρινή διαταγή, της νομικής μεταβολής ακινήτου ή εμπράγματος δικαιώματος σ' αυτό, ισχύει έναντι των τρίτων με την προϋπόθεση ότι σημειώθηκε προηγουμένως η προσωρινή διαταγή στα αντίστοιχα δημόσια βιβλία κατασχέσεων, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 715 παρ. 3 ΚΠολΔ η οποία εφαρμόζεται αναλόγως. (Ολ. ΑΠ 17/2009). Ειδικότερα, στην περίπτωση της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης επί ακινήτου για το οποίο προηγουμένως έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή μη μεταβολής της νομικής του κατάστασης, άσχετα με το αν η προσημείωση αυτή εγγράφεται αναγκαστικά δυνάμει διαταγής πληρωμής ή συναινετικά με τη σύμπραξη του οφειλέτη η πράξη αυτή (η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης) εντάσσεται στη γενική έννοια της διάθεσης, κατά το άρθρο 176 ΑΚ, ενώ εφαρμογή έχει και η διάταξη του άρθρου 1259 ΑΚ σύμφωνα με την οποία η υποθήκη αποκτάται μόνο σε ακίνητα που μπορούν να εκποιηθούν.

Συνεπώς, η παρά την προσωρινή διαταγή εγγραφείσα προσημείωση υποθήκης είναι ασθενέστερη, διότι έχει εγγραφεί σε κτήμα, το οποίο δεν μπορεί να εκποιηθεί ως προς τον επιτυχόντα την προσωρινή διαταγή σε περίπτωση δε εγγραφής προσημείωσης υποθήκης επί του ακινήτου, του οποίου η διάθεση απαγορεύεται ως εν προκειμένω με προσωρινή διαταγή μπορεί να προταθεί η σχετική ακυρότητα και έναντι του

προσημειούχου ενυποθήκου δανειστού, ώστε να προηγηθεί κατά τάξη η εκ της προσωρινής διαταγής συναρτηθείσα και μεταγενέστερα αυτής εγγραφείσα άλλη προσημείωση έστω και αν η παρά την ύπαρξη της προσωρινής διαταγής εγγραφείσα προσημείωση προηγήθηκε χρονικά της προσημείωσης υπέρ εκείνου, στον οποίον χορηγήθηκε η προσωρινή διαταγή. (...).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 617/20 (Τμ. Α2)

Δικονομία πολιτική. Παραίτηση από τα ένδικα μέσα. Ερήμην απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Παραίτηση της ανακοπής ερημοδικίας με το δικόγραφο της αναίρεσεως. Απαιτείται ειδικό πληρεξούσιο. Ακίνητα. Προσδιορισμός δημοσίων κοινοχρήστων πραγμάτων. Προϋποθέσεις. Η αγροτική οδός θεωρείται κοινόχρηστο πράγμα. Ειδικότερα ο θεσμός της αμνημονεύτου χρόνου αρχαιότητας του β.ρ. δικαίου. Αναίρεείται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί θεώρησε την επίδικη οδό ως κοινόχρηστη, ενώ αυτή δεν πληρούσε τις απαραίτητες προϋποθέσεις. (Αναίρει την υπ' αριθμ. 6360/2007 ΠΠρΑθ).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από το όλο περιεχόμενο της αίτησης αναίρεσης προκύπτει ότι αυτή στρέφεται αποκλειστικά κατά της 6360/2007 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, το οποίο δικάζοντας έφεση του αναιρεσειόντος κατά της 352/2005 αποφάσεως του Ειρηνοδικείου Αχαρνών, απέρριψε αυτήν ως ανυποστήρικτη, λόγω της ερημοδικίας του εκκαλούντος, και, επομένως, ενσωμάτωσε στην απόφασή του την απόφαση του Ειρηνοδικείου, ώστε σε αναίρεση να υπόκειται πλέον μόνο η απόφαση του Πρωτοδικείου. Η τελευταία κατά τον χρόνο άσκησης της αίτησης αναίρεσης είχε καταστεί τελεσίδικη, δια ρητής παραιτήσεως του αναιρεσειόντος

από το δικαίωμα άσκησης κατ' αυτής του ενδίκου μέσου της ανακοπής ερημοδικίας, η οποία παραίτηση έγινε διά του δικογράφου της αναίρεσης, δυνάμει του... ειδικού πληρεξουσίου του συμβολαιογράφου Αθηνών Σ. Μ. Ο από τις διατάξεις των άρθρων 559 αριθμ. 1 εδαφ. α' και 560 αριθμ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ προβλεπόμενος λόγος αναίρεσης ιδρύεται αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοσθεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ή αν εφαρμοσθεί, ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμοσθεί εσφαλμένα (Ολ.ΑΠ 7/2006). Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 369, 966, 967, 972, 1033 και 1192 εδάφ. 1 ΑΚ, οι οποίες εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 55 του ΕισΝΑΚ, προκειμένου να κριθεί, μετά την εισαγωγή του ΑΚ η ιδιότητα ενός πράγματος ως κοινοχρήστου, συνάγεται ότι μεταξύ των κοινοχρήστων πραγμάτων περιλαμβάνονται και οι οδοί, επομένως και οι αγροτικές, οι οποίες, εφόσον δεν ανήκουν στον Δήμο ή στην Κοινότητα ή ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, ανήκουν στο Δημόσιο. Η αγροτική οδός, όπως και κάθε οδός, αποκτά την ιδιότητα του κοινοχρήστου πράγματος: α) από το νόμο, ήτοι με τον χαρακτηρισμό της ως οδού από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό διάγραμμα του σχεδίου πόλεως, β) από τη βούληση των ιδιοκτητών, η οποία πρέπει να γίνει με νομότυπη δικαιοπραξία (διαθήκη ή δωρεά) ή και με παραίτηση από την κυριότητα, για την οποία όμως (παραίτηση) απαιτείται δήλωση του κυρίου περιβαλλόμενη τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και υποβαλλόμενη σε μεταγραφή, αφού περιέχει κατάργηση εμπραγμάτου δικαιώματος και γ) με την αμνημονεύτου χρόνου αρχαιότητα, την οποία προέβλεπε το προϊσχύσαν βυζαντινορωμαϊκό δίκαιο (ν. 3 παρ. 2 Πανδ. 43.7) και σύμφωνα με την οποία η χρήση του πράγματος από Κοινότητα ή Δήμο ή από τους δημότες αυτών μπορούσε να προσδώσει σε ακίνητο την ιδιότητα του κοινόχρηστου, εφόσον η αρχαιότητα στην ανω χρήση υπήρξε συνεχής επί δύο γενε-

ές, η καθεμία των οποίων εκτείνεται σε σαράντα έτη και είχε, συμπληρωθεί πριν από την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα (23-2-1946), ενόψει του ότι ο Κώδικας αυτός δεν αναγνωρίζει το θεσμό της αμνημονεύτου χρόνου αρχαιότητας. Περαιτέρω, στο προτελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 720/1977 ορίζεται ότι: «ιδιωτικοί οδοί σχηματισθείσαι μέχρι της ισχύος του ν. 651/1977 και εμφανόμεναι εις συμβόλαια, ομοίως προ της ισχύος του ν. 651/77 καταρτισθέντα, θεωρούνται ως αγροτικά οδοί προς εξυπηρέτηση των παρ' αυταίς αγροτεμαχίων», ενώ το άρθρο 43 παρ. 7 του ν. 1337/83 ορίζει ότι «τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 720/77 ... καταργούνται» και το άρθρο 44 του ίδιου ν. 1337/83 ότι «η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε άλλες διατάξεις». Από τις τελευταίες διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 720/77 και των άρθρων 43 παρ. 7 και 44 του ν. 1337/83 προκύπτει ότι για να χαρακτηριστεί μια οδός ως αγροτική και συνεπώς κοινόχρηστη απαιτείται αφενός να σχηματίσθηκε πριν την έναρξη ισχύος του ν. 651/77 και αφετέρου να εμφανίζεται ως ιδιωτική οδός σε τοπογραφικά σχέδια που είναι κατατεθειμένα σε συμβόλαια που καταρτίσθηκαν επίσης πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 651/77, η ιδιότητα δε αυτή της οδού ως αγροτικής διατηρείται και μετά την ισχύ του ν. 1337/83, αφού αυτός δεν όρισε διαφορετικά. Στην προκειμένη περίπτωση από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει, ότι το Πρωτοδικείο, μέσω της ενσωματωμένης σ' αυτή ειρηνοδικειακής αποφάσεως, δέχθηκε μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα: «Οι ενάγοντες τυγχάνουν αποκλειστικοί κύριοι, νομείς και κάτοχοι αγροτεμαχίων ευρισκομένων στη θέση..., εκτός σχεδίου πόλεως, στην κτηματική περιφέρεια του Δήμου... και ειδικότερα: α) ο πρώτος τούτων Ψ1 ενός αγροτεμαχίου εκτάσεως 630 τ.μ. περιελθόντος σ' αυτόν με το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο γονικής παροχής της Συμβ/φου Αθηνών Α. Κ., νομίμως με-

ταγεγραμμένου. Στους δικαιοπαρόχους δε γονείς του το εν λόγω αγροτεμάχιο είχε περιέλθει εξ αγοράς δυνάμει του υπ' αριθμ. ... συμβολαίου της Συμβ/φου Αχαρνών Α. Κ., νομίμως μεταγεγραμμένου. β) η δεύτερη τούτων Ψ2 συζ. Ξ, ενός αγροτεμαχίου εκτάσεως 327,80 τ.μ., συνεχόμενου με το ανωτέρω προς τα ανατολικά, περιελθόντος σ' αυτήν εξ αγοράς με το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο της Συμβ/φου Αχαρνών Α. Κ., νομίμως μεταγεγραμμένο, επί του οποίου (αγροτεμαχίου) έχει ανεγείρει από το έτος 1980 λυόμενη οικία όπου διαμένει μονίμως με την οικογένειά της (ομοδίκους της), γ) η τρίτη τούτων Ψ3 δύο αγροτεμαχίων, συνεχόμενων με τα ανωτέρω προς τα ανατολικότερα, εκ των οποίων το μεν ένα, εκτάσεως 250,50 τ.μ. απέκτησε με γονική παροχή από την μητέρα της Ψ2 συζ. Ξ, με το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο γονικής παροχής της Συμβ/φου Αθηνών Α. Κ., νομίμως μεταγεγραμμένο, το δε άλλο, εκτάσεως 367,50 τ.μ. απέκτησε με γονική παροχή από τον πατέρα της Ξ, με το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο γονικής παροχής της Συμβ/φου Αθηνών Α. Κ., νομίμως μεταγεγραμμένο. Στους δικαιοπαρόχους δε γονείς της τα ανωτέρω αγροτεμάχια είχαν περιέλθει: το μεν πρώτο στη μητέρα της εξ αγοράς δυνάμει του υπ' αριθμ. ... συμβολαίου της Συμβ/φου Αχαρνών Α. Κ., νομίμως μεταγεγραμμένου, το δε δεύτερο στον πατέρα της από ανταλλαγή δυνάμει του υπ' αριθμ. ... συμβολαίου της Συμβ/φου Αχαρνών Σ. Γ., νομίμως μεταγεγραμμένου. Ο τέταρτος τούτων Ε. Σ. μετά της ανωτέρω οικογένειάς του από το έτος 1980 έχουν μόνιμη κατοικία στην υπάρχουσα εντός της ιδιοκτησίας της δευτέρας εναγούσης οικία, όλοι δε οι χώροι των ανωτέρω ιδιοκτησιών χρησιμοποιούνται ως ενιαίος χώρος από όλους τους. Περαιτέρω ο εναγόμενος είναι αποκλειστικός κύριος, νομέας και κάτοχος συνεχόμενων αγροτεμαχίων ευρισκομένων στην αυτήν ως άνω θέση, προς βορρά, σε σχέση με τις ιδιοκτησίες των εναγόντων, περιελθόντων σ' αυτόν δυνάμει πολλών συμβολαίων αγορών, ανταλλαγών και διανομής, τα οποία εν συνε-

χειά ενοποίησε και με άλλα όμορα βορειώς αγροτεμάχια της ιδιοκτησίας του, σε μία έκταση επιφανείας 5-500 τ.μ. περίπου, εντός της οποίας διατηρεί ισόγειο βιομηχανικό και αποθηκευτικό χώρο παραγωγής ξύλινων κουφωμάτων και εφαρμογών ξύλου. Οι ανωτέρω ιδιοκτησίες των διαδίκων διαχωρίζονται με αγροτική οδό, επονομαζόμενη Ρ**, επί της οποίας έχουν πρόσοψη οι ιδιοκτησίες των εναγόντων προς βορρά και αντίστοιχα προς νότο του εναγομένου. Τούτο προκύπτει από τις περιγραφές των ακινήτων των διαδίκων στους κτητικούς τους τίτλους και δη τους προαναφερθέντες για τους ενάγοντες αλλά και τους προσαγόμενους για τον εναγόμενο ήτοι: 1) το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο της Συμβ/φου Αχαρνών Σ. Γ.-Χ. 2) το υπ' αριθμ.... συμβόλαιο του Συμβ/φου Αχαρνών Γ. Μ., 3) το υπ' αριθμ. .. συμβόλαιο της Συμβ/φου Αθηνών Μ. Α.- Κ., 4) το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο της Συμβ/φου Αχαρνών Σ. Γ.- Χ., 5) το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο του Συμβ/φου Αχαρνών Γ. Μ. και 6) το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο της Συμβ/φου Αχαρνών Σ. Γ.- Χ. στους οποίους η εν λόγω οδός μνημονεύεται ως «αγροτική οδός» ή «χωματόδρομος» ή «ιδιωτική οδός» ή «μονοπάτι», έτσι ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία ότι η οδός αυτή διαχωρίζει την ιδιοκτησία του εναγομένου από τις νοτίους αυτής κείμενες ιδιοκτησίες των εναγόντων, καθ' όλη τους την έκταση. Αβάσιμα δε υποστηρίζει ο εναγόμενος ότι το επίδικο δεν αποτελεί τμήμα της εν λόγω αγροτικής οδού αλλά εδαφικής έκτασης που ανήκει στην κυριότητά του και πριν στους δικαιοπαρόχους του, αφού κάτι τέτοιο δεν προκύπτει ούτε από τους ανωτέρω τίτλους αλλά και τα προσαγόμενα τοπογραφικά διαγράμματα, ενώ επ' αυτού πρέπει να γίνει μνεία: α) της υπ' αριθμ. 111/1984 απόφασης ασφαλιστικών μέτρων αυτού του Δικαστηρίου η οποία αναγνώρισε την αγροτική αυτή οδό ως προϋφισταμένη του έτους 1977 αλλά και την κοινοχρησία της, ως οδού που έχει αφεθεί και ευρίσκεται στην κοινή χρήση από αμνημονεύτων ετών, β) του ως άνω αναφέρεται με αριθμό... συμβολαί-

ου ανταλλαγής μεταξύ του τετάρτου των εναγόντων και του γιου του εναγομένου στο οποίο ρητά αναφέρεται ότι η αγροτική αυτή οδός «είναι αναγνωρισμένη με την υπ' αριθμ. 111/1984 απόφαση του Ειρηνοδικείου Αχαρνών ως προϋπάρχουσα του έτους 1977», γ) της υπ' αριθμ. 5391/2003 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (εκδοθείσας επί ασκηθείσας εφέσεως του νυν εναγομένου κατά του πρώτου των εναγόντων και της υπ' αριθμ. ... απόφασης ασφαλιστικών μέτρων αυτού του Δικαστηρίου), σύμφωνα με τις παραδοχές της οποίας «όλη» η νότια πλευρά του ακινήτου του εγκαλούντος (σημερινού εναγομένου) συνορεύει με την οδό..., η οποία διαχωρίζει το εν λόγω ακίνητο από το νοτίως αυτής κείμενο ακίνητο του εφεσίβλητου (πρώτου των εναγόντων)», ανατρέποντας έτσι τον ισχυρισμό του εναγομένου ότι το ακίνητο του πρώτου των εναγόντων εφάπτεται (κατά το επίδικο σημείο) με την ιδιοκτησία του και ότι η οδός ... δεν φτάνει δυτικότερα μέχρι τον μανδρότοιχό της «...», δ) του από Οκτωβρίου 1990 τοπογραφικού διαγράμματος του αρχιτέκτονα μηχανικού..., που έχει προσαρτηθεί στο με αριθμό... συμβόλαιο της Συμβ/φου Αχαρνών Α. Κ., με το οποίο οι γονείς και δικαιοπάροχοι του πρώτου των εναγόντων Ψ1 απέκτησαν το εν συνεχεία λόγω γονικής παροχής περιελθόν σ' αυτόν αγροτεμάχιο (το δυτικότερο). Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα αυτό το εν λόγω αγροτεμάχιο, εκτάσεως 630 τ.μ., έχει πρόσοψη με στοιχεία Α-Β προς βορρά «χωματόδρομο» σε πρόσωπο 23,4-0, δηλαδή σε «όλη» τη βόρεια πλευρά του εν λόγω αγροτεμαχίου χωρίς να εφάπτεται με ιδιοκτησία του εναγομένου ή των δικαιοπαρόχων του. Αλλά πέραν τούτου, απεικονίζεται με σαφήνεια ότι ο εν λόγω χωματόδρομος δεν διακόπτεται στο σημείο που ο εναγόμενος τοποθέτησε τη σιδηρά πόρτα, δηλαδή στο προς δυσμάς επίδικο τμήμα, αλλά συνεχίζει ανατολικά και δυτικά του αγροτεμαχίου αυτού. Περαιτέρω, απεδείχθη ότι η αγροτική αυτή οδός, πλάτους 2,50 μέτρων, επονομαζόμενη... συνέδεε την οδό... με

τη λεωφόρο..., πλην όμως κατά τα τελευταία έτη η οδός αυτή κατέστη αδιέξοδη προς τη δυτική του, πλευρά (προς τη λεωφ. ...) λόγω της ανέγερσης βιομηχανικής μονάδος από την ανώνυμη εταιρεία... επί αγροτικών ακινήτων που ενοποιήθηκαν, δυτικότερα των ιδιοκτησιών των διαδίκων, καταλήγουσα πλέον η αγροτική αυτή οδός... στην τσιμεντένια περιφραξη του... αφού ωστόσο διήρχετο έμπροσθεν των προσόψεων των ιδιοκτησιών των διαδίκων. Το γεγονός δε ότι κατέστη αδιέξοδη προς δυσμάς δεν της στερεί τον κοινόχρηστο χαρακτήρα, έτσι όπως τούτο αναγνωρίστηκε με την υπ' αριθμ. 111/1984 απόφαση αυτού του Δικαστηρίου, ως δημιουργηθείσα με συνεισφορά των παρόδιων ιδιοκτητών και προϋφισταμένη του έτους 1977 κατά τα προλεχθέντα. Αντίστοιχη προς τ' ανωτέρω είναι και η κατάθεση του μάρτυρα απόδειξης που κρίνεται σαφής και πειστική, ενώ δεν στηρίζει αντίθετη άποψη η κατάθεση του μάρτυρα ανταπόδειξης Χ (γιου του εναγομένου), ο οποίος επιβεβαίωσε ότι «υπήρχε ένα μονοπάτι (στη θέση του επιδίκου) 50 εκ. που δεν το χρησιμοποιούσε κανείς, μέχρι τη μάνδρα με τα βαμβάκια (στην πλευρά του...) προς τη... Το μονοπάτι ήταν στο σημείο όπου είναι το επίδικο». Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω ο εναγόμενος με τις πράξεις του, δηλαδή την ενσωμάτωση στην ιδιοκτησία του του πλέον δυτικού τμήματος της κοινόχρηστης οδού... από την κατάληξή της στον μανδρότοιχο του εργοστασίου της... και ανατολικότερα σε μήκος 18,30 μέτρα και καθόλο το πλάτος της οδού αυτής (2,50μ.), διά της τοποθετήσεως περιφράξεως κάθετα σ' αυτήν έτσι ώστε να χρησιμοποιεί το επίδικο τμήμα της αποκλειστικά και μόνον ο ίδιος, προσέβαλε το επί της ίδιας των εναγόντων προσωπικότητας δικαίωμά τους για χρήση του τμήματος αυτού της εν λόγω κοινοχρήστου οδού, το οποίο πρέπει να προστατευθεί κατά τα ειδικότερα στο διατακτικό οριζόμενα, απορριπτόμενης ως εκ τούτου της περί καταχρηστικής ασκήσεως του δικαίωμά τους ενστάσεως του εναγομένου ως

στερουμένης νομικού ερείσματος». Με την κρίση του αυτή το Πρωτοδικείο, που δίκασε ως εφετείο, εφάρμοσε εσφαλμένα τις διατάξεις ουσιαστικού δικαίου των άρθρων 966, 967, 968 Α.Κ, του ν. 3, Πανδ. 43.7 του β.ρ.δ. και τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 εδ. τελευταίο του ν. 720/77, αφού αρκέσθηκε σε στοιχεία λιγότερα από τα αξιούμενα από αυτές για την αποδοχή της αγωγής, δεδομένου ότι με βάση τις άνω παραδοχές του, η επίδικη οδός δεν έχει προσλάβει κοινόχρηστο χαρακτήρα με έναν από τους αναφερόμενους στη μείζονα πρόταση νόμιμους τρόπους. Ειδικότερα, τον χαρακτήρα αυτόν δεν μπορούσε να προσλάβει η επίδικη οδός, με την αναγνώρισή της ως κοινόχρηστης σε δίκη ασφαλιστικών μέτρων, ούτε με μόνη τη χρήση της από αμνημονεύτων ετών, εφόσον μέχρι την εισαγωγή του Α.Κ. την 23-2-1946 δεν είχε συμπληρωθεί χρήση 80 ετών, ούτε με την αναφορά της σε συμβόλαια των διαδίκων, που συντάχθηκαν κατά τα έτη 1980 έως 1997. Περαιτέρω, ο σχηματισμός της οδού προ του έτους 1977 από παρόδιους ιδιοκτήτες για τις ανάγκες των αγροτεμαχίων τους δεν προσδίδει, χωρίς άλλο, στην οδό κοινόχρηστο χαρακτήρα, εφόσον δεν εμφανίζεται αυτή ως ιδιωτικός δρόμος σε τοπογραφικό σχέδιο που να έχει κατατεθεί σε συμβόλαια καταρτισθέντα πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 651/77. Επομένως, οι πρώτος και τρίτος από το άρθρο 560 αριθμ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ λόγοι της αίτησης αναίρεσης, με τους οποίους καταλογίζεται στο Πρωτοδικείο η ανωτέρω πλημμέλεια, είναι βάσιμοι. Κατ' ακολουθίαν παρελκούσης της έρευνας των λοιπών λόγων (κύριων και πρόσθετων) αναίρεσης, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Πρωτοδικείο, η σύνθεση του οποίου από άλλους δικαστές είναι εφικτή (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ). Τα δικαστικά έξοδα του αναιρεσειόντος πρέπει να επιβληθούν σε βάρος των αναιρεσιβλήτων, λόγω της ήττας των (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την υπ' αριθ. 6360/2007 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Παραπέμπει την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Πρωτοδικείο, το οποίο θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές. Καταδικάζει τους αναιρεσιβλήτους στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιέοντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των τριών χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 635/2010 (Τμ. Δ')

Οροφοκτησία - Έννοια ορόφου και διαμερίσματος ορόφου. Δεν υπάγονται σε αυτήν οι ανοικτοί χώροι, επί των οποίων δεν είναι δυνατή η σύσταση αυτοτελούς οριζόντιας ιδιοκτησίας, εκτός εάν στη σύσταση οροφοκτησίας προβλέπεται η μελλοντική οικοδόμησή τους. Ως εκ τούτου οι ανοικτοί χώροι συνιστούν κοινόκτητους και κοινόχρηστους χώρους, των οποίων δεν είναι δυνατό να μεταβιβαστεί η κυριότητα, αλλά μόνο η αποκλειστική χρήση σε κάποιον από τους συνιδιοκτήτες. Η μεταβίβαση αυτή της αποκλειστικής χρήσης έχει για τους λοιπούς συνιδιοκτήτες τον χαρακτήρα ιδιόμορφης δουλείας που δεσμεύει και τους διαδόχους των συμβληθέντων. Πρόβλεψη στη σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών της ανοικοδόμησης καταστημάτων - αυτοτελών οριζοντίων ιδιοκτησιών στο ισόγειο πολυόροφης οικοδομής και διατήρησης στον ακάλυπτο χώρο της οικοδομής παλαιού κτίσματος, το οποίο θα ανήκει στην αποκλειστική χρήση ορισμένων εκ των συνιδιοκτητών. Έγκυρη η συστατική πράξη, ακόμα και αν η κατασκευή των καταστημάτων συνεπάγεται υπέρβαση του ορίου κάλυψης ή του συντελεστή δόμησης, εφόσον δεν παραβιάζεται η χρήση των κοινόχρηστων χώρων από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες. Απορρίπτει αναίρεση (Άρθρα 1001, 1002, 1117 ΑΚ, άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 13 ν. 3741/1929 «περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους»).

(...) Από το πνεύμα, εν τούτοις, των διατάξεων για την οροφοκτησία, και ιδίως από τον σκοπό

αυτών, ο οποίος, όπως προκύπτει από την εισηγητική έκθεση του Ν. 3741/1929, είναι η ευχερέστερη κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των πολιτών και η καθ' ύψος επέκταση των πόλεων, καθώς και από τα ερμηνευτικά πορίσματα εκ της κοινής πείρας και από τις σχετικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας, συνάγεται, ότι «όροφος» ή «διαμέρισμα ορόφου» είναι το αναποχώριστο τμήμα της οικοδομής ή του ορόφου, μετά την συστατικών του και του εντός αυτού (κυβικού) χώρου, που περικλείεται τεχνικώς από κάτω, από τα πλάγια και από πάνω, με τοίχους ή άλλα οικοδομικά στοιχεία, ώστε να διαχωρίζεται σαφώς από τα λοιπά, διαιρετά ή αδιαίρετα, τμήματα της οικοδομής και να έχει αναχθεί σε συγκεκριμένο ή ανεξάρτητο τμήμα αυτής, κατάλληλο προς χωριστή και αυτοτελή εν γένει οικιστική χρήση. Μόνον δε οι όροφοι και τα διαμερίσματα ορόφων, υπό την ανωτέρω έννοια, καθώς και τα εξομοιούμενα από τον νόμο με ορόφους υπόγεια και δωμάτια κάτω από την στέγη (άρθ. 1002 εδ. β' ΑΚ και 1 § 2 του Ν. 3741/1929) μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο οριζόντιας ιδιοκτησίας. Επομένως, δεν είναι δυνατόν να συσταθεί διηρημένη ιδιοκτησία επί ανοικτού χώρου, εκτός αν προβλέπεται στην συστατική της οροφοκτησίας πράξη ή σε μεταγενέστερη συμφωνία όλων των οροφοκτητών που έχει μεταγραφεί νομίμως, ότι ο χώρος αυτός πρόκειται να οικοδομηθεί, οπότε η σύσταση διηρημένης ιδιοκτησίας αναφέρεται στους μελλοντικούς ορόφους ή διαμερίσματα και τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της κατασκευής των (άρθρ. 201 ΑΚ). Εξ άλλου, λαμβανομένου υπ' όψη ότι η θεσπιζόμενη με τα άρθρα 1002 ΑΚ και 1 του Ν. 3741/1929 χωριστή κυριότητα επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου αποτελεί την εξαίρεση του κανόνα «superficies solocedit», που έχει περιληφθεί στο άρθρο 1001 εδ. α' του ΑΚ, οποιοδήποτε μέρος του όλου του ακινήτου, το οποίο δεν ορίσθηκε ή δεν ορίσθηκε εγκύρως, με τον συστατικό της οροφοκτησίας τίτλο, ότι αποτελεί αντικείμενο της αποκλειστικής κυριότητας κάποιου

συνιδιοκτήτου, υπάγεται αυτοδικαίως από τον νόμο, κατ' εφαρμογή του ανωτέρω κανόνα, στα αντικείμενα της αναγκαστικής συγκυριότητας επί του εδάφους και θεωρείται γι' αυτό κοινόκτητο και κοινόχρηστο μέρος του ακινήτου. Περαιτέρω, τα άρθρα 22 § α' και 32 § 4 του Ν.Δ. 8/1973 «Περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 1 § 22 και 33 του Ν.Δ 205/1974, προέβλεψαν για πρώτη φορά την κατασκευή της οικοδομής επί υποστηλωμάτων (PILOTIS), για τη δημιουργία στο ισόγειο ανοικτού στεγασμένου χώρου, που αφήνεται εξ ολοκλήρου κενός και χρησιμεύει για την στάθμευση αυτοκινήτων. Ο κενός αυτός χώρος του ισόγειου, που αναφέρεται σε μεταγενέστερα νομοθετήματα ως «PILOTIS» (άρθρ. 1 § 5 περ. γ' του Ν. 960/97, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 1221/1981, 7 § 1 περ. Α και 9 § 10 ΓΟΚ 1985) είναι εξ ορισμού ανοικτός και συνεπώς ισχύουν γι' αυτόν όσα προαναφέρθηκαν. Δηλαδή η συμφωνία των οροφокτητών να συστήσουν, σε τμήματα της PILOTIS, που θα παραμείνουν ανοικτά, αυτοτελείς (δηρημένες) ιδιοκτησίες, θα είναι άκυρος (κατ' άρθρο 174 ΑΚ), ως αντικείμενη στις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις, που καθορίζουν τις θεμελιακές αρχές του θεσμού της οριζόντιας ιδιοκτησίας. Αν, όμως, προβλέπεται στην, ως άνω, συμφωνία, ότι στα ανωτέρω τμήματα της PILOTIS θα κατασκευασθούν κλειστοί χώροι, δημιουργούνται εγκύρως δηρημένες ιδιοκτησίες στους περικλειστούς χώρους, που θα κατασκευασθούν, παρά το γεγονός ότι η κατασκευή των επάγεται ενδεχομένως υπέρβαση του ορίου κάλυψης ή του συντελεστού δόμησης και είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του ΓΟΚ, αφού η παραβίαση των διατάξεων αυτών συνεπάγεται μόνον διοικητικές κυρώσεις και δεν θίγει το κύρος της μεταξύ των οροφокτητών συμφωνίας. Η προεκθεθείσα έννοια των διατάξεων για την οροφокτησία δεν είναι αντίθετος, αλλά επιβεβαιώνεται ουσιαστικώς από τις ειδικές ρυθμίσεις των Ν. 960/1979 και 1221/1981, για τις θέσεις σταθμεύσεως αυτοκινήτων. Πράγματι, οι διατάξεις

του άρθρου 1 § 5 εδ. α' και β' του Ν. 960/1979, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 1 του Ν. 1221/1981, προβλέπουν ότι, προκειμένου για θέσεις σταθμεύσεως αυτοκινήτων, που βρίσκονται σε στεγασμένους χώρους κτιρίου, το οποίο έχει υπαχθεί στο σύστημα της δηρημένης ιδιοκτησίας, κάθε θέση σταθμεύσεως αποτελεί δηρημένη ιδιοκτησία, της οποίας επιτρέπεται η αυτοτελής μεταβίβαση και σε τρίτους που δεν έχουν σχέση με το κτίριο. Με τις διατάξεις, δηλαδή, αυτές, αναγνωρίζεται χωριστή κυριότητα και επί των θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων που δεν είναι περικλειστοί, αλλά απλώς στεγασμένοι, κατ' εξαίρεση του κανόνα, ότι αντικείμενο δηρημένης ιδιοκτησίας αποτελούν μόνον οι κλειστοί χώροι ορόφων ή διαμερισμάτων. Ειδικός, όμως, για την «PILOTIS» το τελευταίο εδάφιο γ' της παραγ. 5 του ανωτέρω άρθρου ορίζει, ότι «αι τυχόν δημιουργούμεναι θέσεις σταθμεύσεως εις τον ελεύθερον ισόγειον χώρον του κτιρίου, όταν τούτο κατασκευάζεται επί υποστηλωμάτων (PILOTIS), κατά τας ισχύουσας διατάξεις δεν δύναται να αποτελέσουν αντικείμενον δηρημένης ιδιοκτησίας». Εκ τούτων παρέπεται, ότι τα μεν κλειστά τμήματα της πιλοτής και οι περικλειστές θέσεις σταθμεύσεως αυτοκινήτων μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δηρημένης ιδιοκτησίας και να μεταβιβασθούν αυτοτελώς και σε τρίτους, που δεν έχουν σχέση με την πολυώροφη οικοδομή, τα δε ανοικτά τμήματα αυτής και οι ανοικτές θέσεις σταθμεύσεως αυτοκινήτων στον «ελεύθερο ισόγειο χώρο» της πιλοτής δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δηρημένης ιδιοκτησίας.

Συνεπώς, οι ανοικτοί αυτοί χώροι της πιλοτής ανήκουν στα κοινόκτητα και κοινόχρηστα μέρη της οικοδομής (Ολ. ΑΠ 23/2000, ΑΠ 333/2002). Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 13 § 1 και 3, 4 § 1 του Ν. 3741/1929, συνάγεται ότι, με τη συστατική της οροφокτησίας δικαιοπραξία ή με μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ όλων των συνιδιοκτητών, η οποία γίνεται συμβολαιογραφικώς και υπο-

βάλλεται σε μεταγραφή, μπορεί εγκύρως να παραχωρηθεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως ορισμένου από τα εν λόγω κοινόχρηστα και κοινόκτητα πράγματα σε ιδιοκτήτες ορόφων ή διαμερισμάτων της ίδιας οικοδομής, δεδομένου ότι με τη συμφωνία αυτή δεν αναιρείται η συγκυριότητα αλλά η χρήση. Στην περίπτωση αυτή, ο περιορισμός της χρήσεως των λοιπών οροφωκτιών έχει απλώς τον χαρακτήρα ιδιόμορφης δουλείας, ήτοι δουλείας η οποία δεν είναι πραγματική, με την έννοια των άρθρων 1118 και 1119 ΑΚ, και έχει την έννοια, ότι δεσμεύει τους καθολικούς και ειδικούς διαδόχους των συμβληθέντων και αντιτάσσεται κατά των τρίτων (ΑΠ 1305/2002). (...) «Οι ενάγοντες και οι εναγόμενοι, όπως συνομολογείται και προκύπτει άλλωστε και εκ των προσκομιζομένων εγγράφων, είναι συνιδιοκτήτες αυτοτελών οριζοντίων ιδιοκτησιών της πολυκατοικίας, που βρίσκεται στην ... επί της οδού ... Το οικόπεδο, επί του οποίου ανεγέρθηκε η ως άνω οικοδομή, ανήκε στους δύο πρώτους εναγομένους, οι οποίοι υπήγαγαν αυτήν στις διατάξεις του ν. 3741/1929 και των αρθ. 1002 και 1117 του ΑΚ, με την υπ' αριθμ. ... πράξη συστάσεως οριζόντιας ιδιοκτησίας και κανονισμού πολυκατοικίας του Συμβολαιογράφου Αθηνών Φ. Π., που έχει νόμιμα μεταγραφεί, στην οποία έχουν προσχωρήσει και την οποία έχουν αποδεχθεί στο σύνολό της όλοι οι ενάγοντες, με τα συμβόλαια που απέκτησαν τις αυτοτελείς διαιρεμένες ιδιοκτησίες τους. Στην ως άνω συστατική της οροφωκτιότητας πράξη και στην περιγραφή του ισογείου ορόφου της οικοδομής αναφέρονται τα εξής: ΙΣΟΓΕΙΟΣ ΟΡΟΦΟΣ. Σ' αυτόν που φαίνεται σε κάτοψη στο αντίστοιχο σχεδιάγραμμα, βρίσκονται οι σχετικοί κοινόχρηστοι και κοινόκτητοι χώροι, ήτοι χώρος προσπέλασης στην οδό..., το πλατύσκαλο, κεντρική είσοδος της πολυκατοικίας, ο χώρος κίνησης του ανελκυστήρα και τα υπό στοιχεία Κ1 και Κ2 καταστήματα (οριζόντιες ιδιοκτησίες), ήτοι 1α) το υπό στοιχεία Κάπα κεφαλαίο ένα (Κ1) κατάστημα με πρόσοψη στην οδό..., που αποτελείται

από μια αίθουσα, επιφάνειας μέτρων τετραγωνικών εβδομήντα ενός (71,00) με αναλογία στο οικόπεδο κατά ποσοστό ογδόντα πέντε χιλιοστών (85/1000) αδιαιρέτως ή μέτρα τετραγωνικά του οικοπέδου δέκα επτά και 0,43 (17,43) αδιαιρέτως ύψος ορόφου μέτρων τριών και είκοσι εκατοστών (3,20), όγκο ιδιόκτητο μέτρων κυβικών διακοσίων είκοσι επτά και είκοσι δύο εκατοστών (227,22), χωρίς όγκο κοινοχρήστων, ήτοι συνολικό όγκο μέτρων κυβικών διακοσίων είκοσι επτά και είκοσι δύο εκατοστών (227,22) χωρίς συμμετοχή στις δαπάνες κοινοχρήστων (Δ1), ανελκυστήρα και κεντρικής θέρμανσης, ψήφους στη γενική συνέλευση σε σύνολο χιλίων (1000), και συνορεύει βόρεια με ιδιοκτησία..., ανατολικά με ακάλυπτο χώρο οικόπεδου της οικοδομής και πέραν αυτής με ιδιοκτησία αγνώστων, νότια με Κ2 κατάστημα εν μέρει, με τον χώρο του ανελκυστήρα, την κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας και το πλατύσκαλο της κεντρικής σκάλας, και δυτικά με την κεντρική σκάλα, τον χώρο του ανελκυστήρα, εν μέρει, και εν μέρει έχει πρόσοψη στην οδό... και β) το υπό στοιχεία Κάπα κεφαλαίο δύο (Κ2) κατάστημα με πρόσοψη στην οδό..., που αποτελείται από μια αίθουσα, έχει επιφάνεια μέτρων τετραγωνικών τριάντα επτά και είκοσι τριών εκατοστών (37,23), αναλογία στο οικόπεδο κατά ποσοστό σαράντα πέντε χιλιοστών (45/1000) αδιαιρέτως ή σε μέτρα τετραγωνικά του οικοπέδου εννέα και 0,22 (9,22) αδιαιρέτως ύψος ορόφου μέτρων τριών και 0,20 (3,20) όγκο ιδιόκτητο μέτρων κυβικών εκατόν δέκα εννέα και δέκα τεσσάρων εκατοστών (119,14) χωρίς όγκο κοινοχρήστων ήτοι όγκο συνολικό μέτρων κυβικών εκατόν δέκα εννέα και δέκα τεσσάρων εκατοστών (119,14) χωρίς συμμετοχή στις δαπάνες κοινοχρήστων, ανελκυστήρα και κεντρικής θέρμανσης και ψήφους στη γενική συνέλευση σαράντα πέντε (45) σε σύνολο χιλίων της πολυκατοικίας, το πλατύσκαλο αυτής, την κεντρική σκάλα και το πλατύσκαλο αυτής και εν μέρει με το Κ1 κατάστημα, ανατολικά με ακάλυπτο χώρο οικόπεδου και

πέραν αυτού με ιδιοκτησία αγνώστων και την κεντρική σκάλα νότια με ιδιοκτησία... και δυτικά έχει πρόσοψη στην οδό... Εδώ αναφέρεται, ότι το παραπάνω Κ-2 κατάστημα επικοινωνεί με την υπ' αριθ. V-1 αποθήκη του υπογείου με εσωτερική κλίμακα, η δε αποθήκη για τα καύσιμα θα βρίσκεται στον ακάλυπτο χώρο και θα επικοινωνεί από το Κ-2 κατάστημα. Οι ανωτέρω συσταθείσες οριζόντιες ιδιοκτησίες (καταστήματα Κ-1 και Κ-2), οι οποίες περιεκλείσθηκαν με τοιχοποιία, παρέμειναν στην κυριότητα των οικοπεδούχων, δύο πρώτων εναγομένων. Από τις κατασκευές αυτές δεν παραβλάπεται η χρήση των ιδιοκτησιών των εναγόντων, ούτε η απόλυτη χρήση των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του ισογείου της οικοδομής. Επομένως, εφόσον από την αρχή με τη συστατική πράξη οροφοκτησίας είχε προβλεφθεί η δημιουργία αυτοτελών διαιρεμένων ιδιοκτησιών και εξαιρεθεί από τον υπόλοιπο κοινοχρηστο-κοινόκτητο χώρο του ισογείου της οικοδομής, δεν παραβιάσθηκαν εκ μέρους των δύο πρώτων εναγομένων οι διατάξεις περί κοινοχρήστων χώρων αυτής, και η συστατική πράξη δεν πάσχει κάποιας ακυρότητας, αφού, κατά τα ανωτέρω, με την προαναφερόμενη συστατική πράξη εγκύρως συμφωνήθηκε και εγκύρως κατασκευάσθηκαν οι ως άνω περικλειστοί χώροι (Κ1, Κ2 καταστήματα). Συνεπώς, η αγωγή, κατά το αίτημα της περί αναγνώρισεως δικαιώματος των εναγόντων κοινής χρήσεως των ανωτέρω χώρων του ισογείου της οικοδομής και ακυρότητας της πιο πάνω συστατικής της οροφοκτησίας πράξης, με την οποία οι εναγόμενοι συνέστησαν αυτοτελείς ανεξάρτητες ιδιοκτησίες (Κ-1 και Κ-2), είναι απορριπτέα ως ουσία αβάσιμη. Κατ' ακολουθίαν δε αυτών απορριπτέα η αγωγή τυγχάνει και κατά το αίτημα αυτής να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να ανεχθούν τη διέλευση των αγωγών φυσικού αερίου και των μετρητών αυτού δια μέσου των Κ-1 και Κ-2 ισογείων καταστημάτων τους. Περαιτέρω προέκυψε, ότι στον ακάλυπτο χώρο της οικοδομής προϋπήρχε της ανεγέρσεως αυτής και εξακο-

λουθεί να υφίσταται ακόμη παλαιό κτίσμα, εμβαδού 33,75 τ.μ., το οποίο χρησιμοποιείται μόνον από τους εναγομένους. Όμως, στη συστατική της οροφοκτησίας πράξη ρητά αναφέρεται ότι τούτο θα παραμείνει και συμφωνείται, μεταξύ των συμβληθέντων, δύο πρώτων εναγομένων, ότι αυτό θα ανήκει στην αποκλειστική αυτών χρήση (βλ. φύλλο 12α συστατικής πράξης).

Συνεπώς, η αγωγή κατά το αίτημα της περί αποδόσεως του χώρου του κτίσματος τούτου στην κοινή χρήση όλων των συνιδιοκτητών είναι απορριπτέα ως αβάσιμη....».

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 639/2010 (Τμ. Δ')

Οριζόντια ιδιοκτησία. Κοινόκτητοι και κοινόχρηστοι χώροι. Βλαπτική χρήση τους από συνιδιοκτήτες ή μεταβολή του συνήθους προορισμού τους. Πότε υπάρχει. Δικαίωμα συνιδιοκτητών να ζητήσουν την επαναφορά στην προτέρα κατάσταση. Αυθαίρετη εγκατάσταση της δεξαμενής πετρελαίου και του καυστήρα στον ακάλυπτο χώρο (αυλή) της πολυκατοικίας κατά παράβαση πολεοδομικών διατάξεων. Επίσης, συγκέντρωση παλαιών και ρυπαρών αντικειμένων από συνιδιοκτήτη στην κοινόχρηστη αυλή, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ανθυγιεινής εστίας. Πολιτική δικονομία. Ένορκη βεβαίωση. Επί απλής ομοδικίας πρέπει να καλούνται εμπρόθεσμα, εκτός αν τα εκτιθέμενα στην ένορκη βεβαίωση αφορούν αποκλειστικά κάποιους από τους ομοδίκους. Απορρίπτει αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 280/2008 ΕφΑθ.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Κατά τη διάταξη του άρθρ. 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται μόνο αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋπο-

θέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (ΟΛΑΠ 7/2006, ΟΛΑΠ 4/2005). Εξάλλου από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 2 παρ. 1, 3, 4 παρ. 1, 5 περ. α', 13 του ν. 3741/1929, 785, 787, 1002 και 1117 ΑΚ προκύπτει ότι κάθε ιδιοκτήτης ορόφου ή διαμερίσματος οικοδομής, για την οποία έχει συσταθεί εγκύρως οριζόντια ιδιοκτησία, δικαιούται, λόγω της αναγκαίας συγκυριότητάς του επί των κοινόχρηστων μερών της οικοδομής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και ο ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου, να κάνει απόλυτη χρήση τούτων, αρκεί να μη βλάπτει τα αντίστοιχα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών και να μη μεταβάλλει τον συνήθη προορισμό των μερών αυτών. Μπορεί, επίσης, να περιληφθεί στον κανονισμό συμφωνία, με την οποία ένας ή και περισσότεροι από τους συνιδιοκτήτες θα έχουν το δικαίωμα της αποκλειστικής χρήσης σε κοινόκτητο και κοινόχρηστο τμήμα της οικοδομής αλλά για τον προορισμό που το τμήμα αυτό από τη φύση του έχει και προκύπτει από τις λειτουργικές χρησιμότητες του οικοδομήματος που ορίζονται από τον κανονισμό, την τοποθεσία του ακινήτου και τις τακτικές συνήθειες της περιοχής. Αν και τότε θίγονται τα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών ή υπάρχει μεταβολή του συνήθους προορισμού των κοινών μερών με τη χρήση τους από ορισμένους συνιδιοκτήτες, κρίνεται, κατά περίπτωση, με βάση τις συγκεκριμένες συνθήκες και στο πλαίσιο του γενικότερου συμφέροντος της ομαλής λειτουργίας της σχέσεως της οροφοκτησίας. Ειδικότερα, βλαπτική για τα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών είναι η χρήση που εμποδίζει ή δυσχεραίνει υπερμέτρως αυτούς στη χρήση των οριζόντων ιδιοκτησιών τους ή και στη σύγχρηση των κοινών μερών, ενώ μεταβολή του συνήθους προορισμού προκαλείται όταν η συγκεκριμένη χρήση αλλοιώνει τον προορι-

σμό των κοινών μερών, που ορίζεται με δικαιπρακτική ρύθμιση ή, σε περίπτωση ελλείψεως της, προκύπτει από τη φύση των πραγμάτων και τον σκοπό που αυτά υπηρετούν κατά τα δάγματα της κοινής πείρας στη λειτουργία της οροφοκτησίας, καθώς και από τις συνθήκες της συγκεκριμένης περίπτωσης. Κάθε συνιδιοκτήτης, εφόσον από τις ενέργειες άλλου συνιδιοκτήτη παραβλάπεται στη χρήση των κοινών πραγμάτων και μειώνεται η ασφάλεια της οικοδομής, έχει το δικαίωμα να ζητήσει με αγωγή την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. (Α.Π. 357/2006 και 1830/2005). Περαιτέρω στο πλαίσιο των πιο πάνω αρχών εφαρμογής των αντίστοιχων διατάξεων του ν. 3741/1929 εφαρμόζονται συμπληρωματικά και οι διατάξεις του ΓΟΚ, στην προκειμένη δε περίπτωση των άρθρων 2 παρ. 22 και 8 παρ. 2 του ΓΟΚ/2000, με τις οποίες ορίζεται ότι κοινής χρήσεως χώροι του κτιρίου και του οικοπέδου είναι οι χώροι που προορίζονται για χρήση από όλους τους ενοίκους του κτιρίου και ότι ο υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου πρέπει να είναι προσπελάσιμος από τους χώρους κοινής χρήσης του κτιρίου. Ειδικότερα, η εφαρμογή της πρώτης από τις πιο πάνω ρυθμίσεις προϋποθέτει στο πλαίσιο εφαρμογής και των διατάξεων του ν. 3741/1929 ότι οι συγκεκριμένοι χώροι του οικοπέδου έχουν χαρακτηριστεί ως κοινόχρηστοι με τον υπάρχοντα κανονισμό, και εφ' όσον δεν υπάρχει κανονισμός ή κοινοχρησία προκύπτει από τη φύση του πράγματος και το σκοπό που αυτό υπηρετεί στη λειτουργία της οροφοκτησίας. Εξάλλου, το γεγονός ότι ο υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου χαρακτηρίσθηκε με τον υπάρχοντα κανονισμό της ως κοινόχρηστος, δεν αναιρείται από το εάν ενδεχομένως ο χώρος αυτός κατά παράβαση της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρου 8 παρ. 2 του ΓΟΚ δεν είναι προσπελάσιμος από τους υπόλοιπους χώρους κοινής χρήσης του κτιρίου. Εξ άλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ., αναιρέση επιτρέπεται και αν παραβιάσθηκαν οι ερ-

μηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών των άρθρων 173 και 200 Α.Κ. Οι ερμηνευτικοί αυτοί κανόνες εφαρμόζονται από το δικαστήριο της ουσίας όταν κατά την ανέλεγκτη, ως προς αυτό, κρίση του, διαπιστώνει ότι υπάρχει στη σύμβαση κενό ή αμφιβολία σχετικά με τη δήλωση της βουλήσεως των συμβαλλομένων. Η διαπίστωση αυτή του δικαστηρίου της ουσίας μπορεί είτε να αναφέρεται στην απόφαση ρητώς, είτε να προκύπτει από αυτήν έμμεσα, όταν, παρά τη μη ρητή αναφορά της διαπιστώσεώς της, ή ακόμα και παρά τη ρητή διαβεβαίωση της ανυπαρξίας της, το δικαστήριο προβαίνει σε ερμηνεία της συμβάσεως, η οποία (ερμηνεία) αποκαλύπτει ότι το δικαστήριο βρέθηκε μπροστά σε κενό ή αμφιβολία σχετικά με τη δήλωση της βουλήσεως των συμβαλλομένων, τα οποία ακριβώς δημιούργησαν την ανάγκη να καταφύγει σε ερμηνεία της. Μόνη η παράλειψη της μνείας των διατάξεων των άρθρων 173 και 200 ΑΚ δεν συνιστά παραβίασή τους, αν το δικαστήριο της ουσίας έλαβε υπόψη κατά την ερμηνεία της συμβάσεως τα ερμηνευτικά κριτήρια που προβλέπονται με αυτές. Παραβιάζονται δε οι κανόνες αυτοί όταν το Δικαστήριο, παρά τη διαπίστωση έστω και έμμεσα, κενού ή αμφιβολίας σχετικά με την έννοια της δήλωσης βούλησης, παραλείπει να προσφύγει σ' αυτούς, για τη διαπίστωση της αληθινής έννοιας των δηλώσεων ή να παραθέσει στην απόφασή του τα πραγματικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει η εφαρμογή τους ή προβαίνει σε κακή εφαρμογή τους, με την έννοια ότι το ερμηνευτικό πόρισμα στο οποίο, μετά από ερμηνεία της δικαιοπραξίας κατέληξε (το δικαστήριο), δεν είναι σύμφωνο με την καλή πίστη και τα «συναλλακτικά ήθη» (ΟΛΑΠ 26/2004, Α.Π. 1183/2007). Στην προκειμένη περίπτωση με την προσβαλλόμενη απόφαση έγιναν δεκτά τα ακόλουθα κατά την ανέλεγκτη επί της ουσίας εκτίμηση των αποδείξεων: «Ο πρώτος εφεσίβλητος Ψ1 ήταν διαχειριστής και οι υπόλοιποι διάδικοι είναι συνιδιοκτήτες της πολυκατοικίας, που βρίσκεται στην..., επί της συμβολής των οδών... και... στον... Ήδη

διαχειρίστρια είναι η δεύτερα εφεσίβλητη Ψ2. Η πολυκατοικία αυτή διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3741/1929 και των άρθρων 1002 και 1117 Α.Κ., καθώς και των όρων της 37149/6-7-1968 πράξης σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας και κανονισμού πολυκατοικίας του συμβολαιογράφου Αθηνών Α. Ζ., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών, στον τόμο... και αριθμό..., όπως τροποποιήθηκε με την 38379/15-1-1969 πράξη του ίδιου συμβολαιογράφου, που επίσης υπογράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του ίδιου Υποθηκοφυλακείου, στον τόμο... και αριθμό... Σύμφωνα με τις πράξεις αυτές, το ημιπόγειο αποτελείται από δύο αυτοτελείς οριζόντιες ιδιοκτησίες, με αριθμούς (1) και (2), οι οποίες έχουν ιδιαίτερη είσοδο από την οδό... Από αυτές, η με αριθμό (2) ιδιοκτησία συνορεύει ΒΑ με λεβητοστάσιο, φωταγωγούς και αυλή της πολυκατοικίας, ΑΜ με την υπ' αριθμό (1) ιδιοκτησία, ΔΜ με φωταγωγούς και την οδό... και ΒΔ με φωταγωγό και ιδιοκτησία αγνώστων. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού, ως κοινόκτητοι και κοινόχρηστοι χώροι θεωρούνται μεταξύ των άλλων και οι ακάλυπτοι χώροι της πολυκατοικίας. Με το... αγοραπωλητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Αθηνών Θ. Α. Ζ., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών, στον τόμο... και αριθμό..., ο ενάγων Χ απέκτησε την κυριότητα του υπ' αριθμ. (2) διαμερίσματος του ημιπόγειου και εγκαταστάθηκε ο ίδιος σε αυτό. Στο ίδιο συμβόλαιο αγοραπωλησίας αναφέρεται ότι ο αγοραστής έλαβε γνώση της 37149/1968 πράξης σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας και κανονισμού πολυκατοικίας του συμβολαιογράφου Αθηνών Α. Ζ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με την 38379/1969 πράξη του ίδιου συμβολαιογράφου και αποδέχεται τους όρους αυτής.

Η πολυκατοικία ανεγέρθηκε με βάση την 3643/1968 άδεια του Γραφείου Πολεοδομίας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, ενώ η πολυκατοικία κατοικείται από πολλών ετών και λει-

τουργεί σε αυτήν η κεντρική θέρμανση. Η δεξαμενή πετρελαίου και ο καυστήρας έχουν τοποθετηθεί στον ακάλυπτο χώρο (αυλή) της πολυκατοικίας, η δε δεξαμενή είναι υπαίθρια και ο καυστήρας σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο κάτω από το δάπεδο της αυλής. Μετά από αίτηση του Χ διενεργήθηκε αυτοψία στον ακάλυπτο χώρο της πολυκατοικίας στις 19-3-2001 από υπαλλήλους της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων και διαπιστώθηκε ότι η τοποθέτηση της δεξαμενής και του καυστήρα στον χώρο αυτό αποτελούν αυθαίρετη κατασκευή και επιβλήθηκε στους συνιδιοκτήτες πρόστιμο ανέγερσης, ύψους 58,69 ευρώ, το οποίο και καταβλήθηκε στις 7-12-2003. Σύμφωνα με το 6/30468/18-11-2005 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, η αυθαίρετη κατασκευή της τοποθέτησης δεξαμενής πετρελαίου και καυστήρα στον ακάλυπτο χώρο που περιγράφεται στην 3165/639/ΦΑ/260/01 έκθεση αυτοψίας της ως άνω υπηρεσίας, ήταν, είναι και παραμένει αυθαίρετη κατασκευή και με την απορριπτική απόφαση 539/226/4-2-2003 της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων της παρ. 2 του άρθρου 7 του ΠΔ 267/6-8-1998 είναι και καταδικαστέα. Η δεξαμενή του πετρελαίου και ο καυστήρας βρίσκονται στον ακάλυπτο χώρο της πολυκατοικίας, εμπρός από το ημιυπόγειο διαμέρισμα του διαδίκου Χ και ο χώρος που καταλαμβάνουν είναι ειδικά περιφραγμένος με σιδερένια κιγκλιδώματα. Ολόκληρος ο ακάλυπτος χώρος-αυλή της πολυκατοικίας εμπρός από το διαμέρισμα του Χ, που έχει πρόσοψη στην οδό..., είναι επίσης περιφραγμένος κατά ένα μέρος με μανδρότοιχο και κατά ένα μέρος με σιδερένια κιγκλιδώματα, επί των οποίων υπάρχει σιδερένια αυλόπορτα. Από την είσοδο αυτή εισέρχεται στον ακάλυπτο χώρο και στη συνέχεια στο διαμέρισμα του ο Χ.

Ο τελευταίος, στις 17-9-2003, αντικατέστησε τα κιγκλιδώματα του ακάλυπτου χώρου της πολυκατοικίας με νέα και τοποθέτησε νέα συρόμενη αυλόθυρα, την οποία κλειδώνει και αποκλείει έτσι τον διαχειριστή και τους υπολοί-

πους συνιδιοκτήτες από τον χώρο αυτό και κατ' επέκταση και από τον ειδικό χώρο, όπου βρίσκεται η δεξαμενή πετρελαίου, προσπαθώντας να οικειοποιηθεί τον χώρο της πολυκατοικίας, που είναι κοινόκτητος και κοινόχρηστος, επικαλούμενος αορίστως τον κανονισμό, ενώ ρητώς ο κανονισμός αυτός (στο άρθρο 3), όπως προαναφέρθηκε, αναφέρει ότι οι ακάλυπτοι χώροι είναι κοινόκτητοι και κοινόχρηστοι. Έτσι, οι υπόλοιποι συνιδιοκτήτες εμποδίζονται να έχουν πρόσβαση στον ακάλυπτο αυτό χώρο. Αυτοί, όμως, δεν δικαιούνται να διατηρούν στον χώρο αυτό δεξαμενή πετρελαίου και λεβητοστάσιο, διότι οι παραπάνω κατασκευές είναι επικίνδυνες για την ασφάλεια της οικοδομής και των ενοίκων της, από κίνδυνο ανάφλεξης και για το λόγο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκεί, η δεξαμενή πετρελαίου και ο καυστήρας με το όλο λεβητοστάσιο, εμπρός μάλιστα από το ημιυπόγειο (2) διαμέρισμα του διαδίκου Χ. Το λεβητοστάσιο και η δεξαμενή πρέπει να μεταφερθούν σε άλλο ασφαλές σημείο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, όπως αναφέρεται στην 57/3/24-10-2001 απόφαση της Επιτροπής Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, της παρ. 2 του άρθρου 7 του ΠΔ 267/6-8-1998 (ΦΕΚ Α' 195/21-8-1998) και τυχόν νομιμοποίηση του υφισταμένου δεν κωλύει την αγωγή (Α.Π. 1496/1984 ΝοΒ 33, 1012). Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει να γίνει μερικώς δεκτή η από 13-4-2005 αγωγή του Χ, ως κατ' ουσίαν βάσιμη, απορριφθεί το πρώτο αίτημα της αγωγής αυτής, όπως αναγνωρισθεί η ιδιότητα ως μη κοινοχρήστου και κοινοκτήτου χώρου, του χώρου του κειμένου εμπροσθεν της οριζόντιας ιδιοκτησίας [υπ' αριθμ. (2) διαμερίσματος του ημιυπόγειου ορόφου], του ενάγοντος και γίνει μερικώς δεκτό το δεύτερο αίτημα της αγωγής αυτής, όπως υποχρεωθούν οι εναγόμενοι στην αποχή από κάθε ενέργεια, κατατείνουσα στη χρήση του κοινοχρήστου αυτού χώρου, ως χώρου λειτουργίας του λεβητοστασίου, του καυστήρα και δεξαμενής πετρελαίου, ενώ δεν υφίσταται αγωγικό

αίτημα, όπως αποξηλωθεί από εκεί το λεβητοστάσιο, με τον καυστήρα και η δεξαμενή πετρελαίου. Εξ άλλου, ο Χ έχει συγκεντρώσει στον ακάλυπτο χώρο της πολυκατοικίας, εμπρός από την ιδιοκτησία του, πολλά παλαιά αντικείμενα, όπως ελαστικά αυτοκινήτων, ποδήλατα, εργαλεία, ξύλα, νάυλον, στρώματα, ντουλάπες, αλλά και άλλα αντικείμενα που συλλέγει, η σώρευση των οποίων (βλ. και τις φωτογραφίες) έχει συνέπεια στον κίνδυνο για την υγεία των ενοίκων της πολυκατοικίας και ιδιαίτερα της ιδιοκτήτριας-ενοίκου του γειτονικού υπ' αριθμ. (1) ημιυπόγειου διαμερίσματος της Ζ, της οποίας η κατάσταση της υγείας είναι ήδη βεβαρημένη από άλλη αιτία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Διεύθυνση Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής - Τμήμα Υγειονομικού Ελέγχου της Νομαρχίας Αθηνών, με το 4921/38/25-2-2003 έγγραφο του προς τον Χ, πληροφορεί ότι υπάλληλοι της Υπηρεσίας της, διενήργησαν αυτοψία στον έμπροσθεν ακάλυπτο χώρο του διαμερίσματος του και διαπίστωσαν ότι έχει συσσωρεύσει διάφορα άχρηστα αντικείμενα, με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί ανθυγιεινή εστία με κίνδυνο ανάπτυξης τρωκτικών, κατσαριδών κ.λπ. και αντιαισθητική εικόνα, τον παρακαλεί να φροντίσει για την άμεση απομάκρυνση όλων των άχρηστων αντικειμένων και τον καθαρισμό του χώρου. Τα ίδια αναφέρονται και στο μεταγενέστερο 12332/128/27-5-2005 έγγραφο της ίδιας Διεύθυνσης Υγείας προς τον Χ, κοινοποιούμενο στο Αστυνομικό Τμήμα Κολωνού και στον Ψ1. Αντιθέτως, δεν αποδείχθηκε, ότι ο εναγόμενος συγκεντρώνει και στο εσωτερικό του διαμερίσματος του τα ρυπαρά αντικείμενα, από την ύπαρξη των οποίων να προκαλείται κίνδυνος στην υγεία των ενοίκων της πολυκατοικίας, εν όψει του ότι ουδέν περί τούτου κατάθεσε ο προαναφερθείς μάρτυρας των εναγόντων, ούτε αποδείχθηκε τούτο από τη διενεργηθείσα από τους επόπτες δημόσιας υγείας αυτοψία. Ο εναγόμενος αντικατέστησε παράνομα και αυθαίρετα το υφιστάμενο κοινόκτητο κιγκλίδωμα της κοινόχρηστης αυλής, ύψους 0,70 μ., με άλ-

λο ύψους 2,00 μ., αποκλείοντας την πρόσβαση των λοιπών συνιδιοκτητών προς το τμήμα της κοινόχρηστης αυλής, στην οποία αυτή έχουν δικαίωμα απλής και ανεμπόδιστης σύγκρησης, όχι όμως και της πρόσβασης στη δεξαμενή πετρελαίου, η οποία μαζί με το όλο λεβητοστάσιο πρέπει να μεταφερθούν σε άλλο κατάλληλο σημείο, όπως προαναφέρθηκε και δεν μπορούν αυτά να παραμένουν τοποθετημένα εκεί, όπου, όπως προαναφέρθηκε, είναι κοινόκτητος και κοινόχρηστος χώρος της πολυκατοικίας, έχει δε ο χώρος αυτός εμβαδόν 26,45 τ.μ. Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω, πρέπει να γίνει μερικώς δεκτή η από 27-6-2005 αγωγή των συνιδιοκτητών, ως βάσιμη κατ' ουσίαν και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος: α) να απομακρύνει όλα τα παλαιά και ρυπαρά αντικείμενα, να απομακρύνει τα αντικείμενα που έχει τοποθετήσει στην κοινόχρηστη αυλή και να παραλείπει στο μέλλον την εναπόθεση σε αυτή κάθε είδους ρυπαρών και παλαιών αντικειμένων, β) να αντικαταστήσει το περιγραφόμενο, ύψους 2,00 μέτρων, κιγκλίδωμα της κοινόχρηστης αυλής με το προϋφιστάμενο ύψους 0,70 μέτρων, άλλως να επιτραπεί η ενέργεια αυτή στους ίδιους ενάγοντες με δαπάνες αυτού και γ) να επιτραπεί η αδιακώλυτη προσπέλαση των εναγόντων συνιδιοκτητών της πολυκατοικίας που έχουν δικαίωμα απλής σύγκρησης της κοινόχρηστης αυλής, όπως περί των ανωτέρω (α, β) ορθώς έκρινε το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, απορριπτόμενου του περί του αντιθέτου λόγου της εφέσεως, ενώ έσφαλε στην εκτίμηση των αποδείξεων, κατά τον βάσιμο λόγο αυτής, που επέτρεψε την αδιακώλυτη προσπέλαση των βυτιοφόρων οχημάτων προς την ευρισκόμενη στην κοινόχρηστη αυλή δεξαμενή πετρελαίου και πρέπει κατά το σημείο τούτο να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη 2363/2006 οριστική απόφαση αυτού, διότι, όπως προαναφέρθηκε, οι ενάγοντες έχουν δικαίωμα ανεμπόδιστης πρόσβασης στον κοινόχρηστο αυτό χώρο της αυλής, ως δικαιούχοι απλής σύγκρησης και όχι προσπέλασής τους προς τη δεξαμενή πετρελαίου, η

οποία πρέπει να μεταφερθεί σε άλλο σημείο». Το Εφετείο με το να απορρίψει με τις ανωτέρω σκέψεις τους αντίστοιχους λόγους της έφεσης του αναιρεσειόντος, κατά της ομοίως κρίνασας πρωτόδικης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η αγωγή, που είχαν ασκήσει οι αναιρεσιβλητοι συνιδιοκτήτες να τους επιτραπεί η ακάλυπτη σύγκριση της κοινόχρηστης αυλής (ακάλυπτου χώρου) και με το ν' απορρίψει το αντίστοιχο αίτημα της αντίθετης αγωγής του αναιρεσειόντος ν' αναγνωρισθεί ότι η ίδια αυλή του ακάλυπτου χώρου δεν είχε την ιδιότητα του κοινόχρηστου χώρου, ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε και δεν παραβίασε, τις εφαρμοσθείσες ως άνω ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 1, 2 παρ. 1, 3, 4 παρ. 1, 5 περ. ε' 13 του ν. 3741/1929, 1002 και 1117 Α.Κ. και 2 παρ. 22 και 8 παρ. 2 του ΓΟΚ 2000 καθόσον τα ανελέγκτως πιο πάνω δεκτά γενόμενα ως αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά ότι το τμήμα του ένδικου ακάλυπτου χώρου με βάση τον ισχύοντα κανονισμό της οικοδομής που είχε απαχθεί στο σύστημα της οριζόντιας ιδιοκτησίας έχει χαρακτηριστεί ως κοινόκτητος και κοινόχρηστος χώρος και ότι η ιδιότητα αυτή της κοινοχρησίας δεν αναιρείται από το γεγονός ότι ο αναιρεσειών χρησιμοποιεί τον ένδικο ακάλυπτο χώρο για την προσπέλαση στο διαμέρισμά του, η οποία (προσπέλαση) δεν παραβιάζει τ' αντίστοιχα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτησιών πληρούν το πραγματικό των νομικών εννοιών του κοινόχρηστου και κοινόκτητου χαρακτήρα του ένδικου ακάλυπτου χώρου και δικαιολογούν την παραδοχή της αγωγής των αναιρεσιβλήτων συνιδιοκτητών και την απόρριψη της αντίθετης αγωγής του αναιρεσειόντος, όσο είχαν ως αντικείμενο τον κοινόχρηστο και κοινόκτητο χαρακτήρα του ίδιου ακάλυπτου χώρου. Περαιτέρω, με βάση τις προαναφερθείσες παραδοχές της προσβαλλόμενης απόφασης, το Εφετείο δεν διαπίστωσε κενό ή αμφιβολία σε σχέση με τις ρυθμίσεις του οικείου κανονισμού για το χαρακτηρισμό του ένδικου ακάλυπτου χώρου ως κοινόκτητου και κοινόχρηστου, ούτε προσέφυγε, αλ-

λά ούτε ήταν, με βάση τις ίδιες παραδοχές, αναγκαίο να προσφύγει στην εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 173 και 200 του ΑΚ, τις οποίες δεν παραβίασε με την μη εφαρμογή τους, ή την εσφαλμένη εφαρμογή τους, αφού δεν ήταν εφαρμοστέες στην προκειμένη περίπτωση. Τέλος, το Εφετείο δεν παραβίασε τις ίδιες πιο πάνω διατάξεις με το να κρίνει τις συγκεκριμένες ενέργειες του αναιρεσειόντος που είχαν σχέση με την τοποθέτηση κιγκλιδώματος στον ένδικο ακάλυπτο χώρο, ύψους 2 μέτρων, την απαγόρευση προσπέλασης των αναιρεσιβλήτων συνιδιοκτητών στον ένδικο ακάλυπτο χώρο και την τοποθέτηση σ' αυτόν κάθε είδους παλαιών και ρυπαρών αντικειμένων, ως βλαπτικές για τα δικαιώματα των αναιρεσιβλήτων συνιδιοκτησιών, με τις οποίες εμποδιζόταν ή δυσχαιρινόταν υπέρμετρα η σύγκρισή τους στον ένδικο ακάλυπτο χώρο, αλλά και με τις οποίες (ενέργειες) αλλοιώθηκε ο προορισμός του ένδικου χώρου όπως ορίστηκε με τη δικαιοπρακτική ρύθμιση του οικείου κανονισμού. Επομένως, τα όσα αντίθετα υποστηρίζει ο αναιρεσειών με τους πρώτο και τρίτο λόγους του αναιρετηρίου, με τους οποίους αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια από τον αριθ. 1 του άρθρ. 559 του ΚΠολΔ κρίνονται αβάσιμα και απορριπτέα, όπως και οι αντίστοιχοι λόγοι αναίρεσης.

II. Από τις διατάξεις των άρθρων 335, και 338 έως 341 ΚΠολΔ συνάγεται ότι το δικαστήριο για να σχηματίσει την δικανική του πεποίθηση ως προς τη βασιμότητα ή μη των προβαλλόμενων από τους διαδίκους πραγματικών γεγονότων που ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης, υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη όλα τα νόμιμα αποδεικτικά μέσα που επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι για άμεση και έμμεση απόδειξη, χωρίς να είναι ανάγκη να γίνεται ειδική μνεία και χωριστή αξιολόγηση του καθενός από αυτά, κατ' αντιδιαστολή προς τα λοιπά έγγραφα και εν γένει προς τα άλλα αποδεικτικά μέσα, τα οποία φέρονται ότι ελήφθησαν υπόψη προς σχηματισμό της κρίσης του. Βέβαια δεν

αποκλείεται το δικαστήριο της ουσίας να μνημονεύει και να εξαιρεί μερικά από τα αποδεικτικά μέσα, λόγω της κατά την ελεύθερη κρίση του μεγαλύτερης σημασίας τους, αρκεί να γίνεται αδιάστακτα βέβαιο από το όλο περιεχόμενο της απόφασης ότι συνεκτιμήθηκαν όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν νόμιμα οι διάδικοι. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής ιδρύει το λόγο της αναίρεσης του άρθρου 559 αριθ. 11 περ. γ' του Κ.Πολ.Δ υπό την αποκλειστική προϋπόθεση ότι το πραγματικό γεγονός που επικαλείται ο διάδικος ασκεί ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης, αφού μόνο ένα τέτοιο (ουσιώδες) γεγονός καθίσταται αντικείμενο απόδειξης (ΟΛΑΠ 14/2005 και 2/2008). Α) Με τον πρώτο λόγο κατά το δεύτερο μέρος του αναιρετηρίου αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 11 περ. γ' του ΚΠολΔ ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη του και δεν εκτίμησε για την απόδειξη του βασικού αγωγικού ισχυρισμού του αναιρεσειόντος για τα δικαιώματά του αποκλειστικής κατοχής και χρήσης του ένδικου ακάλυπτου χώρου της από 17-3-2006 και 17-6-2004 αντίστοιχα της από 17-3-2006 και 17-6-2004 αντίστοιχα τεχνικές εκθέσεις των... αρχιτέκτονα και... Πολιτικού Μηχανικού τα αποδεικτικά δε αυτά στοιχεία είχε νόμιμα επικαλεσθεί και προσκομίσει με τις προτάσεις του στο Εφετείο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Από την περιλαμβανομένη στην προσβαλλόμενη απόφαση ρητή βεβαίωση του Εφετείου, ότι στο αποδεικτικό του πόρισμα κατέληξε, αφού έλαβε υπόψη, πλην άλλων αποδεικτικών μέσων, όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα που του είχαν επικαλεσθεί και προσκομίσει νομίμως οι διάδικοι, και από το όλο περιεχόμενο εκείνης της απόφασης, με την οποία απορρίφθηκε ρητά ο ισχυρισμός του αναιρεσειόντος για αποκλειστική κατοχή και χρήση του ένδικου ακάλυπτου χώρου καθίσταται αναμφίβολα βέβαιο ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη του και συνεκτίμησε, μαζί με τις υπόλοιπες αποδείξεις, και τα πιο πάνω έγγραφα (των οποίων το καθοριζόμενο στο

αναιρετήριο περιεχόμενό τους ρητά αποκρούεται από το Εφετείο με τη συνεκτίμηση των λοιπών αποδεικτικών στοιχείων) για να καταλήξει στο απορριπτικό αποδεικτικό του πόρισμα, ο δε σχετικός λόγος αναίρεσης κρίνεται αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. Β) Με τον δεύτερο λόγο του αναιρετηρίου αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η ίδια αναιρετική πλημμέλεια από τον αριθμό 11 περ. γ' του άρθρου 559 ΚΠολΔ, για το λόγο ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. 8340/26-4-2007 ένορκη βεβαίωση στον Ειρηνοδίκη Αθηνών που δόθηκε ύστερα από αίτησή του (αναιρεσειόντος) με την αιτιολογία ότι αποτελούσε απαράδεκτο αποδεικτικό μέσο γιατί κλητεύτηκαν να παραστούν μόνο οι Ψ1, Ψ2, Ψ3, Ψ4, ... και Ψ5, που ήταν εφεσσίβλητοι στην από 19-3-2007 έφεση του αναιρεσειόντος, αλλά και στη συνεκδικασθείσα από 19-3-2007 επίσης δεύτερη έφεση του αναιρεσειόντος, και δεν κλήθηκαν οι λοιποί εφεσσίβλητοι της δεύτερης έφεσης Ζ, ... , ..., ..., ... και ... Ο λόγος αυτός αναίρεσης κρίνεται αβάσιμος και πρέπει ν' απορριφθεί γιατί με βάση την εφαρμοζόμενη στην προκειμένη διαδικασία διάταξη του άρθρου 650 παρ. 1 εδ. β' του ΚΠολΔ είναι παραδεκτή η λήψη ένορκης βεβαίωσης ενώπιον Ειρηνοδίκη με την προϋπόθεση ότι ο αντίδικος εκείνου που τη προσκομίζει κλήθηκε πριν από 24 τουλάχιστον ώρες, στη περίπτωση δε (όπως εν προκειμένω) περισσοτέρων αντιδίκων μεταξύ των οποίων υπάρχει απλή ομοδικία πρέπει να καλούνται όλοι πριν από την πιο πάνω προθεσμία, εκτός εάν τα διά της ενόρκου βεβαίωσης εκτιθέμενα αρμόζουν αποκλειστικά και μόνο στα πρόσωπα ορισμένων εκ των αντιδίκων. Ειδικότερα, στη προκειμένη περίπτωση, συνεκδικάσθηκαν στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο δύο αντίθετες αγωγές μία του αναιρεσειόντος, με την οποία εκτός άλλων ζητούσε ν' αναγνωρισθεί ότι έχει αποκλειστικά δικαιώματα κατοχής και χρήσης στον ένδικο ακάλυπτο χώρο του οποίου έχει αρθεί ο κοινόκτητος και κοινόχρηστος χαρακτήρας και μία των αναιρεσιβλήτων με την οποία εκτός άλλων ζητούσαν ν' αναγνωρισθεί

ότι ο ίδιος ακάλυπτος χώρος είναι κοινόχρηστος και ο αναιρεσείων και τότε εναγόμενος τον χρησιμοποιεί κατά τρόπον που παραβλάπτει τα δικαιώματά τους. Από τις αγωγές αυτές η μεν πρώτη απορρίφθηκε ως αόριστη, η δε δεύτερη έγινε δεκτή κατά ένα μέρος. Κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ο αναιρεσείων άσκησε τις ταυτόχρονες από 19-3-2007 εφέσεις του με αριθμούς 2572/2007 και 2573/2007, με τις οποίες ζητούσε να γίνει δεκτή η αγωγή του και ν' απορριφθεί η αντίθετη αγωγή των αναιρεσιβλήτων. Η πρώτη από τις εφέσεις αυτές απευθύνθηκε κατά των έξι εναγομένων της αγωγής του αναιρεσειόντος, ενώ η δεύτερη από τις εφέσεις αυτές απευθύνθηκε κατά των ίδιων όπως και η προηγούμενη έφεση, που ήταν ενάγοντες της αντίθετης αγωγής, αλλά επί πλέον και κατά των πιο πάνω πέντε άλλων εναγόντων επίσης της αντίθετης αγωγής. Εν όψει του περιεχομένου των αντιθέτων αγωγών και των δύο εφέσεων του αναιρεσειόντος το κρίσιμο ζήτημα του κοινόχρηστου και κοινότητας χαρακτήρα του ένδικου ακάλυπτου χώρου αφορούσε και τις δύο συνεκδικασθείσες εφέσεις επί των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Εν όψει αυτών, για να δοθεί εγκύρως η υπ' αριθ. 8340/2007 ένορκη βεβαίωση έπρεπε να κληθούν και οι δέκα αντίδικοι του αναιρεσειόντος στην υπ' αριθ. 2573/2007 έφεση και όχι μόνον οι εξ αυτών που προαναφέρθηκαν και ήταν αντίδικοι του αναιρεσειόντος στην υπ' αριθ. 2572/2007 έφεση. Μετά τα πιο πάνω πρέπει ν' απορριφθεί και η αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της και να καταδικασθεί ο αναιρεσείων στη δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων, λόγω της ήττας του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 21-1-2009 αίτηση του Χ για αναίρεση της υπ' αριθ. 280/2008 απόφασης του Εφετείου Αθηνών. Καταδικάζει τον αναιρεσειόντα στη δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων την οποία ορίζει σε χίλια οχτακόσια (1800) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. 654/2010 (Τμ. Α1)

Κοινοπραξία. Φύση αυτής. Πότε αποκτά νομική προσωπικότητα. Σε κάθε περίπτωση έχει την ικανότητα διαδίκου. Κοινοπραξία υπό τον τύπο de facto ο.ε. Δημιουργείται εις ολόκληρον ευθύνη των εμφανών εταιρών έναντι των τρίτων. Τα σχετικά θέματα με τη διαχείριση, ευθύνη, λύση και εκκαθάριση της κοινοπραξίας διέπονται αναλογικά από τις διατάξεις της ομ. εταιρείας. Λύση ο.ε. ορισμένου χρόνου πριν την παρέλευση αυτού. Απαιτείται καταγγελία για σπουδαίο λόγο. Συνέπειες της καταγγελίας άνευ σπουδαίου λόγου. Περιεχόμενο του σπουδαίου λόγου. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 128/2008 ΕφΝαυπλίου).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 34, 61, 741 του ΑΚ, 2 του διατάγματος της 2/14.5.1835 «περί της αρμοδιότητας των εμποροδικείων», 20, 23, 42, 47, 50, 680 του ΕμπΝ και 62 του ΚΠολΔ, συνάγεται ότι η κοινοπραξία, η οποία είναι μη προβλεπόμενη από το νόμο, αλλά γνωστή στη συναλλακτική πρακτική ένωση φυσικών ή νομικών προσώπων για την ανάπτυξη εμπορικής δραστηριότητας, εφόσον δεν έχει υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 42 του ΕμπΝ, δεν αποκτά νομική προσωπικότητα και γι' αυτό δεν μπορεί να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, αλλά έχει μόνον τη δικονομικού χαρακτήρα ικανότητα να ενάγει ή ενάγεται, υποκείμενα δε της ουσιαστικής έννομης σχέσης είναι τα μέλη της κοινοπραξίας (ΟΛΑΠ 22/1998, Ολ. ΣτΕ 1934/1998). Εάν η κοινοπραξία εμφανίζεται στις συναλλαγές της ως ομόρρυθμη εταιρεία «εν τοις πράγμασι», δημιουργείται εις ολόκληρον ευθύνη των εμφανών εταιρών έναντι των τρίτων (άρθρο 22 του Ε.Ν.) και εφαρμόζεται

αναλογικά το δίκαιο της ομόρρυθμης εταιρείας ως προς την διαχείριση της κοινοπραξίας, την ευθύνη των μελών της, τη λύση και την εκκαθάρισή της. Από δε τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 766 εδ. 1, 767 παρ. 2, 776 επ. του ΑΚ, τα οποία εφαρμόζονται και στις ομόρρυθμες εταιρείες (άρθρα 18-20 Ε.Ν.), συνάγεται ότι η εταιρεία ορισμένου χρόνου λύεται και προ της παρελεύσεώς του με καταγγελία κάποιου από τους εταίρους, δηλαδή μονομερή, απευθυντά, διαπλαστικού χαρακτήρα δικαιοπραξία, που επιφέρει άνευ ετέρου τη λύση της εταιρείας. Αν όμως δεν συντρέχει ο προαπαιτούμενος σπουδαίος λόγος για την καταγγελία της εταιρείας και συντελέστηκε αυτή ακαίρως, υποχρεούται ο εταίρος, που κατήγγειλε ακαίρως και χωρίς σπουδαίο λόγο την εταιρεία, σε αποζημίωση των λοιπών εταίρων, εκτός αν αποδείξει την ύπαρξη σπουδαίου λόγου, που δικαιολογεί το άκαιρο της καταγγελίας του. Σπουδαίος λόγος πρόωρης λύσης της εταιρείας νοείται, κατά κύριο λόγο, η ουσιώδης παραβίαση των συμβατικών υποχρεώσεων, αλλά και γεγονότα, εξαιτίας των οποίων, ενόψει και των ιδιαίτερων συνθηκών, δεν πρέπει να απαιτηθεί από τον καταγγέλλοντα, κατά τους κανόνες της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών, η εξακολούθηση της σχέσης. Άκαιρη θεωρείται η καταγγελία, όταν έγινε σε χρόνο που η διατήρηση της εταιρείας έχει ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα των εταίρων και ως εκ τούτου η λύση της συνεπάγεται γι' αυτούς την πρόκληση θετικής ζημίας ή διαφυγόντος κέρδους, προσδοκώμενου λόγω ειδικών περιστάσεων κατά τον χρόνο της καταγγελίας, εξαιτίας του ακαίρου της οποίας τούτο ματαιώθηκε. Τόσον η θετική ζημία όσο και το διαφυγόν κέρδος πρέπει, κατά τα άρθρα 297 και 298 ΑΚ, να συνδέονται αιτιωδώς με την άκαιρη καταγγελία της εταιρείας, δηλαδή να αποτελεί η καταγγελία πρόσφορη αιτία της ζημίας των λοιπών εταίρων (ΟΛΑΠ 31/1998). Εξάλλου, η νομική αοριστία της αγωγής, που συνδέεται με τη νομική εκτίμηση του εφαρμοστέου κανόνα ουσιαστικού δι-

καίου, ελέγχεται ως παραβίαση από το άρθρο 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ, αν το δικαστήριο για τον σχηματισμό της περί νομικής επάρκειας της αγωγής κρίσης του αξίωσε περισσότερα στοιχεία από όσα απαιτεί ο νόμος προς θεμελίωση του ασκούμενου δικαιώματος ή αρκίσθη σε λιγότερα (ΟΛΑΠ 18/1998). Στην προκειμένη περίπτωση, με τον πρώτο, εκ του άρθρου 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ, λόγο αναιρέσεως αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια ότι εσφαλμένως απορρίφθηκε η αγωγή των αναιρεσειόντων ως νομικά αβάσιμη. Από την παραδεκτή επισκόπησή της από 21.5.2004, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κορίνθου, αγωγής των αναιρεσειόντων κατά των αναιρεσιβλήτων, προκύπτει ότι εκτίθενται με αυτήν, σύμφωνα και με τις παραδοχές του Εφετείου τα εξής: Η ανώνυμη εταιρεία που εδρεύει στην... με την επωνυμία «...», προκήρυξε, κατά το μήνα Ιούνιο του 2003, δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τον κανονισμό μισθώσεων-εκμισθώσεων ακινήτων της εταιρείας, για την μακροχρόνια (25 έτη) μίσθωση του υδροθεραπευτικού συγκροτήματος Ιαματικών Πηγών... Το Υδροθεραπευτικό αυτό Συγκρότημα έχει ανεγερθεί σε έκταση επιφάνειας 1.860 τ.μ., διαθέτει δύο (2) ιαματικές πηγές και βρίσκεται στην παραλιακή οδό... Το κτίριο του υδροθεραπευτηρίου αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, 3 ορόφους και δώμα. Το κτίριο αυτό λειτούργησε για πρώτη φορά το έτος 1974, το δε έτος 1991 ξεκίνησαν οι εργασίες ανακαίνισής του, οι οποίες δεν είχαν ολοκληρωθεί. Το δε κτίριο ιαματικής πηγής είναι ισόγειο, κυκλικό κτίριο, εμβαδού 450 τ.μ., μέσα στο οποίο υπάρχουν 2 κρατήρες φυσικής ανάβλυσης ιαματικού νερού και λειτουργεί ως πόσιμο θεραπευτήριο. Στο διαγωνισμό αυτόν είχαν δικαίωμα συμμετοχής φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και ενώσεις προσώπων που συνιστούν Κοινοπραξία, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε ανάλογους ή συναφείς με το αντικείμενο αυτό επαγγελματικούς τομείς. Με την ως άνω προκήρυξη ορίστηκε ότι η

προσφορά θα υποβαλλόταν μέσα σε σφραγισμένο φάκελο που θα περιείχε τον υποφάκελο των δικαιολογητικών, τον υποφάκελο του επενδυτικού σχεδίου και τον υποφάκελο της οικονομικής προσφοράς και θα συνοδευόταν με εγγυητική επιστολή 30.000 ευρώ, μέχρι την 9/7/2003 στα γραφεία της εταιρείας, Βουλής 7 στην... Με βάση την ως άνω προκήρυξη πλειοδοτικού διαγωνισμού και προκειμένου να συμμετάσχουν σε αυτόν, ο μεν πρώτος από τους ενάγοντες (ήδη αναιρεσιδόντες) ως έμπειρος ιατρός γνώστης του θερμαλισμού, ο δε δεύτερος ως έμπειρος επιχειρηματίας που και αυτός στο παρελθόν είχε ασχοληθεί με τον θερμαλισμό, συμφώνησαν με τους εναγομένους-αναιρεσιβλήτους και συνέστησαν μεταξύ τους με το από 2-7-2003 ιδιωτικό συμφωνητικό Κοινοπραξία, προκειμένου να συμμετάσχουν στον ως άνω διαγωνισμό, η οποία κατά το άρθρο 3 του καταστατικού είχε «ως μοναδικό αντικείμενο τη συμμετοχή στο διαγωνισμό εκμίσθωσης των ιαματικών πηγών... από τα...», που θα διενεργείτο «με την προκήρυξη στις 9 Ιουλίου 2003», ενώ το μεν άρθρο 5 όριζε «διάρκεια της κοινοπραξίας 25 έτη, εφόσον κηρυχθεί πλειοδότης», το δε άρθρο 14 όριζε ότι η κηρυχθόμενη πλειοδότρια «προκειμένου να μισθώσει το ακίνητο των ιαματικών λουτρών θα αντικατασταθεί από ανώνυμη εταιρεία που θα συσταθεί μεταξύ όλων των συμβαλλομένων στο παρόν συμφωνητικό». Επίσης, καθορίστηκαν με το καταστατικό της κοινοπραξίας η επωνυμία, η έδρα της, τα ποσοστά συμμετοχής των εναγόντων (65%) και των εναγομένων (35%) σ' αυτή, με δυνατότητα μεταβολής τους ανάλογα με την οικονομική συνεισφορά των διαδίκων και άλλες λεπτομέρειες λειτουργίας της. Η εν λόγω κοινοπραξία συμμετείχε στον ως άνω πλειοδοτικό διαγωνισμό στις 9-7-2003 και υπέβαλε πλήρη φάκελο προσφοράς, που αποτελείτο από τρεις υποφακέλους και εγγυητική επιστολή τραπέζης ποσού 30.000 ευρώ, μεταξύ των οποίων και εμπεριστατωμένη οικονομοτεχνική μελέτη-επενδυτικό σχέδιο και πρότειναν οι

ενάγοντες, ως εφάπαξ τίμημα το ποσό των 53.500,00 ευρώ και ως πάγιο ετήσιο μίσθωμα για το έτος 2003 το ποσό των 70.000,00 ευρώ και από το 2004 έως και το έτος 2012 το ποσό των 70.432,00 ευρώ ετησίως. Μετά την παρέλευση της πρώτης δεκαετίας της μισθώσεως, θα αναπροσαρμοζόταν κάθε χρόνο σε ποσοστό ίσο με το δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως αυτός υπολογίζεται από την Ε.Σ.Υ.Ε., ο οποίος θα πολλαπλασιαζόταν με συντελεστή 1,2 προσθετικά στο μίσθωμα του αμέσως προηγούμενου έτους. Επίσης προσέφεραν ποσοστό 3% επί των ακαθαρίστων ετησίων εσόδων του μισθίου. Η προσφορά τους αυτή έγινε δεκτή από την αρμόδια επιτροπή των Ε.Τ.Α. Α.Ε. και τελικά ανακηρύχθηκε η κοινοπραξία τους πρώτη πλειοδότρια. Μετά από αυτό τα Ε.Τ.Α. Α.Ε. στις 11-12-2003 τους απέστειλαν ηλεκτρονικά στην πληρεξούσια δικηγόρο των εναγομένων... το τελικό σχέδιο σύμβασης για την εκμίσθωση των ως άνω ακινήτων, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί μετά την από 18-11-2003 συνεννόηση των εναγομένων με τους αρμόδιους των ΕΤΑ Α.Ε. Με το ίδιο ως άνω από 11-12-2003 έγγραφο των Ε.Τ.Α. Α.Ε. προσκάλεσαν τους εναγομένους, όπως την Τετάρτη, 17-12-2003 και ώρα 12.00 μ.μ., να προσέλθουν στα γραφεία της εκμισθώτριας εταιρείας, στην οδό... 7ος όροφος, γραφείο 704, για την υπογραφή της ως άνω σύμβασης μισθώσεως, προσκομίζοντας μαζί τα δικαιολογητικά που απαιτούνταν σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφο των Ε.Τ.Α. Α.Ε. που είχε γνωστοποιηθεί στην κοινοπραξία. Κατόπιν των ανωτέρω, με την από 5-12-2003 εξώδικη πρόσκλησή τους προς τους εναγομένους, που τους επεδόθη στις 5-12-2003, τους κάλεσαν οι ενάγοντες όπως την 9-12-2003 ημέρα Τρίτη και ώρα 13.30 μεσημβρινή προσέλθουν στα γραφεία του συμβολαιογράφου Λουτρακίου Ν. Κ., οδός... και υπογράψουν το καταστατικό της Α.Ε., που θα έπρεπε να συστήσουν μεταξύ τους, απαραίτητη προϋπόθεση σύμφωνα με την διακήρυξη των Ε.Τ.Α. Α.Ε., προκειμένου η ανώνυμη αυτή εταιρεία να υπογράψει ως μι-

σθώτρια την μίσθωση των «...». Οι εναγόμενοι όμως δεν εμφανίστηκαν και συνετάγη η υπ' αριθμ. ... πράξη εμφανίσεως των εναγόντων και μη εμφανίσεως των εναγομένων του συμβολαιογράφου Λουτρακίου Ν. Κ. Τα ανωτέρω γνωστοποίησαν στα Ε.Τ.Α. Α.Ε. με την από 16-12-2003 γνωστοποίησή τους με αριθμ. πρωτ. ... Παρά την ως άνω αρνητική στάση των εναγομένων προσπάθησαν να διασώσουν την ως άνω μίσθωση και την μεταξύ τους συσταθείσα κοινοπραξία, με αλληπάλληλες επαφές τους με αυτούς, που έγιναν κατά το χρονικό διάστημα από 10-12 έως 15-12-2003 και αντιλήφθηκαν ότι οι αναιρεσίβλητοι-εναγόμενοι δεν είχαν πρόθεση πλέον να εκδώσουν τις εγγυητικές επιστολές, που απαιτούσαν τα Ε.Τ.Α. Α.Ε. συνολικού ύψους 680.264 ευρώ από αναγνωρισμένη τράπεζα, προκειμένου να υπογράψουν με τους ενάγοντες τη μίσθωση αυτή. Τελικά οι εναγόμενοι με την από 20-1-2004 Εξώδικη Καταγγελία τους κατήγγειλαν με αποκλειστική υπαιτιότητά τους την ως άνω κοινοπραξία, με την αιτιολογία ότι δεν μπορούσαν να εκτελέσουν τις προς αυτούς αναληφθείσες οικονομικές, με το από 2-7-2003 ιδιωτικό συμφωνητικό κοινοπραξίας, υποχρεώσεις. Ειδικότερα, δεν μπορούσαν να καταβάλουν στα ΕΤΑ ΑΕ το εφάπαξ τίμημα των 53.300,00 ευρώ, δεν μπορούσαν να καταθέσουν εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης αορίστου χρόνου ποσού 14.864,00 ευρώ, εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης αορίστου χρόνου ποσού 47.400,00 ευρώ και εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης των εργασιών ανακαίνισης, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού, αορίστου χρόνου, ποσού 492.000,00 ευρώ. Δήλωσαν δε πλήρη αδυναμία να εκτελέσουν τις ως άνω υποχρεώσεις τους, διότι κατόπιν ελέγχων του ΣΔΟΕ σε αυτούς λήφθηκαν σε βάρος τους περιοριστικά μέτρα του άρθρου 14 του Ν. 2523/97 με δέσμευση των καταθέσεων και των τραπεζικών λογαριασμών τους. Ο ως άνω όμως λόγος δεν αποτελεί απρόβλεπτη και αναπάντεχη και έκτακτη μετα-

βολή των οικονομικών συνθηκών που δεν μπορούσε να προβλεφθεί και να αποτραπεί, γιατί η φορολογική νομιμότητα και οι φορολογικές υποχρεώσεις των εναγομένων και κυρώσεις σε βάρος τους δεν μπορούν κατά κανένα τρόπο να αποτελέσουν τέτοιο σπουδαίο λόγο. Ως εκ τούτου, η από 20-1-2004 καταγγελία τους, η οποία επεδόθη στις 21-1-2004 στους ενάγοντες, αποτελεί υπαίτια μονομερή πράξη των εναγομένων, που είχε ως συνέπεια να ζημιώσουν ο καθένας από τους ενάγοντες κατά το ποσό των 7.702.471,50 ευρώ, από το οποίο 1.300.000 ευρώ αποτελεί χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης τους, λόγω κλονισμού της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας από την αντισυμβατική συμπεριφορά των εναγομένων και τα υπόλοιπα διαφυγόντα κέρδη, τα οποία θα αποκόμιζαν από την εκμετάλλευση εκ μέρους της μέλλουσας να συσταθεί ανώνυμης εταιρείας των ιαματικών λουτρών, των οποίων είχε αναδειχθεί πλειοδότης η κοινοπραξία, εάν δεν είχε χωρήσει η υπαίτια αντισυμβατική συμπεριφορά (καταγγελία της κοινοπραξίας) από τους εναγομένους, όπως ειδικότερα τα επί μέρους ποσά αναλυτικά περιγράφονται στην αγωγή. Ζητείται δε να αναγνωρισθεί η υποχρέωση των εναγομένων να καταβάλουν στον καθέναν από τους ενάγοντες το ποσό των 7.702.471 ευρώ και επικουρικώς το μικρότερο ποσό των 3.129.277,60 (1.829.277,60 + 1.300.000) ευρώ νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής. Τα εκτιθέμενα όμως με την αγωγή και σύμφωνα με τις παραδοχές του Εφετείου, ως άνω περιστατικά, όπως εκτιμώνται, υποτιθέμενα αληθή, δεν μπορούν να υπαχθούν (όπως επιδιώκεται) στους ουσιαστικούς κανόνες των άρθρων 766 εδ. 1, 767 παρ. 2 και 298 του ΑΚ, επειδή η προβαλλόμενη αποθετική ζημία (διαφυγόντα κέρδη) των αναιρεσιδόντων από τη ματαίωση ιδρύσεως και λειτουργίας ανώνυμης εταιρείας μεταξύ αυτών και των αναιρεσιβλήτων δεν ευρίσκεται σε αιτιώδη σύνδεσμο με την γενόμενη από τους τελευταίους καταγγελία της κοινοπραξίας, ενόψει του ότι η εν λόγω

κοινοπραξία, κατά το εταιρικό σύμφωνο, είχε βασικό σκοπό τη συμμετοχή (δι' αυτής των διαδίκων) στο διαγωνισμό εκμίσθωσης των ιαματικών λουτρών, που εκπληρώθηκε επιτυχώς, η δε προσυμφωνημένη να ιδρυθεί ανώνυμη εταιρεία δεν αποτελούσε συνέχεια, κατόπιν μετατροπής, της κοινοπραξίας, η οποία εστερείτο νομικής προσωπικότητας και έτσι τα διαφυγόντα κέρδη από τη ματαίωση συστάσεως και λειτουργίας της ανώνυμης εταιρείας δεν αποτελούν άμεση ζημία των αναιρεσειόντων από την καταγγελία της κοινοπραξίας. Και τούτο διότι η εν λόγω καταγγελία, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 766 εδ. 1, 767 παρ. 2 και 776 επ. ΑΚ, αφενός μεν επέφερε την αποδέσμευση από όλες τις στηριζόμενες στην κοινοπραξία ενοχικές υποχρεώσεις των διαδίκων, επομένως και από την προϋποθέτουσα το ενεργό της κοινοπραξίας και ενσωματούμενη σ' αυτή προσύμβαση για σύσταση μεταξύ των διαδίκων ανώνυμης εταιρείας, αφετέρου δε αποτελούσε πρόσφορη αιτία για τις ζημίες εκείνες που μπορούσαν να επέλθουν λόγω άκαιρης και πρόωρης, ενδεχομένως, λύσης της κοινοπραξίας, δηλαδή αναγόμενες στο ειδικώς καθοριζόμενο ως εμπύπτον σε ακαίρως γενόμενο χρόνο συμβατικής διάρκειας της εταιρικής από την κοινοπραξία σχέσης των διαδίκων. Όμως στην άκαιρη αυτή καταγγελία δεν αναφέρονται οι προβαλλόμενες ζημίες των αναιρεσειόντων, αλλά συναρτώνται με προσυμβατική ευθύνη των αναιρεσιβλήτων από τη μη σύμπραξη τους για τη σύσταση με τους αναιρεσειόντες ανώνυμης εταιρείας, που έχει ως αποτέλεσμα όμως τη θεμελίωση αξιώσεως αποζημιώσεως για το αρνητικό της συμβάσεως διαφέρον και όχι το (αιτούμενο) διαφέρον εκπληρώσεως, δηλαδή πλήρη αποζημίωση (άρθρα 197, 198 ΑΚ). Εξάλλου το αίτημα χρηματικής ικανοποιήσεως για ηθική βλάβη των αναιρεσειόντων από επικαλούμενη παραβίαση συμβατικής υποχρεώσεως των αναιρεσιβλήτων, που δεν συνιστά παράλληλως και αδικοπραξία, δεν έχει νομικό έρεισμα σε διάταξη του Αστικού Κώδικα ή άλλο γε-

νικό ή ειδικό νόμο. Επομένως, εφόσον το Εφετείο έκρινε την αγωγή ως μη νόμιμη και απέρριψε την έφεση των αναιρεσειόντων κατά της πρωτόδικης αποφάσεως, δεν προέβη σε εσφαλμένη εφαρμογή των ανωτέρω κανόνων ουσιαστικού δικαίου και ο πρώτος εκ του άρθρου 559 αριθμός 1 του ΚΠολΔ, αντίθετος λόγος αναρέσεως είναι αβάσιμος.

Ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 10 του ΚΠολΔ λόγος αναρέσεως, σύμφωνα με τον οποίο αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο παρά το νόμο δέχθηκε πράγματα που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης ως αληθινά χωρίς απόδειξη, όπως επίσης και ο λόγος αναρέσεως από τον αριθμό 19 του αυτού άρθρου, της εκπλαγίου παραβιάσεως κανόνα ουσιαστικού δικαίου, προϋποθέτουν ότι το δικαστήριο εισήλθε στην ουσία της υποθέσεως και διετύπωσε το αποδεικτικό του πόρισμα, δεν θεμελιώνονται δε, όταν το δικαστήριο απέρριψε την αγωγή ή τον ισχυρισμό ως απαράδεκτο, αόριστο, μη νόμιμο ή για άλλον τυπικό λόγο (ΟΛΑΠ 44/1990). Επομένως, εφόσον η ένδικη αγωγή απορρίφθηκε από το Εφετείο ως μη νόμιμη και δεν εξετάσθηκε η ουσία της υποθέσεως, ο δεύτερος από το άρθρο 559 αρ. 10 του ΚΠολΔικ λόγο αναρέσεως, με τον οποίο προβάλλονται κατά της πληττόμενης αποφάσεως αιτιάσεις για μη λήψη υπόψη των αποδεικτικών μέσων που επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν οι αναιρεσειόντες, όπως και ο τρίτος, κατά το πρώτο μέρος του, από το άρθρο 559 αρ. 19 του Κ.Πολ.Δικ. λόγος αναρέσεως, με τον οποίο αποδίδεται στην προβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια ότι με ανεπαρκείς αιτιολογίες απέρριψε τον 14ο όρο του συμφωνητικού της κοινοπραξίας, είναι απαράδεκτοι, ενώ αλυσιτελώς συσχετίζεται από τους αναιρεσειόντες η απόρριψη της εφέσεώς τους κατ' ουσίαν με την απόρριψη της αγωγής τους ως μη νόμιμης από το Εφετείο.

Ο λόγος αναρέσεως του αριθμού 8 του άρθρου 559 του ΚΠολΔ δίδεται, όταν το δικαστήριο παρά το νόμο έλαβε υπόψη του πράγματα που δεν προτάθηκαν, ή δεν έλαβε υπόψη πράγ-

ματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, ως «πράγματα» θεωρούνται οι πραγματικοί ισχυρισμοί που έχουν αυτοτελή ύπαρξη και τείνουν στη θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος που ασκήθηκε είτε ως επιθετικό είτε ως αμυντικό μέσο και άρα στηρίζουν το αίτημα αγωγής, ανταγωγής, ένστασης ή αντένστασης ή λόγο έφεσης, όχι δε οι αιτιολογημένες αρνήσεις τους, ούτε οι ισχυρισμοί που αποτελούν επιχειρήματα ή συμπεράσματα των διαδίκων ή του δικαστηρίου, τα οποία συνάγονται από την εκτίμηση των αποδείξεων, έστω και αν αποτελούν περιεχόμενο λόγου έφεσης ούτε οι αβάσιμοι ή οι απαράδεκτοι ισχυρισμοί (ΟΛΑΠ 3/1997). Με τον τρίτο και τελευταίο, κατά το δεύτερο μέρος του, εκ του άρθρου 559 αριθ. 8 του ΚΠολΔ λόγω αναιρέσεως αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η αιτίαση, ότι δεν έλαβε υπόψη τον 14ο όρο του κοινοπρακτικού συμφωνητικού των διαδίκων που προέβλεπε την σύσταση από αυτούς ανώνυμης εταιρείας για τη μίσθωση του ακινήτου των ιαματικών λουτρών, εάν η κοινοπραξία αναδεικνυόταν πλειοδότης τούτου στον σχετικό διαγωνισμό. Επομένως, εφόσον ο προσβαλλόμενος με την αγωγή, ως άνω όρος του συμφωνητικού, με τον οποίο έμμεσα συνδέεται η επικαλούμενη ζημία των αναιρεσειόντων, λήφθηκε υπόψη από το Εφετείο με το σύνολο των ιστορουμένων σε αυτήν πραγματικών περιστατικών, από τη συνεκτίμηση των οποίων κρίθηκε η αγωγή ως μη νόμιμη, ο ως άνω εκ του άρθρου 559 αριθ. 8 του ΚΠολΔ, αντίθετος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η ένδικη αίτηση αναιρέσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 8-10-2008 αίτηση των Χ1 και Χ2 για αναίρεση της 128/2008 αποφάσεως του Εφετείου Ναυπλίου.

Καταδικάζει τους αναιρεσειόντες στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων από δύο χιλιάδες επτακόσια (2.700) ευρώ.

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθμ. 870/2010 (Τμ. Α')

Αναγκαστική εκτέλεση. Διανομή πλειστηριάσματος. Εκκαθάριση και προαφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης. Έξοδα εκτέλεσης που αφαιρούνται από το πλειστηρίασμα, προκειμένου να αποδοθούν στον επισπεύδοντα που τα προκατέβαλε. Δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα που έγιναν προς το αποκλειστικό συμφέρον του επισπεύδοντος τον πλειστηριασμό, λόγω ματαιώσης του πλειστηριασμού ή αναβολής του κατόπιν ιδιαίτερης συμφωνίας με τον οφειλέτη, χωρίς να εκδοθεί δικαστική απόφαση. Ανακοπή άρθρου 979 ΚΠολΔ κατά του πίνακα κατάταξης. Αναιρεί την υπ' αριθ. 272/2007 απόφαση του Εφετείου Δωδεκανήσου λόγω παραβίασης διάταξης του ουσιαστικού δικαίου και παραπέμπει.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

.....
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά το άρθρο 932 ΚΠολΔ «τα έξοδα της αναγκαστικής εκτέλεσης βαρύνουν εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και προκαταβάλλονται από εκείνον που την επισπεύδει». Κατά το άρθρο 975 του ΚΠολΔ «η κατάταξη των δανειστών στον πίνακα γίνεται με την εξής σειρά, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκτέλεσης που ορίζονται αιτιολογημένα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού...». Κατά το άρθρο 979 παρ. 2 του ΚΠολΔ «Μέσα σε δώδεκα εργάσιμες ημέρες αφότου επιδοθεί η πρόσκληση της παρ. 1 (για να λάβουν γνώση του πίνακα κατάταξης ο επισπεύδων τον πλειστηριασμό, οι αναγγεληθέντες δανειστές και ο καθού η εκτέλεση) οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ανακόψει τον πίνακα κατάταξης, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 933 επ. Αντίγραφο της ανακοπής επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Η ανακοπή στρέφεται κατά των δανει-

στών, των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι στα έξοδα εκτελέσεως, που προαφαιρούνται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού για να αποδοθούν στον επισπεύδοντα που προκατέβαλε αυτά, περιλαμβάνονται όλες οι αναγκαίες δαπάνες που έγιναν από τον επισπεύδοντα προς το γενικό συμφέρον (όλων) των δανειστών που αναγγέλθηκαν στη διαδικασία του πλειστηριασμού και ανάγονται στην προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, την κατάσχεση, τη συντήρηση του κατασχεθέντος πράγματος, τον πλειστηριασμό και την κατάταξη των δανειστών, όχι όμως και τα γενόμενα έξοδα προς το αποκλειστικό συμφέρον είτε του επισπεύδοντος είτε των αναγγελθέντων δανειστών, ούτε επίσης όσα έγιναν από υπαιτιότητα του επισπεύδοντος, λόγω ματαίωσης του πλειστηριασμού ή αναβολής του κατόπιν ιδιαίτερης συμφωνίας του επισπεύδοντος και του οφειλέτη, χωρίς να εκδοθεί περί τούτου δικαστική απόφαση. Η εκκαθάριση και προαφαίρεση των εξόδων της εκτελέσεως αποτελεί διανομή πλειστηριάσματος, όπως και η κατάταξη των δανειστών και συνεπώς προσβάλλονται μόνον με την ανακοπή του άρθρου 979 ΚΠολΔ, στην οποία μπορεί να σωρευθεί και αιτίαση για κακή κατάταξη αναγγελθέντος δανειστή σε βάρος του ανακόπτοντος, προς το σκοπό όπως καταταχθεί αυτός, ολικώς ή μερικώς στη θέση εκείνου. Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ, αναιρέση επιτρέπεται μόνον αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, δηλαδή με την απόδοση στον κανόνα δικαίου έννοιας μη αληθινής ή μη αρμόζουσας ή έννοιας περιορισμένης ή στενής, είτε με κακή εφαρμογή, δη-

λαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (ΟΛΑΠ 7/2006, 4/2005). Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο, ύστερα από ανέλεγκτη εκτίμηση των αποδείξεων, δέχθηκε τα ακόλουθα: «Με επίσπευση της ανώνυμης εταιρίας ... (δεύτερης των καθών πρωτοδίκως και μη διαδίκου ήδη και κατ' έφεση), πλειστηριάστηκαν με την... έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού του Συμβ/φου Ρόδου Δ. Γ., τα αναφερόμενα σ' αυτή τρία ακίνητα (δύο διαμερίσματα-μία αποθήκη) ιδιοκτησίας (κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου) της οφειλέτιδας... και κατακυρώθηκαν στο όνομα του... αντί του συνολικού ποσού των 66.500 ευρώ, το οποίο λόγω εκπροθέσμου καταθέσεως επιβαρύνθηκε με τόκους υπερημερίας και ανήλθε στο ποσό των 67.115 ευρώ, που κατατέθηκε στο Ταμείο Παρακαταθηκών Ρόδου. Τα εν λόγω ακίνητα που πλειστηριάστηκαν είχαν κατασχεθεί με την... έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης του δικ. επιμελητή Ρόδου..., με επίσπευση της καθ' ης η ανακοπή (ήδη εκκαλούσας)... Τράπεζας, με εντολή της οποίας ο ανωτέρω δικ. επιμελητής εξέδωσε τις με αριθ. ... περιλήψεις κατασχετήριας έκθεσης, πλην όμως ο ορισθείς διά των ανωτέρω περιλήψεων πλειστηριασμός δεν διενεργήθηκε. Συγκεκριμένα ο πλειστηριασμός που ορίστηκε με την... περίληψη στις 4-10-2000 ανεστάλη λόγω της έναντι καταβολής μέχρι 7-2-2001, ο πλειστηριασμός που ορίστηκε με την... 1η επαναληπτική περίληψη στις 7-2-2001 ανεστάλη με την 180/2000 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ρόδου που διόρθωσε την κατασχετήρια έκθεση, ο πλειστηριασμός που ορίστηκε με την... περίληψη στις 4-4-2001 ανεστάλη λόγω της έναντι καταβολής μέχρι 20-6-2000, ο πλειστηριασμός που ορίστηκε με την 8488/2001 περίληψη στις 20-6-2001 ανεστάλη σύμφωνα με το άρθρο 30 Ν. 2789/2000 (όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 42 Ν. 2912/2001), ενώ ο πλειστηριασμός που ορίστηκε με την 8820/2001 περίληψη στις 10-4-2002 δεν ανέδειξε πλειοδότη και κηρύχτηκε άγονος. Περαιτέρω με εντολή

της ίδιας επισπεύδουσας (... Τράπεζας) εκδόθηκε η 8952/2002 4η επαναληπτική περιλήψη του ίδιου δικ. επιμελητή, με την οποία προσδιορίστηκε πλειστηριασμός για τις 5-6-2002. Την ημερομηνία αυτή (5-6-2002) έγινε ο πλειστηριασμός με επίσπευση της ανωτέρω εταιρίας... (που υποκατέστησε την εκκαλούσα με δήλωσή της ενώπιον του ως άνω Συμβ/φου). Στο πλειστηρίασμα αυτό αναγγέλθηκαν οι παρακάτω δανειστές: Η ανώνυμη εταιρία..., με την από 14-6-αναγγελία της, για ποσό 50.000.000 δρχ. (πλέον τόκων-εξόδων), η ... Τράπεζα, με την από 12-6-2002 αναγγελία της, για ποσό 385.550 ευρώ (πλέον τόκων-εξόδων), η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου, με την από 12-6-αναγγελία της, για ποσό 227.683 ευρώ (πλέον τόκων-εξόδων), η Τράπεζα..., με την από 2-10-2000 αναγγελία της, για ποσό 18.628.970 δρχ. (πλέον τόκων-εξόδων), το Ελληνικό Δημόσιο, με την από 7-6-2002 αναγγελία του, για ποσό 66.918 ευρώ (με τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής μέχρι τελεσιδικίας του πίνακα) και το ΙΚΑ..., με την από 20-6-2002 αναγγελία του, για ποσό 39.246 ευρώ (με τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής μέχρι τελεσιδικίας του πίνακα). Μετά τις γενόμενες αναγγελίες ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος ως άνω συμβ/φος Σ.* προέβη στη σύνταξη του με αριθ. 23263/2002 πίνακα κατάταξης δανειστών, αφού το πλειστηρίασμα δεν αρκούσε για να ικανοποιηθούν οι ανωτέρω απαιτήσεις των αναγγελθέντων δανειστών. Από το πλειστηρίασμα των 67.115 ευρώ ο παραπάνω συμβ/φος προαφαίρεσε τα έξοδα της διαδικασίας της εκτελέσεως (δηλαδή όσα απαιτούνται για τη διενέργεια του πλειστηριασμού) συνολικού ποσού 7.770,40 ευρώ και στο υπόλοιπο ποσό του πλειστηριασματος, δηλαδή στο ποσό των 59.344,60 ευρώ, κατέταξε οριστικά το Ελληνικό Δημόσιο για ποσό 19.781,53 ευρώ και την ανώνυμη εταιρία... για ποσό 39.563,07 ευρώ. Στα έξοδα εκτελέσεως που προαφαίρεσε από το πλειστηρίασμα ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος (συμβ/φος Σ.*) συμπεριέλαβε

ποσό 4.504,23 ευρώ, το οποίο αφορούσε τα έξοδα της κατάσχεσης με την... κατασχετήρια έκθεση και τα έξοδα έκδοσης, κοινοποίησης και δημοσίευσης των προαναφερομένων έξι περιλήψεων κατασχετήριας έκθεσης του δικ. επιμελητή... (με αριθ. ...), που καταβλήθηκαν από την αρχική επισπεύδουσα... Τράπεζα (όπως προκύπτουν από τον από 22-5-2002 πίνακα εξόδων της), ώστε να αποδοθεί το ποσό αυτό στην τελευταία. Με την κρινόμενη ανακοπή, που ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα, το ανακόπτον Δημόσιο ισχυρίζεται ότι κακώς και παρά το νόμο ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος συμπεριέλαβε στα έξοδα εκτελέσεως και προαφαίρεσε από το εκπλειστηρίασμα το παραπάνω ποσό (4.504,23 ευρώ), διότι «ο επισπευθείς με τις ανωτέρω περιλήψεις κατασχετήριας έκθεσης πλειστηριασμός εγκαταλείφθηκε μη αχθείς σε πέρας, ολοκληρώθηκε δε η εκτέλεση και πραγματοποιήθηκε ο πλειστηριασμός από την ανώνυμη εταιρία...». Πλην όμως, όπως ανωτέρω εκτίθεται, τα έξοδα κατάσχεσης περιλαμβάνονται οπωσδήποτε στα προαφαιρούμενα έξοδα εκτελέσεως. Επίσης η έκδοση-κοινοποίηση των προαναφερομένων έξι επαναληπτικών περιλήψεων κατασχετηρίων εκθέσεων, οι οποίες συντάχθηκαν ύστερα από δύο συναινετικές αναστολές του πλειστηριασμού, μία αναστολή με δικαστική απόφαση, μία αναστολή σύμφωνα με το προαναφερθέν αρ. 30 Ν. 2789/2000 και μία ματαιώση δεν ήταν παράνομη ή αδικαιολόγητη αλλά αναγκαία για να προχωρήσει η διαδικασία του πλειστηριαμού και επομένως τα έξοδα αυτά περιλαμβάνονται στα προαφαιρούμενα έξοδα εκτελέσεως. Εξάλλου, όπως αποδείχτηκε, κανένας από τους ανωτέρω πλειστηριασμούς που επέσπευσε η εκκαλούσα... Τράπεζα ματαιώθηκε από υπαιτιότητα της τελευταίας, η οποία ουδόλως εγκατέλειψε την εκτελεστική διαδικασία ή αδράνησε, ενώ η εταιρία..., η οποία υποκατέστησε την εκκαλούσα (με δήλωσή της στον υπάλληλο του πλειστηριασμού) και ολοκλήρωσε τον πλειστηριασμό στις 5-6-2002, στηρίχτηκε στην ίδια παραπάνω

κατάσχεση που είχε επιβάλει η εκκαλούσα». Στη συνέχεια το Εφετείο, αφού εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, απέρριψε την ανακοπή του αναιρεσιόντος κατά του πίνακα κατατάξεως, για το ως άνω ποσό των 4.504 ευρώ, ως ουσιαστικά αβάσιμη, κάνοντας δεκτή την έφεση της αναιρεσίβλητης. Έτσι όπως έκρινε το Εφετείο, εσφαλμένως εφήρμοσε τις ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 932 και 975 εδ. α' του ΚΠολΔ, υπολογίζοντας στα προαφαιρούμενα και αποδοτέα από το πλειστηρίασμα έξοδα εκτελέσεως, ποσού 4.504,23 ευρώ, και εκείνα ποσού 1.501,41 (4.504,23 x 2/6) ευρώ που έγιναν προς το αποκλειστικό συμφέρον της αρχικώς επισπεύδουσας τον πλειστηριασμό, κατόπιν ιδιαίτερης συμφωνίας της με την οφειλέτιδα για αναβολή του πλειστηριασμού (μετά συναινετική ματαίωσή του και έκδοση νέων περιλήψεων κατασχετήριας εκθέσεως) δύο φορές, στις 4-10-2000 και 4-4-2001, επειδή ικανοποιήθηκε ένα μέρος της απαιτήσεως εκείνης. Επομένως ο εκ του άρθρου 559 αρ. 1 του ΚΠολΔ μοναδικός λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που έκρινε ότι έπρεπε να συμπεριληφθούν στο προαφαιρούμενα από το πλειστηρίασμα έξοδα (4.504,23 ευρώ) εκτελέσεως ποσό 1.501,41 ευρώ προκειμένου να αναμορφωθεί ο προσβαλλόμενος με την ανακοπή του αναιρεσιόντος πίνακας κατατάξεως, ώστε να καταταγεί για το εν λόγω ποσό των 1.501,41 ευρώ το αναιρεσίον και να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο, συγκροτούμενο από άλλους δικαστές (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 272/2007 απόφαση του Εφετείου Δωδεκανήσου, κατά το αναφερόμενο στο σκεπτικό κεφάλαιο αυτής. Παραπέμπει κατά το ανωτέρω κεφάλαιο και μόνον την υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές. Και

Καταδικάζει την αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιόντος από τριακόσια (300) ευρώ.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Με την από 9/11/2010 απόφαση του του Δ.Σ. του Συλλόγου, εγκρίθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 284/1993 (Φ.Ε.Κ. 123/27.7.1993, τ. Α'), το καταστατικό της παρακάτω εταιρίας συμβολαιογράφων Αθηνών: «ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΡΑΓΚΙΩΤΟΥ-ΠΑΠΑΔΕΡΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΕΣΤΗ».

Η περί εγκρίσεως της εταιρίας απόφαση του Δ.Σ. του Συλλόγου έχει ως ακολούθως:

Το Δ.Σ. μετά από εισήγηση του Προέδρου κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ ΒΛΑΧΑΚΗ και το σχετικό έλεγχο νομιμότητας που ενήργησε, εγκρίνει ομόφωνα το καταστατικό της Συμβολαιογραφικής Εταιρίας

με την επωνυμία: «ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΡΑΓΚΙΩΤΟΥ-ΠΑΠΑΔΕΡΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΕΣΤΗ», κρίνοντας ότι συντρέχουν οι νόμιμοι όροι για την έγκρισή του και ορίζει:

1. Τη δημοσίευση της απόφασης του Δ.Σ. στη «Συμβολαιογραφική Επιθεώρηση».
2. Την εγγραφή της εταιρίας στο ειδικό Μητρώο του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου.
3. Την κοινοποίηση της απόφασης σε όλα τα ιδρυτικά μέλη της εταιρίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφ. υπ. αριθμ. ΑΔΑ 410 ΨΗ-5/ΠΟΛ. 1158/16-11-2010/ΦΕΚ 1810/18-11-2010 (Τ. Β΄) Υπ. Οικ. Παράταση προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 58 του Ν. 3842/2010 και στην παράγραφο 6 του άρθρου 17 του Ν. 3091/2002. 723

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφ. υπ' αριθ. 504/03/22-11-2010 (ΦΕΚ 1882/2-12-2010 (τ. Β΄) Ο.Κ.Χ.Ε. Περαιώση της διαδικασίας κτηματογράφησης στο Τοπικό Διαμέρισμα Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου. 724

Απόφ. υπ' αριθ. 505/03/24-11-2010 (ΦΕΚ 1882/2.12.2010 (τ. Β΄) Ο.Κ.Χ.Ε. Καταχώριση πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο και έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στο Τοπικό Διαμέρισμα Ηρακλείου (πρώην Δήμος Ηρακλείου) του Δήμου Ηρακλείου του Νομού Ηρακλείου. 724

Απόφ. υπ' αριθ. 507/03/6-12-2010 (ΦΕΚ 1959 20.12.2010 (τ. Β΄) Ο.Κ.Χ.Ε. Περαιώση της διαδικασίας κτηματογράφησης στο Τοπικό Διαμέρισμα Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας. 725

Απόφ. υπ' αριθ. 508/03/8-12-2010 (ΦΕΚ 1959/20-12-2010 (τ. Β΄) Ο.Κ.Χ.Ε. Καταχώριση πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο και έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στο Τοπικό Διαμέρισμα Φαρακλάτων (πρώην Κοινότητα Φαρακλάτων) του Δήμου Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας. 726

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκ. υπ' αριθ. πρωτ. Δ13Β1111616 ΕΞ 2010/ 31-8-2010/Υπ. Οικ. Απαλλαγή α΄ κατοικίας σε ρυθμισθέντες με το ν. 3843/2010 ημιυπαίθριους χώρους. 728

Εγκ. υπ' αριθ. πρωτ. Δ13Α1163813 ΕΞ/7-12-2010 Υπ. Οικ. Δήλωση χρησικτησίας για διαφορά επιφάνειας σε παραγεγραμμένες υποθέσεις. 729

Εγκ. υπ' αριθ. ΑΔΑ: 4ΙΙΡΗ-Η/ΠΟΛ. 1191/17.12.2010 Υπ. Οικ. Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 79 του Ν. 3842/2010 σχετικά με τον αυτοέλεγχο των υποβαλλόμενων δηλώσεων και παροχή οδηγιών για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους. 731

Εγκ. υπ' αριθ. ΠΟΛ. 1147/27-10-2010 Υπ. Οικ. Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως 13 του ν. 3888/2010 σχετικά με την εκούσια κατάργηση των φορολογικών διαφορών. 748

Εγκ. υπ' αριθ. ΑΔΑ: 4ΙΙΚΗ-Γ/Πολ. 1205/29-12-2010 Υπ. Οικ. Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων. 772

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Γνωμ. υπ' αριθ. 1/18-11-2010 Εισ. Πρωτ. Σύρου. Πλειστηριασμός - Πίνακας κατάταξης - ανακοπή. Ο συμβολαιογράφος ως επί του πλειστηριασμού υπάλληλος εάν του κοινοποιηθεί ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης δανειστών υποχρεούται ν' αναστείλει κάθε ενέργεια καταβολής του πλειστηριασμού και δεν νομιμοποιείται να κρίνει περί του παραδεκτού ή βασίμου της ανακοπής. 773

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ Αριθ. 3061/2008 (Τμ. ΣΤ΄). Προνομιακή κατάταξη απαίτησης. Οι διαφορές που αναφέρονται από τη διαδικασία κατάταξης των δανειστών στον πλειστηριασμό, περιλαμβανομένων και των διαφορών από τον πίνακα κατάταξης, υπάγονται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον η υποκειμένη σχέση είναι δημοσίου δικαίου. Επί εκτελέσεως που επισπεύδεται από το Δημόσιο ή το ΙΚΑ, η αναγγελία του τρίτου πρέπει να περιέχει περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται και των πραγματικών περιστατικών από τα οποία προκύπτει η, κατά το νόμο, προνομιακή της κατάταξη. Η αναγγελία είναι άκυρη λόγω αοριστίας της αναφερόμενης σ' αυτήν απαίτησης μόνο όταν η περιγραφή αυτής, καθώς και του τυχόν υφιστάμενου προνομίου της είναι τόσο ελλιπής, ώστε να μην μπορούν ο οφειλέτης και οι λοιποί δανειστές να αντικρούσουν την αναγγελία, κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματός τους και να υφίστανται έτσι θλάβη. 775

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 2207/2009 (Τμ. Α1). Αποζημίωση λόγω άκυρης πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης. Αιτιώδης σύνδεσμος. Η ακύρωση της έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης πράγματος λόγω παράνομης επίδοσής της, δε θεμελιώνει δικαίωμα αποζημίωσης λόγω της επακολουθήσασας εκπληστηριάσής του, εάν δεν έχει προσβληθεί με ανακοπή και ο πλειστηριασμός, διότι οι διαδοχικές πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης έχουν αυτοτέλεια έναντι αλλήλων, με την έννοια ότι η ακύρωση μίας εξ αυτών δεν επάγεται την αυτόματη ακύρωση των επομένων και συνεπώς ο αι-

τιώδης σύνδεσμος διακόπεται με τον επακουθήσαντα, χωρίς να προσβληθεί, αναγκαστικό πλειστηριασμό (Άρθρο 933 & 940 ΚΠολΔ). Αξίωση αποζημίωσης από αδικοπραξία λόγω παράνομης αναγκαστικής εκτέλεσης. Η ευθύνη εκείνου που επέσπευσε ακυρωθείσα αμετακλήτως αναγκαστική εκτέλεση συνιστά ευθύνη από αδικοπραξία ιδιαίτερης μορφής και ρυθμίζεται ειδικά από το άρθρο 940 ΚΠολΔ και συμπληρωματικά μόνο από τις γενικές περί ευθύνης από αδικοπραξία διατάξεις των άρθρων 914 & 932 ΑΚ (Άρθρο 940 ΚΠολΔ, 914, 932 ΑΚ).	776
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 2352/2009 (Τμ. Α2). Αναγκαστική εκτέλεση. Κατάταξη δανειστών. Πρόνομια. Συρροή γενικών με ειδικά πρόνομια. Εννοιολογικός προσδιορισμός της σύμμετρης ικανοποίησης. Τρόπος υπολογισμού αυτής. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 419/2006 ΕφΠειρ).	780
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 2353/2009 (Τμ. Α2). Αναγκαστική εκτέλεση. Κατάσχεση ακινήτου. Αναγγελία δανειστών. Η αναγγελλόμενη απαίτηση εφόσον προκύπτει από τίτλο εκτελεστό, προσδίδει στην αναγγελία τις συνέπειες της αναγκαστικής κατάσχεσης. Απαιτείται και επίδοση αυτής στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα. Αν ο επισπεύδων δανειστής δεν προχωρεί στη διενέργεια του πλειστηριασμού, τότε αυτός μπορεί να διενεργηθεί από αναγγελλόμενο με εκτελεστό τίτλο δανειστή, κατόπιν σχετικής δηλώσεως συνεχίσεως. Αν ο καθ' ου η εκτέλεση είχε επιτύχει την αναστολή εκτελέσεως λόγω ανακοπής κατά της κατασχεύσεως που επέβαλε ο επισπεύδων δανειστής, τότε η αναστολή αυτή δεν παράγει έννομες συνέπειες στην αναγγελία που εξομοιώνεται με κατάσχεση. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 539/2007 ΕφΘράκης).	784
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθμ. 131/2010 (Τμ. Δ'). Σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών. Χρήση κοινόχρηστων και κοινόκτητων τμημάτων οικοδομής. Με τη σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών συνιστάται αυτοδικαίως αναγκαστική συγκυριότητα όλων των συνιδιοκτητών επί των κοινόχρηστων μερών του ακινήτου. Είναι δυνατό με τη Σύσταση ή τον Κανονισμό των οριζοντίων ιδιοκτησιών να παρέχεται σε κάποιον από τους συνιδιοκτήτες το δικαίωμα να χρησιμοποιεί αποκλειστικά ένα τμήμα των κοινόχρηστων χώρων, κατ' αποκλεισμό των υπολοίπων συνιδιοκτητών από τη σύγχυση αυτού. Και σε αυτήν την περίπτωση, όμως, ο δικαιούχος της αποκλειστικής χρήσης δεσμεύεται ως προς τη χρήση του πράγματος από φυσικό προορισμό των κοινόχρηστων χώρων. Παράνομη η δημιουργία εξωστών σε τμήμα του ακάλυπτου χώρου οικοπέδου, μολοντί ο κατασκευαστής τους είχε αποκλειστική χρήση του συγκεκριμένου τμήματος, καθώς η κάλυψη με εξώστη του ακάλυπτου χώρου αναιρεί τον φυσικό προορισμό αυτού (Άρθρα 1002, 1117, ΑΚ, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14, ν. 3741/1929).	786
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθμ. 220/2010 (Τμ. Γ'). Αγροτικός κώδικας. Αποκατάσταση ακτημόνων. Αγροτικοί κλήροι. Προϋποθέσεις μεταθίβασης του αγροτικού κλήρου. Κτήση κυριότητας με χρησικτησία. Χρησικτησία σε μέρος του αγροτικού κλήρου από τρίτον απαγορεύεται, γιατί πλασματικά θεωρείται νομέας όλου του κλήρου ο κληρούχος. Η απαγόρευση της κατάτμησης αφορά και τους διαδόχους του κληρούχου. Νομοθετική μεταβολή με την οποία επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις η κατάτμηση. Ειδικότερα ο χαρακτηρισμός ενός κληροτεμαχίου ως τουριστικής περιοχής, εντός της οποίας θα ανεγερθούν τουριστικές εγκαταστάσεις. Δικονομία πολιτική. Αναιρετικοί λόγοι. Έννοια «πραγμάτων» κατ' αρ. 559 περ. 8 ΚΠολΔ. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 544/2006 ΕφΘεσ/κης).	788
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθμ. 228/2010 (Τμ. Α2). Δικονομία πολιτική. Αναιρετική δίκη. Προϋποθέσεις παραδεκτής συζήτησεως αυτής, όταν ο αναιρεσιθλητος είναι αγνώστος διαμονής. Προϋποθέσεις παραδεκτού της αναιρέσεως. Ειδικότερα η προσβαλλόμενη απόφαση. Αν ασκήθηκε έφεση, τότε σε ανáιρεση υπόκειται η απόφαση του εφετείου και όχι η πρωτοβάθμια απόφαση. Αναγκαστική εκτέλεση. Κατακύρωση ακινήτου. Συνέπειες κατακύρωσης ως προς τον υπερθεματιστή. Αποκτά το εμπράγματο δικαίωμα του καθού η εκτέλεση, αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Νομική φύση του αναγκαστικού πλειστηριασμού. Συνιστά νόμιμη αιτία της μεταθίβασης εμπραγμάτου δικαιώματος επί πλειστηριασθέντος ακινήτου. Δικαιώματα του τρίτου στο πλειστηριαζόμενο ακίνητο. Ένδικη προστασία αυτού. Αυτός μπορεί να ασκήσει την ανακοπή του τρίτου κατ' αρ. 936 ΚΠολΔ και μετά το πέρας της εκτέλεσης (εγκατάσταση του υπερθεματιστή) την διεκδικητική αγωγή του αρ. 1020 ΚΠολΔ. Αναιρείται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί απέρριψε παράνομα την ένδικη ανακοπή του τρίτου ως απαραδέκτου λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος, εφόσον το πέρας της εκτέλεσης σηματοδοτείται από την εγκατάσταση του υπερθεματιστή και όχι από τη μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 2505/2000 ΕφΘεσ/κης).	794
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 264/2010 (Τμ. Γ'). Ακίνητα. Σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών. Προσδιορισμός των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη ορόφου ή διαμερίσματος επ' αυτού και επί των κοινοχρήστων χώρων. Εννοιολογικός προσδιορισμός του ορόφου και του διαμερίσματος επ' αυτού. Προσδιορισμός των τμημάτων της οικοδομής που αποτελούν αντικείμενο οριζόντιας ιδιοκτησίας. Προϋποθέσεις με τις οποίες ο ανοικτός χώρος αποτελεί αντικείμενο διηρημένης ιδιοκτησίας. Προσδιορισμός των κοινοκτητών ή κοινοχρήστων χώρων της ιδιοκτησίας. Η στέγη - δώμα θεωρείται κοινόχρηστο μέρος. Η συμφωνία με την οποία το δώμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διηρημένης ιδιοκτησίας είναι απολύτως άκυρη. Αναιρείται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί θεώρησε ότι το δώμα μπορεί να αποτελέσει τμήμα ανεξάρτητης ιδιοκτησίας. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 5947/2005 ΕφΑθ).	797
ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 278/2010 Τμ. Γ'). Δημόσια διαθήκη. Ανάγνωσή της εις επήκοο των συμπράττοντων μαρτύρων. Ακυρότητα. Η ανάγνωση της σχετικής πράξης κατάρτισης δημόσιας διαθήκης πρέπει να γίνεται από το συμβολαιογράφο προς το διαθέτη και συγχρόνως από την ίδια ανάγνωση να ακούουν τα πρόσωπα που συμπράττουν κατά τη σύνταξή της και όχι να γίνεται χωριστά για το διαθέτη και χωριστά για τα συμπράττοντα πρόσωπα, οπότε επέρχεται ακυρότητα (άρθρα 1718 και 1733§1 ΑΚ).	800

- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 280/2010 (Τμ. Γ'). Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο. Διατάξεις που διέπουν τη σύνταξη και τον τύπο της διαθήκης. Διεθνής σύμβαση της Χάγης για τον τύπο των διατάξεων της διαθήκης. Κύρωση από την Ελλάδα με το ν. 1325/1983. Σύνδεσμοι που προσδιορίζει η σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο. Ανάκληση διαθήκης. Ο τύπος της ανακλήσεως υπόκειται στον ίδιο τύπο που υπόκειται και η σύνταξη της διαθήκης. Πολωνικό δίκαιο. Δυνατότητα συντάξεως διαθήκης ενώπιον του συμβολαιογράφου (συμβολαιογραφική διαθήκη). Διάκριση από τη δημόσια διαθήκη του ελληνικού ΑΚ. Δυνατότητα συντάξεως διαθήκης σε άλλη γλώσσα πλην της Πολωνικής. Αρκεί η πρόσληψη διερμηνέα. Περαιτέρω στοιχεία κύρους αυτής της διαθήκης. Η παράλειψη κάποιου εξ αυτών δημιουργεί ακυρότητα της διαθήκης. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 6737/2007 ΕφΑθ). 802
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 336/2010 (Τμ. Α1)Π. Συμμετοχή στα αποκτήματα. Προϋποθέσεις ορισμένου αγωγής. Οι προϋποθέσεις της αξίωσης του συζύγου προς συμμετοχή στα αποκτήματα του άλλου είναι: α) η λύση του γάμου, β) η αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου από του τελέσθηκε ο γάμος, γ) η συμβολή με οποιοδήποτε τρόπο του δικαιούχου συζύγου στην αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου. Η συμβολή πρέπει να προσδιορίζεται ως προς το είδος της, την αξία της και κατά τον αιτιώδη σύνδεσμο με την αύξηση της περιουσίας του υπόχρεου. Περαιτέρω, ο χρόνος λύσης του γάμου είναι κρίσιμος για τον καθορισμό των περιουσιακών στοιχείων που απέκτησε ο υπόχρεος σύζυγος κατά τη διάρκεια του γάμου, ενώ για την αναγωγή τους σε χρήμα κρίσιμος χρόνος είναι εκείνος της άσκησης της αγωγής. (Άρθ. 1400, 297, 298 ΑΚ, 216, 226 § 16, 223 ΚΠολΔ). 807
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 353/2010 (Τμ. Α1). Ευυπόθηκη απαίτηση. Κάλυψη αυτής και του κεφαλαίου και των τόκων. Χρονικό διάστημα των τόκων που καλύπτονται από την υποθήκη. Προϋποθέσεις καλύψεως των τόκων από την υποθήκη. Προνόμιο αυτής. Δικονομία πολιτών. Ανααιρετικοί λόγοι. Παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου. Προϋποθέσεις παραδεκτού του λόγου αυτού. Αναίρεται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί παραμόρφωσε την περίληψη της εγγραφής υποθήκης ως προς την περικοπή της για την κάλυψη των τόκων. (Αναίρει την υπ' αριθμ. 3011/2005 ΕφΑθ). 811
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 381/2010 (Τμ. Γ'). Δικονομία πολιτική. Ανααιρετική δίκη. Προϋποθέσεις παραδεκτού της συζητήσεώς της. Έκτακτη χρησικτησία. Προϋποθέσεις κτήσεως της κυριότητας με τον τρόπο αυτόν. Ο χρησιδεσπών συνυπολογίζει στο χρόνο της δικής του νομής και τη νομή του δικαιοπαρόχου του. Πράξεις που συνιστούν την άσκηση της νομής επί ακινήτου. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 219/2008 ΕφΠατρών). 813
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 385/2010 (Τμ. Γ'). Αναγκαστική εκτέλεση. Ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Οι περιορισμοί του άρθρου 933 ΚΠολΔ περί του θάρους του ανακόπτοντα για παραχρήμα απόδειξη δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα και στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ διότι επιβάλλονται για την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης προς το συμφέρον των συναλλαγών. Προθεσμία για πρόσθετους λόγους ανακοπής. Λόγοι ανακοπής. Εξόφληση και καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος της δανειστρίας τράπεζας. Για να επέλθει ματαιώση του πλειστηριασμού, πρέπει η εξόφληση να είναι πραγματική και προσήκουσα. Δεν αρκεί η δήλωση του καθ' ού ότι προτίθεται να εξοφλήσει ούτε η πρότασή του για διακανονισμό. Για την κρίση περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος του δανειστή, σταθμίζονται οι τυχόν επαχθείς συνέπειες για τον υπόχρεο σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες συνέπειες που μπορούν να επέλθουν σε βάρος του δικαιώματος από την παρακώλυση της ικανοποίησής του δικαιώματός του. Πραγματικά περιστατικά. Δικαιοπραξία για τόκο που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρη ως προς το επιπλέον. Λόγοι αναίρεσης. Η έλλειψη νόμιμης θάσης και η υποχρέωση του δικαστηρίου της ουσίας να λάβει υπόψη όλα τα αποδεικτικά μέσα προϋποθέτουν ουσιαστική έρευνα της υπόθεσης και δεν ιδρύονται οι σχετικοί ανααιρετικοί λόγοι εάν απορρίφθηκε η ανακοπή ή η ένσταση ως μη νόμιμη. Πράγματα σύμφωνα με το άρθρο 559 αριθ. 8 ΚΠολΔ. Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της υπ' αριθ. 5369/2006 απόφασης του Εφετείου Αθηνών. 823
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 397/2010 (Τμ. Γ') . Δικονομία πολιτική. Ανααιρετική δίκη. Διακοπή αυτής λόγω θανάτου κάποιου διαδίκου. Επανάληψη της συζήτησης από τους κληρονόμους. Αστική αποκατάσταση προσφύγων. Προϋποθέσεις με τις οποίες ο αποκατασταθείς αποκτά πλήρη κυριότητα επί του κλήρου. Πότε οι κληροί αυτοί ανήκουν στη νομή και κυριότητα του Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή οι κληροί δεν αποτελούν αντικείμενο χρησικτησίας. Ο σχετικός ισχυρισμός συνιστά ένσταση εναντίον της κυριότητας που κτήθηκε με χρησικτησία. Προϋπόθεση παραδεκτού των ανααιρετικών λόγων είναι να αναφέρονται σε ισχυρισμό που είχε προταθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 18/2007 ΕιρΧρυσούπολης). 828
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 402/2010 (Τμ. Δ'). Κυριότητα σε υπόγειο οροφοκτησίας που δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο χωριστής κυριότητας. Οι διατάξεις περί δυνατότητας κτήσης αποκλειστικής κυριότητας επί ορόφου ή διαμερίσματος ορόφου συνιστούν εξαίρεση από τη γενική διάταξη του άρθρ. ΑΚ 1001, κατά το οποίο η κυριότητα σε ακίνητο εκτείνεται και στο χώρο πάνω και κάτω από το έδαφος. Ως εκ τούτου, κάθε μέρος της οροφοκτησίας που δεν ορίστηκε σαφώς ότι ανήκει στην αποκλειστική κυριότητα κάποιου ιδιοκτήτη αποτελεί κοινόκτηκτο και κοινόχρηστο μέρος του ακινήτου. Υπόγεια αποθήκη που δεν είχε συμπεριληφθεί στη σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας και δεν αποτέλεσε αντικείμενο χωριστής κυριότητας κάποιου εκ των ιδιοκτητών της οροφοκτησίας ανήκει από κοινού σε όλους τους ιδιοκτήτες και δεν είναι δυνατή η κτήση κυριότητας σε αυτή με χρησικτησία. Απορρίπτει αναίρεση (Άρθρα ΑΚ 1002, 1041, 1117, άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 13, 14 ν. 3741/1929). 830
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 482/2010 (Τμ. Γ'). Ερμηνεία διαθήκης - Πότε επιτρέπεται - Ανααιρετικός έλεγχος. Κατά την ερμηνεία διαθήκης αναζητείται μόνο η αληθινή βούληση του διαθέτη, χωρίς προσήλωση στις λέξεις, σκοπεύεται δη-

- λαδή, η ανεύρεση της υποκειμενικής άποψης του διαθέτη, χωρίς να ερευνάται η αντικειμενική έννοια υπό την οποία θα αντιλαμβάνονταν τη βούλησή του οι τρίτοι, κατά τη συναλλακτική καλή πίστη. Προσφυγή σε ερμηνεία διαθήκης συγχωρείται μόνο εάν το δικαστήριο της ουσίας διαπιστώσει, έστω και εμμέσως, κενό ή ασάφεια στο περιεχόμενο της διαθήκης. Τόσο η κρίση του δικαστηρίου ουσίας για τη χρεία ερμηνείας διαθήκης όσο και για την αληθινή βούληση του διαθέτη δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Αρείου Πάγου, ως κρίσεις αναγόμενες σε εκτίμηση πραγματικών γεγονότων (173, 200, 1781 ΑΚ, 561 § 1 ΚΠολΔ). 833
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 557/2010 (Τμ. Δ'). Εγγραφή προσημείωσης υποθήκης επί ακινήτου μετά την έκδοση προσωρινής διαταγής απαγόρευσης διάθεσης για τη σχετική σημείωσή της στα βιβλία κατασχέσεων του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου. Η προσωρινή διαταγή, η οποία εκδίδεται στο πλαίσιο της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων με αντικείμενο την απαγόρευση της νομικής μεταβολής ακινήτου, εφόσον έχει σημειωθεί στα αντίστοιχα βιβλία κατασχέσεων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 715 § 3 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται αναλόγως, είναι ισχυρή έναντι των τρίτων και η τυχόν προσημείωση υποθήκης που θα εγγραφεί μετά από τη σημείωση αυτή (είτε δυνάμει απόφασης ασφαλιστικών μέτρων είτε δυνάμει διαταγής πληρωμής) από άλλο δανειστή εμπίπτει στην απαγόρευση διάθεσης και είναι άκυρη έναντι του επιτυχόντος την έκδοση της προσωρινής διαταγής (άρθρα 176, 1259 ΑΚ και 691, §2, 700, 715 §§1 και 3 ΚΠολΔ). 834
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 617/20 (Τμ. Α2). Δικονομία πολιτική. Παραίτηση από τα ένδικα μέσα. Ερήμην απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Παραίτηση της ανακοπής ερημοδικίας με το δικόγραφο της αναίρεσεως. Απαιτείται ειδικό πληρεξούσιο. Ακίνητα. Προσδιορισμός δημοσίων κοινοχρήστων πραγμάτων. Προϋποθέσεις. Αγροτική οδός θεωρείται κοινόχρηστο πράγμα. Ειδικότερα ο θεσμός της αμνημονεύτου χρόνου αρχαιότητας του β.ρ. δικαίου. Αναίρεται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί θεώρησε την επίδικη οδό ως κοινόχρηστη, ενώ αυτή δεν πληρούσε τις απαραίτητες προϋποθέσεις. (Αναίρει την υπ' αριθμ. 6360/2007 ΠΠρΑθ). 836
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 635/2010 (Τμ. Δ'). Οροφокτησία - Έννοια ορόφου και διαμερίσματος ορόφου. Δεν υπάγονται σε αυτήν οι ανοικτοί χώροι, επί των οποίων δεν είναι δυνατή η σύσταση αυτοτελούς οριζόντιας ιδιοκτησίας, εκτός εάν στη σύσταση οροφокτησίας προβλέπεται η μελλοντική οικοδόμησή τους. Ως εκ τούτου οι ανοικτοί χώροι συνιστούν κοινόκτητους και κοινόχρηστους χώρους, των οποίων δεν είναι δυνατό να μεταβιβαστεί η κυριότητα, αλλά μόνο η αποκλειστική χρήση σε κάποιον από τους συνιδιοκτήτες. Η μεταβίβαση αυτή της αποκλειστικής χρήσης έχει για τους λοιπούς συνιδιοκτήτες τον χαρακτήρα ιδιόμορφης δουλείας που δεσμεύει και τους διαδόχους των συμβληθέντων. Πρόβλεψη στη σύσταση οριζοντίων ιδιοκτησιών της ανοικοδόμησης καταστημάτων - αυτοτελών οριζοντίων ιδιοκτησιών στο ισόγειο πολυόροφης οικοδομής και διατήρησης στον ακάλυπτο χώρο της οικοδομής παλαιού κτίσματος, το οποίο θα ανήκει στην αποκλειστική χρήση ορισμένων εκ των συνιδιοκτητών. Έγκυρη η συστατική πράξη, ακόμα και αν η κατασκευή των καταστημάτων συνεπάγεται υπέρβαση του ορίου κάλυψης ή του συντελεστή δόμησης, εφόσον δεν παραβιάζεται η χρήση των κοινόχρηστων χώρων από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες. Απορρίπτεται αναίρεση (Άρθρα 1001, 1002, 1117 ΑΚ, άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 13 ν. 3741/1929 «περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους»). 840
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 639/2010 (Τμ. Δ'). Οριζόντια ιδιοκτησία. Κοινόκτητοι και κοινόχρηστοι χώροι. Βλαπτική χρήση τους από συνιδιοκτήτες ή μεταβολή του συνήθους προορισμού τους. Πότε υπάρχει. Δικαίωμα συνιδιοκτητών να ζητήσουν την επαναφορά στην προτέρα κατάσταση. Αυθαίρετη εγκατάσταση της δεξαμενής πετρελαίου και του καυστήρα στον ακάλυπτο χώρο (αυλή) της πολυκατοικίας κατά παράβαση πολεοδομικών διατάξεων. Επίσης, συγκέντρωση παλαιών και ρυπαρών αντικειμένων από συνιδιοκτήτη στην κοινόχρηστη αυλή, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ανθυγιεινής εστίας. Πολιτική δικονομία. Ένορκη θεβαίωση. Επί απλής ομοδικίας πρέπει να καλούνται εμπρόθεσμα, εκτός αν τα εκτιθέμενα στην ένορκη θεβαίωση αφορούν αποκλειστικά κάποιους από τους ομοδίκους. Απορρίπτεται αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 280/2008 ΕφΑθ. 843
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθ. 654/2010 (Τμ. Α1). Κοινοπραξία. Φύση αυτής. Πότε αποκτά νομική προσωπικότητα. Σε κάθε περίπτωση έχει την ικανότητα διαδίκου. Κοινοπραξία υπό τον τύπο de facto ο.ε. Δημιουργείται εις ολόκληρον ευθύνη των εμφανών εταίρων έναντι των τρίτων. Τα σχετικά θέματα με τη διαχείριση, ευθύνη, λύση και εκκαθάριση της κοινοπραξίας διέπονται αναλογικά από τις διατάξεις της ομ. εταιρείας. Λύση ο.ε. ορισμένου χρόνου πριν την παρέλευση αυτού. Απαιτείται καταγγελία για σπουδαίο λόγο. Συνέπειες της καταγγελίας άνευ σπουδαίου λόγου. Περιεχόμενο του σπουδαίου λόγου. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 128/2008 ΕφΝαυπλίου). 850
- ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ Αριθμ. 870/2010 (Τμ. Α'). Αναγκαστική εκτέλεση. Διανομή πλειστηριάσματος. Εκκαθάριση και προαφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης. Έξοδα εκτέλεσης που αφαιρούνται από το πλειστηρίασμα, προκειμένου να αποδοθούν στον επισπεύδοντα που τα προκατέβαλε. Δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα που έγιναν προς το αποκλειστικό συμφέρον του επισπεύδοντος τον πλειστηριασμό, λόγω ματαίωσης του πλειστηριασμού ή αναβολής του κατόπιν ιδιαίτερης συμφωνίας με τον οφειλέτη, χωρίς να εκδοθεί δικαστική απόφαση. Ανακοπή άρθρου 979 ΚΠολΔ κατά του πίνακα κατατάξεως. Αναίρει την υπ' αριθ. 272/2007 απόφαση του Εφετείου Δωδεκανήσου λόγω παραβίασης διάταξης του ουσιαστικού δικαίου και παραπέμει. 855
- ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΡΑΓΚΙΩΤΟΥ-ΠΑΠΑΔΕΡΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΕΣΤΗ 859

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Κωδικός 6064

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Πρόεδρος Συντονιστικής Επιτροπής
Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος
Αφροδίτης 1, Βάρκιζα Αττικής 166 72
Τηλ. 210 8970054, 210 8971939

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

**ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΦΕΤΕΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ**

Γ. Γενναδίου 4 – Αθήνα 106 78
Τηλ. 210 33 07 450, 210 33 07 460
Fax: 210 38 48 335, 210 38 12 249
E-mail: notaries@notariat.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΜΠΙΡΗΣ

Νομικός Σύμβουλος του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου
Εφετείων Αθηνών-Πειραιώς-Αιγαίου και Δωδεκανήσου
Γ. Γενναδίου 4 – Αθήνα 106 78
Τηλ. 210 33 07 470, 210 33 07 480

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:

Κ. ΠΛΕΤΣΑΣ – Ζ. ΚΑΡΔΑΡΗ Ο.Ε.

Χαρ. Τρικούπη 107, Αθήνα 114 73
Τηλ: 210 36 07 132, 210 38 20 148
Fax: 210 38 20 148
e-mail: info@typografio.gr

Μετά την κατάργηση του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 30 του Ν. 4507/1966 , η δαπάνη εκτύπωσης της Συμβολαιογραφικής Επιθεώρησης βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, στον φορέα 17-130 (υποθηκοφυλακεία) και τον ΚΑΕ 08000843.